

Þriðjudaginn 11. febrúar 1986.

Nr. 239/1984. **Ákærvaldið**

(Bragi Steinarsson vararíkissaksóknari)
gegn

Edvard Lövdahl og

(Jón Oddsson hrl.)

Sigurði Erni Ingólfssyni

(Guðmundur Ingvi Sigurðsson hrl.)

Fjársvik. Fjárdráttur. Skjalafals. Ákæra.

Dómur Hæstaréttar.

Mál þetta dæma hæstaréttardómararnir Sigurgeir Jónsson, Guðmundur Jónsson, Halldór Þorbjörnsson, Magnús Thoroddsen og Þór Vilhjálmsson.

Héraðsdómi var skotið til Hæstaréttar með áfrýjunarstefnu 23. nóvember 1984 að ósk ákærðu og jafnframt af hálfu ákærvalds til þyngingar. Ágrip dómsgerða barst Hæstarétti 13. maí 1985.

I. kafli ákæru

Með skírskotun til raka héraðsdóms þykir sannað að ákærði Edvard Lövdahl hafi notað heimildarlaust í eigin þarfir tvo víxla, að fjárhæð 2.000.000 gkr., sem Steingrímur Þórisson hafði samþykkt og ákærði hafði í vörslum sínum. Þykir atferli þetta varða við 247. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940 en eigi 2. tl. 250. greinar er segir í ákæru. Er samkvæmt 3. mgr. 118. gr. laga nr. 74/1974 heimilt að dæma ákærða áfall samkvæmt 247. gr. þar sem þetta atriði var reifað við flutning málsins fyrir Hæstarétti.

II. kafli ákæru

Ákærði Edvard fékk hinn 21. desember 1979 Steingrím Þórisson til þess að afhenda sér samþykktá víxla að fjárhæð 18.450.000 gkr. Þykir mega fallast á niðurstöðu héraðsdóms um það að hann hafi ekkert endurgjald látið af hendi fyrir víxla þessa svo sem um hafði verið samið, hvorki vörur né peninga. Virðist ákærði heldur engin tók hafa haft á því. Samkvæmt þessu verður sú niðurstaða héraðsdóms staðfest að Edvard hafi vakið ranga hugmynd hjá Steingrími

að þessu leyti og haft þannig fé af honum. Varðar sú háttsemi við 248. gr. almennra hegningarlaga.

Ákærðu Edvard og Sigurður Örn notuðu síðan víxla Steingríms í ýmsum viðskiptum svo sem í ákæru greinir. Í málinu er komið fram að víxlarnir fengust eigi greiddir nema að óverulegu leyti. Þykir mega telja sannað að ákærða Edvard hafi verið ljóst að litlar líkur voru á að viðtakendur víxlanna mundu fá þá greidda og hann hafi blekkst viðtakendurna með röngum upplýsingum um greiðslugetu Steingríms og haft þannig fé af þeim. Voru það alls átta af víxlunum sem Edvard notaði þannig, og er þeim lýst í liðum A.1., 2., 3., 5., 6., 10., 13. og 18. Samanlögð fjárhæð þeirra er 4.000.000 gkr. Hefur Edvard brotið gegn 248. gr. hegningarlaga með notkun víxlanna.

Þá þykir með vísun til raka héraðsdóms mega fallst á þá niðurstöðu að ákærða Sigurði Erni hafi verið ljóst hvernig víxlarnir voru til komnir og hvers virði þeir voru og að hann hafi brotið gegn 248. gr. hegningarlaga með notkun á 31 af ofangreindum víxlum, sem í ákæru eru tilgreindir undir liðum A.4. 7.—9., 11., 12., 14.—17. og 19.—32. og B. 1.—7. og eru að fjárhæð samtals 14.450.000 gkr.

III. kafli ákæru

Ákærði Sigurður Örn Ingólfsson seldi Steingrími Þórissyni hinn 5. febrúar 1980 jarðbor fyrir 16.800.000 gkr. er Steingrímur galt með víxlum. Svo sem lýst er í héraðsdómi var bor þessi gamall og lélegur og næsta lítils virði og verð það sem borinn var seldur á fjarri öllu lagi. Þykir Sigurður Örn hafa komið kaupum þessum til leiðar með því að vekja hjá Steingrími ranga hugmynd um verðmæti borsins. Hefur hann þannig brotið gegn 248. gr. hegningarlaga.

Af víxlum þeim sem Steingrímur lét af hendi notuðu ákærðu 34 í ýmiss konar viðskiptum svo sem lýst er í ákæru. Þykir ljóst að ákærðu hafi vitað um að víxlar þessir mundu eigi fást greiddir, sbr. niðurstöður um hliðstæð atriði í II. ákærukafla. Hefur Sigurður Örn þannig brotið gegn 248. gr. hegningarlaga með því að nota 13 af víxlunum í bifreiðaviðskiptum, að fjárhæð samtals 4.450.000 gkr. sbr. 1. tölulið í þessum ákærukafla, og Edvard hefur brotið gegn sama ákvæði með notkun á 21 af víxlunum, að fjárhæð samtals 7.350.000 gkr., sbr. 2.—4. tölulið.

IV. kafli ákæru

Ákærðu notuðu þrjá víxla, að fjárhæð samtals 5.900.000 gkr., til staðgreiðslu á bifreið er þeir keyptu af Hauki Ármannssyni. Víxlarnir voru samþykktir af Óskari Gunnari Hansen sem prókúruhafa fyrir Kamb h/f. Ákærðu höfðu komist yfir hlutabréf í félagi þessu er taldist eigandi að húseignum á Djúpuvík sem voru lítils eða einskis virði, sbr. það sem segir undir VI.—VIII. hér á eftir, og Óskar hafði ekki prókúruumboð fyrir félagið. Edvard gaf víxlana út en Sigurður Örn ábækti þá. Fallast ber á þá niðurstöðu héraðsdóms að ákærðu hafi verið ljóst að enginn víxilskuldaranna mundi geta efnt greiðsluskyldur sínar samkvæmt víxlunum, og að þeir hafi komið kaupnum til leiðar með því að blekkja viðtakanda um raunverulegt verðgildi þeirra. Hafa ákærðu þannig með þessum viðskiptum brotið gegn 248. gr. hegningarlaga.

V. kafli ákæru

Hinn 10. maí 1980 töldu ákærðu Ágúst Sigurð Salómonsson frá Ísafirði á að kaupa af sér leikföng og greiða fyrir þau í víxlum 27.400.000 gkr., þótt kaupverðið væri talið í kaupsamningi 7.500.000 gkr. Ber að fallast á þá niðurstöðu héraðsdóms að raunvirði vöru þeirrar sem Ágúst fékk hafi ekki verið í neinu samræmi við fjárhæð víxla þeirra sem hann galt fyrir vöruna. Þykir hafa verið sýnt fram á að varan hafi verið lítils eða einskis virði. Við samningagerðina kvaðst ákærði Edvard heita Benedikt Kristjánsson. Þykja ákærðu hafa komið viðskiptum þessum til leiðar með því að vekja rangar hugmyndir Ágústs um raunverulegt verðgildi vara þeirra er hann var að kaupa svo og um nafn ákærða Edwards. Ber að refsa ákærðu báðum fyrir þetta atferli samkvæmt 248. gr. hegningarlaga.

Ákærðu létu búa til tvo stimpla er þeir stimpluðu víxlana með og gáfu víxlarnir þá til kynna að þeir væru samþykktir af Ágústi fyrir hönd Heildverslunar Ágústs Salómonssonar. Sumum víxlanna höfðu þeir áður breytt skriflega í sama horf. Heildverslun Ágústs Salómonssonar var engin til og sannað þykir að umræddar áritanir og stimplanir hafi verið gerðar án vitundar Ágústs. Áritanirnar voru til þess fallnar að blekkja viðtakendur víxlanna og auka traust á víxlunum. Þykja ákærðu því með því að nota víxla Ágústs í lög-

skiptum hafa brotið gegn 1. mgr. 155. gr. almennra hegningarlaga. Ber að refska ákærða Sigurði Erni samkvæmt því ákvæði fyrir notkun þeirra átta víxla sem hann notaði til bifreiðakaupa og um ræðir í 1. og 2. tölulið þessa ákærukafla, og voru að fjárhæð samtals 6.000.000 gkr., og ákærðu báðum fyrir notkun á þeim 750.000 gkr. víxli sem 4. töluliður lýtur að.

Um víxla þá sem lýst er í 3. og 5. tölul. er það fram komið að þeir voru meðal víxla að fjárhæð samtals 23.650.000 gkr. sem afhentir voru Ásgerði Kristjánsdóttur, unnustu Ágústs Salómons-sonar, og Petrínu Georgsdóttur, móður hans, á flugvelli á Ísafirði 14. júní 1980 og eyðilagðir þar. Gengu þannig til baka kaup Ágústs á áður nefndum vörum, og víxlum að fjárh. 23.650.000 gkr. var skilað og þeir eyðilagðir. Að formi til fór þetta þannig fram að Jóhann Ósland Jóseppson og Guðmundur Ársælsson keyptu vörurnar af Ágústi og greiddu honum með því að skila víxlunum hans sem þeir höfðu áður fengið hjá ákærðu í skiptum fyrir aðra víxla. Um viðskipti ákærðu við Jóhann og Guðmund verður nánar fjallað við úrlausn á ákæruköflum VI.—VIII. hér á eftir og með vísan til þess sem þar greinir og nú hefur verið rakið þykja ákærðu ekki hafa notað umrædda víxla, er voru að fjárhæð samtals 19.650.000 gkr., í lögskiptum. Verða ákærðir þannig sýknaðir af þeim ákæruatriðum sem um ræðir í 3. og 5. tl. í V. ákærukafla.

VI.—VIII. kafla ákæru.

Þessir kaflar ákæru lúta í fyrsta lagi að viðskiptum við Jóhann Ósland Jóseppson og Guðmund Ársælsson. Í VI. kafla er ákærðu gefið að sök að þeir hafi sviksamlega haft af Jóhanni og Guðmundi víxla að fjárhæð samtals 7.000.000 gkr. í sambandi við kaup á bifreið af ákærðu. Í VII. kafla er ákærðu gefið að sök að þeir hafi sviksamlega haft 130.000.000 gkr. af Jóhanni og Guðmundi með sölu á verðlausum eignum á Djúpuvík. Loks eru þeir í VIII. kafla ákærðir fyrir svik í sambandi við kaup Jóhanns og Guðmundar á varningi þeim sem ákærðu höfðu áður selt Ágústi Sigurði Salómonssyni og lýst var undir V. ákærukafla.

Þegar samskipti ákærðu og þeirra Jóhanns og Guðmundar eru virt í heild er svo að sjá að hér hafi verið um málamyndaviðskipti að ræða. Þykir a.m.k. ljóst að kaupgerningurinn við Ágúst

Salómonsson hafi verið það, og að Jóhann og Guðmundur hafi aldrei hugsað sér að taka við umræddum vörum. Ennfremur voru viðskiptin með Djúpuvíkureignirnar augljós fjarstæða og ekkert sem bendir til að Jóhann og Guðmundur hafi hugsað sér að gera sér mat úr eignum þessum. Sýnist líklegast að þeir félagar Jóhann og Guðmundur hafi verið í einhverskonar félagsskap með ákærðum og látið þeim í té víxla til þess að nota í viðskiptum. Þykir óvarlegt að telja sannað að ákærðu hafi beitt þá Jóhann og Guðmund blekkingum til þess að hafa út úr þeim umrædda víxla. Verða ákærðu sýknaðir af þeim þáttum í ákæruköflum VI.—VIII.

Í öðru lagi lúta þessir kaflar ákærðu að því að ákærðu hafi notað víxla Jóhanns og Guðmundar í ýmiss konar viðskiptum þótt þeim væri ljóst að hvorugur víxilskuldaranna gæti efnt greiðsluskyldur sínar. Með vísan til þess sem nú var sagt um viðskipti ákærðu í heild við þá Jóhann og Guðmund þykir einsýnt að ákærðu hafi ekki dulist að víxlunum var þannig farið. Hafa ákærðu þannig með því að nota víxlana í viðskiptum og vekja ranga hugmynd viðtakenda um verðgildi þeirra gerst sekir um fjársvik.

Ákærði Sigurður Örn hefur þannig brotið gegn 248. gr. hegningarlaga með notkun sinni á þeim víxlum, sem um ræðir í 1. og 3. tl. VI. ákærukafla, og voru að fjárhæð 9.500.000 gkr. Ákærðu hafa einnig báðir brotið gegn sama ákvæði um notkun víxlanna í 2. tl. sama kafla, að fjárhæð samtals 4.500.000 gkr.

Af víxlum þeim sem um ræðir í VII. kafla höfðu einungis fjórir verið notaðir að fjárhæð samtals 2.400.000 gkr., en þá notaði Sigurður Örn til greiðslu á bifreið. Varðar sú notkun hans við 248. gr. hegningarlaga.

Af víxlum þeim, sem Jóhann og Guðmundur létu ákærðu í té vegna viðskipta á Ísafirði (sbr. V. hér að framan), notaði ákærði Edvard fjóra, og er viðskiptum hans með þá lýst í lok VIII. ákærukafla. Notkun ákærða Edwards á víxlunum varðar við 248. gr. hegningarlaga. Fjárhæð víxlanna var samtals 3.000.000 gkr.

Í VIII. kafla er undir töluliðunum 1.—3. lýst öflun ákærðu á víxlum frá þeim Jóhanni og Guðmundi í skiptum fyrir víxla Ágústs Salómonssonar. Áður hefur verið komist að þeirri niðurstöðu að sýkna beri ákærðu af ákæru um brot gegn 248. gr. hegningarlaga fyrir svik í sambandi við viðskipti Jóhanns og Guðmundar við

Ágúst Salómonsson. Ekki verður séð að nefndir töluliðir feli í sér nein sjálfstæð ákærufni á hendur ákærðu. Það athugast að víxlarnir í 1. tölulið eru hinir sömu og ákærði Edvard hefur áður verið saksóttur fyrir, sjá ákærukafla V., 5. lið.

Í lok VI. kafla ákæru er skírskotað til 1. mgr. 155. gr. almennra hegningarlaga, án þess að lýst sé neinu skjalafalsbroti í kaflanum sem lýtur eins og áður greinir að sviksamlegu atferli í sambandi við öflun víxla hjá Jóhanni Ósland Jósepssyni og Guðmundi Ársælssyni og í annan stað að sviksamlegri notkun sömu víxla í viðskiptum við aðra menn.

Refsing ákærða Sigurðar Arnar þykir hæfilega ákveðin í héraðsdómi en refsing ákærða Edwards verður með hliðsjón af sakaferli hans ákveðin fangelsi 15 mánuði.

Ákvæði hins áfrýjaða dóms um frádrátt gæsluvarðhalds og um sakarkostnað ber að staðfesta.

Þá ber að dæma ákærðu in solidum til þess að greiða áfrýjunarkostnað sakarinnar, svo sem nánar greinir í dómsorði.

D ó m s o r ð:

Ákærði Edvard Lövdahl sæti fangelsi 15 mánuði og ákærði Sigurður Örn Ingólfsson fangelsi 12 mánuði.

Ákvæði héraðsdóms um frádrátt gæsluvarðhaldsvistar ákærðu og um sakarkostnað skulu vera öröskuð.

Ákærði Edvard greiði málsvarnarlaun verjanda síns, Jóns Oddssonar hæstaréttarlögmanns, 75.000,00 krónur, og ákærði Sigurður Örn málsvarnarlaun verjanda síns, Guðmundar Ingva Sigurðssonar hæstaréttarlögmanns, 75.000,00 krónur. Annan áfrýjunarkostnað, þar með talin saksóknarlaun í ríkissjóð, 75.000,00 krónur, greiði ákærðu in solidum.

Dómur sakadóms Reykjavíkur 19. júní 1984.

Ár 1984, þriðjudaginn 19. júní, var á dómþingi sakadóms Reykjavíkur, sem háð var í Borgartúni 7 af Gunnlaugi Briem yfirsakadómara, kveðinn upp dómur í sakadómsmálinu nr. 294-295/1984: Ákærvaldið gegn Edvard Lövdal og Sigurði Erni Ingólfssyni, sem tekið var til dóms 24. f.m.

Málið er höfðað með ákæruskjali ríkissaksóknara dagettu 19. júní 1981

fyrir sakadómi Reykjavíkur á hendur „1. Edvard Lövdal, Hörpugötu 12 í Reykjavík, fæddum þar í borg 12. desember 1937, og 2. Sigurði Erni Ingólfssyni, til lögheimilis að Mosfelli í Grímsnesi en nú dveljandi að Kirkjuteigi 25 í Reykjavík, fæddum 7. júlí 1935 í Súðavík, Norður-Ísa-fjarðarsýslu, fyrir eftirgreind hegningarlagabrot:

I. Gegn ákærða Edvard fyrir skilasvik.

Í júní 1979 afhenti Steingrímur Þórisson, Reykholti í Reykholtisdals-hreppi, Borgarfjarðarsýslu, ákærða Edvard til sameiginlegra kaupa þeirra á skurðgröfu, 11 eða 12 víxla, hvern að fjárhæð kr. 1.000.000,00, sem voru útgefnir og ábektir af Steingrími Þórisssyni og samþykktir af sama aðila í nafni Söluskálans, Reykholti. Þegar ekkert varð af kaupum á skurðgröf-unni skilaði ákærði Edvard aftur víxlunum — að tveimur undanskildum — sem ákærði Edvard ráðstafaði nokkru síðar, eða um miðjan desember 1979, til Þóris Rafns Halldórssonar sölumanns, Engihjalla 3, Kópavogi, sem greiðslu fyrir ýmiss konar aðstoð í þágu ákærða Edwards. Þórir Rafn notaði víxlana, án framsalsáritunar, til bifreiðakaupa af Sigurði Ólafssyni, Háabæ í Þykkvabæ, þann 21.12. 1979, og eru þeir báðir ógreiddir, hvor að fjárhæð kr. 1.000.000,00, ábektir af Sigurði Ólafssyni og Vökli hf., auk Steingríms Þórissonar en a.ð.l. ritaðir sem hér greinir:

1. Með útgáfudagsáritun 8.1. 1980 til greiðslu í Landsbanka Íslands, Reykjavík, 1. mars 1980.

2. Án útgáfudagsáritunar til greiðslu í Búnaðarbanka Íslands, Reykja-vík, 1. maí 1980.

Brot ákærða, sem í þessum lið greinir, teljast varða við 2. tölul. 1. mgr. 250. gr. almennra hegningarlaga nr. 19, 1940.

II. Gegn ákærðu Edvard og Sigurði Erni fyrir fjársvik.

Ákærða Edvard er gefið að sök að hafa þann 21. desember 1979 fengið Steingrím Þórisson, Reykholti, til þess með loforðum um endurgjald í vörum og peningum að afhenda sér 39 víxla, samtals að fjárhæð kr. 18.450.000,00 sem þá voru án útgáfudagsáritunar, en útgefnir, ábektir og samþykktir af Steingrími Þórisssyni ýmist í eigin nafni eða nafni Söluskál-ans, Reykholti. Af víxlunum voru 32 hver um sig að fjárhæð kr. 500.000,- en 7 víxlanna hver um sig að fjárhæð kr. 350.000,-.

Ákærðu Edvard og Sigurði Erni, sem báðir voru eignalausir, auk þess sem bú ákærða Edwards hafði verið tekið til gjaldþrotaskipta þann 28. maí 1979 og ákærða Sigurði Erni var eða hlaut að vera kunnugt um tilurð víxl-anna, eru báðum gefin að sök fjársvik, ákærða Edvard með framanlýstri öflun víxlanna og ákærðu hvorum fyrir sig með því að hafa, eftir skipti sín á milli með hluta af víxlunum, notað þá í viðskiptum og með blekk-

ingum aflað sér með þeim verðmæta, svo sem rakið verður, þrátt fyrir að báðum ákærðu væri það ljóst eða mátti vera ljóst, að ákærði Edvard hvorki hafði eða myndi hafa tök á því að láta nefndum Steingrími Þórisyni, sem þá var með öllu ógjaldfær, í té nein þau verðmæti er gerðu Steingrími fært að efna greiðsluskýldur sínar samkvæmt víxlunum.

Víxlarnir og notkun þeirra eru sem hér segir:

A. Vixlar vistaðir í Búnaðarbanka Íslands, Reykjavík, útgefnir og ábektir af Steingrími Þórisyni og samþykktir af sama aðila í nafni Söluskálans, Reykholti, hver um sig að fjárhæð kr. 500.000,00.

1. Útgáfudagsáritun 16.1. 1980 með gjalddaga 28.2. 1980. Notaður af ákærða Edvard til greiðslu víxla, samþykktir af Evu Jónsdóttur, sambýliskonu ákærða Edvards, sem Svanur Kristjánsson, Klébergi 7, Þorlákshöfn, átti og hafði fengið sem greiðslu í bilaviðskiptum við ákærða Edvard.

2. Útgáfudagsáritun 16.1. 1980 með gjalddaga 28.2. 1980. Notaður af ákærða Edvard með sama hætti sem í 1. lið.

3. Útgáfudagsáritun ólæsileg með gjalddaga 28.2. 1980. Notaður af ákærða Edvard til endurgreiðslu á vörum, sem ákærði Edvard tók til baka úr versluninni Leikföng, Hlemmtorgi Reykjavík.

4. Útgáfudagsáritun 15.2. 1980 með gjalddaga 28.2. 1980. Notaður af ákærða Sigurði Erni þann 18.1. 1980 til bifreiðakaupa af Eypór Eðvarðssyni, Digranesvegi 38, Kópavogi.

5. Útgáfudagsáritun 18.2. 1980 með gjalddaga 30.3. 1980. Notaður af ákærða Edvard með sama hætti sem í 3. lið.

6. Útgáfudagsáritun ólæsileg með gjalddaga 30.3. 1980. Notaður af ákærða Edvard með sama hætti sem í 1. lið.

7. Útgáfudagsáritun 14.3. 1980 með gjalddaga 30.3. 1980. Notaður af ákærða Sigurði Erni til bifreiðakaupa af Magnúsi Rafni Guðmundssyni, Bogahlíð 18, Reykjavík, sem nú er látinn.

8. Útgáfudagsáritun 21.3. 1980 með gjalddaga 30.3. 1980. Notaður af ákærða Sigurði Erni með sama hætti sem í 7. lið.

9. Útgáfudagsáritun 22.4. 1980 með gjalddaga 30.4. 1980. Notaður af ákærða Sigurði Erni með sama hætti sem í 4. lið.

10. Útgáfudagsáritun 18.2. 1980 með gjalddaga 30.4. 1980. Notaður af ákærða Edvard með sama hætti sem í 3. lið.

11. Án Útgáfudagsáritunar með gjalddaga 30.4. 1980. Notaður af ákærða Sigurði Erni til greiðslu á sölulaunum til Davíðs Ólafssonar, eiganda Bílasölnunar, Höfðatúni 10, Reykjavík.

12. Án Útgáfudagsáritunar með gjalddaga 30.4. 1980. Notaður af ákærða Sigurði Erni þann 17.2. 1980 til bifreiðakaupa af Óskari Gunnari Hansen, Höfðavegi 19, Vestmannaeyjum.

13. Útgáfudagsáritun 18.2. 1980 með gjalddaga 30.5. 1980. Notaður af ákærða Edvard með sama hætti sem í 3. lið.

14. Útgáfudagsáritun 20.5. 1980 með gjalddaga 30.5. 1980. Notaður af ákærða Sigurði Erni með sama hætti sem í 12. lið.

15. Án útgáfudagsáritunar með gjalddaga 30.5. 1980. Notaður af ákærða Sigurði Erni með sama hætti sem í 7. lið.

16. Útgáfudagsáritun 28.5. 1980 með gjalddaga 30.5. 1980. Notaður af ákærða Sigurði Erni með sama hætti sem í 7. lið.

17. Án útgáfudagsáritunar með gjalddaga 30.6. 1980. Notaður af ákærða Sigurði Erni með sama hætti sem í 4. lið.

18. Útgáfudagsáritun 18.2. 1980 með gjalddaga 30.6. 1980. Notaður af ákærða Edvard með sama hætti sem í 3. lið.

19. Án útgáfudagsáritunar með gjalddaga 30.6. 1980. Notaður af ákærða Sigurði Erni með sama hætti sem í 12. lið.

20. Útgáfudagsáritun 26.6. 1980 með gjalddaga 30.6. 1980. Notaður af ákærða Sigurði Erni með sama hætti sem í 7. lið.

21. Án útgáfudagsáritunar með gjalddaga 30.7. 1980. Notaður af ákærða Sigurði Erni með sama hætti sem í 12. lið.

22. Án útgáfudagsáritunar með gjalddaga 30.7. 1980. Notaður af ákærða Sigurði Erni með sama hætti sem í 12. lið.

23. Án útgáfudagsáritunar með gjalddaga 30.7. 1980. Notaður af ákærða Sigurði Erni með sama hætti sem í 12. lið.

24. Án útgáfudagsáritunar með gjalddaga 30.7. 1980. Notaður af ákærða Sigurði Erni með sama hætti sem í 12. lið.

25. Útgáfudagsáritun 15.2. 1980 með gjalddaga 30.8. 1980. Notaður af ákærða Sigurði Erni með sama hætti sem í 4. lið.

26. Án útgáfudagsáritunar með gjalddaga 30.8. 1980. Notaður af ákærða Sigurði Erni með sama hætti sem í 12. lið.

27. Án útgáfudagsáritunar með gjalddaga 30.8. 1980. Notaður af ákærða Sigurði Erni með sama hætti sem í 12. lið.

28. Án útgáfudagsáritunar með gjalddaga 30.8. 1980. Notaður af ákærða Sigurði Erni með sama hætti sem í 12. lið.

29. Án útgáfudagsáritunar með gjalddaga 29.9. 1980. Notaður af ákærða Sigurði Erni með sama hætti sem í 7. lið.

30. Án útgáfudagsáritunar með gjalddaga 29.9. 1980. Notaður af ákærða Sigurði Erni með sama hætti sem í 12. lið.

31. Án útgáfudagsáritunar með gjalddaga 29.9. 1980. Notaður af ákærða Sigurði Erni með sama hætti sem í 12. lið.

32. Án útgáfudagsáritunar með gjalddaga 29.9. 1980. Notaður af ákærða Sigurði Erni með sama hætti sem í 12. lið.

B. Vixlar vistaðir í Búnaðarbanka Íslands, Reykjavík, útgefnir og ábektir af Steingrími Þórisssyni í nafni Söluskálans, Reykholti, og samykktir af Steingrími Þórisssyni persónulega, hver um sig að fjárhæð kr. 350.000,00.

1. Útgáfudagsáritun 27.2. 1980 með gjalddaga 27.2. 1980. Notaður af ákærða Sigurði Erni þann 23. 12. 1979 til bifreiðakaupa af Ævari Lúðvíkssyni, Hellisgötu 35, Hafnarfirði.

2. Útgáfudagsáritun 1.2. 1980 með gjalddaga 27.3. 1980. Notaður af ákærða Sigurði Erni með sama hætti sem í 1. lið.

3. Án útgáfudagsáritunar með gjalddaga 27.4. 1980. Notaður af ákærða Sigurði Erni með sama hætti sem í 1. lið.

4. Útgáfudagsáritun 15.2. 1980 með gjalddaga 27.5. 1980. Notaður af ákærða Sigurði Erni með sama hætti sem í A, 4. lið.

5. Án útgáfudagsáritunar með gjalddaga 27.6. 1980. Notaður af ákærða Sigurði Erni þann 7.1. 1980 til bifreiðakaupa af Sigurði Jónasi Baldurssyni, Grýtubakka I, Grýtubakkahreppi, Suður-Þingeyjarsýslu.

6. Án útgáfudagsáritunar með gjalddaga 27.7. 1980. Notaður af ákærða Sigurði Erni með sama hætti sem í 5. lið.

7. Án útgáfudagsáritunar með gjalddaga 27.8. 1980. Notaður af ákærða Sigurði Erni með sama hætti sem í 5. lið.

Framangreindir víxlar, sem í 1.—3. lið og í 5.—7. lið getur, voru einnig ábektir af ákærða Sigurði Erni.

Enginn framangreindra víxla, sem í A og B liðum getur, hafa verið greiddir af víxilskuldurunum Steingrími Þórisssyni eða ákærða Sigurði Erni.

Brot ákærðu, sem í þessum lið greinir, og notkun ákærðu hvors um sig á þeim víxlum sem í A og B liðum greinir, teljast varða við 248. gr. almennra hegningarlaga.

III. *Gegn ákærðu Sigurði Erni og Edvard fyrir fjársvik.*

Ákærða Sigurði Erni er gefið að sök að hafa þann 5. febrúar 1980 fengið Steingrím Þórisson, Reykholti, til þess hér í Reykjavík að afhenda sér sem andvirði „jarðbors“ af tegundinni Ingersoll Rand, 48 víxla, hvern að fjárhæð kr. 350.000,00, samtals að fjárhæð 16.800.000,00, sem voru án útgáfudagsáritunar en útgefnir og ábektir af Steingrími Þórisssyni og samþykktir af sama aðila í nafni Söluskálans, Reykholti, til greiðlu í Landsbanka Íslands, Reykjavík, á gjaldögum 28. hvers mánaðar, mánuðina apríl 1980 til mars 1981, fjórir á hverjum gjalddaga, þrátt fyrir að ákærða Sigurði Erni væri það ljóst eða mætti vera ljóst, að borinn væri lítills sem einskis virði.

Með notkun ákærðu hvors um sig, eftir skipti þeirra á milli með hluta af víxlunum, eru báðum ákærðu gefin að sök fjársvik með því að hafa notað 34 þessara víxla í viðskiptum og með blekkinum aflað sér með þeim

verðmæta, svo sem rakið verður, þrátt fyrir að þeim væri ljóst, að Steingrímur Þórisson myndi ekki geta efnt greiðsluskyldur sínar samkvæmt víxlunum og ákærði Sigurður Örn gæti heldur ekki efnt sínar greiðsluskyldur samkvæmt þeim víxlum sem hann notaði og hafði ritað á sem ábekingur.

1. Þréttán víxla, samtals að fjárhæð kr. 4.550.000,00, með gjalddögum 28.4. (4), 28.5. (2), 28.6. (2), 28.7. (2), 28.8. og 28.9. 1980 og 28.3. 1981, sem ákærði Sigurður Örn hafði — að tveimur víxlum undanskildum — ritað á sem ábekingur, notaði ákærði Sigurður Örn til kaupa bifreiðarinnar L-1576 af Guðjóni Jónssyni, Hallgeirsey, Austur-Landeyjahreppi, Rangárvallasýslu.

2. Sex víxla, samtals að fjárhæð kr. 2.100.000,00, með gjalddögum 28.6., 28.7., 28.11. (2) og 28.12. (2) 1980, notaði ákærði Edvard til greiðslu víxla, samþykkt af Evu Jónsdóttur, sambýliskonu ákærða Edwards, sem Svanur Kristjánsson, Klébergi 7, Þorlákshöfn, átti og hafði fengið í bíla viðskiptum við ákærða Edvard sbr. ákærulið II. A, 1. tölul.

3. Sjö víxla, samtals að fjárhæð kr. 2.450.000,00, með gjalddögum 28.5. (2), 28.6., 28.7. og 28.8. (3) 1980, með greiðslustað í Landsbanka Íslands, Akranesi í stað Reykjavík, notaði ákærði Edvard til endurgreiðslu á vörum, sem hann tók til baka úr versluninni Örinni, Skólabraut 31, Akranesi.

4. Átta víxla, samtals að fjárhæð 2.800.000,00, með gjalddögum 28.9. (2), 28.10. (4) og 28.11. (2) 1980, notaði ákærði Edvard til endurgreiðslu á vörum, sem hann tók til baka úr versluninni Vík, Ólafsvík.

Brot ákærðu, sem í þessum lið greinir, og notkun ákærðu hvors um sig á þeim víxlum, sem í 1.—4. tölul. greinir, teljast varða við 248. gr. almennra hegningarlaga.

IV. Gegn ákærðu Edvard og Sigurði Erni fyrir fjársvik.

Ákærðu eru gefin að sök fjársvik með því að hafa þann 25. apríl 1980, er þeir voru staddir á Akranesi á leið norður í land, fengið Hauk Ármannsson, Stillholti 14, Akranesi, til þess með blekkingum að selja og láta skrá á nafn ákærða Edwards bifreið sína, E-93, af gerðinni Toyota Cressida Station, árgerð 1978, gegn þremur víxlum, samtals að fjárhæð kr. 5.900.000,00 útgefnum af ákærða Edvard og ábektum af báðum ákærðu, en víxlana höfðu ákærðu látið félaga sinn, Óskar Gunnar Hansen, Höfðavegi 19, Vestmannaeyjum, sem var eignalaus eins og ákærðu, samþykka í nafni og sem prókúruhafa fyrir hlutafélagið Kamb. Hlutabréf og verðlausar eignir Kambs hf., Djúpuvík í Árneshreppi, Strandasýslu, höfðu ákærðu „keypt“ þá nokkru áður með afhendingu tryggingarvixils að fjárhæð kr. 400.000,00 og tékka að fjárhæð kr. 300.000,00. Vixlarnir voru

allir án útgáfudagsáritana, einn með gjalddaga 5. maí 1980, kr. 1.500.000, en tveir með gjaddögum 15. júní og 15. júlí 1980, hvor að fjárhæð kr. 2.200.000,00 allir til greiðslu í Búnaðabanka Íslands, Reykjavík.

Ákærðu var eða mátti vera ljóst við kaup bifreiðarinnar, að enginn víxil-skuldaranna myndi geta efnt greiðsluskyldur sínar samkvæmt víxlunum, og þann 9. maí 1980, eftir að fyrsti víxillinn var gjaldfallinn, samþykkti ákærði Edvard við yfirheyrslu hjá Rannsóknarlögreglu ríkisins riftun kaupanna og skilaði bifreiðinni.

Brot ákærðu, sem í þessum lið greinir, teljast varða við 248. gr. almennra hegningarlaga.

V. *Gegn ákærðu Edvard og Sigurði Erni fyrir fjársvik og skjalafals.*

Ákærðu er gefið að sök að hafa þann 10. maí 1980 á heimili ákærða Edvars fengið Ágúst Sigurð Salómonsson sjómann, Hrannargötu 2 á Ísafirði, til þess með fortölum og blekkingum, þ. á m. þeim, að ákærði Edvard kvaðst þá heita Benedikt Kristjánsson, að afhenta sér víxla með breytilegum upphæðum og gjalddögum, samtals að fjárhæð kr. 27.400.000,00, sem Ágúst Sigurður hafði samþykkt og unnusta hans, Ásgerður Kristjánsdóttir, hafði verið látin gefa út og ábekja, til kaupa á 929 stk. af leikföngum, sem talin voru að innflutningsverðmæti aðeins um kr. 4.000.000,00, og ákærði Edvard hafði tekið til baka úr þeim verslunum sem greinir í II. lið A, 3., 5., 10., 13., og 18. tölul. og III. lið 3. og 4. tölul. ákæru. Samkvæmt yfirlýsingu, dagsettri sama dag, komu í hlut ákærða Sigurðar Arnar, sem ekkert átti af hinum seldum leikföngum, 10 víxlar, hver að fjárhæð kr. 750.000,00. Á framhlið víxilanna fölsuðu ákærðu, ýmist með áritunum eða stimplum, sem þeir sameiginlega létu útbúa, áletrunina „pr.pr. Heildversl. Ágústs Salómonssonar“ yfir nafnritun samþykkjanda, og „Heildversl. Ágústs Salómonssonar, Hrannarstig 2, Ísafirði“, sem tilgreindan greiðanda og með þeirri breytingu hagnýttu ákærðu sér víxlana í viðskiptum, þ. á m. með eftirgreindum hætti.

1. Ákærði Sigurður Örn notaði 2 þessara víxla, samtals að fjárhæð 1.500.000,00, þann 11. maí 1980, til kaupa á bifreiðinni R-63962, Chevrolet Caprice, árgerð 1975, af Davíð Ólafssyni, Asparfelli 4, Reykjavík.

2. Ákærði Sigurður Örn notaði 6 þessara víxla, samtals að fjárhæð kr. 4.500.000,00, þann 18. maí 1980, til kaupa á bifreiðinni R-55199, Pontiac, árgerð 1973, af Jóni Ármanni Guðmundssyni, Nóatúni 24, Reykjavík.

3. Ákærðu notuðu víxla, samtals að fjárhæð kr. 7.000.000, af þeim sem í þessum lið greinir, þann 28. maí 1980, í skiptum fyrir víxla sömu fjárhæðar, útgefna og samþykkt af Jóhanni Ósland Jósepssyni og Guðmundi Ársælssyni, sbr. VI. lið ákæru.

4. Ákærðu notuðu sameiginlega einn þessara víxla, að fjárhæð kr.

750.000,00, þann 2. júní 1980, til greiðslu hluta kaupverðs pylsuskurs, sem ákærðu keyptu af Eyþór Eðvarðssyni, Digranesvegi 38, Kópavogi.

5. Ákærði Edvard notaði vixla, samtalt að fjárhæð kr. 12.150.000,00 af þeim sem í þessum lið greinir, þann 14. júní 1980, í skiptum fyrir vixla sömu fjárhæðar, útgefna og samþykktu af Jóhanni Ósland Jósepssyni og Guðmundi Ársælssyni, sbr. VIII. lið ákæru. Áður hafði ákærði Edvard notað 3 þessara vixla, samtals að fjárhæð kr. 2.250.000,00 í vixlaviðskiptum við Svan Kristjánsson, Klébergi 7, Þorlákshöfn, en tekið þá síðar til baka í skiptum fyrir aðra vixla, sbr. VIII. lið i.f. ákæru.

Brot ákærðu, sem í þessum lið greinir, teljast varða við 248. gr. almennra hegningarlaga, og notkun ákærðu á hinum fölsuðu vixlum, sem í 1.—5. tölul. greinir, einnig við 1. mgr. 155. gr. almennra hegningarlaga, sbr. 1. mgr. 22. gr. sömu laga að því er varðar þann ákærða, sem ekki framvísaði vixlunum til notkunar.

VI. *Gegn ákærðu Sigurði Erni og Edvard fyrir fjársvik og skjalafals.*

Ákærðu er gefið að sök að hafa þann 28. maí 1980 samhliða sölu ákærða Sigurðar Arnar á bifreiðinni R-63962, Chevrolet Caprice, árgerð 1975, til Jóhanns Óslands Jósepssonar, Hraunbæ 80, Reykjavík, fengið þá Jóhann Ósland og Guðmund Ársælsson, Mosgerði 19, Reykjavík, til þess með blekkingum að gefa út og samþykkja vixla, samtals að fjárhæð kr. 7.000.000,00, — umfram kaupverð bifreiðarinnar, sem var kr. 7.500.000,00, og þeir greiddu einnig með samskonar vixlum — í skiptum fyrir vixla sömu fjárhæðar, sem samþykktir voru af Ágústi Salómonssyni og útgefni og ábektir af Ásgerði Kristjánsdóttur, en þá vixla höfðu ákærðu fyrir afhendingu þeirra alla falsað með þeim hætti sem lýst var í V. lið ákæru. Vixlana, samtals að fjárhæð 14.500.000,00, notuðu ákærðu síðan í viðskiptum og öfluðu sér með þeim verðmæta, þ. á m. með þeim hætti sem rakið verður, enda þótt þeir vissu eða mættu vita, að hvorugur vixil-skuldaranna, Jóhann Ósland eða Guðmundur, gætu efnt greiðsluskyldur sínar samkvæmt vixlunum:

1. Ákærði Sigurður Örn lét son sinn, Ástmar, hafa 5 þessara vixla, samtals að fjárhæð kr. 2.500.000,00 til kaupa á bifreiðinni R-11431, Chevrolet Camaro, árgerð 1970, þann 31. maí 1980, af Guðmundi Björnsyni og Ragnheiði Karlsdóttur, Hverfisgötu 100, Reykjavík.

2. Ákærðu notuðu sameiginlega 9 þessara vixla, samtals að fjárhæð kr. 4.500.000,00, þann 2. júní 1980, til greiðslu hluta kaupverðs pylsuskurs, sem ákærðu keyptu af Eyþór Eðvarðssyni, Digranesvegi 38, Kópavogi.

3. Ákærði Sigurður Örn notaði 10 þessara vixla, samtals að fjárhæð kr. 7.000.000,00, til endurkaupa bifreiðarinnar R-63962, Chevrolet

Caprice, árgerð 1975, þann 5. júní 1980, af Jóni Ármanni Guðmundssyni, Nóatúni 24, Reykjavík.

Brot ákærðu, sem í þessum lið greinir, og notkun þeirra vixla, sem í 1.—3. tölul. greinir, teljast varða við 248. gr. almennra hegningarlaga, en notkun ákærðu á hinum fölsuðu vixlum, samtals að fjárhæð kr. 7.000.000,00, sem ákærðu notuðu í skiptum fyrir aðra vixla sömu fjárhæðar, telst varða við 1. mgr. 155. gr. almennra hegningarlaga.

VII. Gegn ákærðu Sigurði Erni og Edvard fyrir fjársvik.

Ákærðu eru gefin að sök fjársvik með því að hafa þann 13. júní 1980 fengið áðurgreinda Jóhann Ósland Jóseppson og Guðmund Ársælsson til þess með fortölum og blekkingum að afhenda sér vixla, sem voru án útgáfudagsáritunar, en útgefnir, ábektir og samþykktir af þeim Jóhanni Ósland og Guðmundi, með gjalddögum 25. hvers mánaðar mánuðina september 1980 til janúar 1981, að undanskildum desember 1980, þar sem gjalddagar voru 20. þess mánaðar, en einnig 6 vixla alla með gjalddaga 6. janúar 1981, samtals að fjárhæð kr. 130.000.000,00, gegn því að þeir Jóhann Ósland og Guðmundur teldust samkvæmt samkomulagi, sem þá var gert, eiga „allar vélar, sem eftir (væru) í Sildarverksmiðjunni í Djúpuvík, að undanskildum þurrkara og pressu ásamt fylgihlutum“, sem ákærðu höfðu eignast með þeim hætti sem lýst er í IV. lið ákæru þrátt fyrir að ákærðu væri eða mætti vera ljóst að eignir þessar voru með öllu verðlausar.

Af þeim vixlum, sem í þessum lið greinir, fundust samkvæmt ábendingu ákærða Edvars þann 18. júlí 1980 alls 61 vixill, samtals að fjárhæð kr. 65.650.000,00, undir rúmdýnu í svefnherbergi heima hjá ákærða Edvard, ásamt miða, sem á voru ritaðar tölur um fjölda vixla og upphæðir þeirra, samtals að fjárhæð kr. 130.000.000,00. Í viðskiptum er upplýst um notkun eftirtalda vixla:

Ákærði Sigurður Örn notaði í júnímánuði 4 þessara vixla, 3 með gjalddaga 25.9. 1980, einn að fjárhæð kr. 350.000,00, tvo hvorn að fjárhæð kr. 500.000,00, og einn með gjalddaga 25.10. 1980 að fjárhæð kr. 1.050.000,00 eða samtals kr. 2.400.000,00, til kaupa á bifreiðinni G-11634, Ford XL, árgerð 1970, af Helga Erlendssyni, Tjarnarstig 9, Seltjarnarneskaupstað.

Brot ákærðu, sem í þessum lið greinir, og notkun ákærða Sigurðar Arnar á fjórum víxlanna, teljast varða við 248. gr. almennra hegningarlaga.

VIII. Gegn ákærðu Edvard og Sigurði Erni fyrir fjársvik og skjalafals.

Loks er ákærðu gefið að sök að hafa þann 14. júní 1980 fengið þá Jóhann Ósland Jóseppson og Guðmund Ársælsson til þess með fortölum og blekkingum að kaupa af Ágústi Sigurði Salómonssyni og Ásgerði Kristj-

ánsdóttur, Hrannargötu 2, Ísafirði, leikföngin, 929 stk., sem í V. lið ákæru greinir, þar sem þau voru í vöruskála Eimskipafélags Íslands hf. á Ísafirði, án þess að fyrri kaupendur hefðu leyst þau þaðan út, fyrir kr. 23.650.000,00, eða nærri sexfalt innflutningsverðmæti þeirra, sbr. V. lið ákæru. Kaupin áttu að fara fram með þeim hætti, að þeir Jóhann Ósland og Guðmundur gáfu út, ábektu og samþykktu vixla, sem þeir létu af hendi í skiptum fyrir þá vixla, sem fyrri kaupendur leikfanganna höfðu gefið út og samþykkt og ákærðu höfðu enn umráð yfir, en bæði þá vixla ásamt víxlum, sem þeir Jóhann Ósland og Guðmundur höfðu þegar eignast í viðskiptum og útgefnir voru og samþykktir af fyrri kaupendum leikfanganna, áttu þeir að eyðileggja. Samkvæmt þessu samkomulagi við ákærðu rifu þeir Jóhann Ósland og Guðmundur og eyðilögðu þann 14. júní 1980 á flugvellinum á Ísafirði í viðurvist Ásgerðar Kristjánsdóttur og fleiri, vixla, útgefna og samþykktu af fyrri kaupendum leikfanganna, samtals að fjárhæð kr. 23.650.000,00, sem hér greinir.

1. Ákærði Edvard lét þá Jóhann Ósland og Guðmund hafa og notaði með því í viðskiptum 16 vixla, samtals að fjárhæð kr. 12.150.000,00, af þeim víxlum, sem í V. lið ákæru greinir, sem ákærðu höfðu sameiginlega alla falsað með þeim hætti sem þar er lýst, en fékk í þeirra stað vixla samtals að höfustól sömu fjárhæðar, útgefna, ábækta og samþykktu af þeim Jóhanni Ósland og Guðmundi.

2. Frá ákærða Sigurði Erni en fyrir milligöngu Davíðs Ólafssonar, Asparfelli 4, Reykjavík, fengu þeir Jóhann Ósland og Guðmundur á leiðinni til Ísafjarðar 2 vixla, samtals að fjárhæð kr. 1.500.000,00, sem ákærðu höfðu báða falsað með sama hætti og áður er lýst, og gáfu út og samþykktu í þeirra stað vixla samtals að höfuðstól sömu fjárhæðar.

3. Jóhann Ósland og Guðmundur rifu einnig og eyðilögðu á flugvellinum á Ísafirði vixla, samtals að fjárhæð kr. 10.000.000,00, útgefna og samþykktu af fyrri kaupendum leikfanganna, sem þeir höfðu þegar eignast í viðskiptum, annars vegar með víxlaskiptum, sbr. VI. lið, sbr. V. lið 3. tölul. ákæru samtals að fjárhæð kr. 7.000.000,00, hins vegar við sölu Jóhanns Óslands á bifreiðinni R-63962, Chevrolet Caprice, árgerð 1975, þann 3. júní 1980, til Jóns Ármanns Guðmundssonar, Nóatúni 24, Reykjavík, samtals að fjárhæð kr. 3.000.000,00.

Af þeim víxlum, sem ákærði Edvard fékk í skiptum, sbr. 1. tölul., notaði hann í júnímánuði eftirtalda 4 vixla: Einn kr. 1.000.000,00, með gjalddaga 1.7. 1980, einn, kr. 500.000,00, með gjalddaga 28.7. 1980, og tvo, kr. 500.000,00 og kr. 1.000.000,00, með gjalddaga 28.9. 1980, eða samtals að fjárhæð kr. 3.000.000,00, í viðskiptum við Svan Kristjánsson, Klébergi 7, Þorlákshöfn, sem vixla er ákærði fullyrti að yrðu örugglega greiddir, en

í stað þeirra leysti ákærði til sín 3 víxla, samtals að fjárhæð kr. 2.250.000,00, samþykkt og útgefna af Ágústi Salómonssyni og Ásgerði Kristjánsdóttur, sbr. V. lið 5. tölul. ákæru.

Brot ákærðu, sem í þessum lið greinir, teljast varða við 248. gr. almennra hegningarlaga, og notkun ákærðu á hinum fölsuðu víxlum, sem í 1. og 2. tölul. greinir, einnig við 1. mgr. 155. gr. almennra hegningarlaga, sbr. 1. mgr. 22. gr. sömu laga að því er varðar þann ákærða, sem ekki framvísaði víxlunum til notkunar.

IX. Refsikröfur.

Þess er krafist, að ákærðu verði dæmdir til refsingar, til greiðslu skaðabóta, ef krafist verður, og til greiðslu alls sakarkostnaðar.“

Samkvæmt sakavottorði ákærða Edvards Lövdals hefur hann sætt eftirtöldum refsisdómum:

- 1968 5/1 3 mánaða fangelsi, skilorðsbundið 2 ár fyrir brot gegn 248. gr. og 261. gr. hegningarlaga.
- 1968 31/7 10 daga varðhald fyrir brot á 25. gr. umferðarlaga og 24. gr. áfengislaga. Sviptur ökuleyfi í 1 ár.
- 1969 15/10 Sakfelldur fyrir brot gegn 247. gr. hegningarlaga, en refsing ekki dæmd.
- 1970 4/3 30 daga varðhald fyrir brot gegn 259. gr. hegningarlaga og 25. gr. umferðarlaga. Sviptur ökuréttindum ævilangt. Ákærða var veitt ökuleyfi á ný 25/9 1974.
- 1973 4/12 3 mánaða fangelsi skilorðsbundið í 3 ár fyrir brot á 247. gr. hegningarlaga.
- 1977 1/4 45 daga varðhald fyrir brot gegn 149. gr. hegningarlaga.
- 1978 2/6 Hæstaréttardómur: Ákvæði héraðsdóms 1/4 1977 eiga að vera óröskuð.
- 1980 31/3 Sýknaður af ákæru fyrir brot gegn 248. gr. hegningarlaga.
- 1980 29/5 Ákæru fyrir brot gegn 257. gr. hegningarlaga vísað frá dómi.

Þá hefur ákærði undirgengist með dómsátt 8 sinnum sektir aðallega fyrir brot gegn umferðarlögum.

Ákærði Sigurður Örn Ingólfsson hefur undirgengist með dómsátt 7 sinnum sektir, þar af tvisvar fyrir brot gegn 248. gr. almennra hegningarlaga.

Málavextir eru þessir:

Hinn 21. maí 1980 ritaði Steingrímur Þórisson, Reykholti í Borgarfirði, kæru til Rannsóknarlögreglu ríkisins á hendur Edvard Lövdal ákærða í máli þessu. Segir Steingrímur í kærinni að ákærði hafi haft samband við sig vorið 1979 og þar hafi komið máli þeirra að ákærði hafi boðist til að

útvega honum fé til að fjármagna útgáfu Snorrapenings. Hafi hann síðan útfyllt víxla sem hann hafi látið ákærða fá.

Þá segir Steingrímur í kærinni að í júní sama ár hafi ákærði fengið hjá honum 11 víxla, hvern að fjárhæð kr. 1.000.000, til kaupa á skurðgröfu. Af kaupnum varð ekki. Ákærði hafi skilað 9 víxlanna en sett 2 í umferð og séu þeir nú í innheimtu á vitnið.

Loks segir í kærinni að ákærði hafi í desember umrætt ár fengið víxla, samtals að fjárhæð kr. 18.450.000 (32 hvern að fjárhæð 500.000 og 7 hvern að fjárhæð kr. 350.000), sem hann hafi ætlað að láta sig fá vörur út á. Vörurnar hafi hann aldrei fengið. Ákærði hafi ekki skilað víxlunum og séu þeir allflestir einnig í innheimtu á vitnið.

Vitnið hefur skýrt frá því, að það hafi um árabíl rekið Söluskálann í Reykholti og átt nokkur verslunarviðskipti við ákærða Edvard Lövdal. Kynntist vitnið Edvard nokkuð persónulega og heimsótti hann nokkrum sinnum. Vorið 1979 átti vitnið nokkur viðskipti við Edvard. Keypti það af honum vörur, en hann hafði oft verið mjög liðlegur við það með gjaldfresti.

Hinn 24. maí 1979 var vitnið kosið formaður undirbúnings- og fjáröflunarnefndar vegna Snorrahátíðar sem halda átti í Reykholti í ágúst það ár. Vegna hátíðarinnar átti að láta búa til sérstaka minnispeninga, og var kostnaðarverð ætlað 10—12 milljónir króna. Var m.a. hlutverk vitnisins að afla fjár til framleiðslu peninganna. Átti að fá það hjá opinberri lánastofnun en tókst ekki.

Um þetta leyti barst í tal hjá vitninu og Edvard að það væri að reyna að fjármagna útgáfu minnispeninganna en það gengi erfiðlega. Edvard bauðst þá til að útvega það fé sem til þyrfti fyrir milligöngu frænda síns Sigurðar Jónssonar en vitnið veit engin deili á manni þessum. Var rætt um kr. 10—12 milljónir sem vitnið ætti að fá að láni hinn 15. júlí og myndi það verða greitt aftur seinni hluta októbermándaðar. Féllst vitnið á þetta tilboð Edvars og skrifaði það og kona þess að beiðni hans upp á sjö víxla sem áttu að vera til tryggingar. Edvard vildi að á víxlana væri einungis ritað samþykki og þeir útgefnir en að öðru leyti væru þeir óútfylltir. Sagði hann að svo þyrfti að vera, þar sem þessi Sigurður frændi hans ætti ekki alla peningana sjálfur, heldur yrði hann að útvega þá hjá öðrum og því yrðu víxlarnir að vera óútfylltir þar til ljóst væri hverjir lánuðu féð. Hinn 21. ágúst hringdi til vitnisins maður sem kvaðst heita Sigurður Jónsson. Sagði Sigurður vitninu að Edvard hefði beðið hann að hringja til þess að staðfesta að það gæti fengið lánsféð.

Þennan sama dag eða jafnvel daginn eftir hafði Edvard tal af vitninu og bað það um að fá einn af óútfylltu víxlunum lánaðan til eigin nota á sama hátt og hina þrjá fyrri. Féllst vitnið á það, enda trúði það því að

þetta væri allt að komast í lag, auk þess sem Edvard sagði eins og Sigurður, að ekki þyrfti nema þrjá víxla til tryggingar lánsfénu. Útfyllti vitnið fyrir Edvard víxil að fjárhæð kr. 1.750.000 eins og hann hafði farið fram á. Útbjó Edvard síðan reikning með þessari fjárhæð, sem hljóðaði á vörur, sem hann ætlað að láta vitnið hafa þessu til tryggingar. Hann átti þó ekki nægilega mikið af vörum og strikaði út af reikningnum, að vörurnar væru afgreiddar, en setti í staðinn óafgreitt.

Síðan leið og beið en ekki kom lánsféð. Eftir að ljóst varð að vitnið myndi ekki fá lánsféð sótti það sógleraugun og sloppana sem voru til tryggingar þrem fyrstu víxlunum sem það hafði lánað Edvard. Vitnið reyndi að fá Edvard til að skila þeim sjö víxlum sem það hafði látið hann hafa í upphafi, en hann gerði það ekki og bar ýmsu við. Vitnið kvað dæmið líta þannig út að Edvard hefði fengið hjá því 10 víxla, samtals að fjárhæð kr. 14.660.000. Hann hefði skilað því aftur 3 víxlum, samtals 3.900.000 og vörum auk greiðslu kr. 4.260.000 eða alls kr. 8.160.000. Skuldaði hann vitninu því vegna þessara viðskipta samtals 6.500.000.

I.

Steingrímur Þórisson hefur skýrt frá því að Edvard Lövdal hafi komið að máli við sig í júní 1979 og boðið sér að ganga inn í kaup með honum á skurðgröfu. Féllst vitnið á þetta og lét Edvard hafa sem framlag þess annaðhvort 11 eða 12 víxla, sem hver var að fjárhæð kr. 1.000.000. Edvard lét vitnið hafa kvittun fyrir móttöku víxlanna, sem voru í opnu umslagi.

Um það bil mánuði síðar sagði Edvard vitninu að ekki gæti orðið af kaupum á gröfunni. Afhenti hann vitninu jafnframt umslagið með víxlunum og fékk móttökukvittunina hjá því til baka. Afhending víxlanna fór fram á heimili Edvars að Hörpugötu 12. Vitnið kveður víxlana hafa verið í sama umslagi og áður og var það opið. Vitnið kveðst hafa kastað tölu á víxlana og hafi fjöldi þeirra verið sá sami og í upphafi. Vitnið skoðaði víxlana hins vegar ekki hvern fyrir sig. Vitnið geymdi umslagið með víxlunum heima hjá sér án þess að skoða þá nánar.

Vitnið kveður það aldrei hafa verið nefnt af hverjum ætti að kaupa skurðgröfuna og hafi það ekki vitað um það.

Einhvern tíma fyrri hluta árs 1980 fékk vitnið tilkynningar um gjalddaga á tveimur víxlum, sem hvor var að fjárhæð kr. 1.000.000. Fór vitnið að athuga þetta nánar og kom í ljós, að um var að ræða tvo af víxlum þeim, sem vitnið hafði látið Edvard fá til skurðgröfukaupanna. Vitnið kveðst hafa farið og skoðað í umslagið. Vantaði þessa tvo víxla í það, en í staðinn höfðu verið látin tvö víxileyðublöð. Á eyðublöð þessi var ekkert ritað að vitnið minnir. Þó geti verið að byrjað hafi verið aðeins að útfylla þau.

Vitnið kveðst hafa farið og rætt þetta mál við Edvard. Kannaðist hann

við að hafa tekið víxlanna úr umslaginu. Sagðist hann hafa lánað þá Þóri Rafni Halldórssyni, kunningja sínum. Edvard lofaði að sjá um að Þórir Rafn greiddi víxlana, en af því varð ekki og eru víxlarnir til innheimtu á vitnið. Víxlar þessir, sem hvor um sig er að fjárhæð kr. 1.000.000 eins og áður greinir, eru samþykktir af Steingrími Þórisssyni f.h. Söluskálans í Reykholti og útgefnir og ábektir af Steingrími. Þeir eru einnig ábektir af Sigurði Ólafssyni og Vökli hf. Annar víxillinn er útgefinn 8. janúar 1980 til greiðslu í Landsbanks Íslands, Reykjavík 1. mars sama ár, en hinn án útgáfudags til greiðslu í Búnaðarbanka Íslands, Reykjavík 1. maí 1980.

Vitninu voru kynntir framburðir ákærða og Þóris Rafns Halldórssonar, sem á eftir verða raktir, varðandi umrædda víxla. Vitnið kvaðst ekkert hafa að athuga við framburð Þóris Rafns Halldórssonar. Vitnið kvaðst mót-mæla þeim framburði Edvards, að það hafi látið Þóri Rafn fá víxlana til að selja þá. Það hafi ekki þekkt Þóri Rafn neitt og því ekki farið að láta hann hafa víxlana. Vitnið kveðst halda fast við framburð sinn um, að Edvard hafi tekið víxlana úr umslaginu í algjöru heimildarleysi.

Þá ítrekaði vitnið að Edvard hefði á öðrum hvorum fundi þeirra á Hótel Sögu sagt því, þegar það fór að spyrja hann um víxlana, að hann hefði látið vin sinn Þóri Rafn hafa þá. Þá kvað vitnið það ekki rétt hjá Edvard að hann hefði látið það hafa víxlana í janúar 1980. Það hafi ekki verið síðar en í ágúst eða september árið áður.

Vitnið sá ljósrit framangreindra víxla og staðfesti að um þá sé að ræða.

Vitnið Þórir Rafn Halldórsson kveðst hafa kynnst ákærða Edvard Lövdal, að það minnir, í október 1979, en sonur ákærða var heitbundinn systur vitnisins. Vitnið kveðst hafa farið að aðstoða ákærða við afgreiðslu á vörum og dreifingu og ekið mikið bifreið fyrir hann. Fékk vitnið greitt fyrir þetta starf sitt um það bil kr. 2.300.000. Þar af greiddi ákærði vitninu kr. 2.000.000 með tveimur víxlum, hvorum að fjárhæð 1.000.000 kr. Ákærði afhenti vitninu víxlana heima hjá honum að Hörpugötu 12, um miðjan desember 1979. Man vitnið ekki til þess að neinn hafi verið við-staddur, þegar afhending víxlanna fór fram. Ákærði ræddi ekki nánar við vitnið um víxlana og nefndi ekki við það, hvernig hann væri að þeim kominn. Steingrímur Þórisson, Reykholti, var útgefandi og ábekingur á víxlunum og þeir voru samþykktir af honum í nafni Söluskálans í Reykholti. Vitnið kveðst hafa notað víxlana til bifeiðakaupa af Sigurði Ólafssyni, Háabæ í Þykkvabæ þann 21.12. 1979. Vitnið ritaði ekki framsal á víxlana. Vitnið kvað annan víxilinn hafa verið greiddan að mestu leyti. Vitnið kvað ákærða hafa nefnt við marga, svo sem í skýrslu þess greinir, að hann hefði greitt laun með víxlunum.

Vitnið sá ljósrit framangreindra víxla í dóminum og staðfesti, að um þá væri að ræða.

Vitninu var kynntur framburður ákærða sem á eftir verður rakinn varðandi framangreinda víxla, þ.e. að það hefði veitt þeim viðtöku frá Steingrími Þórisssyni til að selja þá. Vitnið kveður þetta alrangt og kveðst algjörlega mótmæla þessu. Vitnið kveðst ekki hafa gefið ákærða kvittun fyrir móttöku víxlanna.

Vitnið tók fram að það hefði einungis þekkt Steingrím Þórisson í sjón, en aldrei átt nein viðskipti við hann. Vitnið kveðst aldrei hafa fengist við sölu á víxlum fyrir aðra.

Vitnið Sigurður Ólafsson, Hábae í Þykkvabæ, hefur skýrt frá því, að það hafi selt Þóri Rafni Halldórssyni, Chevrolet Blazer bifreið skömmu fyrir jól 1979. Afsalið er dagsett 21. desember. Þórir Rafn greiddi hluta kaupverðsins með tveimur víxlum hvorum að fjárhæð kr. 1.000.000. Skuldarar á víxlum þessum voru Söluskálinn í Reykholti og Steingrímur Þórisson.

Vitnið kveðst hafa spurt Þóri Rafn um skuldara víxlanna, en vitnið var tregt að taka við þeim. Þórir Rafn sagði, að greiðsla víxlanna gæti dregist, en þeir yrðu örugglega borgaðir.

Þórir Rafn sagði vitninu, að hann hefði fengið víxlana sem greiðslu upp í vinnulaun, en nefndi ekki frá hverjum. Vitnið notaði víxlana í viðskiptum við Vökul hf., en varð að leysa þá til sín, þegar þeir voru ekki greiddir. Víxlarnir eru í innheimtu hjá lögmanni. Hefur hluti annars víxilsins verið greiddur en ekkert af hinum.

Framangreind bifreið var skráð á nafn konu Þóris Rafns eftir að kaupin höfðu farið fram.

Vitnið sá ljósrit framangreindra víxla og staðfesti að um þá væri að ræða.

Vitnið Bjarni Guðmundsson, bifreiðaumsjónarmaður hjá Pósti og síma, Borgarholtsbraut 24, Kópavogi, hefur skýrt frá því að það sé sambýllismaður móður Þóris Rafns Halldórssonar. Vitnið kveðst muna eftir því að Edvard Lövdal sem það kannast við kom heim til þess ásamt Þóri Rafni rétt fyrir jólin 1979. Þórir Rafn vann um þessar mundir hjá Edvard. Vitnið kveður Edvard hafa sagt að Þórir Rafn ætti að fá hjá sér tvo víxla sem launagreiðslu og heldur vitnið, að hvor þeirra hafi átt að vera kr. 1.000.000. Vitnið staðhæfir að Edvard hafi nefnt einhvern Steingrím í sambandi við víxlana. Meira kveðst vitnið ekki vita um mál þetta.

Vitnið Ragnar Kornélius Lövdal, sonur ákærða Edvars, hefur skýrt frá því að það hafi verið statt, að það minnir, að Hörpugötu 12, eitt sinn í kringum áramótin 1979—1980. Þar var staddur Þórir Rafn Halldórsson. Vitnið kveðst hafa heyrt á tal Edvars föður síns og Þóris Rafns. Hafi þeir verið að ræða um það, að tveir 1.000.000 kr. víxlar ættu að ganga frá Edvard föður vitnisins til Þóris Rafns fyrir ýmis störf, sem Þórir Rafn

hefði innt af hendi fyrir hann. Hafi ekki verið nein deila um þetta á milli þeirra. Vitnið man ekki eftir að nánar væri rætt um framangreinda víxla eða hver væri samþykkjandi á þeim.

Vitnið Einar Jónbjörn Halldórsson, bróðir Þóris Rafns, hefur skýrt frá því, að Þórir Rafn hafi verið að vinna hjá ákærða Edvard Lövdal seinni partinn á árinu 1979. Vitnið heyrði, að Þórir Rafn hefði fengið sem launagreiðslu frá Edvard tvo víxla, hvorn að fjárhæð kr. 1.000.000, en man ekki hver sagði það.

Við jarðarför afa vitnisins, Sigurðar Stefánssonar, í desember 1979, eða hinn 18. að vitnið minnir frá Fríkirkjunni, hitti það Edvard Lövdal að máli, en hann var við jarðarförina. Fór Edvard að ræða við vitnið að fyrra bragði og sagði við það eitthvað á þá leið, hvort vitninu fyndist hann ekki gera vel við Þóri Rafn bróður þess. Vitnið hafði um þetta leyti heyrt talað um framangreinda víxla og taldi, að Edvard hefði átt við þá. Edvard nefndi aldrei víxlana berum orðum eða um hve háa launagreiðslu væri að ræða til Þóris Rafns.

Vitnið Eva Jónsdóttir, sambýliskona ákærða Edwards, hefur mætt í dómi. Vitnið var spurt um sakarefni í I. kafla ákæru. Vitnið kvaðst ekkert vita um þargreinda tvo víxla og aldrei hafa heyrt á þá minnst.

Nánar aðspurt skýrði vitnið frá því, að það hefði haft undir höndum einhvern tíma á árinu 1979 umslag, sem var límt aftur. Í umslaginu voru einhver skjöl og sagði Edvard, að í því væru víxlar, sem Steingrímur Þórisson ætti. Vitnið kveðst ekki vera frá því, að nafn Steingríms hafi staðið á umslaginu. Skildist vitninu á Edvard, að hann væri að geyma víxlana fyrir Steingrím. Vitnið man ekki, hvað varð af umslaginu, en heldur að því hafi verið skilað til Steingríms.

Vitnið kvaðst ekki hafa heyrt á það minnst, að Þórir Rafn Halldórsson hefði fengið víxla frá Steingrími Þórissoni.

Ákærði Sigurður Örn Ingólfsson hefur skýrt frá því, að síðast í júlí eða í byrjun ágúst 1979, hafi það komið til tals við Edvard Lövdal, sem hann hafði þá nýverið kynnst, að ákærði væri að hugleiða að selja skurðgröfu. Edvard kvað ákveðinn mann upp í Borgarfirði hafa áhuga á að kaupa gröfuna. Hann gaf ákærða ekki strax upp nafnið á manni þessum, en þegar ákærði spurði hann að því sagði hann honum að þetta væri Steingrímur Þórisson. Ákærði ræddi ekki við Steingrím, enda þekkti ákærði hann ekki á þessum tíma. Þegar Edvard sagði ákærða, að Steingrímur myndi greiða allt með víxlum sagði ákærði að þetta kæmi ekki til greina. Ákærði kveðst hafa selt gröfuna stuttu síðar, jafnvel nokkrum dögum, fyrir kr. 7.000.000 eða tæplega það og var kaupverðið allt greitt með víxlum til stutts tíma. Þessa víxla frá Steingrími sá ákærði aldrei, enda gekk málið aldrei það langt.

Í samprófun vitnisins Steingríms Þórissonar og Sigurðar Arnar Ingólfs-

sonar um þá tvo fundi, sem þeir Edvard og Steingrímur áttu á Hótel Sögu vorið 1980 kvað vitnið Edvard hafa sagt á fyrri fundinum að hann hefði látið Þóri Rafn Halldórsson hafa tvo milljón króna víxla, svokallaða gröfu-víxla, sem vitnið var samþykkjandi að, en þessum víxlum hefði Edvard stolið frá því. Á seinni fundinum fór vitnið einnig að krefja Edvard um víxlana og sagði hann þá, að þeir yrðu báðir að hjálpast að því að fá Þóri Rafn til að endurgreiða þetta. Vitnið sagði Edvard þá, að það teldi það algjörlega hans mál, þar sem það hefði engin viðskipti átt við Þóri Rafn.

Ákærði Sigurður Örn Ingólfsson skýrði frá því við samprófunina að þeir ákærði og Steingrímur hefðu verið að ræða ýmiss konar viðskipti þeirra, bæði er varðaði vörur og víxla. Hann kveðst ekki hafa blandað sér í umræðurnar. Ákærði kvaðst muna að Steingrímur sagði á öðrum fundinum: „Hann Þórir borgar ekki víxlana sem hann fékk.“ Ákærði kvað þetta vera það eina, sem hann myndi í sambandi við þetta.

Ákærði Edvard Lövdal kveðst hafa kynnst Steingrími Þórisssyni annað hvort árið 1976 eða 1977 og hafi þeir átt nokkur viðskipti síðan í sambandi við Söluskálann í Reykholti, sem Steingrímur átti og rak. Ákærði kveður Steingrím yfirleitt hafa staðið við skuldbindingar sínar, enda þótt stundum yrði greiðsludráttur hjá honum.

Ákærði kveðst kannast við að hafa í júní 1979 veitt viðtöku frá Steingrími Þórisssyni 12 víxlum, sem hver var að fjárhæð 1.000.000 kr. Skýrði ákærði svo frá í því sambandi, að meðákærði Sigurður Örn Ingólfsson hefði ætlað að selja skurðgröfu eða nánar tiltekið traktorsgröfu. Kveðst ákærði hafa boðið Steingrími gröfuna til kaups og hafi hann viljað kaupa hana fyrir 12.000.000. Meðákærði gat ekki sætt sig við tilboð Steingríms í skurðgröfuna og hefði ekki orðið af kaupunum. Ákærði kveðst hafa skilað öllum víxlunum til Steingríms að heimili sínu að Hörpugötu 12. Maður að nafni Þórir Rafn Halldórsson var viðstaddur og bauðst til að selja tvo af víxlunum fyrir Steingrím. Þáði Steingrímur það og veitti Þórir víxlunum viðtöku hjá Steingrími. Hafði ákærði síðan ekki frekari afskipti af þessu, en frétti síðar að Þórir Rafn hefði notað víxlana í eigin þágu. Hafi Þórir Rafn haft skipti á bifreið og látið víxlana upp í viðskiptin. Ákærði neitaði með öllu, að hann hefði ráðstafað víxlunum til Þóris Rafns Halldórssonar svo sem honum er gefið að sök í ákæru.

Ákærða voru kynntir framburðir Steingríms Þórissonar og Þóris Rafns Halldórssonar. Kvaðst hann halda fast við framburð sinn. Ákærði kvað það ekki rétt, að hann hefði boðið Steingrími að ganga inn í kaup á skurðgröfu með sér. Ákærði hefði aldrei farið að kaupa svona gröfu. Það sé rétt, að hann hafi látið Steingrím hafa kvittun fyrir víxlunum. Hann haldi að víxlarnir hafi verið 12. Steingrímur hafi ekki tekið víxlana fyrr en í janúar 1980, en ekki í júlí eins og virðist vera eftir framburði hans. Nánar tiltek-

ið hafi þetta verið 10. janúar. Þegar Steingrímur tók við víxlunum hafi hann skoðað þá alla. Ákærði kannist ekki við „blanco“ blöðin (svo). Hann hafi látið Steingrím hafa alla víxlana, það sé það rétta í þessu.

Ákærða var kynntur framburður Ragnars K. Lövdals, sonar hans og mótmælti hann framburðinum.

Ákærði kvaðst vilja fá að koma því að í málinu að það hefði verið að rifja upp þetta mál. Það kveðst muna að á fyrri fundi þeirra Steingríms á Hótel Sögu hafi þeir setið í Grillinu. Spurði Steingrímur hann þá að því hvernig gengi að ná í Þóri Rafn Halldórsson í sambandi við þessa tvo milljón króna víxla. Sagði Steingrímur í því sambandi; „sem hann fékk hjá mér“ og tók jafnframt fram, að annar víxlanna væri kominn í innheimtu. Sigurður Örn Ingólfsson var vitni að þessu.

Ákærði kvaðst í mars 1980 hafa beðið Ragnar son sinn um að reyna að hafa uppi á Þóri Rafni Halldórssyni. Var það út af milljón króna víxlunum, sem Steingrímur hafði látið Þóri Rafn hafa. Ragnari var vel kunnugt um það hvert tilefnið var. Kveður ákærði Ragnar þá hafa sagt að það væri margbúið að vara ákærða við Þóri Rafni.

Niðurstöður:

Svo sem nú hefur verið rakið hefur ákærði Edvard neitað að hafa ráðstafað til Þóris Rafns Halldórssonar til greiðslu á vinnulaunum framangreindum 2 víxlum að fjárhæð alls kr. 2.000.000, sem Steingrímur Þórisson var eigandi að og hafði veitt viðtöku frá honum til sameiginlegra kaupa þeirra á skurðgröfu.

Með framburðum vitna, sem að framan eru raktir, telst þetta atferli ákærða engu að síður sannað, þegar og eru virtir framburðir ákærða í máli þessu sem hér á eftir verða raktir og önnur háttsemi hans.

Varðar þetta atferli ákærða við 2. tl. 1. mgr. 250. gr. almennra hegningarlaga nr. 19, 1940.

II.

Í kærinni frá 21. maí 1980 skýrði vitnið Steingrímur Þórisson frá því að það hefði fengið ákærða Edvard Lövdal í hendur í desember 1979 39 víxla samtals að fjárhæð kr. 18.450.000 sem hann hefði ætlað að láta sig hafa vörur og peninga út á. Voru 32 víxlanna að fjárhæð kr. 500.000 hver en 7 víxlanna hver að fjárhæð kr. 350.000.

Vörurnar kveðst vitnið aldrei hafa fengið og ákærði ekki skilað neinum víxlanna til þess. Séu víxlarnir allflestir til innheimtu á vitnið.

Svo sem áður greinir kveðst vitnið hafa um nokkurt árabíl rekið Sölu-skálann í Reykholti og átt allnokkur viðskipti við ákærða Edvard. Í desember 1979 hringdi Edvard til vitnisins. Bað hann það um að koma heim til sín og ræða við sig. Fór vitnið heim til Edwards og hitti hann að máli.

Edvard sagðist vera að fara í verslunarleiðangur til Austur-Asíu og nefndi Hong Kong í því sambandi. Sagðist hann mundu gera mjög góð viðskipti í leiðangri þessum. Hann sagði sig vanta peninga og bað vitnið um að útvega þá eða samþykkja vixla, sem hann sagðist hafa kaupanda að hér heima. Vitnið átti síðan að fá greitt í vörum sem Edvard sagðist ætla að kaupa í Hong Kong á mjög góðu verði og væru vel seljanlegar og í peningum. Sagði vitnið í þessu sambandi að það hefði oft gengið inn í vörukaup hjá Edvard og fengið fyrir ákveðna upphæð vörur sem hann var að kaupa.

Edvard bað vitnið um að samþykkja vixla fyrir rúmlega 20 milljónir króna í þessu skyni.

Vitnið kveðst hafa fengið Edvard til að lækka fjárhæðina niður í 18.450.000 krónur og samþykkt vixla fyrir þeirri fjárhæð. Voru 32 víxlanna að fjárhæð kr. 500.000 hver eða kr. 16.000.000 samtals, en 7 að fjárhæð kr. 350.000 hver. Átti vitnið að fá vörur fyrir fyrrgreindu víxlana, en fyrir hina víxlana 7 átti það að fá peninga að fjárhæð kr. 2.450.000. Átti vitnið að fá peningana áður en Edvard færi í verslunarleiðangurinn. Vitnið sá ljósrit umræddra vixla sem lögð hafa verið fram í málinu og kvaðst staðfesta að um þá væri að ræða.

Edvard lét vitnið fá kvittun við móttöku víxlanna sem það afhenti rannsóknarlögreglu (skj. nr. 3, bls. 3 á dskj. 2). Kvittum þessi er skrifuð aftan á víxileyðublað og er lítt læsileg. Þó má lesa þar að Edvard hafi 21/12 1979 móttengið vixla að fjárhæð kr. 18.450.000 sem fari upp í viðskipti hans og Steingríms. Undir kvittuninni eru nafnritanir Edvars og Steingríms. Vitnið hefur staðfest kvittunina. Kvað það Edvard hafa skrifað hana og það undirritað samþykki á hana. Eins og á eftir verður rakið neitaði Edvard að hafa skrifað kvittunina. Efst á kvittuninni má lesa: „Noktkun óheimil uns andv. hefur verið skýlað. Fyrirv. samþ. af báðum. S.Þórisson“. Vitnið kveðst hafa skráð þetta um leið og Edvard undirritaði kvittunina. Vitnið skráði síðar á kvittunina: „Táknar að allt sé óafgreitt“. Edvard skráði hins vegar á hana að sögn vitnisins athugasemdir: „Skór ofl. vör.pen.“.

Vitnið kveður Edvard ekki hafa ætlað að gefa kvittunina og fékk það hana ekki fyrr en eftir mikla eftirgangsmuni. Edvard var talsvert mikið ölv-
aður umrætt sinn. Þórir Rafn Halldórsson og Eva Jónsdóttir sambýliskona Edvars voru í húsinu er vitnið áritaði víxlana og var Þórir Rafn viðstaddur.

Vitnið frétti síðan ekkert af Edvard í nokkurn tíma og taldi að hann væri erlendis. Vitnið kveðst hafa talað við son hans sem var nemandi í Reykholtsskóla, og taldi hann að Edvard væri erlendis. Vitnið hringdi einnig heim til Edvars og fékk ætíð það svar að hann væri ekki kominn aftur erlendis frá. Vitnið heldur að það hafi verið dóttir Edvars sem svaraði.

Það var ekki fyrr en 10. janúar 1980 að vitnið hitti Edvard að máli, en þá var hann ófarinn í umrætt farðalag. Var vitnið þá farið að verða

tortryggið varðandi ferðalag Edvars til útlanda. Var af því tilefni gert þennan dag samkomulagið, sem ljósrit er af í máli þessu (skjal nr. 9, bls. 2 á dskj. nr. 2). Vitnið sá ljósritið og kvaðst staðfesta það, er á því greinir og kannast við nafnritun sína undir það.

Í samkomulagi þessu segir á þessa leið:

„Í dag hefur undirritaður Steingrímur Þórisson f.h. Söluskálans í Reykholti keypt af Edvard Lövdal 3000 pör af skóm af mismunandi gerð og hefir Steingrímur einnig keypt leikföng skartgrip og fl. Samtals að upphæð 16.000.000 — sextán milljónir í víxlum. Samþ. Söluskálinn, Reykholti út. af Steingrími Þórisssyni, Reykholti hver víxill er að upphæð 500.000 fimm hundruð þúsund oo/oo og eru hér með báðir undirritaðir E Lövdal og Steingrímur Þórisson samþykkir þessum viðskiptum. Kvittun f. sömu upphæð af víxlum er Steingrímur er með á E. Lövdal er hér með uppgærð.

Rétt, samþ. sem hér með viðurkennum.

Samþ:

Vottur:

Steingrímur Þórisson

E.Lövdal.

Þórir Halldórsson.“

Í Samkomulaginu er fjárhæðin kr. 16.000.000, svo sem þar greinir. Er hún vegna varanna sem Edvard ætlaði að kaupa fyrir vitnið í Hong Kong. Skýringuna á mismuninum, kr. 2.450.000, við fjárhæð þá er að framan greinir kvað vitnið vera þá að 350.000 króna víxlarnir 7 að tölu, sem það átti að fá peninga fyrir, hafi ekki verið settir inn í samkomulagið. Vitnið kveðst ekki heldur hafa fengið peninga fyrir víxla þessa, en nokkrir af þeim hafi komist í umferð og einhverjir í innheimtu. Detti því um sjálft sig framburður Edvars þar sem hann neitar þessum 350.000 króna víxlum sem hann þó hafi sett í umferð.

Vitnið frétti ekki fyrr en seint í febrúar 1980 að Edvard væri í refsíúttekt í Hegningarhúsinu við Skólavörðustíg og búinn að vera þar í nokkurn tíma.

Samkvæmt upplýsingum, sem aflað hefur verið frá dómsmálaráðuneyti, afplánaði Edvard Lövdal refsidóm í Hegningarhúsinu í Reykjavík 15. janúar—29. febrúar 1980.

Vitnið kveðst hafa hitt Edvard aftur um mánaðamótin febrúar mars og játaði hann þá fyrir því að hann hefði aldrei farið í verslunarferðina. Hins vegar sagðist hann hafa sett þónokkuð af víxlunum í umferð. Það vitnið hann um að láta sig hafa þá víxla sem hann hefði ekki sett í umferð og lofaði hann því en stóð ekki við það.

Nokkru seinna þegar vitnið var farið að lengja eftir víxlunum hótaði það Edvard að gera þetta að lögreglumáli og sendi honum m.a. harðort bréf.

Í maí sendi Edvard vöruflutningabifreið heim til vitnisins fulla af skófatnaði. Edvard lét vitnið ekki vita af þessu og meira að segja gætti þess að það væri ekki á staðnum þar sem á sama tíma hafði hann boðað það

til viðtals við sig á Hótel Sögu, en þar átti að ræða þessi mál. Ekki nefndi hann þar skósendinguna og ekkert kom út úr viðræðunum. Lofaði hann því að þetta myndi lagast. Á þessum rabbfundi var kunningi Edvars með-ákærði Sigurður Örn Ingólfsson.

Um kvöldið þegar vitnið kom á dvalarstað sinn í Reykjavík lágu fyrir því skilaboð um að það ætti að hafa samband við Reykholt. Vitnið náði strax sambandi við konu þess og sagði hún því að Edvard hefði sent þangað farm af skóm, en hún hefði neitað að taka við honum og bifreiðastjórinn væri á staðnum. Vitnið talaði við bifreiðastjórann í símann. Sagðist hann hafa farið af stað úr Reykjavík með skósendinguna að fyrirmælum Edvars sem hefði lagt svo fyrir að hún ætti að fara í verslunina til vitnisins. Vitnið sagði bifreiðarstjóranum, að það mundi ekki taka við sendingunni, en hann sagðist mega til með að losna við hana þar sem hann væri búinn að lofa að taka flutning til baka. Vitnið vildi ekki láta skilja skósendinguna eftir á landareign Reykhólts. Bifreiðarstjórinn hótaði að losa sendinguna á hlaðið hjá vitninu, en það hótaði honum þá lögreglunni. Bifreiðastjórinn fór síðan af staðnum með farminn, en vitnið frétti síðar að hann hefði komið honum til geymslu hjá Aðalsteini Árnasyni, Hýrumel, sem er skammt frá Reykholti, á þeim forsendum að það ætti þessar vörur en ætti vont með að taka á móti þeim vegna plássleysis. Laug bifreiðastjórinn þarna upp sögu að sögn vitnisins til að geta losnað við vörurnar.

Í framangreindri sendingu voru 3000 pör af skóm sem Edvard hafði keypt á Akureyri gegn víxli. Var um útsöluvöru að ræða og kaupverðið kr. 1.575.000.

Skórnir höfnuðu í fjárhúsi uppi við Elliðavatn að sögn vitnisins og eru þar enn að það best veit. Telur vitnið að þeir séu að mestu ónýtir. Aðrar vörur en skóna kveðst vitnið ekki hafa fengið frá Edvard vegna víxlanna.

Áður en umræddir víxlar komu til sögunnar, eða seint á árinu 1979, hafði vitnið fengið frá Edvard vörur fyrir samtals kr. 1.750.000. Voru þær greiddar með víxli og var hann sérstaklega auðkenndur.

Vitnið kveður Edvard hafa látið víxla þá er í II. kafla ákæru greinir í umferð og hafi þeir verið notaðir í ýmisskonar viðskiptum. Hefur vitnið verið kafið um greiðslu víxlanna og kveðst það hafa borgað þá að nokkru. Víxlarnir voru án útgáfudagsáritunar, en vitnið hafði samþykkt þá og gefið þá út ýmist í eigin nafni eða í nafni Söluskálans í Reykholti. Vitnið kveðst ekki hafa vitað að bú Edvars Lövdals hafði verið tekið til gjaldprotaskipta hinn 11. maí 1979 og ekki vissi það heldur hvort Edvard átti einhverjar eignir.

Vitnið kveður Edvard hafa hagnýtt sér víxlana í algjöru heimildarleysi svo sem að framan er rakið, og án þess að nokkurt endurgjald kæmi fyrir.

Víxlunum er lýst í II. kafla ákæru og einnig verða þeir nánar raktir hér á eftir.

Vitnið kveðst hafa kynnst ákærða Sigurði Erni Ingólfssyni seinni part árs 1979, en hann og Edvard Lövdal höfðu átt einhver viðskipti. Vitnið komst ekki að fyrr en nokkuð löngu síðar eða eftir að það kærði mál þetta að nokkrir af víxlunum, sem það lét Edvard fá, höfðu hafnað hjá Sigurði Erni svo sem nánar kemur fram í ákæru. Varð vitnið þess vart að þeir Edvard og Sigurður Örn höfðu skipst á víxlum frá því.

Vitninu var kynnt skýrsla ákærða Edwards fyrir dómi. Vitnið kvaðst mót-mæla því eindregið sem Edvard heldur fram, að hann hafi verið búinn að efna allar skuldbindingar við það til að mega ráðstafa víxlunum. Vísaði vitnið um þetta atriði til þess, er að framan greinir og ítrekaði, að það hefði engum vörum veitt viðtöku frá Edvard vegna víxlanna að fjárhæð kr. 16.000.000.

Vitninu var og kynntur framburður Sigurðar Arnar Ingólfssonar. Vitnið tók fram varðandi framburðinn að vinátta ákærðu hafi verið það nán að það telji ólíklegt að Sigurður Örn hafi ekki vitað hvernig Edvard var að víxlunum kominn.

Vitnið kvað Edvard hafa lánað því kr 500.000 sama dag og það lét hann fá víxlana eða þann 21.12. 1979 gegn víxli með nafni Sigríðar Jónsdóttur, eiginkonu þess. Sá víxill var þessum viðskiptum óviðkomandi og hefur verið greiddur. Vitnið kveður Edvard hafa keypt af því í desember 1979 aðra víxla með nafni konu þess á.

Vitninu voru sýnd ljósrit af tveim víxlum hvorum að fjárhæð kr. 500.000, sem eru með gjalddögum 15.3. og 10.4. 1980. Vitnið kvað þetta vera víxla, sem það hefði látið Edvard hafa um áramótin 1979 og 1980. Fékk það hjá honum peninga í staðinn fyrir víxilinn með gjalddaga 10.4., en ávísun á Leikfangabúðina við Hlemm fyrir hinn víxilinn, svo og víxil að fjárhæð kr. 500.000 með gjalddaga 15.2. 1980, sem það lét Edvard einnig hafa. Þetta eru víxlar sem Edvard hefur fengið hjá vitninu vegna þess láns sem hann útvegaði því um áramótin 1979 og 1980, en það segir 1.250.000 króna víxilinn hafa komið á móti víxli með gjalddaga 20.2. 1980 að vitnið minnir, sem það kveður hins vegar hafa verið til framlengingar víxli að fjárhæð 1.110.000, sem Edvard notaði hins vegar í beinni sölu og hreinlega stal honum frá vitninu að sögn þess. Vitnið kvað eitt einmitt sýna að þessir fimmhundruðþúsund króna víxlar sem það fékk peninga fyrir séu ekki með 32 víxlunum vegna vörukaupanna og það er að kona vitnisins er útgefandi á þessum víxlum, en vitnið á öllum vörurvíxlunum.

Vitnið kvað það ekki geta staðist, sem Edvard segir, að það hafi keypt af honum vörur, sbr. nótur nr. 399 að fjárhæð 1.110.000, nr. 403 að fjár-

hæð kr. 1.750.000 og nr. 446 að fjárhæð kr. 3.900.000 eða samtals kr. 6.760.000. Hér sé um að ræða sölglæraugu seld í ágúst og september 1979, en á þeim tíma var engin sala í sölglæraugum. Vitnið átti og óseld sölglæraugu sem það hafði keypt af Edvard vorið áður. Þau eru utan við þetta mál og getur það lagt fram nótu um það.

Þá telur vitnið rétt að skýra frá því að snemma í júlí árið 1979 hafi Edvard sent eða komið sjálfur með allmikið magn af sölglæraugum í verslunina til þess og Unnur Jónsdóttir, Deildartungu, Borgarfirði, starfsstúka hjá því, kvittað fyrir móttöku þeirra. Var henni tjáð að þetta væri sent samkvæmt beiðni frá vitninu. Þetta var sent að vitninu forspurðu og engin þörf fyrir þetta enda hefði verið um margra ára birgðir að ræða. Vildi vitnið ekki una þessu og talaði strax við Edvard. Eftir nokkurt þras tók hann sölglæraugun til baka. Því væri það fjarstæða, að vitnið færi, einum til tveim mánuðum síðar að taka af honum margfalt þetta magn af sölglæraugum. Varðandi nótu nr. 403 að fjárhæð kr. 1.750.000 sem Edvard hefur lagt fram afrit af, þ.e. það afrit sem hann fékk, en á því kemur ekki fram að varan sé óafgreidd, þá töluðu þeir um það að hann myndi skrifa óafgreitt á sinn reikning og vitnið á þess. Vitnið taldi hann hafa gert það, en sjái nú að hann hafi verið að plata það og því ekki skrifað þetta á eintak sitt.

Vitnið kveður Sigurð Örn hafa vitað að Edvard hafði fengið mikið af víxlum hjá því, en það ekkert fengið á móti.

Á meðan vitnið hélt að Edvard væri í Hong Kong sagði það Sigurði Erni frá því að það hefði látið Edvard hafa mikið af víxlum, en væri ekkert búið að fá á móti. Sigurður Örn bauð þá vitninu jarðborinn til sölu svo sem síðar verður rakið.

Vitnið hitti Edvard og Sigurð Örn á fleiri fundum veturinn 1979—1980, sem þeir áttu saman út af þessum málum. Það hitti þá a.m.k. tvisvar heima hjá Edvard og voru þá málin rædd. Það fór ekkert leynt, að Edvard hafði víxla undir höndum, sem hann hafði ekki látið vitnið hafa neitt fyrir. Eins var eitt sem studdi þetta, og það var að vitnið vissi til þess að ákærðu hittust oftast fyrir fundi þeirra og vitninu fannst því að ákærðu væru búnir að undirbúa viðræðurnar.

Vitnið kvað Evu Jónsdóttur hafa verið viðstadda þegar það ritaði víxlana að fjárhæð kr. 18.450.000. Eins var hún viðstödd þegar þeir Edvard skrifuðu upp á samkomulagið um vörukaupin þann 21.12. 1979. Edvard vildi ekki skrifa á kvittunin að vörurnar væru óafgreiddar. Henti vitnið þá pennanum frá sér og sagðist ekki skrifa upp á fleiri víxla nema þetta væri tekið fram á kvittuninni. Vitninu finnst ósennilegt að Eva Jónsdóttir hafi ekki heyrt að Edvard sagðist vera að fara til Hong Kong.

Vitnið kveðst aðeins einu sinni hafa tekið vörur hjá Edvard á Hörpugötu 12. Var það í sambandi við reikningana að upphæð kr. 3.900.000. Voru

þetta sloppar og sólgleraugu. Aðrar vörur kveðst vitnið ekki hafa fengið hjá Edvard.

Vitnið Þórir Rafn Halldórsson hefur skýrt frá því, að það hafi byrjað að vinna fyrir Edvard Lövdal um miðjan október 1979. Fór Edvard að hafa orð á því eftir að vitnið byrjaði í vinnunni, að hann ætlaði til útlanda og nefndi örugglega Hong Kong í því sambandi. Ekki virtist vera á hreinu hvert erindið væri. Ætlaði hann ýmist í skemmtiferð eða til að kynna sér vörur á mörkuðum vegna innkaupa fyrir jólin 1979. Ekki telur vitnið sig hafa heyrt Edvard tala beinlínis um að hann ætlaði að gera innkaup í ferðinni. Hann hafði einnig á orði við vitnið að bjóða því með í slíka ferð. Vitnið kveðst hafa trúað þessu lengi framan af eða þar til það komast að því að Edvard átti að fara í fangelsi um miðjan janúar 1980. Vitnið kveður Edvard hafa sagt mörgum öðrum frá þessu fyrirhugaða ferðalagi sínu í þeim tilgangi að ekki fréttist að hann ætti fangelsisvist yfir höfði sér. Vitnið segist t.d. vita að Edvard hafi sagt börnum sínum af ferðinni og hann hafi látið segja í símann heima hjá sér, meðan á fangelsisvistinni stóð að hann væri erlendis. Vitnið segist þess fullvisst að Edvard hafi aldrei ætlað í þessa ferð, a.m.k. ekki á þeim tíma sem hann tiltók.

Vitninu var sýnd kvittun dags. 21.12. 1979 fyrir móttöku víxla, að fjárhæð kr. 18.450.000, sem er undirrituð að því er virðist af Edvard Lövdal (skjal nr. 3, bls. 3 á dskj. nr. 3). Það kvaðst hafa verið statt þennan dag heima hjá Edvard að Hörpugötu 12 er hann skrifaði kvittunina og afhenti hana Steingrími Þórisssyni. Vitnið kveðst ekki geta fullyrt nákvæmlega hvað stóð á kvittuninni er hún var undirrituð.

Vitnið hefur skýrt svo frá að Steingrímur Þórisson hafi komið heim til Edwards að Hörpugötu 12 framangreindan dag. Vitnið kveðst muna eftir því að Edvard var drukkinn. Þeir Edvard og Steingrímur fóru eitthvað að ræða um vörukaup, og sagðist Edvard vera að fara á næstunni til Hong Kong til að kaupa inn vörur. Eins var hann eitthvað að ræða um að selja víxla fyrir Steingrím. Vitnið kveður það hafa orðið úr að Steingrímur útfyllti víxla sem hann lét ákærða fá vegna væntanlegra vörukaupa og lét Edvard hann hafa kvittunina af því tilefni. Vitnið kveðst ekki muna nákvæmlega hvernig orð féllu á milli Edwards og Steingríms, en það man að Steingrímur varð reiður og henti frá sér pennanum meðan á árituninni á víxlana stóð. Var það vegna þess að honum fannst hann vera að skrifa upp á of mikið af víxlum. Vitnið kveðst hafa verið statt á neðri hæðinni á meðan þetta gerðist, og hafi það sagt við Evu Jónsdóttur, sambýliskonu Edwards, er þar var einnig, að það næði ekki nokkurri átt að Steingrímur væri að skrifa upp á alla þessa víxla, án þess að fá nokkuð í staðinn.

Vitnið kveðst ekki hafa orðið vart við, að Steingrímur fengi vörur hjá Edvard, er hann áritaði víxlana. Hins vegar minnir vitnið, að hann hafi

fengið kr. 500.000 í reiðufé, og virtist það vera skilyrði fyrir greiðslunni hjá Edvard að hann skrifaði upp á alla víxlana.

Þegar Steingrímur var farinn sagði Edvard að hann ætlaði að nota víxlana frá Steingrími til bifreiðakaupa.

Nokkrum dögum eftir þetta bað Edvard vitnið um að flytja vörur frá Hörpugötu 12 að Digranesvegi 108, Kópavogi, til móður hans. Þetta var töluvert magn og sagði Edvard að Steingrímur Þórisson ætti að fá vörurnar en gæti ekki tekið við þeim. Þegar þessi flutningur fór fram var Edvard kominn í Hegningarhúsið og fékk vitnið bróður þess Einar Jónbjörn Halldórsson til að hjálpa sér með þetta. Fóru þeir eina ferð á tveim bifreiðum. Vörurnar voru aðallega bílar, blóm og eitthvað fleira og töluvert fyrirferðarmiklar. Móðir Edwards var heima þegar þeir komu með vörurnar. Þeir settu vörurnar í risherbergi. Þar var fyrir mikið af alls konar varningi sem vitnið heldur að ekki hafi verið eign Edwards. Vitnið veit ekki hvort Steingrímur fékk þessar vörur. Vitnið heldur að ástæðan fyrir þessum flutningi hafi verið sú að Edvard var að fara í Hegningarhúsið, en eins gæti það hafa verið vegna þrengsla. Þegar þeir tóku vörurnar á Hörpugötu 12 var Eva Jónsdóttir, sambýliskona Edwards viðstödd.

Vitnið kveðst hafa verið statt heima hjá Edvard 10. janúar 1980 er Steingrímur Þórisson kom þangað. Átti þá að ganga frá viðskiptum Edwards og Steingríms til fullnaðar eða áðurgreindu samkomulagi þeirra. Skrifaði Edvard af því tilefni samkomulag dagsett framangreindan dag (skjal nr. 9, bls. 2 á dskj. nr. 3). Samkvæmt því kaupir Steingrímur vörur að fjárhæð kr. 16.000.000 af Edvard. Undirrituðu Edvard og Steingrímur samkomulagið í viðurvist vitnisins og ritaði vitnið á það sem vottur. Vitnið sá skjalið í dóminum og staðfesti nafnritun sína á það. Vitnið veit ekki nánar um þetta samkomulag þeirra Edwards og Steingríms, enda var það beðið um að víkja frá á meðan. Vitnið telur hugsanlegt, að Steingrímur hafi áritað einhverja víxla, en getur ekki fullyrt um það. Einhverjar vörur voru á staðnum, en nánar um það man vitnið ekki. Vitnið sá ekki að Steingrímur veitti neinum vörum viðtöku hjá Edvard. Vitnið kveðst ekkert geta staðhæft um heildarfjárhæð víxlanna sem Edvard fékk hjá Steingrími umfram það sem fram kemur í kvittunum.

Það er eins og vitnið minni að þegar þeir gerðu þetta síðasta samkomulag hafi Steingrímur átt að fá einhverja víxla til baka, en það hafi eitthvað misfarist þannig, og hann ekki tekið þá. Vitnið veit ekkert hvaða víxlar þetta voru.

Vitnið kveðst vita lítið um þetta samkomulag þeirra Edwards og Steingríms, nema að það var eitthvað í sambandi við vörukaup. Vitnið setti sig ekkert inn í þetta mál. Það man að eitthvað var rætt um að selja víxla frá Steingrími og útvega honum peninga í staðinn. Vitnið veit ekki hvort

hann fékk þessa peninga og ekki hvaða víxlar voru gefnir út vegna þeirra.

Vitnið kveðst hafa byrjað að vinna hjá Edvard um miðjan október 1979 eins og áður hefur verið greint frá en ekki hafa séð Edvard afhenda Steingrími neinar vörur svo sem sólgleraugu, handluktir eða silkiþlóm í nóvember það ár né síðar.

Vitnið kveðst muna eftir því að þegar Sigurður Örn Ingólfsson afhenti Edvard Hornet bifreiðina sem hann keypti af honum hafi það ekið Sigurði Erni heim. Þetta var rétt fyrir jólin 1979 og man vitnið eftir því að Sigurður Örn var með jólapakka í bifreiðinni. Vitnið þorir ekki alveg að fara með daginn, en þetta var a.m.k. mjög nærri jólum sennilega milli 19. og 22. desember. Vitnið veit ekki til að kaupverðið hafi verið greitt með öðru en víxlum á Steingrím Þórisson. Vitnið man að Sigurður Örn mátti velja sér víxla úr bunkanum frá Steingrími. Hins vegar veit vitnið ekki um upphæð þeirra víxla sem Sigurður Örn fékk.

Vitninu var skýrt frá því að Guðrún Sigríður Þórðardóttir, eigandi Leikfangaverslunar Hlemmi, beri að vitnið hafi sótt í verslunina leikföng sem tekin voru til baka. Vitnið kvaðst hafa farið með Edvard Lövdal heim til Guðrúnar til að sækja vörur. Minnir það að sonur hennar hafi afhent þær. Vörurnar voru í mörgum kössum sem þeir tóku til baka, og voru þetta allt leikföng. Þeir Edvard og vitnið fóru með vörurnar heim til Edvards. Eftir að Edvard lenti í Hegningarhúsinu flutti vitnið vörurnar að Digranesvegi 108, Kópavogi, eins og það hefur áður skýrt frá. Steingrímur Þórisson átti að fá þessar vörur eftir því sem Edvard sagði. Vitnið flutti einhverjar fleiri vörur að Digranesvegi 108 í Kópavogi en vörurnar frá Leikfangaversluninni á Hlemmi. Voru það leikföng, eitthvert gamalt dót og skartgripir. Skartgripirnir voru í frekar stórum kassa og gæti vitnið trúað að þeir hafi verið 100—200 að tölu.

Vitnið kveðst vita að Edvard var með birgðir af skóm sem hann hafði keypt frá Leðurvörum á Akureyri. Fékk hann að geyma skóna í bifreiðageymslu hjá móður vitnisins. Átti það að vera í nokkra daga, en varð í nokkra mánuði. Vitnið vissi að Edvard var að reyna að koma skófatnaðinum inn á Steingrím Þórisson fyrir einhverja víxla sem Steingrímur var búinn að gefa út og talaði Edvard um, að Steingrímur ætti þetta. Steingrímur vildi hins vegar ekki taka við skónum, en vitnið vissi að Edvard var margbúinn að biðja Steingrím um það. Móðir vitnisins var að ýta á það að fá Edvard til að flytja skóna úr bifreiðageymslunni og það kom þeim skilaboðum til Edvards.

Tveim til þremur mánuðum síðar lét Edvard flytja skóna upp í Reykholt til Steingríms, en Steingrímur vildi ekki taka við þeim. Vitnið kveðst ekki vita um aðrar vörur sem Steingrímur gæti hafa fengið hjá Edvard. Þegar vitnið hugsar um þetta nánar kveðst það telja að Steingrímur hafi upphaf-

lega látið Edvard hafa víxlana til þess að selja þá. Hafi ráðið miklu um þetta að hann fékk 500.000 kr. í reiðufé við afhendingu víxlanna. Það hafi hins vegar vakað fyrir Edvard að selja Steingrími vörur, en Steingrímur hafi lítinn áhuga haft á því.

Vitnið Eva Jónsdóttir, sambýliskona ákærða Edwards, kveðst muna eftir því þegar Steingrímur Þórisson útfyllti heima hjá þeim að Hörpugötu 12 víxla þá er í kvittuninni frá 21.12. 1979 greinir. Þórir Rafn Halldórsson var þarna staddur. Vitnið kveðst hafa verið niðri þegar Steingrímur var að útfylla víxlana. Vitnið heyrði að Steingrímur var eitthvað farinn að hækka róminn og fór upp til þeirra Steingríms og Edwards til að vita hvað um væri að vera. Þórir Rafn Halldórsson var staddur hjá þeim. Steingrímur sagði, að hann vildi ekki skrifa á víxlana nema Edvard setti á kvittunina, að varan væri óafgreidd. Vitnið kveðst hafa hvatt Edvard til að setja þetta í kvittunina, enda fannst því það sjálfsagt þar sem Steingrímur fékk engar vörur í hendur. Vitnið veit ekki nánar um þetta. Vitninu var sýnd kvittunin frá 21.12. 1979 og kveður það sér sýnast að þetta sé kvittunin, sem um ræðir.

Vitnið kveður Edvard hafa látið í veðri vaka um þetta leyti að hann væri að fara til Hong Kong í verslunarerindum. Hafi hann gert þetta til að leynd því að hann var að fara í úttekt á dómi í Hegningarhúsinu. Það hafi hins vegar ekki heyrt talað um það að Edvard ætlaði að versla fyrir Steingrím í ferðinni og nota víxlana í því sambandi.

Vitnið kveðst ekki hafa heyrt þá Steingrím og Edvard minnst á hvað gera ætti við víxlana eða hvað varð um þá. Vitnið kveðst ekki geta sagt um, hvort Steingrímur hafi fengið í hendur einhverjar vörur vegna víxlanna, en einhvern tíma hafi hann fengið vörur að Hörpugötu 12. Geti það verið rétt hjá Steingrími að hann hafi aðeins einu sinni fengið vörur hjá Edvard að Hörpugötu 12. Man það eftir þessu sumarið 1979 og var um að ræða sólgleraugu og sloppa. Edvard var með nokkra kassa með vörum í að Hörpugötu 12. Veit það ekki til að í þeim hafi verið skartgripir en heldur að það hafi eingöngu verið leikföng. Vitnið kveðst minnst þess að það hafi verið beðið um að vera vottur bæði 21.12. 1979 og eins þegar samkomulagið var gert 10.1. 1980. Vitnið vildi ekki verða við þessu, enda vissi það lítið hvað um var að vera. Vitnið man sérstaklega eftir samkomulaginu frá 10.1. 1980. Það heldur að Þórir Halldórsson hafi skrifað nafn sitt á samkomulag þetta.

Vitninu var sýnd kvittunin (skjal nr. 3, bls. 3 á dskj. nr. 3), svo og samkomulagið (skjal nr. 9, bls. 2 á sama dskj.). Vitnið kveðst ekki muna eftir skjölum þessum.

Vitnið kveður einungis vera ein viðskipti milli Steingríms Þórissonar og Edwards Lövdals sem það veit um tildrög að. Það veit þó ekki hvernig

viðskipti þessi voru annað en það að heldur að Edvard hafi fengið víxla frá Steingrími samtals að fjárhæð kr 2.500.000. Vitnið setti það ekki á minnið, hvað þetta voru margir víxlar eða hver var samþykkjandi þeirra eða útgefandi og veit ekki um upphæð hvers víxils. Þetta var þannig að sögn vitnisins að Edvard hafði fengið lánaðar hjá því kr. 2.500.000. Sagði hann vitninu að hann væri með víxla að það heldur frá Steingrími Þórisssyni fyrir þessari fjárhæð og ef hann gæti losnað við þá myndi hann greiða því skuldina. Vitnið álitur, að þetta hafi verið einhvern tímann upp úr áramótunum 1979—1980. Edvard keypti um þetta leyti Blazer jeppabifreið, sem hann ætlaði að láta vitnið hafa upp í skuldina. Notaði hann víxlana til þessara kaupa. Bifreiðin var skráð á nafn vitnisins. Vitninu líkaði ekki bifreiðin og var hún seld nokkrum vikum eða jafnvel mánuði síðar. Sá Edvard um sölu á bifreiðinni. Vitnið heldur að Sigurður Örn Ingólfsson hafi keypt bifreiðina.

Vitnið kveður vörur þær, er fundust við leit heima hjá þeim Edvard, hafa komið um mánuði áður. Heldur vitnið að um endursendar vörur hafi verið að ræða.

Vitninu var kynntur framburður Jóhanns Stefánssonar sem á eftir verður rakinn, en þar kemur fram að Steingrímur hafi verið að reyna að ná sambandi við Edvard út af peningum. Vitnið hafi verið með peningana en ekki þorað að afhenda þá, fyrr en Edvard kæmi, en hann hafi verið á fyllirri.

Vitnið kveður Steingrím Þórisson hafa komið margar ferðir á tímabili sumarið 1979 heim til þess og verið að spyrja eftir Edvard sem þá hafi verið einhvers staðar á fyllirfi. Vitnið man, að Steingrímur kom tvisvar eða þrisvar einn daginn. Virtist hann nauðsynlega þurfa að ná í Edvard til að hjálpa sér. Steingrímur sagði að Edvard væri með eitthvað í töskunni sem hann ætti að fá, en vitnið þorir ekki að fara með það hvort Steingrímur nefndi peninga eða ekki. Vitnið sagði Steingrími að þetta væri ekki hjá því og því gæti það ekki afhent honum töskuna.

Vörur þær sem Edvard var að selja voru frá Úlfari Nathanelssyni. Voru þær ekki geymdar hjá vitninu að Hörpugötu 12, nema ef um vöruafgang væri að ræða úr söluferðalagi og stóðu þær þá stutt við. Vitnið man að um eða upp úr miðjum desember 1979 kom Edvard með eitthvað af vörum en það telur að ekki hafi verið um mikið magn að ræða. Edvard geymdi vörurnar heima í nokkra daga, en fór síðan með þær í burtu.

Vitnið Einar Jónbjörn Halldórsson, er í I. kafla hér að framan greinir, hefur skýrt frá því að það hafi hjálpað Þóri Rafni bróður þess, sennilega um miðjan janúar 1980, við að flytja vörur fyrir Edvard Lövdal frá Hörpugötu 12 að Digranesvegi 108 í Kópavogi. Varningurinn var í pappakössum og var fluttur í tveim stórum jeppabifreiðum. Um nokkuð mikið magn var að ræða þar sem varningurinn fyllti bifreiðarnar. Eva Jónsdóttir hjálpaði

til við að bera varninginn út í bifreiðarnar og ganga frá honum, en Hulda móðir Edwards veitti varningnum viðtöku að Digranesvegi 108. Vitnið veit ekki hvaða varningur var í kössunum. Ekki var neitt minnst á ráðstöfun varningsins eða hvert hann ætti að fara. Edvard var um þetta leyti að fara í úttekt á refsíðmi í Hegningarhúsinu í Reykjavík.

Vitnið Hulda Lövdal, Digranesvegi 108, Kópavogi, móðir Edwards Lövdals, kveðst halda að það hafi verið eftir áramótin 1979—1980 sem komið var með vörur í kössum frá Edvard til geymslu heima hjá því. Vitnið man ekki lengur hvort Edvard kom með vörunar sjálfur eða einhver fyrir hann. Vitnið kveðst ekki geta gert sért grein fyrir hve mikið vörumagn þetta var.

Einhvern tímann veturinn eða vorið 1980 komu Edvard og Sigurður Örn Ingólfsson og sóttu eitthvað af vörum.

Vitnið Trausti Tómasson bifreiðastjóri, Vesturbergi 147, kveður hafa verið beðið um sendibifreið hinn 14. apríl 1980 frá Sendibílastöðinni, þar sem það vinnur, að Þingholtsbraut eða Borgarholtsbraut í Kópavogi. Var óskað eftir sérstaklega stórrí bifreið. Vitnið kveðst byggja dagsetninguna á nótum, sem það á í förum sínum. Þegar vitnið kom á staðinn hitti það fyrir tvo menn. Kannaðist það við annan þeirra, sem heitir Sigurður Örn Ingólfsson og var áður lögreglumaður. Hinn manninn þekkti vitnið ekki.

Í bifreiðageymslu við húsið var mikið magn af skófatnaði og báðu mennirnir vitnið um að flytja hann að Söluskálanum í Reykholti í Borgarfirði. Sögðu þeir að viðtakandi hétí Steingrímur og væri með söluskálann. Hann ætti skófatnaðinn, væri búinn að borga hann og að vitnið ætti að skilja hann eftir hjá honum. Þeir sögðu að Steingrímur væri staddur í Reykjavík, en menn væru á staðnum til að afferma bifreiðina. Sigurður Örn greiddi vitninu fyrirfram fyrir aksturinn með ávísun, og heldur vitnið að hann hafi sjálfur gefið hana út. Vitnið þorir þó ekki að fara með þetta. Vitnið kveðst ekki átta sig á því hvor þeirra hafi verið að senda skófatnaðinn þar sem þeir tóku jafnan þátt í að ferma bifreiðina og virtust vera í félagi með þetta.

Mennirnir sögðu vitninu að þeir væru búnir að vera með skófatnaðinn á markaði í Iðnaðarmannahúsinu. Vitnið féllst á að flytja skófatnaðinn og fór með hann að Söluskálanum í Reykholti. Þegar þangað kom kl. 20—21 var skálinn lokaður. Fékk vitnið uppgefið heimilisfang eigandans og fór heim til hans. Hitti það fyrri eiginkonu Steingríms Þórissonar, sem sagði hann vera í Reykjavík. Sagðist hún ekki eiga von á þessari sendingu og ekki geta tekið á móti henni. Hún hringdi síðan til Reykjavíkur og náði sambandi við Steingrím. Vitnið ræddi við Steingrím og sagði honum að það ætti að taka sendingu til baka og vildi því losna við skófatnaðinn, en hann maldaði eitthvað í móinn, að þeir væru að plata hann eitthvað með þessari sendingu. Benti Steingrímur vitninu á að fara og tala við skólastjóran að Kleppjárnsreykjum og spyrja hvort hann hefði geymslu fyrir

skófatnaðinn. Það kom skýrt fram hjá Steingrími að hann ætti ekki þessa sendingu og vildi ekki taka við henni.

Vitnið fór að Kleppjárnsreykjum með skófatnaðinn og ræddi við skólastjórann. Sagði það honum að það hefði átt að fara með skósendinguna að Söluskálanum í Reykholti, en þar væri ekki hægt að taka á móti henni. Það vitnið um að fá að geyma hana. Skólastjórinn sagðist ekki hafa nægilega gott pláss og spurði bóndann á Hýrumel, sem staddur var þarna á fundi, hvort hann hefði ekki pláss fyrir sendinguna. Sagði hann svo vera og fór vitnið með sendinguna að Hýrumel, þar sem það setti hana í skemmu. Enginn kvittaði fyrir móttöku á sendingunni, en eitthvert fylgibréf var með þessu sem vitnið átti að láta kvitta á. Kom vitni með það aftur ókvittað og lét Sigurð Örn og framangreinda manninn hafa það.

Vitnið Sigríður Jónsdóttir kennari, Dalseli 25 hér í borg, eiginkona Steingríms Þórissonar, kveðst lítið hafa fylgst með rekstri fyrirtækis eiginmanns síns, Söluskálans í Reykholti, sérstaklega fjármálahlíðinni. Vitnið kveðst hafa ritað nafn sitt á víxla ásamt eiginmanni sínum. Það viti ekki um hve marga víxla var að ræða, en þeir voru notaðir í viskiptum. Vitninu voru sérstaklega minnisstæðir 3 víxlar, hver að fjárhæð kr. 500.000, sem það ritaði nafn sitt á sennilega árið 1979. Víxlar þessir lentu hjá ákærða Edvard Lövdal í sambandi við viðskipti hans og eiginmanns vitnisins. Vitnið kveður Edvard hafa ætlað að greiða tvo af víxlunum, en ávísanirnar sem hann gaf út, reyndust innistæðulausar og varð vitnið að greiða þá. Víxlar þessir hafa allir verið greiddir.

Vitnið kveðst lítið vita um viðskipti eiginmanns síns og Edvarðs, en man þó eftir þegar skósending kom upp í Reykholt frá Edvard vorið 1980 til Steingríms svo sem á eftir verður rakið.

Vitnið kveðst hafa starfað af og til við afgreiðslu í söluskálanum og telur sig hafa fylgst nokkuð með vörusendingum sem þangað komu. Eftirtalдар vörur voru m.a. til sölu í söluskálanum: Eitthvert magn af hálfslöðum karlmannasloppum. Magnið sem kom var þó ekki mikið og vitnið getur ekki ímyndað sér að það hafi náð einu hundraði. Eitthvað var til sölu í versluninni af pennum með innbyggðri tölvu, en þeir voru ekki margir.

Varðandi sölgleraugu skýrði vitnið frá því að eitt sinn er þau hjónin voru að heiman, hefði maður frá Edvard Lövdal komið með eitthvað af sölgleraugum og skilið eftir í versluninni. Vitnið veit ekki hve mikið magn var um að ræða. Stúlka, sem var þar við afgreiðslu, kvittaði fyrir móttöku þeirra, en vitnið segir að þeim muni öllum hafa verið skilað síðar.

Vitnið kveðst ekki vita til þess, að leikfangabílar (model) nokkuð stórir, skrautsímar, skrautvagnar, allt með innbyggðum útvarpsviðtækjum, og sjónvarpsviðtæki (leikföng) sem hægt var að skoða skyggnu í hafi nokkurn tímann verið til sölu í versluninni og telur öruggt, að það hefði tekið eftir

því, ef svo hefði verið og hið sama sé að segja um silkiblóm (gerviblóm).

Vitnið segist muna eftir nokkuð háum handluktum gerðum fyrir rafhlöður og telur að þær hafi verið 6—8 talsins. Ekki veit vitnið hvaðan þær hafi verið keyptar frekar en annað af því, sem að framan er talið nema sólgleraugun.

Vitnið segir að skartgripir hafi ekki verið til sölu í versluninni nema örfáir úr silfri öðru hvoru frá Halldóri Jónssyni, heildverslun, og lítilsháttar af ódýrum skartgripum frá heildversluninni Skor í Reykjavík.

Vitnið segir að um kl. 20.00 dag einn snemma vors 1980 hafi verið barið að dyrum hjá því. Eiginmaður þess var ekki heima. Komin var flutningabifreið með mikið magn af skóm og sagðist bifreiðastjórinn eiga að losa farminn hjá vitninu. Vitið kannaðist ekki við að von væri á neinni skósendingu, sérstaklega ekki heilu hlassi. Vitnið neitaði alveg að taka við skónum og hótaði bifreiðarstjórinn þá að skilja þá eftir fyrir utan húsið. Endirinn varð sá að vitnið náði símasambandi við eiginmann sinn í Reykjavík og greindi honum frá skónum. Hann kvaðst ekki eiga von á neinni slíkri sendingu og sagði vitninu að taka ekki við skónum. Bifreiðastjórinn kvaðst ekki vita hvað sendandi skónna hétu eða hvar hann væri að finna. Hann kvaðst þó vita símanúmer sendanda sem hann sagði vera tvo menn í Reykjavík. Bifreiðarstjórinn fór á símstöðina í Reykholti og mun hafa hringt þaðan, en ekki veit vitnið hvert. Vitnið telur að bifreiðastjórinn hafi ekki talað við eiginmann þess í símanum heima hjá því, en man það þó ekki fyrir víst. Bifreiðastjórinn fór með farminn, en ekki fyrr en vitnið hafði hótað að kalla til lögregluna úr Borgarnesi. Ekki vissi vitnið fyrr en morguninn eftir, er hringt var til þess, að bifreiðastjórinn hefði farið í barnaskólan að Kleppjárnsreykjum og reynt að fá farminn geymdan þar yfir nóttina í einhverri skólastofu. Því var neitað en Aðalsteinn Árnason, bóndi á Hýrumel, sem staddur var að Kleppjárnsreykjum, féllst á að geyma farminn heima hjá sér yfir nóttina og þaðan var hringt til vitnisins morguninn eftir.

Vitnið Bjarni Sveinsson verslunarmaður, Hvammshlíð 6, Akureyri, kveðst hafa hér áður rekið skóverslun þar í bænum, en fyrir 8 árum tók sonur þess við rekstrinum. Á þeim tíma átti vitnið nokkrar birgðir af skófatnaði sem allur var gamall og búið að afskrifa hann.

Í apríl 1978 hringdi Edvard Lövdal til vitnisins og falaðist eftir skóbirgðunum, en Edvard mun hafa frétt af þeim hjá manni sem hafði verið leigjandi hjá vitninu. Edvard kom svo til vitnisins og skoðaði skóbirgðirnar. Var um 3461 par að ræða og verðlögðu þeir þau í sameiningu. Samkvæmt nótum vitnisins var þetta afgreitt til Edwards þann 18.04.78 og til viðbótar 78 pör af skóm þann 04.05. s.á. Þessu til viðbótar fékk Edvard 91 peningaveski og 10 kvenhandtöskur. Ekki segist vitnið geta sagt um, hvert raunverulegt verðmæti þessa varnings var, en það segist hafa verið búið að vera

með skófatnaðinn á útsölu, sennilega fjórum sinnum. Samkomulag var milli vitnisins og Edvars um að vitnið sæi um að senda vörurnar til Reykjavíkur, en Edvard myndi greiða flutningskostnaðinn þar. Vitnið sendi svo vörurnar, en ekki sýndi Edvard neina viðleitni í þá átt að greiða fyrir flutninginn og endaði það svo að vitnið greiddi flutningskostnaðinn eftir að vörurnar voru búnar að liggja á afgreiðslu Vöruleiða í Reykjavík í marga mánuði. Ekki veit vitnið fyrir víst hvenær Edvard tók vörurnar hjá Vöruleiðum, en það mun ekki hafa verið fyrr en nokkru eftir að vitnið hafði greitt fyrir flutninginn. Veturinn 1978—1979 hringdi Edvard til vitnisins og sagði að hann hefði sett skóna á markað í Iðnaðarmannahúsinu í Reykjavík. Skildist vitninu að hann hefði selt þar fyrir um eina milljón króna. Ekki veit vitnið hvort einungis var um skófatnaðinn að ræða. Vitnið telur að Edvard hafi selt peningaveskin mjög fljótlega eftir að hann fékk þau í hendur.

Verð það, er samdist um milli vitnisins og Edvars fyrir allan varninginn, var samtalt kr. 1.672.650 og greiddi Edvard það með þrem víxlum að vitnið minnir. Ekki voru þeir á fyrrnefnda upphæð, heldur var samanlögð fjárhæð þeirra um 100 þúsund krónum hærri. Víxlar þessir voru, að vitnið minnir, á einhverja lagmetisverksmiðju á Suðurnesjum, sennilega í Grindavík. Vitnið setti þessa víxla í innheimtu, en þeir innheimtust ekki. Vitnið hafði þá samband við Edvard og innti hann eftir greiðslu og lofaði hann því að vitnið fengi skuldina greidda annaðhvort í reiðufé eða þá með víxli eða víxlum á örugga greiðendur. Í framhaldi af því sendi Edvard vitninu víxil að fjárhæð kr. 1.750.000 samþykkt af Sigríði Jónsdóttur, en útgefinn af Steingrími Þórisssyni og ábektan af Jóni Þórisssyni öllum til heimilis að Reykholti í Borgarfirði. Vitnið sendi Edvard hina víxlana til baka. Nýi víxillinn var með gjalddaga í október 1979 og sagði Edvard vitninu að hann yrði örugglega greiddur. Þrátt fyrir það var víxillinn ekki greiddur á gjalddaga og hafði vitnið sambandi við við Steingrím og Edvard. Edvard sendi vitninu annan víxil sömu fjárhæðar með sömu ábyrgðarmönnum með gjalddaga, að vitninu minnir í desember 1979. Áður en sá víxill féll hafði Steingrímur eitthvað samið við útibússtjóra Útvegsbankans á Akureyri um greiðslu, en þar var víxillinn til innheimtu. Það samkomulag stóðst ekki, en þegar það kom í ljós var komið fram yfir gjalddaga á síðari víxlinum, svo að innheimta á honum var aldrei reynd og hann ekki afsagður. Það er ekki rétt að Útvegsbankinn hafi tekið fyrri víxilinn frá Steingrími til innheimtu, heldur keypti bankinn víxilinn af vitninu.

Vitnið kveðst ekki hafa fengið neitt greitt fyrir skófatnaðinn og á skuldina hlóðst kostnaður, sem vitnið kveðst ábyrgt fyrir.

Vitnið segir að Útvegsbankinn hafi keypt fyrri víxilinn með því fororði að vitnið endurgreiddi hann bankanum ef víxillinn yrði ekki greiddur á

gjaldþaga. Það var ekki gert eins og fyrr segir og skuldaði vitnið bankanum víxilfjárhæðina að viðbættum kostnaði.

Þegar Edvard sendi vitninu fyrri víxilinn, sagði hann því að víxillinn væri greiðsla frá Steingrími fyrir vörur sem hann hefði selt Steingrími, og nefndi hann sælgæti í því sambandi.

Vitnið kveðst ekki hafa haldþættar tölur um tjón það er leiddi af víxlamisferli Edvars Lövdal, en hins vegar hafi afleiðingar þess orðið því og fjölskyldu þess til verulegs miska.

Vitnið kveðst ekki vilja staðhæfa að Edvard hafi ekki haft í hyggju að standa í skilum, m.a. bendi seinni víxill hans til þess, en þeir sem á honum voru, þ.e. Sigríður, Steingrímur og Jón Þórisson, hafi átt einhverjar eignir sem voru seldar seinna meir vegna svipaðra atvika að vitnið telur.

Vitnið Jóhann Stefánsson sölumaður, Bústaðavegi 99, hefur mætt í dómi. Vitninu var sýndur reikningur Söluskálans í Reykholti þar sem fram kemur að það hafi þann 10.8. 1979 fengið 1080 sólgleraugu og 46 sloppa hjá Steingrími Þórisssyni og þann 19. s.m. 200 sólgleraugu, 15 sloppa og 32 tölvupenna. Vitnið staðfesti reikninginn. Kvaðst það hafa fengið framangreindar vörur hjá Steingrími í umboðssölu og á þeim dögum sem þar greinir.

Vitnið kveður Steingrím Þórisson hafa komið þann 10.8. 1979 í verslunina Húsgögn og listmuni í Kjörgarði með 1080 sólgleraugu og 46 sloppa. Bað hann vitnið að selja þessar vörur í umboðssölu. Vitnið sagði Steingrími að það væri mjög erfitt, þar sem sólgleraugnasalan væri dottin niður í ágúst en féllst þó á að taka vörurnar, þar sem Steingrímur var í vandræðum að losna við þær. Steingrímur nefndi ekki hvaðan vörurnar væru, en skömmu síðar sagði hann vitninu að þær væru frá Edvard Lövdal.

Þann 19. s.m. hitti vitnið Steingrím aftur og var hann þá með 200 sólgleraugu, 15 sloppa og 32 tölvupenna í bifreið sinni. Hann bað vitnið um að taka þessar vörur líka í umboðssölu og gerði vitnið það. Vitnið vissi ekki hvaðan Steingrímur kom með vörurnar. Mjög lítið seldist af vörunum og tók Steingrímur þær aftur í nóvember. Vorið 1980 reyndi vitnið aftur að selja vörurnar. Seldi þá nokkuð, en það sem ekki seldist fékk Steingrímur aftur.

Vitnið hafði þekkt bæði Steingrím og Edvard í langan tíma, en það kveðst ekki vita neitt um viðskipti þeirra varðandi vörur þær, sem að framan greinir. Hins vegar vissi það til þess að þeir voru búnir að eiga einhver viðskipti áður en þetta kom til. Sagði vitnið að Steingrímur hefði verið að undirbúa Snorrahátið í Reykholti og hefði hann sagt sér að Edvard gæti útvegað fjármagn með atbeina einhvers Sigurðar Jónssonar og tveggja annarra sem hann ekki nafngreindi. Sagði Steingrímur, að kostnaður yrði 10—15 milljónir króna og skildist vitninu að Edvard ætlaði að útvega þá

fjárhæð. Vitnið hitti Steingrím í nokkur skipti eftir þetta og var hann þá alltaf að tala um að þessir peningar væru á leiðinni frá Edvard. Steingrímur hringdi nokkrum sinni í Edvard til að reka á eftir peningunum, og varð vitnið vitni að samtölunum. M.a. man það eftir því í eitt skipti að Steingrímur talaði við konu Edvards í síma og sagði hún að lánsféð væri í geymslu hjá sér, en Edvard hefði lent á fyllirí og hún þyrði ekki að afhenda það, fyrr en hann kæmi aftur. Steingrímur fór margar ferðir þennan dag og næstu daga á eftir heim til Edvards til að reyna að hitta á hann og fá peningana og fór vitnið tvær ferðir með honum. Steingrímur hitti aldrei á Edvard og varð að fara upp í Reykholt nokkrum dögum eftir þetta án þess að fá peningana. Vitnið gæti trúað að þetta hafi verið í ágúst 1979.

Vitnið kveðst síðan sáralítið hafa vitað um þetta fyrr en í febrúar 1980 að það frétti að mjög mikið væri af víxlum í gangi á bifreiðasölum á Söluskálann Reykholti. Þá talaði það við Steingrím og var hann alveg í öngum sínum. Sagði hann því að þetta væru bæði víxlar sem hann hefði látið Edvard hafa og eins framlengingarvíxlar sem settir hefðu verið í umferð. Vitnið man eftir því að einu sinni hringdi Steingrímur í Edvard og var að biðja hann um að bjarga þessum víxlum. Vitnið vissi ekkert hvernig þessi víxlavíðskipti þeirra voru. Vitnið heyrði að Steingrímur sagði: „Ég má þá alveg bóka þessi fimmtán hundruð þúsund.“ Steingrímur sagði vitninu eftir þetta samtal þeirra að Edvard hefði lagt kr. 1.500.000 inn á ávísanareikning konu Steingríms. Hins vegar hringdi Steingrímur til vitnisins daginn eftir og sagði því að þetta hefði ekki verið gert og hann ekki fengið þessa peninga eins og Edvard hefði sagt.

Vitnið Stefanía Jensdóttir, Hellubæ í Hálsasveit, Borgarfirði, kveðst hafa byrjað að vinna við afgreiðslustörf í Söluskálanum í Reykholti 1. október 1979 og starfað þar til 1. mars 1980. Vitnið kveður skartgripi og leikföng hafa verið til sölu í söluskálanum, en í litlu magni og um frekar ódýrar vörur að ræða. Nefnir vitnið í því sambandi bílamódel til að líma saman, skartgripi, svo sem nælur, hringi, armbönd, hálsmen, hálskeðjur, eyrnalokka og viðhengi á armbönd, en þetta voru ódýrar vörur og frekar lélegar. Vitnið kannast hins vegar ekki við að frekar stór bílamódel, skrautsímar, skrautvagnar og sjónvörp til að sýna myndir í hafi verið til sölu.

Töluvert af matvörum, leikföngum, kristalsvörum, sælgæti og gosdrykkjum kom í verslunina í desember 1979 og janúar 1980. Leikföngin, sem komu, voru tvær stórar brúður, herjeppi, byssur og heilmikið af smá-dóti svo sem litlar brúður og litlar byssur. Þetta voru dýrustu hlutirnir í versluninni en stykkið af því dýrasta af þessu kostaði að sögn vitnisins á milli 10 og 20 þúsund krónur. Ekki var mjög mikið til af sólgleraugum sennilega 3–4 kassar með 15 stykkjum í hverjum. Þetta voru allt gömul sólgleraugu. Eftir að vitnið byrjaði í söluskálanum komu engin sólgleraugu.

Vitnið Steinunn Garðarsdóttir, Grímsstöðum í Reykholtssdal, kveðst hafa starfað við afleysingar í Söluskálanum í Reykholti frá því síðast í október 1979 til 1. maí 1980. Vitnið kveður nokkra sloppa hafa verið til í versluninni, þegar það byrjaði að vinna þar, en þeir voru ekki margir. Þá var til einn penni með innbyggðri tölvu. Eitthvað var til af sólgleraugu, en þau voru gömul og geymd í kössum undir borði. Það telur að kassarnir hafi verið tveir og um 15 gleraugu í hvorum. Sólgleraugu komu ekki í verslunina á meðan vitnið var þar.

Nokkuð af skartgripum kom í verslunina fyrir jólin 1979, en þetta var frekar ódýr varningur og ekki mikið magn, 10—12 stk. af hverri tegund. Þetta voru stjörnumerki til þess að hengja í keðjum um hálsinn, krossar, hringar sem kostuðu um kr. 3000,00 eitthvað af armböndum (keðjur með plötu) og nælur með dýramyndum. Ekki veit vitnið hvaðan vörur þessar voru keyptar. Aðra skartgripi segist vitnið ekki hafa vitað um í versluninni, nema eitthvað hafi verið til af hálskeðjum með viðhengjum, en það hafi verið dýrari gripir.

Vitnið Júlíus Helgason, kaupmaður, Engjavegi 19, Ísafirði, telur sig hafa haft hinn 22.12. 1979 símasamband við Edvard Lövdal vegna þess að það hafði endursent honum vörur sem þeir höfðu samið um að það mætti skila og að Edvard endursendi því víxla, sem það hafði samþykkt sem greiðslu fyrir þessum vörum.

Edvard sagði þá við vitnið að hann mætti ekki vera að því að sinna þessu núna vegna þess, að hann væri að undirbúa verslunarferð til Austurlanda fjær og væri því mjög önnum kafinn.

Vitnið hafði aftur samband við Edvard milli jóla og nýárs til þess að ítreka það, að hann sendi því víxlana. Edvard sagði þá við vitnið, að hann hefði ekki haft tíma til þess að senda víxlana til þess vegna þess að hann væri enn þá önnum kafinn við að undirbúa framangreinda verslunarferð.

Vitnið telur að það hafi verið föstudaginn 4.1. 1980 sem það hafði samband við Edvard til þess að ítreka það að hann sendi því víxlana og sagði hann vitninu þá, að hann færi til Austurlanda fjær næsta fimmtudag. Kvaðst hann ætla að vera búinn að koma þessu í lag með víxlana og senda vitninu þá. Vitnið telur rétt að það komi fram, að fjárhæð þessara víxla, sem Edvard átti að senda því, hafi samtals verið 2.675.000 kr. Vitnið hafði ekki fengið víxlana senda 9. ágúst 1980 er það var yfirheyrð og ekki náð sambandi við Edvard.

Verður nú rakið það sem fram er komið um ráðstöfun Edvards Lövdals á víxlunum frá Steingrími Þórisssyni í þeirri röð, sem þeir eru raktir í ákæru:

A. Víxlar hver um sig að fjárhæð kr. 500.000.

1. Víxill með gjalddaga 28.2. 1980. Edvard Lövdal notaði víxil þennan sennilega í mars 1980 til greiðslu upp í gjaldfallna víxla á sambýliskonu

sína Evu Jónsdóttur. Svanur Kristjánsson, Hlébergi 7, Þorlákshöfn, fékk víxilinn í bifreiðaviðskiptum við Edvard og er eigandi hans.

2. Vixill með gjalddaga 28.2. 1980. Edvard Lövdal notaði víxil þennan með sama hætti og víxilinn í 1. lið sennilega í mars 1980. Eigandi víxilsins er Svanur Kristjánsson, Þorlákshöfn.

3. Vixill með gjalddaga 28.2. 1980. Edvard Lövdal notaði víxil þennan sennilegi seinni hluta desember 1979 til endurgreiðslu á vörum sem hann tók til baka úr versluninni Leikföng, Hlemmtorgi. Eigandi Vixilsins er Guðrún Þórðardóttir, Skaftahlíð 7, Reykjavík.

4. Vixill með gjalddaga 28.2. 1980. Vixil þennan segist Sigurður Örn Ingólfsson hafa fengið hjá Edvard Lövdal í byrjun janúar 1980 upp í kaupverð Blazer bifreiðar svo sem í framburði hans greinir. Sigurður Örn notaði víxilinn í bifreiðaviðskiptum við Eypór Eðvarðsson. Eypór notaði víxilinn í bifreiðaviðskiptum við Ólaf Ingibergsson, Heimavöllum 1, Keflavík, sem síðan notaði hann til greiðslu hjá Lífeyrissjóði slökkviliðsmanna á Keflavíkurflugvelli. Ólafur varð að leysa víxilinn til sín. Eigandi víxilsins er nefndur Ólafur Ingibergsson.

5. Vixill með gjalddaga 30.3. 1980. Edvard Lövdal notaði víxil þennan með sama hætti og víxilinn í 3. lið. Eigandi víxilsins er Guðrún Þórðardóttir.

6. Vixill með gjalddaga 30.3. 1980. Edvard Lövdal notaði víxil þennan með sama hætti og víxlana í 1. og 2. lið. sennilega í mars 1980. Eigandi víxilsins er Svanur Kristjánsson.

7. Vixill með gjalddaga 30.3. 1980. Vixil þennan segist Sigurður Örn Ingólfsson hafa fengið hjá Edvard Lövdal. Sigurður Örn notaði víxilinn í bifreiðaviðskiptum við Magnús Rafn Guðmundsson, Bogahlíð 18, sem nú er látinn, sem síðan notaði hann í bifreiðaviðskiptum við Eypór Eðvarðsson. Eypór notaði víxilinn í bifreiðaviðskiptum við Óskar Rútsson, Svalbarði 12, Hafnarfirði. Eigandi víxilsins er nefndur Óskar Rútsson.

8. Vixill með gjalddaga 30.3. 1980. Talið er að Sigurður Örn Ingólfsson hafi fengið þennan víxil hjá Edvard Lövdal í byrjun janúar 1980 upp í kaupverð Blazer bifreiðar. Magnús Rafn heitinn Guðmundsson lét Inga Ólafsson, Fögrukinn 2, Kópavogi, hafa víxilinn í bifreiðaviðskiptum. Ingi lét Lárus Valbergsson, Torfufelli 46 hér í borg, hafa víxilinn í bifreiðaviðskiptum. Lárus lét loks Árna Sigurðsson, Norðurgarði 9, Keflavík, hafa víxilinn í bifreiðaviðskiptum.

9. Vixill með gjalddaga 30.4. 1980. Vixil þennan segist Sigurður Örn Ingólfsson hafa fengið hjá Edvard Lövdal í byrjun janúar 1980 upp í kaupverð Blazer bifreiðar. Sigurður Örn notaði víxilinn í bifreiðaviðskiptum við Guðmund Hafþór Þorvaldsson, bifreiðaverkstæðinu Ás. Guðmundur notaði víxilinn í bifreiðaviðskiptum við Einar Jónsson, Fögrubrekku 42,

Kópavogi, sem notaði víxilinn í bifreiðaviðskiptum við Gunnlaug Karlsson, Hólabraut 7, Keflavík. Eigandi víxilsins er nefndur Gunnlaugur Karlsson.

10. Vixill með gjalddaga 30.4. 1980. Edvard Lövdal notaði víxil þennan með sama hætti og víxlana í 3. og 5. lið. Eigandi víxilsins er Guðrún Þórðardóttir.

11. Vixill með gjalddaga 30.4. 1980. Sigurður Örn Ingólfsson segist hafa fengið víxil þennan hjá Edvard Lövdal í byrjun janúar 1980 upp í kaupverð Blazer bifreiðar sem Edvard keypti af honum. Sigurður Örn lét Davíð Ólafsson, eiganda Bílasölunnar Höfðatúni 10, hafa víxilinn upp í sölulaun. Davíð Ólafsson lét Guðmund Ársælsson hafa víxilinn upp í viðskipti. Guðmundur lét Davíð Geir Gunnarsson Garðastræti 2 hafa víxilinn upp í skuld. Eigandi víxilsins er nefndur Davíð Geir Gunnarsson.

12. Vixill með gjalddaga 30.4. 1980. Edvard Lövdal lét Sigurð Örn Ingólfsson kaupa Tornato bifreið fyrir sig af Óskari Gunnari Hansen sennilega 17.2. 1980 og var víxill þessi hluti af greiðslu fyrir bifreiðina. Óskar Gunnar keypti síðan Range Rover bifreiðina R-2952 sama dag af Birgi Reynissyni, Hraunbæ 130, Reykjavík, og notaði víxilinn upp í greiðslu á kaupverðinu. Eigandi víxilsins er Birgir Reynisson.

13. Vixill með gjalddaga 30.5. 1980. Edvard Lövdal notaði víxil þennan með sama hætti og víxlana í 3., 5. og 10. lið. Eigandi víxilsins er Guðrún Þórðardóttir.

14. Vixill með gjalddaga 30.5. 1980. Vixill þessi var notaður með sama hætti og víxilinn í 12. lið. Eigandi er Birgir Reynisson.

15. Vixill með gjalddaga 30.5. 1980. Talið er að Sigurður Örn Ingólfsson hafa fengið víxil þennan hjá Edvard Lövdal í byrjun janúar 1980 upp í kaupverð Blazer bifreiðar. Magnús Rafn heitinn Guðmundsson fékk síðan víxilinn í bifreiðaviðskiptum við Sigurð Örn. Magnús lét Lárus Valbergsson, Torfufelli 46, hafa víxilinn í bifreiðaviðskiptum en Lárus lét Svan Guðbjörnsson, Svalbarði, Vatnsnesi, Vestur-Húnavatnssýslu, hafa víxilinn í bifreiðaviðskiptum. Eigandi víxilsins er nefndur Svanur Guðbjörnsson.

16. Vixill með gjalddaga 30.5. 1980. Talið er að Sigurður Örn Ingólfsson hafi fengið víxil þennan hjá Edvard Lövdal í byrjun janúar 1980 upp í kaupverð Blazer bifreiðar. Sigurður Örn hefur síðan látið annaðhvort mann að nafni Jón Ármann Guðmundsson eða Magnús Rafn heitinn Guðmundsson hafa víxilinn. Jón Ármann lét Eypór Eðvarðsson hafa víxilinn en Eypór lét Hjört Heiðdal Kristjánsson, c/o Verbúð Þorbjarnar hf., Grindavík hafa víxilinn upp í skuld og er Hjörtur eigandi víxilsins.

17. Vixill með gjalddaga 30.6. 1980. Vixil þennan segist Sigurður Örn Ingólfsson hafa fengið hjá Edvard Lövdal í byrjun janúar upp í kaupverð Blazer bifreiðar sem Edvard keypti af honum. Sigurður Örn notaði víxilinn síðan í bifreiðaviðskiptum við Eypór Eðvarðsson. Eypór notaði víxilinn í

bifreiðaviðskiptum við Jóhann Óslands Jósefsson. Jóhann Ósland notaði víxilinn í bifreiðaviðskiptum við Gunnhildi Ólafsdóttur, Aðalgötu 13, Keflavík, og er hún eigandi víxilsins.

18. Vixill með gjalddaga 30.6. 1980. Edvard Lövdal notaði víxil þennan með sama hætti og víxlana í 3., 5., 10. og 13. lið. Eigandi er Guðrún Þórðardóttir, Skaftahlið 7.

19. Vixill með gjalddaga 30.6. 1980. Vixill þessi var notaður með sama hætti og víxlarnir í 12. og 14. lið. Eigandi er Birgir Reynisson, Hraunbæ 130.

20. Vixill með gjalddaga 30.6. 1980. Sigurður Örn Ingólfsson segist hafa fengið víxil þennan hjá Edvard Lövdal í byrjun janúar 1980 fyrir Blazer bifreið, sem Edvard keypti af honum. Sigurður Örn lét síðan Magnús Rafn heitinn Guðmundsson hafa víxilinn í bifreiðaviðskiptum. Magnús Rafn lét Eyþór Eðvarðsson hafa víxilinn í bifreiðaviðskiptum. Eyþór lét síðan Hilmi Reynisson, Hjaltabakka 24, hafa víxilinn í bifreiðaviðskiptum. Hilmi lét loks Mariönnu Einarsdóttur, Furugrund 16, Kópavogi, hafa víxilinn og er hún eigandi hans.

21. Vixill með gjalddaga 30.7. 1980. Vixill þessi var notaður með sama hætti og víxlarnir í 12., 14., og 19. lið. Eigandi er Birgir Reynisson, Hraunbæ 130.

22. Vixill með gjalddaga 30.7. 1980. Vixill þessi var notaður með sama hætti og víxlarnir í 12., 14., 19., og 21. lið. Eigandi er Birgir Reynisson, Hraunbæ 130.

23. Vixill með gjalddaga 30.7. 1980. Vixill þessi var notaður með sama hætti og víxlarnir í 12., 14., 19., 21. og 22. lið. Eigandi er Birgir Reynisson, Hraunbæ 130.

24. Vixill með gjalddaga 30.7. 1980. Vixill þessi var notaður með sama hætti og víxlarnir í 12., 14., 19., 21., 22. og 23. lið. Eigandi er Birgir Reynisson, Hraunbæ 130.

25. Vixill með gjalddaga 30.8. 1980. Vixill þessi var notaður með sama hætti og víxillinn í 4. lið. Eigandi er Ólafur Ingibergsson, Heimavöllum 1, Keflavík.

26. Vixill með gjalddaga 30.8. 1980. Vixill þessi var notaður með sama hætti og víxlarnir í 12., 14., 19. og 21.—24. lið. Eigandi er Birgir Reynisson.

27. Vixill með gjalddaga 30.8. 1980. Vixill þessi var notaður með sama hætti og víxlarnir í 12., 14., 19., 21.—24. og 26. lið. Eigandi er Birgir Reynisson.

28. Vixill með gjalddaga 30.8. 1980. Vixill þessi var notaður með sama hætti og víxlarnir í 12., 14., 19., 21.—24., 26. og 27. lið. Eigandi er Birgir Reynisson.

29. Víxill með gjalddaga 29.9. 1980. Talið er að Sigurður Örn Ingólfsson hafi fengið víxil þennan hjá Edvard Lövdal í byrjun janúar 1980 upp í kaupverð Blazer bifreiðar. Magnús Rafn heitinn Guðmundsson fékk síðan víxilinn í bifreiðaviðskiptum hjá Sigurði Erni. Magnús Rafn notaði víxilinn í bifreiðaviðskiptum við Eypór Eðvarðsson sem notaði hann í bifreiðaviðskiptum við Jóhann Ósland Jósefsson. Jóhann Ósland notaði víxilinn í bifreiðaviðskiptum við Hjörleif Hallgríms, sem notaði víxilinn í viðskiptum við Þórhall Einarsson. Þórhallur notaði víxilinn sem greiðslu til Arþórs Grímssonar, Arnarsíðu 4 F, Akureyri. Eigandi víxilsins er nefndur Arnþór Grímsson.

30. Víxill með gjalddaga 29.9. 1980. Víxill þessi var notaður með sama hætti og víxlarnir í 12., 14., 19., 21.—24., 26.—28. lið. Eigandi er Birgir Reynisson, Hraunbæ 130.

31. Víxill með gjalddaga 29.9. 1980. Víxill þessi var notaður með sama hætti og víxlarnir í 12., 14., 19., 21.—24., 26.—28. og 30. lið. Eigandi er Birgir Reynisson, Hraunbæ 130.

32. Víxill með gjalddaga 29.9. 1980. Víxill þessi var notaður með sama hætti og víxlarnir í 12., 14., 19., 21.—24., 26.—28., 30. og 31. lið. Eigandi er Birgir Reynisson.

B. Eftirtaldir víxlar eru gefnir út og ábektir af Steingrími Þórissyni í nafni Söluskálans í Reykholti og samþykktir af Steingrími persómulega hver um sig að fjárhæð kr. 350.000. Svo sem í framburði Steingríms Þórssonar greinir, kveðst hann hafa látið Edvard Lövdal fá víxla þessa 21.12. 1979. Hafi hann átt að fá peninga hjá Edvard sem greiðslu fyrir víxlana, en af því hafi ekki orðið. Sigurður Örn Ingólfsson kveðst hafa fengið víxlana hjá Edvard að því er hann telur 23.12. 1979 vegna kaupa Edwards af Hornet bifreið af honum.

1. Víxill með gjalddaga 27.2. 1980. Sigurður Örn notaði víxil þennan þann 23.12. 1979 til bifreiðakaupa (Ford Torino árg. 1971) af Ævari Lúðvíkssyni, Hellisgötu 35, Hafnarfirði. Ævar lét síðan víxilinn upp í kaup á bifreið af Elínu Bjarnadóttur, Stelkshólum 10, Reykjavík, sem höfðaði mál fyrir borgardómi vegna hans á hendur Steingrími Þórssyni og Sigurði Erni Ingólfssyni, ábekings á víxlinum. Eigandi víxilsins er nefnd Elín Bjarnadóttir.

2. Víxill með gjalddaga 27.3. 1980. Víxill þessi var notaður með sama hætti og víxillinn í 1. lið. Eigandi er Elín Bjarnadóttir.

3. Víxill með gjalddaga 27.4. 1980. Víxill þessi var notaður með sama hætti og víxlarnir í 1. og 2. lið. Ævar Lúðvíksson, er fékk víxilinn hjá Sigurði Erni Ingólfssyni, lét hann ganga upp í kaup á húsgögnum hjá Húsgagnaversluninni Skeifunni. Varð hann að leysa víxilinn til sín og er hann eigandi víxilsins.

4. Víxill með gjalddaga 27.5. 1980. Víxill þessi var notaður með sama hætti og víxlarnir í 1.—3. lið. Sigurður Örn Ingólfsson notaði víxil þennan þann 8.1. 1980 til bifreiðakaupa af Eypóri Eðvarðssyni. Eypór lét síðan Ólaf Ingibergsson, Heimavöllum 1, Keflavík, hafa víxilinn. Ólafur notaði víxilinn til greiðslu hjá Lifeyrissjóði slökkviliðsmanna á Keflavíkurflugvelli, en varð að leysa víxilinn til sín. Eigandi víxilsins er Ólafur Ingibergsson.

5. Víxill með gjalddaga 27.6. 1980. Sigurður Örn Ingólfsson notaði víxilinn þann 7.1. 1980 til bifreiðakaupa (Chevrolet Blazer) af Sigurði Jónasi Baldurssyni, Grýtubakka 1, Höfðahverfi í Þingeyjarsýslu, sem er eigandi víxilsins.

6. Víxill með gjalddaga 27.7. 1980. Sigurður Örn Ingólfsson notaði víxil þennan þann 7.1. 1980 til bifreiðakaupa (Chevrolet Blazer) af Sigurði Jónasi Baldurssyni. Sigurður Jónas notaði víxilinn í viðskiptum við Hjörleif Gíslason. Hjörleifur notaði víxilinn í viðskiptum við Sigurgísla Sveinbjörns-son, Hrísum í Eyjafirði. Eigandi víxilsins er Sigurgíslur Sveinbjörnsson.

7. Víxill með gjalddaga 27.8. 1980. Sigurður Örn Ingólfsson notaði víxilinn þann 7.1. 1980 til bifreiðakaupa (Chevrolet Blazer) af Sigurði Jónasi Baldurssyni. Sigurður Jónas notaði víxilinn í viðskiptum við Hjörleif Gíslason, Vanabyggð 4 B, Akureyri og er Hjörleifur eigandi víxilsins.

Chevrolet Blazer bifreiðina Þ-3875, sem Sigurður Örn Ingólfsson keypti af Sigurði Jónasi Baldurssyni þann 7.1. 1980, seldi hann Evu Jónsdóttur, sambýliskonu Edvards Lövdal, sbr. sölutilkynningu þann 7.1. 1980.

Vitnið Svanur Kristjánsson verslunarmaður, Klébergi 7, Þorlákshöfn, hefur skýrt frá því að Edvard Lövdal hafi keypt af því 13. nóvember 1979 f.h. sambýliskonu sinnar Evu Jónsdóttur Mazda bifreiðina X-602. Kaupverðið var greitt með víxlum sem Eva hafði samþykkt og voru gjalddagar þeirra í febrúar og mars 1980.

Edvard kom að máli við vitnið í byrjun janúar 1980 og sagðist verða erlendis í verslunarerindum fyrir fyrirtæki sitt Elco er víxlarnir frá Evu með gjalddaga í febrúar féllu. Bað hann vitnið að taka í staðinn víxla á Steingrím Þórisson í Reykholti sem væri öruggur greiðandi. Vitnið féllst á þetta og skipti við Edvard á víxlum, sem Eva var samþykkjandi að og fékk í staðinn 3 víxla á Steingrím Þórisson hvern að fjárhæð kr. 500.000 (dskj. nr. 2, skjal 2, bls. 10, 11 og 21). Vitnið hefur séð víxlana í dómi og staðfest að um þá sé að ræða (II. kafli A 1, 2 og 6 í ákæru). Vitnið hefur ekki fengið víxlana greidda.

Ákærði Edvard hefur skýrt frá því að hann hafi fengið víxla á Jóhann Ósland Jósefsson eða Guðmund Ársælsson. Kveður hann þá hafa viljað fá víxla á Steingrím Þórisson, sem ákærði átti og skipti hann við þá, þannig að þeir samþykktu og gáfu út víxla að fjárhæð kr. 3.000.000 og fengu víxla á Steingrím í staðinn að fjárhæð kr. 3.150.000 en þeir víxlar voru til lengri

tíma. Ákærði kveður þá hafa sóst eftir að fá víxlana. Hann var fús til að skipta við þá, þar sem hann taldi þá vera góða greiðendur. Víxlana lét ákærði upp í greiðslu skuldar við Svan Kristjánsson, Þorlákshöfn.

Vitninu Jóhanni Ósland Jósefssyni voru sýnd ljósrit af víxlum þeim, sem Svanur Kristjánsson fékk hjá Edvard Lövdal. Var um að ræða tvo víxla hvorn að fjárhæð kr. 500.000 og tvo víxla að fjárhæð kr. 1.000.000.

Vitnið heldur örugglega, að þarna sé um að ræða víxla sem Edvard Lövdal fékk hjá þeim Guðmundi Ársælssyni í skiptum fyrir víxla á Ágúst Salómonsson.

Vitninu var kynntur framburður Edvars Lövdal þar sem fram kemur, að Edvard hafi fengið þessa víxla í skiptum hjá vitninu og Guðmundi Ársælssyni fyrir víxla á Steingrím Þórisson, Reykholti.

Vitnið kvað það ósatt hjá Edvard að hann hefði fengið þessa víxla í skiptum fyrir víxla á Steingrím Þórisson. Hann fékk þá í skiptum á víxlum á Ágúst Salómonsson. Hins vegar fái það staðist að hann hafi látið þá Guðmund hafa 9 350.000 kr. víxla á Steingrím Þórisson. Edvard bað vitnið að koma þessum víxlum í umferð og ætlaði hann að greiða því kr. 200.000 í þóknun fyrir það. Vitnið tók einungis við þessum víxlum til að ekki yrði þras, en þeir vissu báðir að þetta voru víxlar sem ekki yrðu greiddir. Edvard var sjálfur búinn að vera að reyna að koma þessum víxlum út en það ekki tekist. M.a. hafði hann reynt að nota þá í viðskiptum við vitnið, en það ekki viljað taka við þeim, enda voru þá komnar margar milljónir króna í víxlum á Steingrím Þórisson í vanskil.

Þessum víxlum á Steingrím Þórisson reyndi vitnið aldrei að koma í umferð og ætlaði það að skila þeim aftur til Edvars, en hann lenti í gæsluvarðhaldinu um viku eftir þetta. Vitnið bað þá Jón Ármann Guðmundsson um að geyma þá og voru þeir í hans fórum.

Varðandi framangreinda víxla, sem Svanur Kristjánsson fékk hjá Edvard Lövdal á þá Guðmund Ársælsson, þá sagði Edvard þeim Guðmundi að hann hefði platað þessum víxlum inn á Svan Kristjánsson og sagðist ætla að plata hann enn meira. Ætlaði Edvard að fara þannig að því, eftir því sem hann sagði, að greiða fyrsta víxlinn, þ.e. þann með gjalddaga 1. júlí, og þá myndi Svanur fá traust á víxlunum. Þá ætlaði Edvard að koma fleiri víxlum á þá Guðmund inn á Svan Kristjánsson, en Edvard var með mikið af víxlum á þá Guðmund eins og áður hefur komið fram. Edvard nefndi ekki í hvernig viskiptum hann ætlaði að plata Svan aftur.

Vitnið Guðrún Sigríður Þórðardóttir verslunarmaður, Skaftahlíð 7, eigandi Leikfangaverslunarinnar við Hlemm, kveður mann sinn, sem nú er látinn, hafa keypt í desember 1979 töluvert magn af leikföngum af Edvard Lövdal. Var þarna um að ræða síma, vagna, sjónvörp og bíla og var útvarp í þeim öllum. Voru leikföngin alls 480 að tölu að því er vitnið

minnir og kostuðu samtals um kr. 4.700.000. Vitnið og maður þess gáfu út og samþykktu víxla vegna leikfangakaupanna og auk þess greiddi það með þrem ávísunum á reikning þess við Búnaðarbankann við Hlemm. Var hver ávísun að upphæð kr. 500.000. Voru þær gefnar út fram í tímann og áttu að vera sem trygging fyrir vörunum. Edvard lofaði, að þær færu ekki í umferð nema með leyfi vitnisins, enda tók hann fram að sér lægi ekkert á peningunum. Þessar ávísanir hefur vitnið ekki greitt, en þær hafa ekki komið til frádráttar á reikningi þess.

Í byrjun janúar 1980 bað vitnið Edvard um að taka vörurnar til baka, þar sem þær seldust ekki. Bauðst hann til að taka til baka helminginn af vörunum. Piltur að nafni Þórir sem starfaði hjá Edvard sótti leikföngin, en vitnið var þá ekki viðstatt. Fyrir leikföngin fengu þau 5 víxla hvern að upphæð kr. 500.000 á Söluskálann í Reykholti. Maður vitnisins gætti þess ekki að fá til baka þá víxla, sem þau höfðu látið Edvard hafa vegna kaupa á leikföngunum.

Vitnið grennslaðist fyrir um víxlana á Söluskálann í Reykholti strax daginn eftir og sagði lögfræðingur þess, að eigandi Söluskálans í Reykholti væri eignalaus. Hafði vitnið þá samband við Edvard og sagði honum að þarna væri um að ræða ónýta víxla. Hann brást hinn versti við og sagði að þetta væru öruggir víxlar og tók fram að sonur hans ynni í Söluskálanum hjá þessum manni og þekkti hann því vel. Taldi hann engin vandkvæði á því að víxlarnir fengjust greiddir. Víxlarnir voru þá ekki komnir í gjalddaga. Tók vitnið þetta því trúanlegt og setti víxlana til innheimtu í Búnaðarbankanum við Hlemm. Enginn víxlanna hefur verið greiddur. Edvard tók til baka eftirtalin leikföng: 96 bíla, 48 síma, 48 vagna og 48 sjónvörp.

Vitnið Þórður Þorgrímsson afgreiðslumaður, Skaftahlið 7, kveður foreldra sína hafa keypt samtals 378 leikföng af Edvard Lövdal með útvarpstækjum í. Síðar tók Edvard til baka 240 stk. af leikföngunum og lét hann vitnið og föður þess hafa í staðinn 5 500.000 kr. víxla á Steingrím Þórisson, Reykholti. Edvard sagði, að þetta væru pottþéttir víxlar og til að árétta það sagði hann, að sonur hans ynni hjá Steingrími. Tóku þeir við víxlunum í þeirri trú að um örugga greiðslu væri að ræða.

Þegar vitnið og faðir þess voru að taka á móti víxlunum hjá Edvard sagði hann að Steingrímur Þórisson ætti að fá þessar vörur upp í Borgarfjörð og tók fram að krakkarnir í Reykholtsskóla væru svo hrifnir af þessu.

Þegar foreldrar vitnisins keyptu vörurnar af Edvard Lövdal gáfu þeir út nokkrar ávísanir til tryggingar hluta af kaupverðinu. Edvard lofaði að ávísanirnar færu ekki í umferð, nema í samráði við þau. Í byrjun janúar 1980 hringdu bæði vitnið og móðir þess nokkrum sinnum í Edvard og báðu hann um að geyma ávísanirnar áfram þar sem ekki væri til innistæða fyrir þeim. Edvard lofaði þessu. Sagðist hann eiga næga peninga og þyrfi ekki

á ávísununum að halda. Vitnið man að í einu símtalinu sagði Edvard að hann væri að fara í viðskiptaferð og nefndi hann annað hvort Singapore eða Hong Kong í því sambandi.

Vitnið Eypór Eðvarðsson, Digranesvegi 38, Kópavogi, hefur mætt í máli þessu. Var vitnið beðið að gera grein fyrir víxlum þeim, sem raktir verða til þess og gefnir eru út af Söluskálanum í Reykholti. Vitnið sá ljósrit víxlanna sem eru 6 að tölu, hver að fjárhæð kr. 500.000.

Vitnið kvaðst hafa fengið víxil með gjalddaga 28.2. 1980 hjá Sigurði Erni Ingólfssyni og notað hann í bifreiðaviðskiptum við Ólaf Ingibergsson.

Víxil með gjalddaga 30.3. 1980 minnir vitnið, að það hafi fengið hjá Magnúsi heitnum Guðmundssyni. Vitnið notaði víxillinn í bifreiðaskiptum við Óskar Rútsson.

Víxil með gjalddaga 30.4. 1980 kvaðst vitnið hafa fengið hjá Sigurði Erni Ingólfssyni, er það seldi honum Toyota bifreið og fékk upp í kaupverðið Volkswagen bifreið, sem það síðan seldi Sigurði Erni. Kom víxillinn úr öðrum hvorum þessum viðskiptum. Vitnið notaði víxillinn í bifreiðaviðskiptum.

Víxil með gjalddaga 30.5. 1980 kveðst vitnið hafa fengið í bifreiðaviðskiptum hjá Jóni Ármanni Guðmundssyni og látið Hjört Heiðdal hafa hann upp í skuld, sem hann ætlaði að borga fyrir það.

Víxil með gjalddaga 30.6. 1980 heldur vitnið alveg örugglega, að það hafi fengið hjá Magnúsi Guðmundssyni, sem að framan greinir. Vitnið notaði víxillinn í bifreiðaviðskiptum við Hilmi Reynisson.

Víxil með gjalddaga 30.8. 1980 kveðst vitnið hafa fengið hjá Sigurði Erni Ingólfssyni í bifreiðaviðskiptum þeim, sem það hefur skýrt áður frá. Vitnið lét Ólaf Ingibergsson hafa víxillinn í bifreiðaviðskiptum. Vitnið heldur að Magnús Guðmundsson hafi fengið þessa víxla hjá Sigurði Erni Ingólfssyni vegna kaupa ákærða á Tornato bifreið af honum.

Sigurði Erni Ingólfssyni var kynntur framangreindur framburður Eypórs Eðvarðssonar. Sigurður Örn taldi að það gæti allt staðist sem Eypór segir og telur að víxlar þeir, sem Eypór fékk hjá Magnúsi heitnum Guðmundssyni, hafi verið komnir frá sér, þar sem hann átti viðskipti við hann.

Alla þessa víxla kveðst Sigurður Örn hafa fengið hjá Edvard Lövdal vegna Blazer jeppabifreiðar sem hann seldi Edvard í byrjun janúar 1980, en hann man ekki hvað hann fékk mikið af víxlum á Steingrím Þórisson út úr þeim viðskiptum. Sigurði Erni þykir líklegt að allir þeir víxlar komi fram í framburði Eypórs Eðvarðssonar og Davíðs Ólafssonar. Varðandi það hvort hann hafi líka verið með víxillinn sem Eypór segist hafa fengið hjá Jóni Ármanni, þá geti það verið, þótt hann muni ekki eftir því. Það væri þá helst að sá víxill hefði farið um hendur Magnúsar heitins.

Vitnið Eypór Eðvarðsson kveðst hafa fengið víxil að fjárhæð kr. 350.000

á Steingrím Þórisson frá Ástmari Arnarsyni, Mosfelli, Grímsnesi, í bifreiðaviðskiptum, en það seldi móður hans Ellen Nínu Sveinsdóttur bifreiðina Y-9169 þann 8.1. 1980. Víxil þennan fékk síðan Ólafur Ingibergsson, Keflavík, hjá vitninu. Raunar kveðst vitnið hafa selt ákærða Sigurði Erni Ingólfssyni þessa bifreið, en hann skrifaði konuna sína fyrir bifreiðinni og lét Ástmar son sinn skrifa undir afsal og sölutilkynningu. Vitnið veit ekki ástæðuna fyrir því að ákærði vildi hafa þetta svona. Þarna var um skipti að ræða þannig að vitnið tók bifreiðina Þ-2393 upp í kaupverðið og fékk greitt í milli með víxlum þ.e. þessum víxli sem að framan greinir og sennilega tveim víxlum að fjárhæð kr. 500.000 hvor, en það var samtals kr. 1.350.000 sem vitnið fékk á milli. Vitnið er öruggt um, að allir þessir þrír víxlar eru á Steingrím Þórisson. Vitnið man ekki hvað það gerði við 500.000 króna víxlana. Þó geti verið, að það hafi látið Ólaf Ingibergsson hafa þá líka.

Vitnið kveðst ekki hafa verið krafið um greiðslu víxlanna er í framburði þess greinir. Steingrímur Þórisson greiddi víxilinn sem Hjörtur Heiðdal fékk hjá því, en vitnið sá síðan um greiðslu á víxlinum til Hjartar. Að öðru leyti kveðst vitnið ekki vita um hvort víxlarnir hafi verið greiddir.

Vitnið Davíð Ólafsson, sölumaður á Bílasölunni Höfðatúni 10, til heimilis að Asparfelli 4, kveður Edvard Lövdal ekki hafa notað víxla Steingríms Þórissonar á bifreiðasölunni hjá sér. Hins vegar hafi Sigurður Örn Ingólfsson notað víxla á Steingrím Þórisson í bifreiðaviðskiptum að vitnið telur. Vitnið heyrði síðan talað um að í gangi væru víxlar á Steingrím á mörgum bifreiðasölum upp á töluverðar fjárhæðir. Eftir það benti vitnið mönnum, sem komu með þessa víxla, á það að það vildi ekki láta þá ganga upp í viðskipti sem gerð væru fyrir milligöngu þess.

Vitnið kvað Sigurð Örn Ingólfsson hafa verið með Hornet bifreið á bifreiðasölunni hjá því. Örn keypti þessa bifreið einhvern tímann sumarið 1979 og vissi vitnið að hann var tilbúinn að selja hana. Hann lét þó bifreiðina ekki standa á bifreiðasölunni hjá vitninu. Það var síðan í maí 1980, sem Sigurður Örn lét bifreiðina vera til sýnis við bifreiðasöluna og nokkru síðar keypti vitnið hana af honum.

Vitnið kveðst hafa fengið einn víxil samþykktan af Steingrími Þórisyni að fjárhæð kr. 500.000, en man ekki hvaða gjalddagi var á honum.

Vitnið fékk þennan víxil hjá Sigurði Erni Ingólfssyni og telur að hann hafi verið að greiða því sölulaun. Vitnið lét síðan Guðmund Ársælsson og Jóhann Ósland Jósefsson hafa víxilinn í einhverjum viðskiptum, en veit ekki hvað þeir gerðu við hann.

Vitnið Úlfar Nathanelsson verslunarmaður, Mávanesi 2, Garðabæ, kveðst hafa haft prókuru fyrir innflutningsfyrirtækið Bjargey hf. og unnið hjá því, en dætur þess hafi verið eigendur. Edvard Lövdal var viðskipta-

vinur fyrirtækisins, en ekki sölumaður sem slíkur. Hann keypti heilar vörusendingar hjá fyrirtækinu og endurseldi þær í verslanir. Fyrirtækið hefur aðallega verið með til sölu leikföng, gerviblóm, kerti og ýmsar smávörur. Viðskipti Edvards við fyrirtækið jukust í ársbyrjun 1979 og voru nokkur síðari hluta ársins. Edvard greiddi vörurnar með víxlum og stóð ávallt í skilum með þá.

Um kaup Edvards hefur vitnið skýrt svo frá, að fyrrihluta ársins 1979 hafi hann keypt 400 tölvupenna, 2500 leikfangabíla og nokkurt magn af gerviblómum.

Í byrjun júní 1979 keypti hann alls 8400 sólgleraugu sem kostuðu samtals milli 7 og 8 milljónir króna. Hann byrjaði strax að taka af sólgleraugunum, sem voru geymd hjá vitninu og greiddi jafnóðum, er hann seldi.

Í júlí var Edvard búinn að selja $\frac{2}{3}$ af gleraugunum og hafði greitt vitninu það sem hann hafði fengið. Hafði hann selt gleraugun út um allt land. Afganginn af gleraugunum um $\frac{1}{3}$ tók hann síðan einhvern tímann í júlí og greiddi hann fljótlega, að vitnið minnir með mörgum smávíxlum frá ýmsum aðilum. Enginn víxlanna var frá Steingrími Þórisssyni, Reykholti.

Einhvern tímann í ágúst frétti vitnið, að Edvard hefði selt Steingrími Þórisssyni töluvert vörumagn. Gat vitnið ekki skilið hvers vegna jafn lítil verslun og verslun Steingríms var að kaupa slíkt vörumagn.

Í septemberbyrjun keypti Edvard gerviblóm fyrir um kr. 6.500.000 og skartgripir fyrir um 7.500.000 og var sama með þetta og sólgleraugun, að hann tók hluta í einu og greiddi jafnóðum og sala fór fram. Ekkert af þessu var greitt með víxlum á Steingrím Þórisson. Edvard hafði boðið vitninu einhverja víxla á Steingrím í ágúst, en það vildi ekki taka við þeim þar sem það taldi Steingrím lélegan greiðanda.

Eftir þetta keypti Edvard engar vörur af vitninu. Vitnið veit ekki hvort Edvard átti einhverjar vörur frá því óseldar, er septembermánuður var liðinn, en hins vegar tók hann ávallt það magn af vörunum sem hann taldi sig geta selt hverju sinni.

Vitnið kveðst vita um það, að Edvard seldi Steingrími Þórisssyni sólgleraugu í ágúst framangreint ár, en það veit ekki til þess að hann hafi selt Steingrími aðrar vörur frá því. Þá vissi vitnið um, að Edvard seldi Steingrími skófatnað um áramótin 1979—1980 frá einhverju fyrirtæki á Akureyri og var um nokkur þúsund pör að ræða.

Vitnið kvað Edvard hafa keypt hjá því í ágúst 1979 bíla með útvarps-tækjum í, annað ekki. Hann greiddi um 8 milljónir króna fyrir bílana. Vitnið fékk um 100 bíla aftur og seldi þá út um allt land. Í nóvember var Edvard búinn að selja alla leikfangabíla.

Vitnið kvað það ekki rétt hjá Edvard, að hann hafi verið sölumaður hjá því. Hann hafi ekkert selt í umboðssölu heldur eingöngu keypt af því vörur

og endurselt. Vill vitnið benda á, að hann ætti þá að hafa gefið nótur frá Bjargey hf. til verslananna, sem hann seldi vörurnar.

Eftirtalдар aðflutningsskýrslur varða pantanir, sem Edvard Lövdal fékk að öllu leyti hjá Bjargey hf.

Skýrsla nr.	Dags.	Vörutegund	Innflutningsverð og tollur	
07416	24.10.1979	240 sloppar	kr.	844.929.-
31224	20.04.1974	240 sloppar	—	823.020.-
10035	07.02.1979	leirvasar	—	721.471.-
44030	05.06.1979	8400 sólgleraugu	—	4.003.738.-
Ekkert	13.08.1979	flúorljós	—	2.634.503.-
Ekkert	29.08.1979	silkiþlóm	—	6.899.120.-
020649	31.08.1979	skartgripir	—	5.215.884.-
Ekkert	19.10.1979	leikföng	—	8.674.989.-
33136	27.04.1979	vasaúr	—	2.819.435.-
Samtals			kr.	32.637.088.-

Þessu til viðbótar var álagning Bjargeyjar hf. kr. 8.000.000.

Aðflutningsskýrsla, dags. 09.11. 1979 varðar innflutning á kertum og leikfangasýnishornum, skýrsla nr. 90102, dags. 19.10. 1978 og skýrsla dags. 3.10. 1978 varðar innflutning á sælgæti (brjóstsykri). Bjargey hf. seldi Edvard Lövdal hluta af þessum vörum, sem hér segir:

Kerti af ýmsum gerðum	ca kr. 3.000.000.-
Sælgæti	ca kr. 300.000.-

Samkvæmt þessu hefur Bjargey hf. selt Edvard Lövdal vörur á árinu 1979 fyrir kr. 43.937.088.

Vitnið Jóhann Ósland Jósefsson, Hraunbæ 80 hér í borg, kveðst hafa fengið tvo víxla hvorn að upphæð kr. 500.000 á Steingrím Þórisson, er það seldi Eypóri Eðvarðssyni Toyota bifreiðina Ö-5950. Annan víxilinn lét vitnið Gunnhildi Ólafsdóttur, Aðalgötu 13, Keflavík, hafa í bifreiðaviðskiptum. Hinn víxilinn lét vitnið Guðmund Ársælsson, kunningja sinn hafa upp í skuld og heldur það að Davíð Geir Gunnarsson sé með þann víxil.

Eins veit vitnið að Guðmundur Ársælsson var með einn víxil að fjárhæð kr 500.000 í viðbót á Steingrím Þórisson, en þann víxil hafði hann fengið hjá Davíð Ólafssyni bifreiðasala að það best veit. Guðmundur notaði víxilinn í bifreiðaviðskiptum við Hjörleif Hallgríms, Bílasölunni Ás.

Vitnið Birgir Reynisson afgreiðslumaður, Hraunbæ 130, kveðst hafa selt Range Rover bifreiðina R-2953 af árgerð 1976, að það minnir í febrúar 1980. Kaupandinn var Óskar Gunnar Hansen, Höfðavegi 19 í Vestmannaeyjum. Viðskiptin fóru fram á bifreiðasölunni Skeifunni í Reykjavík á

sunnudegi. Söluverð bifreiðarinnar var kr. 8,5 milljónir og fékk vitnið greiddar kr. 1 milljón í reiðufé, en afganginn kr. 7,5 milljónir í víxlum. Víxlarnir voru hver að fjárhæð kr. 500 þúsund. Samþykkjandi á þeim var Söluskálinn í Reykholti, Steingrímur Þórisson. Útgefandi og ábekingur á þeim tveim víxlum, sem fyrst féllu í gjalddaga, var Sigríður E. Jónsdóttir, Reykholti, Borgarfirði, en Steingrímur Þórisson á öllum hinum. Einnig var Óskar Gunnar ábekingur á öllum víxlunum. Þetta voru alls 15 víxlar að vitnið telur. Vitnið afhenti eða útvegaði rannsóknarlögreglunni ljósrit af 13 þessara víxla. Víxlarnir voru flestir eða allir með gjalddaga síðast í hverjum mánuði allt upp í 3—4 sama daginn.

Vitnið kveðst hafa fengið tvo af víxlunum greidda en hina ekki. Voru það víxlarnir sem Sigríður E. Jónsdóttir var útgefandi og ábekingur á.

Vitnið kveður Óskar Gunnar hafa fullyrt, þegar kaupin voru gerð, að víxlar þessir væru „góðir“ og yrðu greiddir örugglega á gjalddaga. Til frekara öryggis skrifaði Óskar Gunnar sem ábekingur á víxlana. Sagði hann vitninu, að hann ætti fasteignina Höfðaveg 19 í Vestmannaeyjum og lagði fram ljósrit af yfirlýsingu þar sem bifreiðasálinn lýsti því yfir að hann hafi heyrt Óskar gefa yfirlýsingu um þetta. Vitnið kveðst hafa komist að því síðar að Óskar Gunnar væri ekki skráður eigandi þessarar fasteignar, heldur sambýliskona hans.

Vitnið kveðst telja að Óskar Gunnar hafi ekki átt bifreiðina nema mjög skamman tíma og hafi jafnvel ekki verið að kaupa hana fyrir sjálfan sig. Þegar búið var að ganga frá kaupunum sagði Óskar Gunnar: „Hvar er nú þessi bifreið sem ég var að kaupa?“ alveg eins og það væri ekkert atriði fyrir hann um hvaða bifreið væri að ræða. Vitninu vitanlega skoðaði Óskar Gunnar aldrei bifreiðina áður en gengið var frá viðskiptunum. Vitnið staðfesti afsal þess fyrir bifreiðinni R-2953.

Vitnið Óskar Gunnar Hansen framkvæmdastjóri, Digranesvegi 72, Kópavogi, hefur skýrt frá því að það hafi sennilega í febrúar 1980 selt Sigurði Erni Ingólfssyni Tornato bifreið. Verð bifreiðarinnar var kr. 8.000.000. Greiddi ákærði vitninu 500.000 kr. í peningum, en eftirstöðvarnar kr. 7.500.000 með víxlum á Steingrím Þórisson sem hver var að fjárhæð kr. 500.000. Sagði ákærði vitninu að þetta væru öruggir víxlar. Steingrímur ætti Söluskálann í Reykholti, hituveitujarðir og einbýlishús. Dávið Ólafsson bílasali, sem hafði með sölu þessa að gera, staðfesti þetta einnig.

Vitnið kveðst hafa notað framangreinda víxla til að kaupa Range Rover bifreið af Birgi Reynissyni skömmu síðar eða þann 17. febrúar 1980. Áritaði vitnið víxlana sem ábekingur, áður en kaupin fóru fram. Vitnið sá í dóminum víxla þá, er greinir í II A, 12, 14, 19, 21—24, 26—28 og

30—32 í ákæru og staðfesti að um þá væri að ræða. Vitnið hefur verið krafð um greiðslu víxlanna, en hafði ekki greitt þá.

Vitnið minnir að Sigurður Örn hafi sagt því að hann hefði selt Steingrími Þórisssyni eitthvað og fengið víxlana sem greiðslu. Að öðru leyti minnst vitnið þess ekki að ákærði hafi nefnt hvernig hann hefði eignast víxlana og ekki minnst hann neitt á Edvard Lövdal.

Vitnið Sigurður Jónas Baldursson húsasmiður, Grýtubakka I, Höfðahverfi, segir að það hafi þann 7. janúar 1980 átt bifreiðaviðskipti við Sigurð Örn Ingólfsson á Aðalbílasölunni við Skúlagötu í Reykjavík. Seldi vitnið Sigurði Erni bifreiðina Þ-3875, sem er Chevrolet Blazer K-5, af árgæð 1974, en fékk í staðinn bifreiðina G-11874, sem er Ford Torino af árgæð 1971 og 4 víxla. Þrír víxlanna voru hver að fjárhæð kr. 350.000 með gjalddögum 27.06., 27.07. og 27.08. 1980. Fjórði víxillinn var að fjárhæð kr. 50.000, en ekki man vitnið gjaldagann á honum. Sá víxill hefur verið greiddur. Þessir víxlar voru allir gefnir út og samþykktir af Steingrími Þórisssyni, Reykholti í Borgarfirði og ábeztir af Sigurði Erni.

Vitnið segir að Ford bifreiðin hafi verið metin á rúmar 3 milljónir króna en í afsalinu, sem vitnið lét Sigurð Örn hafa, kemur ekki fram að vitnið hafi fengið neina bifreið upp í andvirði Þ-3875. Í afsalinu kemur einnig fram, að söluverð Þ-3875 hafi verið 2,5 milljónir króna, en það segir vitnið að sé rangt. Það var samkomulag milli vitnisins og Sigurðar Arnar, að ekki væri gefið upp rétt verð á bifreiðinni í afsalinu. Sigurður Örn sagði vitninu að víxlarnir þrír væru viðskiptavíxlar og alveg öruggir.

Vitnið kvaðst ekki hafa neinn þessara þriggja víxla undir höndum. Það hefði notað tvo þeirra í bifreiðaviðskiptum, en einn hefði það sett í innheimtu í Búnaðarbankanum á Akureyri. Sá sem fékk tvo fyrrgreindu víxlana í bifreiðaviðskiptum heitir Hjörleifur Gíslason og býr á Akureyri.

Á afsalinu fyrir G-11874 kemur fram að verð þeirrar bifreiðar hafi verið 1,4 milljónir króna, en það segir vitnið að sé rangt, bifreiðin hafi verið metin á rúmar 3 milljónir króna. Var samkomulag milli þess og Sigurðar Arnar að setja þetta verð í afsalið. Í afsalinu fyrir Þ-3875 kemur fram, að hluti verðs bifreiðarinnar hafi verið greiddur í peningum, en það segir vitnið að sé rangt. Það hafi ekki fengið neitt reiðufé, en aftur á móti 50.000 króna víxillinn frá Sigurði Erni eins og áður greinir.

Vitnið Ævar Lúdvíksson bifreiðaviðgerðarmaður, Holtsgötu 35, Hafnarfirði, hefur skýrt frá því að það hafi hinn 23. desember 1979 selt Sigurði Erni Ingólfssyni Ford Torino bifreið árgæð 1971. Fékk vitnið fyrir bifreiðina Ford Bronco jeppabifreið og þrjá víxla hvern að fjárhæð 350.000 krónur. Víxlar þessir voru samþykktir af Söluskálanum í Reykholti og útgefnir af Steingrími Þórisssyni. Sigurður Örn Ingólfsson var ábekingur á

víxlunum. Vitnið notaði víxlana eins og áður er fram komið. Víxlar þessir eru nánar tilgreindir í II B, liðum 1—3 í ákæru.

Vitnið kveðst hafa orðið að leysa til sín víxilinn, sem var notaður í húsgagnaversluninni Skeifunni. Vitnið fékk þann víxil greiddan og eins mun kona sú, sem fékk hina tvo víxlana, hafa fengið þá greidda eftir að fjárnám hafði verið gert í bifreið, sem Sigurður Örn átti.

Vitnið Arngrímur Pálmason sölumaður kveður Sigurð Örn Ingólfsson hafa komið til sín í byrjun apríl 1980 á Aðalbílasöluna þar sem það starfar. Þetta var á laugardegi og var vitnið þarna með bifreið sína af Chevrolet Impala gerð, árgerð 1973, station. Sigurður Örn bauð vitninu að kaupa bifreiðina af því gegn greiðslu í skartgripum. Vitnið var ekki með bifreiðina til sölu, en Sigurður Örn vissi að það átti hana.

Sigurður Örn hafði nokkrum sinnum samband við vitnið eftir þetta og ítrekaði ósk sína að kaupa bifreiðina af því fyrir skartgripi. Það varð síðan úr að Sigurður Örn bað vitnið um að hitta sig heima hjá kunningja sínum Edvard Lövdal vestur á Hörpugötu. Sigurður Örn sagði, að þeir skyldu bara ræða þetta, það skaðaði ekki.

Vitnið fór síðan heim til Edvards, en þeir voru þá hvorugir þar staddir, en kona Edvards gaf vitninu upp heimilisfang Sigurðar Arnar sem bjó þarna skammt frá og fór vitnið þangað. Sigurður Örn fór síðan með vitninu aftur heim til Edvards og var hann þá kominn.

Edvard sýndi vitninu skartgripina er voru armbönd, hringar og hálsmen, alls um 50 munir. Þessir skartgripir voru kínverskir. Edvard reiknaði út, að 31 af skartgripunum væru alls að verðmæti kr. 2.300.000 eða hið sama og bifreiðin var metin á. Edvard sagði skartgripina vera mun verðmeiri heldur en þetta. Hann hvatti vitnið til að ganga að þessum viðskiptum og gerði vitnið það að lokum. Hins vegar komst vitnið að því síðar að verðmæti skartgripanna, sem það fékk fyrir bifreiðina, var ekki nema nokkur hundruð þúsund krónur.

Ákærði Edvard Lövdal hefur skýrt frá því, að Steingrímur Þórisson hafi keypt af sér vörur framangreint sinn og voru það leikföng, skór og skartgripir. Þann 10. janúar 1980 var endanlega gengið frá kaupunum, sbr. samkomulag það, er að framan greinir og lét þá Steingrímur ákærða hafa víxla samtalt að fjárhæð kr. 16 milljónir. Ákærði var með þessar vörur hjá sér. Tók Steingrímur að sögn ákærða við skartgripunum og leikföngunum, en skóna átti að senda honum eftir beiðni hans á vegum Vöruflutningarmiðstöðvarinnar. Steingrímur taldi sig vera búinn að fá geymslupláss fyrir skóna, en hann hafði síðan samband við ákærða og kvaðst ekki geta tekið þá. Tók ákærði skóna þá af Vöruflutningamiðstöðinni, en þangað hafði hann látið flytja þá.

Í mars eða apríl hringdi Steingrímur til ákærða og vildi fá skóna og fór

ákærði með þá aftur á Vöruflutningamiðstöðina. Vöruflutningamiðstöðin vildi ekki taka skóna, nema fyrst yrði greiddur flutningskostnaður, þar sem Steingrímur væri í vanskilum. Þarna var þá staddur sendibílstjóri sem bauðst til að flytja skóna fyrir sama verð og flutningskostnaði nam. Tók ákærði því boði og greiddi honum flutningskostnaðinn.

Ákærða var bent á að í framangreindu samkomulagi komi ekki fram að Steingrímur hafi fengið vörurnar sem þar greinir. Ákærði kvað engan reikning hafa verið gerðan vegna sölu á vörum. Samkomulagið hafi verið það eina, sem gert var.

Ákærði var spurður um 32 víxla, hvern að fárhæð kr. 500.000 og 7 víxla hvern að fjárhæð 350.000, sem Steingrímur kvaðst hafa látið hann fá. Ákærði kvaðst ekki kannast við víxlana 7 að fjárhæð 350.000 hvern. Það hafi aldrei komið til tals að láta Steingrím fá neina peninga.

Ákærði kveðst hafa látið liggja að því við Steingrím um það leyti sem samkomulagið var gert að hann mundi verða fjarverandi og jafnvel erlendis, þar sem hann átti að fara í refsíúttekt í Hegningarhúsinu, en hann nefndi enga verslunarferð við hann.

Ákærða var sýnd kvittun sem er skráð aftan á víxileyðublað og Steingrímur Þórisson hefur afhent. Á henni stendur: „Hef í dag 21.12.79 móttekið víxla að upphæð kr. 18.450.000.-“. Ákærði kvaðst kannast við kvittun þessa, en hann kannaðist ekki við að hafa móttekið víxla að fjárhæð kr. 18.450.000, er á henni greinir. Kvittunin hafi átt að vera uppkast að viðskiptum þeirra Steingríms og hann átti sig ekki á þessu. Ákærði var spurður hvort hann kannist við að hafa ritað á kvittunina með eigin nafni. Ákærði kvaðst ekki geta neitað henni (svo). Þá var ákærði spurður hvort hann geti fullyrt að hann hafi ekki skrifað það, sem á kvittuninni stendur. Hann sagðist aðeins vilja fá að hugsa þetta mál betur.

Ákærði kvaðst hafa átt fund með Steingrími Þórisssyni á Hótel Sögu í apríl eða maí 1980. Meðákærði Sigurður Örn var á fundi þessum. Steingrímur boðaði til fundarins og segir ákærði það rugl hjá Steingrími um tilefnið, en Steingrímur hafi einnig viljað ræða framlengingar á víxlunum vegna skókaupanna.

Steingrímur hafi viljað hitta þá Sigurð Örn, en ákærði man ekki hver átti hugmyndina um stað og tíma. Þeir hittust á Hótel Sögu tvisvar með ekki löngu millibili, gæti hafa verið daginn eftir í síðara skiptið.

Bífreiðin, sem skórnir voru fluttir með upp í Reykholt, var á leiðinni með þá þangað þann dag, sem fundurinn var haldinn og tilkynnti ákærði Steingrími um það.

Ákærði kvað víxla þá, sem hann fékk frá Steingrími vegna framan-greindra viðskipta, hafi farið hingað og þangað í ýmsar greiðslur.

Ákærða var kynntur framburður Steingríms um þessi síðustu viðskipti

þeirra og hann spurður um hvort það sé rétt að um mánaðamótin febrúar mars hafi Steingrímur beðið um að fá aftur víxla þessara viðskipta.

Ákærði kvað Steingrím hafa verið að fara fram á að framlengja þessa víxla. Aðalmálið hjá honum hafi verið að fá út elstu víxlana sem ákærði tók vegna vörukaupanna.

Ákærði kveðst hafa verið úrskurðaður gjaldþrota 28. maí 1979. Hann hafi síðan með leyfi fógeta verið að gera upp skuldir sínar.

Fyrirtækið Elco, Hörpugötu 12, er einkafyrirtæki ákærða og með nafn-númeri hans, en söluskattsnúmerið er R-6346. Það hafði starfað 3—4 ár áður en ákærði varð gjaldþrota. Fyrirtækið er óskráð.

Edvard Lövdal kvaðst í síðari yfirheyrslu hafa afhent Steingrími Þóris-syni vegna samkomulags þeirra þann 10.1. 1980 vörur fyrir kr. 16.000.000, sem sundurliðast þannig:

Leikkföng og skrautmunir:

48 model bílar Lincoln stk.	10.900,- kr.	kr.	504.000,-
48 model bílar Rolls	— 10.900,-	—	504.000,-
48 skrautsímar	— 12.000,-	—	576.000,-
48 skrautvagnar	— 12.000,-	—	576.000,-
48 sjónvörp (slads)	— 8.500,-	—	408.000,-
Samtals			kr. 2.568.000,-

Skartgripir:

Nælur, hringir, armbönd, hálsmen, hálskeðjur, eyrnalokkar, viðhengi á armbönd o.fl.	Samtals	kr. 5.432.000,-
Skartgripina kveðst ákærði ekki geta sundurliðað.		

Skór:

3000 pör af skóm á ca kr. 2.670,- hvert par	kr.	8.010.000,-
Samtals kr. 16.000.000,-		

Ákærði kveður allar vörur þær er að framan greinir nema skóna vera frá Úlfari Nathanelssyni. Skórnir eru frá Leðurvörum á Akureyri og keypti ákærði þá sumarið 1979. Steingrímur bauð ákærða framangreinda fjárhæð fyrir skóna. Steingrímur tók allar vörurnar nema skóna fyrir jólin 1979 og sá sjálfur um flutninginn. Skóna sendi ákærði honum eins og ákærði hefur skýrt frá.

Ákærði Edvard kveðst hafa verið sölumaður fyrir Úlfar Nathanelsson, sem rekur Bjargey hf., frá því haustið 1979 og hafa tekið að sér að selja vörur fyrir hann í umboðssölu. Hafi hann farið með sýnishorn í verslanir bæði í Reykjavík og út um land.

Edvard var kynntur framburður Úlfars Nathanelssonar þar sem Úlfar gerir grein fyrir þeim vörum sem hann segist hafa selt honum árið 1979. Eins voru honum sýnd tollskjöl varðandi innflutning Úlfars á árunum 1978—9.

Edvard kvað það rétt að hann hefði fengið hjá Úlfari vörur fyrir samtals kr. 32.637.088 að innflutningsverði og fram komi á 9 aðflutningsskýrslum. Ofan á framangreint verð bætti Bjargey hf. 25% álagningu að sögn Úlfars eða þar um bil, en Edvard heldur að þessi álagning hafi verið hærri eða að meðaltali um 200%. Edvard kannast og við að hafa fengið kerti fyrir um 3.000.000 og sælgæti fyrir um kr. 4.000.000. Hann kveðst og hafa fengið tvær sælgætissendingar hjá Úlfari, sem ekki séu á tollskjöllum, sem lágu fyrir við yfirheyrslu, þannig að það liti út fyrir, að það hafi verið flutt inn á öðru nafni. Sé þá upptalið allt, sem hann hafi fengið hjá Úlfari Nathanelssyni árið 1979. Edvard kveður Úlfar Nathanelsson hafa selt þetta á rúmlega 100.000.000 krónur, þannig að álagningin hafi verið þetta mikil hjá honum.

Edvard var kynnt skýrsla rannsóknarlögreglu dags. 5.7. 1980, þar sem fram kemur sundurliðun á vörum þeim, sem sendar voru Ágústi Salómonsyni til Ísafjarðar eins og síðar verður rakið, og eru að innflutningsverði um kr. 4.000.000. Edvard kvaðst geta vel trúað að þetta magn komi heim við það sem hann seldi Sigurði Erni Ingólfssyni. Hann kvaðst hafa selt Sigurði Erni þessar vörur í umboðssölu fyrir Úlfar Nathanelsson, svo og allar vörurnar, nema þær vörur sem hann fékk til baka frá Leikfangaversluninni Hlemmi og versluninni Örinni, Akranesi. Sigurður Örn hafði sjálfur tekið til baka vörurnar frá versluninni Vík og Skálanum.

Ákærða var bent á að þetta sé selt undir innflutningsverði sé miðað við kr. 3.000.000 eins og hann hafi borið að Sigurður Örn hafi greitt fyrir það. Ákærði kvaðst raunar hafa verið búinn að greiða þessar vörur til Úlfars, þ.e. það sem hann fékk til baka frá Leikfangaversluninni og Örinni, þannig að hann hafi átt þær vörur. Hann hafi tekið vörurnar til baka og borgað af eigin fé þótt um umboðssölu væri að ræða, þar sem fólkið hafi viljað losna við þær. Ástæðan fyrir því að hann skilaði Úlfari ekki aftur þessum vörum var sú að búíð hafi verið að ganga frá þessum kaupum við hann. Ákærði kveðst hafa verið í peningavandræðum og það hafi verið ástæðan fyrir því, að hann seldi Sigurði Erni vörurnar langt undir verði, enda staðgreiddi Sigurður Örn þær.

Varðandi framburð ákærða um, að hann hafi selt vörur fyrir Úlfar Nathanelsson í umboðssölu var honum bent á eftirfarandi, sem bókað er eftir honum í skiptarétti Reykjavíkur þann 29. ágúst 1979:

„Mættur upplýsir að hann sé vita eignalaus. Aðspurður segir mættur að fjármálumsvif sín séu í því fólgin að kaupa vörur og selja, m.a. hafi hann

keypt varning á uppboðum á vegum embættisins. Þá hafi hann keypt vörur af innflutningsfyrirtækinu Bjargey hf. (Úlfar Nathanelsson). Öll viðskipti við síðarnefnda aðilann hafi verið í formi lánsviðskipta, þannig að mættur hafi aldrei greitt vöruna fyrr en eftir að hann var búinn að selja hana. Hafi mættur þá greitt fyrir með þeim viðskiptavíxlum, sem hann fékk í hendur frá kaupendum vörunnar....“

Edvard sagðist þrátt fyrir þetta hafa verið með allar vöurnar frá Úlfari Nathanelssyni í umboðssölu. Hann hafi aldrei haft bolmagn til að kaupa vörur af Úlfari. Hann segist ekki geta útskýrt nánar þetta misræmi milli framburða en hann hafi átt við umboðssölu, þegar hann segir fyrir skiptaréttinum „keypt vörur“.

Vörur þær, sem hann seldi Steingrími Þórisssyni, kveður Edvard allar vera frá Úlfari Nathanelssyni, nema skórnir. Úlfar Nathanelsson fékk síðan allar greiðslur, nema umboðslaunin til ákærða, greidd strax í reiðufé. Þó kom fyrir í einstaka tilviki að ákærði fékk greitt í víxlum.

Varðandi vöurnar, sem Steingrímur keypti fyrir 350.000 króna víxlana 6 að tölu, þá gaf hann Steingrími kvittun, en veit ekki hvað varð um afritið. Einnig sagði ákærði að Steingrímur hefði verið að láta Jóhann Stefánsson selja sólgleraugun fyrir sig í verslun sem var með markað í kjallaranum í Kjörgarði (Húsgögn og listmunir). Sagði Úlfar Natahanelsson ákærða frá þessu og sagðist hafa séð þessar vörur þar. Þetta var einhvern tímann haustið 1979. Einnig voru slopparnir þarna til sölu og hugsanlega eitthvað fleira af þeim vörum, sem ákærði seldi Steingrími. Eins veit ákærði til þess, að Jóhann Stefánsson var að selja tölvupenna fyrir Steingrím.

Edvard Lövdal kveður engin bókhaldsgögn Elco vera til, þar sem afritin, sem hann hélt eftir, hafi hann rifið í hvert sinn eftir að hann hafði gert upp við Úlfar Nathanelsson.

Edvard var bent á, að hann hefði afhent rannsóknarlögreglu afrit þriggja reikninga Elco vegna viðskipta við Steingrím Þórisson. Hann kveðst hafa haldið eftir afritum þessum vegna þess, að það hafi verið beygur í sér vegna viðskiptanna við Steingrím.

Við húsleit hjá Edvard Lövdal fundust rúmlega 600 sólgleraugu. Kvað hann þau vera úr sendingu, sem hann hefði fengið hjá Úlfari Nathanelssyni, en þar hefði verið alls um að ræða 8400 stk.

Í annarri skýrslu kvað Edvard Steingrím Þórisson hafa látið sig hafa í byrjun nóvember 1979 6 víxla að fjárhæð kr. 350.000. Víxlarnir voru greiðsla á silkiblómum, 419 sólgleraugum og 24 handluktum. Ákærði var spurður að því hvort hann viti, hvort Steingrímur hafi verið búinn að selja fyrri sólgleraugun og jafnframt var honum bent á, að þetta væri eftir sumartímann og því engin sala á sólgleraugum. Ákærði kvaðst ekkert vita

hvað Steingrímur ætlaði að gera við vörur þessar, en a.m.k. hafi hann verið bjartsýnn á að geta selt 3000 pör af skóm.

Svo sem áður greinir lagði Steingrímur Þórisson fram hjá rannsóknar-lögreglu 12. júní 1980 kvittun dags. 21.12. 1979 vegna móttöku á víxlum samtals að fjárhæð kr. 18.450.000, sem hann kvað Edvard Lövdal hafa skrifað. Fyrir sakadómi Reykjavíkur þann 20. júní 1980 neitaði Edvard Lövdal að hafa skrifað kvittun þessa. Í þinghaldi þessu sagði Edvard að samkomulag þeirra Steingríms varðandi kaup þau, sem endanlega fóru fram þann 10. janúar 1980, hefðu upphaflega verið gerð síðast í desember, en nánar man hann ekki. Þá hafi Steingrímur gefið út víxla samtals að uppnæð kr. 16.000.000. Steingrímur lagði jafnframt kvittuninni fram þrjá reikninga frá heildversluninni Elco, fyrirtæki Edvards Lövdals og sagði, að Edvard hefði skrifað þá. Edvard hefur staðfest rithönd sína á reikningum þessum.

Framangreind gögn voru send Maríu Bergmann, rithandarsérfræðingi og fengin álitserð hennar. Segir þar á þessa leið:

„Að lokinni rannsókn á skriftarsýnum þeim, sem hér með fylgja og sem ég hef merkt: - sýni A, A I og A II (frumrit af reikningum frá heildv. ELCO Nr. 399, 403 og 446, með sönnuðum rithöndum) annars vegar og sýni X (frumrit með vafaritun að hluta til) hins vegar, er álit mitt svohljóðandi:

Sönnuð ritun (er ég hef undirstrikað með grænum lit á meðf. ljósrit af ofanefndum reikningum) á sýni A, A I og A II

og vafaritun (er ég hef undirstrikað með rauðum lit á meðf. ljósrit af ofanefndu sýni X)

sýna rithönd sömu persónu.

Texti sá, sem ég hef undirstrikað með bláum lit (sýni X), vil ég ekki fullyrða að hafi verið ritað af sömu persónu. Þó tel ég sterkar líkur vera fyrir því, að svo sé. Erfitt er að greina nákvæmlega einkenni skriftar, sem ritað hefur verið ofan í.

Einkenni viðkomandi rithandar eru m.a. greinileg í stöfunum: —

1) H í orðinu Hörpugata á sýni A og í þeim sama staf í orðinu Hefi á sýni X.

2) S í orðinu Sigríður á sýni A og í þeim sama staf í orðinu sem á sýni X.

3) V á öllum sýnum.

4) x í orðunum víxli, víxla, víxlum á öllum sýnum.

5) f í orðinu ofangreindir í sýni A II og í orðinu fjögur á sýni X.

6) Ritun nafnsins E. Lövdahl er gerð á mjög einstaklingseinkennandi hátt, sem kemur t.d. sérstaklega greinilega í ljós við ritun stafsins E á öllum sýnum.

7) Stafagerð og þungi skriftarinnar er hinn sami á öllum sýnum.“

„Niðurstöður þær, sem hér fara að ofan, eru fengnar skv. kerfi því í skriftarfræði, sem kennt er og notað af International Graphoanalysis Society Inc. í Chicago U.S.A. og félagsmenn þess hafa einkarétt á — WADE (World Association of Document Examiners).“

Edvard var kynnt álitserð Maríu Bergmann, rithandarsérfræðings þar sem fram kemur að hann sé talinn hafa ritað kvittun þá sem Steingrímur Þórisson hefur afhent og varðar móttku hans á víxlum að fjárhæð kr. 18.450.000.

Edvard kvaðst aldrei hafa skrifað þessa kvittun og ekki heldur undirskrifað hana og mótmælti álitserð rithandarsérfræðingsins. Hins vegar kannaðist hann við að hafa skrifað reikninga sem rithandarsérfræðingurinn studdist við í rannsókninni. Edvard mótmælti einnig að hafa móttengið víxla að fjárhæð kr. 18.450.000.

Í síðari skýrslutöku var Edvard Lövdal kynnt að Steingrímur Þórisson hefði skýrt frá því að þegar Steingrímur var að skrifa upp á víxlana þann 21.12. 1979 að fjárhæð samtals 18.450.000 vegna verslunarleiðangurs ákærða til Hong Kong að sögn Steingríms hefði Steingrímur hent frá sér pennanum og neitað að skrifa upp á fleiri víxla, nema tekið væri fram á kvittuninni að vörurnar væru óafgreiddar, en ákærði hefði ekki viljað setja það inn á kvittunina.

Edvard kveðst ekki kannast við það sem Steingrímur Þórisson skýrir frá. Hann neitaði því að hafa ekki viljað taka fram á kvittuninni að varan væri óafgreidd hins vegar man hann eftir því að Steingrímur var eitthvað að flýta sér umrætt sinn, en ekki að Steingrímur hafi hent frá sér pennanum.

Edvard var spurður um viðskipti hans við Leikfangaverslunina Hlemmi. Honum var jafnframt sýnt ljósrit af sundurliðun aftan á víxileyðublaði þar sem fram kemur að fjöldi leikfanga, sem verslunin keypti sé 378.

Hann kvað skrift sína vera á þessum miða og komi þar fram fjöldi leikfanganna sem ritfangaverslunin keypti af honum. Einnig komi fram sundurliðun á fleiri vörum á þessum miða, en þar sé um að ræða vörur sem kom til tals að verslunin keypti en ekki varð úr. Þessi viðskipti fóru fram í nóvemberlok 1979.

Edvard kveðst halda, að það hafi verið um miðjan desember 1979, sem hann tók til baka 240 af leikföngum hjá versluninni og greiddi með 5 500.000 kr. víxlum á Steingrím Þórisson. Leikföngin, sem tekin voru til baka, var farið fyrst með heim til hans, en síðan voru þau flutt í geymslu til móður hans að Digranesvegi 108, Kópavogi. Ágúst Sigurður Salómons-son keypti síðan þessar vörur og fékk þær sendar til Ísafjarðar eins og síðar mun rakið.

Edvard sagðist vera búinn að taka saman í hvaða verslanir hann hefði

selt leikföngin þ.e leikfangabílana með útvarpstækjum, síma, drottningar-
vagna og sjónvörp. Sagði hann vera um eftirtalda staði að ræða:

Söluskálinn, Reykholti	240 stk.
Leikfangaverslunin, Hlemmi	378 stk.
Verslunin Aldan, Sandgerði	18 stk.
Keflavík	120 stk.
Karen Kristjánsdóttir, Hafnarfirði	120 stk.
Leikfangahöllin, Aðalstræti 8, Rvík	ca 12 stk.
Leikfangaland, Veltusundi 1, Rvík	ca 8 stk.
Ýlir, Dalvík	ca 14 stk.
Kaupfélagið, Svalbarðseyri	ca 4 stk.
Verslunin Petra, Akureyri	250 stk.
Reyðarfjörður, Fis verslun	12 stk.
Djúpivogur	8 stk.
Hornafjörður, Sigurður Sigfússon	ca 10 stk.
Vík í Mýrdal	ca 12 stk.
Eddý, Hveragerði	144 stk.
Ágúst Salómonsson, heildverslun	920 stk.
Júlíus Helgason, Ísafjörður	250 stk.
Samtals	2.520 stk.

Edvard voru kynntir framburðir þeirra Úlfars Nathanelssonar og Þóris Rafns Halldórssonar og jafnframt bent á, að eftir því sem fram hafi komið í málinu virðist ljóst, að Steingrímur Þórisson hafi ekki getað fengið þau 240 leikföng, sem hann segist hafa selt Steingrími fyrir jólin 1979.

Edvard kvað það rétt sem fram kemur í skýrslu þeirra, en hins vegar kveðst hann ekki vera öruggur um tölu þeirra leikfanga sem skilin voru eftir á Akranesi og Úlfar Nathanelsson fékk.

Steingrímur Þórisson hafi þá ekki fengið þessi leikföng öll að sögn Edvards. Hins vegar fékk Steingrímur einhver leikföng, en Edvard kveðst ekki vera viss um hve hann fékk mikið. Steingrímur tregðaðist við að taka við leikföngunum en þau fékk hann eftir miðjan desember.

Edvard var bent á framburð Úlfars Nathanelssonar þar sem fram kemur að hann hafi verið búinn að taka öll leikföngin í nóvember og þau leikföng sem Úlfar fékk hafi verið þau síðustu.

Edvard kvað það hafa verið samtíning sem Steingrímur fékk en það hafi passað í kassa. Hann hefði skrifað þetta hjá sér en muni ekki töluna.

Edvard kveðst muna eftir því að Steingrímur Þórisson kom einum til tveim klukkutímum eftir að hann fékk leikföngin með þau aftur og skildi eftir fyrir utan hjá honum. Sagðist hann vera kominn með leikföngin og fór við svo búið. Edvard kveðst ekki geta útskýrt hvers vegna hann vildi ekki taka leikföngin, en hann hafði áður fengið sýnishorn af þeim.

Edvard Lövdal hefur skýrt frá því síðar fyrir dómi, að hann hafi í nóvember eða desember 1979 selt Steingrími Þórisssyni ýmiss konar vörur. Til greiðslu á vörunum lét Steingrímur ákærða fá alls 39 víxla samtals að fjárhæð kr. 18.450.000 og voru víxlarnir afhentir í tvennu lagi. Steingrímur var ýmist samþykkjandi eða útgefandi á víxlunum eða samþykkti þá og gaf út í nafni Söluskálans í Reykholti. Víxlunum er rétt lýst í II. kafla ákæru að sögn Edvards.

Edvard kveður það rétt, að bú hans hafi verið tekið til gjaldþrotaskipta 28. maí 1979 og hafi hann verið algjörlega eignalaus. Hann kveður með ákærða Sigurð Örn hafa vitað með hverjum hætti hann fékk víxlana hjá Steingrími, en Sigurður Örn fékk hluta víxlanna í viðskiptum við ákærða. Sigurður Örn vissi að sögn ákærða, að bú ákærða hafði verið tekið til gjaldþrotaskipta.

Edvard kveðst mótmæla því að hann hafi framið fjársvik með öflun víxlanna. Hann taldi, að Steingrímur væri borgunarmaður fyrir þeim. Hann neitaði að hafa beitt nokkrum blekkingum við notkun víxlanna. Edvard tók og fram, að Steingrímur hefði verið eigandi Söluskálans í Reykholti. Edvard kveðst hafa verið búinn að efna allar skuldbindingar við Steingrím til að mega ráðstafa víxlunum.

Við sampröfun Edvards Lövdals og Steingríms Þórissonar hjá rannsóknarlögreglu 15.8. 1980 skýrði Steingrímur svo frá, að Edvard hefði alltaf búið til reikninga, þegar víxlar fóru á milli þeirra. Það hefði ekkert skaðað sig, þótt hann hefði þennan hátt á.

Vakin var athygli Edvards á því að reikningar, sem fram eru komnir vegna viðskipta þeirra Steingríms, séu alltaf kvittaðir af Steingrími þótt um beina sölu eigi að vera að ræða. Edvard kvað Steingrím hafa kvittað vegna móttöku á vörunum. Edvard var bent á að þessu sé öðru vísi farið að því er aðra viðskiptamenn varðar. Þar sé ekki kvittað fyrir vörumóttöku. Edvard sagði þá að hann hefði viljað hafa allt á hreinu gagnvart Steingrími. Var Edvard þá spurður að því að fyrst svo hefði verið hvers vegna Steingrímur hefði þá ekki kvittað fyrir móttöku á vörum fyrir kr. 16.000.000 og hvers vegna hefði ekki verið gerður reikningur. Hann sagðist hafa talið skjalið nægja.

Steingrímur Þórisson sagði við sampröfunina að áður en þeir víxlar, sem mál þetta snýst um, komu til sögunnar hefði hann átt viðskipti á árinu 1979 við Edvard Lövdal fyrir 2.5 til 3.0 milljónir. Þau viðskipti fóru ekki fram á sama hátt þar sem hann man ekki til að hann hafi kvittað á neinn af reikningunum vegna viðskipta þeirra.

Steingrímur Þórisson hefur staðhæft svo sem áður greinir að hann hefði hvorki fengið vörur fyrir kr. 16.000.000 né peninga kr. 2.450.000 vegna framangreindra víxla að upphæð kr. 18.450.000. Hins vegar lofaði Edvard

honum kr. 500.000, þegar hann var að samþykkja víxlana. Þessar kr. 500.000 fékk hann nær allar, en upp á vantaði fáeinar krónur. Fyrir láni þessu útbjó hann sérstakan víxil með sömu upphæð.

Steingrímur Þórisson kvaðst ekki vita til þessa að hann hefði fengið eitt einasta leikfang hjá Edvard Lövdal. Þetta sé algjör vitleysa hjá Edvard. Edvard sýndi honum einhvern tíma árið 1979 leikfangasýnishorn með útvarpstæki. Hann fékk engin sýnishorn frá honum. Hann fékk aldrei nein leikföng hjá Edvard. Það sé bara tilbúningur hjá Edvard, um að hann hafi fengið þau hjá honum og síðan komið með þau aftur.

Edvard Lövdal kvaðst halda sig við skýrslu sína um þetta atriði. Edvard var bent á framburð Steingríms Þórissonar um að Edvard hafi ekki viljað skrifa á samkomulag sem þeir gerðu vegna 18.450.000 króna viðskiptanna, um að varan væri ógreidd. Edvard kvaðst aldrei hafa skrifað á neina kvittun óafgreitt.

Ákærði Sigurður Örn Ingólfsson hefur skýrt frá því, að hann hafi kynnst meðákærða Edvard er meðákærði keypti bifreið af honum einhvern tíma fyrir hluta sumars árið 1979. Greiddi meðákæri hluta af andvirði bifreiðarinnar með víxlum, sem Steingrímur Þórisson eða Söluskálinn Reykholti var samþykkjandi að. Víxlar þessir voru greiddir að verulegu leyti.

Sigurður Örn kveðst kannast við að hafa fengið frá meðákærða Edvard víxla þá, er greinir í 4., 7., 8., 9., 11., 12., 14.—17. og 19.—32. t. A og 1.—7. t. B í II. kafla ákæru. Víxlarnir voru útgefnir, ábektir og samþykktir af Steingrími Þórisssyni ýmist í eigin nafni eða í nafni Söluskálans í Reykholti. Ákærði kveðst hafa selt meðákærða bifreiðar og fengið víxlana, sem greiðslu á þeim. Kveðst ákærði hafa talið óhætt að taka við víxlunum vegna þess að víxlar, sem hann hafði fengið áður og Steingrímur var samþykkjandi á, höfðu flestir verið greiddir. Ákærði kveðst hafa vitað að meðákærði var að selja Steingrími vörur og áleit að allt væri í lagi með víxlana. Ákærði taldi að Steingrímur Þórisson væri allvel stæður. Hins vegar vissi hann lítið um efnahag Edvards og vissi ekki að bú hans hafði verið tekið til gjaldþrotaskipta 28. maí 1979. Ákærði sagði að Edvard hefði virst vera í góðu starfi og allt vera í góðu lagi með efnahag hans. Um eigin efnahag sagði ákærði að hann hefði ekki átt fasteign, en eitthvert lausafé. Ákærði kveðst ekki muna eftir skattskýrslu sinni frá þessum tíma, en vefengir ekki að það sé rétt sem á henni greinir.

Ákærði kveðst kannast við að hafa notað suma af víxlum þeim, sem Edvard Lövdal var með á Steingrím Þórisson. Ákærði verslaði við Edvard og fékk víxla frá Steingrími í þeim viðskiptum og eins sá hann um viðskipti fyrir Edvard meðan hann var í Hegningarhúsinu frá 15.1. til 29.2. 1980. Edvard lét ákærða hafa kr. 7.500.000 í víxlum sem allir voru gefnir út af Steingrími Þórisssyni á meðan Edvard var í refsíútttektinni. Minnir ákærða

að þetta hafi verið allt 500.000 króna víxlar. Ákærði vissi um Tornato bifreið sem var til sölu, og honum fannst hagstætt að kaupa hana. Ákærði benti Edvard á þetta. Edvard lét ákærða hafa víxlana til kaupanna. Þetta var eingöngu greiði við Edvard, enda hefur ákærði átt viðskipti við hann auk þess sem þeir eru góðir vinir.

Þegar Edvard kom úr Hegningarhúsinu var hann ekki ánægður með þessi kaup og keypti ákærði þá bifreiðina af honum. Greiddi ákærði Edvard bifreiðina með víxlum sem ákærði átti á Steingrím Þórisson. Voru þessir víxlar hver að fárhæð kr. 350.000 og til komnir vegna kaupa á jarðbor af ákærða.

Ákærði kvað þá Edvard hafa keypt og selt hvor öðrum nokkrar fleiri bifreiðar. Voru ákærða af því tilefni sýndir 7 víxlar sem hver um sig er að fjárhæð kr. 350.000 og allir eru ábektir af honum nema víxill með gjald-daga 27.5. 1980. Ákærði kvaðst kannast við alla þessa víxla. Hafi hann fengið þá í bifreiðaviðskiptum við Edvard. Ákærði seldi Edvard Hornet bifreið, sem hann var búinn að eiga frá því um miðjan júní 1979. Salan fór fram rétt fyrir jólin 1979 sennilega þann 22.12. 1979. Finnst ákærða þetta vera langlíklegasti dagurinn, þar sem hann hafi keypt strax aðra bifreið á Þorláksmessu. Edvard greiddi ákærða fyrir Hornet bifreiðina með þessum 7 víxlum á Steingrím Þórisson. Edvard sagði ákærða ekki hvernig hann hefði fengið víxlana á Steingrím en það hafi ábyggilega komið fram að það hafi verið úr einhverjum viðskiptum. Ákærði man þetta þó ekki alveg fyrir vísit, a.m.k. tók hann við víxlunum í þeirri góðu trú að þeir væru vel fengnir, enda ábecti hann þá alla nema einn. Ákærði hafði skömmu áður verið með nokkra víxla á Steingrím Þórisson, sem hann hafði greitt og taldi ákærði hann því vera öruggan greiðanda.

Þrjá framangreindra víxla notaði ákærði á Þorláksmessu upp í kaup á Ford Torino bifreið af Ævari Lúðvíkssyni í Hafnarfirði. Einnig gengu upp í þau viðskipti jeppabifreið sem ákærði átti. Þessa víxla ábecti ákærði. Síðan lét ákærði þrjá víxla upp í kaup á Blazer jeppabifreið þann 7.1. 1980 af manni fyrir norðan. Þessa víxla ábecti hann. Einn víxillinn lét hann Eyþór Eðvarðsson hafa vegna kaupa á bifreið af honum fyrir konuna sína. Þetta var eini víxillinn sem ákærði ábecti ekki, enda hefur ekki verið farið fram á það.

Vakin var athygli ákærða á því, að grunur leiki á, að víxlarnir hefðu verið fengnir hjá Steingrími Þórisssyni með sviksamlegum hætti. Ákærði kveður sig ekki hafa grunað að ekki væri allt í lagi með þessa víxla enda hefði hann aldrei tekið við þeim hefði hann talið að eitthvað væri bogið við þá.

Ákærða er ekki kunnugt um hvernig Edvard fékk þessa víxla, en hann minnir að Edvard hafi kynnt þá sem vöruvíxla.

Ákærði keypti síðan bifreiðina aftur af Edvard í apríl eða maí. Minnir

ákærða að hann hafi greitt kaupverðið með víxlum sem hann hafði fengið frá Steingrími Þórisssyni vegna sölu á jarðbor. Voru það 6—7 350.000 króna víxlar.

Þann 7.1. 1980 keypti ákærði Blazer jeppabifreið og lét Ford Torino upp í kaupverðið, en greiddi mismuninn með 3 350.000 króna víxlunum sem hann hafði fengið hjá Edvard fyrir Hornet bifreiðina. Þennan sama dag seldi hann Edvard Blazer bifreiðina. Þó gæti það hafa verið daginn eftir og kveðst hann vera nokkuð viss á því, þegar hann fari að hugsa þetta betur. Edvard greiddi ákærða kr. 2.500.000 fyrir Blazer bifreiðina með 5 500.000 króna víxlum á Steingrím Þórisson. Ákærða var bent á framburð Sigurðar Jónasar Baldurssonar sem seldi honum Blazer bifreiðina, en hann ber að Ford Torino bifreiðin, sem ákærði lét upp í kaupin, hafi verið metin á kr. 3.000.000, auk þess sem hann greiddi í milli kr. 1.100.000 með 3 350.000 króna víxlum og einum kr. 50.000 eða samtals 4.100.000 sem kaupverð Blazer bifreiðarinnar hefur þá verið. Var ákærði inntur eftir því hvers vegna hann hefði þá verið að selja Edvard Blazer bifreiðina með því að gefa með henni kr. 1.600.000. Ákærði kvaðst ekki hafa skýringu á þessu, nema ef um rangminni sé að ræða hjá sér, þannig að hann hafi fengið meira en kr. 2.500.000 hjá Edvard. Ákærði man þó ekki betur en kaupverðið hafi verið kr. 2.500.000. Það gæti hafa verið tekið tillit til einhverra annarra viðskipta á milli þeirra, hann muni þetta ekki.

Ákærða var bent á að öll þessi bifreiðaviðskipti þeirra, nema þau fyrstu í júní 1979, hafi farið fram með greiðslum í víxlum á Steingrím Þórisson. Var hann spurður hvort þeir Edvard hafi ekki verið að skipta á þessum víxlum með þessu svo og að ákærði sé að „dekkja“ bifreiðakaup Edvars, þar sem hann sé gjaldþrota. Ákærði kveðst ekki hafa verið að því, þetta hafi einungis verið bifreiðaviðskipti á milli þeirra.

Ákærði kvaðst vilja taka fram að fyrstu bifreiðaskipti þeirra Edvars hafi einnig farið fram með greiðslu víxla á Steingrím Þórisson að hluta. Það voru vöruvíxlar samþykktir af Steingrími og útgefnir af Edvard. Þeir voru a.m.k. flestir greiddir.

Ákærða var kynntur framburður varðandi Hornet bifreið þá sem hann hefur áður skýrt frá að hann hafi selt Edvard. Ákærði kvað það rétt að hann hefði selt Davíð Ólafssyni þessa bifreið. Hann kveðst hafa selt Edvard bifreiðina en eitthvað losaralega var gengið frá því á milli þeirra og gekk salan til baka. Man ákærði ekki til þess að hafa nein gögn um þetta.

Ákærða var kynntur framburður Eypórs Eðvarðssonar um kaup Ellenar Nínu Sveinsdóttur, konu ákærða, á bifreiðinni Y-9169 þann 8.1. 1980. Ákærði kveðst hafa keypt þessa bifreið fyrir konu sína. Ástæðuna fyrir því að hann lét son sinn skrifa undir skjölin minnir hann hafa verið þá að hann var að fara úr bænum og mátti ekki vera að því að ganga sjálfur

frá þessu. Þetta voru bifreiðaskipti og greiddi ákærði á milli með víxlum frá Steingrími Þórisssyni. Það gæti verið rétt að um hafi verið að ræða tvo víxla að fjárhæð kr. 500.000 hvorn og einn víxil að fjárhæð 350.000. Ákærði hefur fengið þá víxla úr viðskiptunum við Edvard með Hornet og Blazer bifreiðarnar. Ákærði getur ekki sagt til um hvenær viðskiptin með Hornet bifreiðina fóru fram milli þeirra Edvards, en það gæti hafa verið einhvern tímann haustið 1979, enda leið langur tími frá því þetta var ákveðið þangað til gengið var frá þessu. Ákærða voru sýnd tvö ljósrit af víxlum samþykktum af Steingrími Þórisssyni, útgefnum af Söluskálanum Reykholti, hvorn að fjárhæð kr. 350.000, ábektum af honum. Ákærði fékk þessa víxla frá Edvard að hann heldur örugglega úr viðskiptunum með Hornet bifreiðina.

Víxlum þeim sem ákærði fékk í hendur, er að framan greinir, er lýst í ákæru, og viðurkennir ákærði að hafa notað þá með þeim hætti sem þar kemur fram.

Ákærði kveðst ekki vilja viðurkenna að hann hafi framið fjársvik með notkun víxlanna svo sem honum er gefið að sök í ákæru. Ákærði kveðst hafa fengið víxlana hjá meðákærða Edvard svo sem áður greinir. Kveðst hann ekki hafa vitað hvaða viðskipti lágu að baki þeim milli meðákærða og Steingríms Þórissonar.

Ákærða var kynntur framburður Trausta Tómassonar um flutning á skófatnaði þeim sem sendur var upp í Borgarfjörð til Steingríms Þórissonar. Ákærði kvað Edvard hafa beðið sig um að hjálpa sér að bera skófatnaðinn út í sendibifreiðina, en Edvard var nýbúinn að gangast undir úppskurð og átti því erfitt með að lyfta þungu. Sendibifreiðin var pöntuð að bifreiðageymslu við Borgarholtsbraut í Kópavogi, en ákærði man ekki númerið. Þeir báru síðan skóna út í bifreiðina og bað Edvard bifreiðastjórann um að fara með þá á Vöruflutningamiðstöðina, þar sem átti að senda þá á reikning kaupanda. Afgreiðslumenn á Vöruflutningamiðstöðinni neituðu að taka við skónum, þar sem Steingrímur var með lokaðan reikning þar. Edvard bað ákærða þá um að lána sér peninga fyrir flutningsgjaldinu, sem var um kr. 200.000 og greiddi ákærði það með ávisun. Þessi sendibifreiðastjóri fór síðan með skóna upp í Borgarfjörð.

Ákærði kveðst aldrei hafa séð skófatnaðinn áður. Hann hafi ekkert verið inni í því máli og ekki hafa hugmynd um það, hvort Steingrímur hafi vitað af því að skórnir væri á leiðinni til hans.

Ákærði kveðst ekki þora að fara með það hvort hann hafi hitt Steingrím á Hótel Sögu sama dag og skórnir voru sendir, þ.e. eftir að bifreiðin var farin áleiðis með þá. Hins vegar hittu þeir Edvard hann um þetta leyti, en ákærði þorir ekki að fara með það hvort það hafi verið sama daginn.

Ákærði kveður Edvard hafa verið með markað í Iðnaðarmannahúsinu

og sagði hann einu sinni við ákærða: „Þú komst aldrei á þennan skómarkað minn“. Ákærði veit ekkert meira um þessi skóviðskipti, og voru þau honum algjörlega óviðkomandi.

Sigurður Örn kveðst hafa vitað að Steingrímur Þórisson átti í erfiðleikum með að greiða eitthvað, en hann vissi ekki að það væru víxlar sem Steingrímur hefði ekkert fengið á móti. Ákærði var ekkert að setja sig inn í það nákvæmlega, en hann lagði ekki þann skilning í það.

Sigurður Örn kveður ekki neinn undirbúning hafa verið á fundum ákærðu og Steingríms, enda hafi þetta ekki verið hans mál. Það var ekki fyrirfram ákveðið að þeir hittust fyrir þessa fundi hann og Edvard.

Ýmislegt bar á góma á fundum þessum. Það var verið að ræða um viðskipti. Hins vegar var ákærði lítið að hlusta á mál þeirra Edvards og Steingríms og vildi ekki setja sig inn í það. Ákærði man ekki hver átti hugmyndina að því að hann kom á þessa fundi. Verið var að ræða viðskipti m.a. um jarðbor, sem hann seldi Steingrími.

Í skýrslu hjá Rannsóknarlögreglu ríkisins 3. júlí 1980 var ákærði Sigurður Örn spurður um hvaða atvinnu hann hefði stundað undanfarin ár. Kvaðst hann hafa unnið sem eftirlitsmaður við Sigöldu á árunum 1975—1976. Síðan sá hann um byggingaframkvæmdir á barnaheimili Sólheimum í Grímsnesi fram á árið 1978. Ásamt þessu var hann með smábúskap að Mosfelli, en það væri að mestu úr sögunni. Á árinu 1978 kveðst ákærði hafa byrjað byggingaframkvæmdir á prestssetrinu að Mosfelli og lagt sjálfur fé til þeirra. Það hefði síðan stöðvast þar sem Innkaupastofnun hefði talið að ráðherra hefði gefið leyfi fyrir byggingu án leyfis stofnunarinnar. Ákærði var síðan með búskap að Mosfelli fram á haustið 1979 er hann seldi nautgripi og kindur. Haustið 1979 seldi hann vélar og verkfæri sem hann átti svo og gripina og var það að mestu leyti á víxlum. Þeim víxlum byrjaði hann að velta í bifreiðaviðskiptum og til að greiða skuldir. Ákærði kveðst ekki hafa haft atvinnu frá því haustið 1979. Eignir ákærða voru fjórar bifreiðar þ.e. Ford XL af árgerð 1970, skráð á kunningja hans Helga Erlendsson, Chevrolet, af árgerð 1975, sem hann var ekki búinn að láta umskrá, Bonnemwile, af árgerð 1973, sem hann var ekki búinn að láta umskrá, Dodge jeppabifreið, af árgerð 1975 skráð á hans nafn. Ákærði kvaðst eiga gamalt hlutabréf í Loftleiðum að nafnverði kr. 100 og öll hlutabréf í Kambi hf., sem eru að verðmæti um kr. 1.000.000.

Í veðbókarvottorði frá skrifstofu Mýra- og Borgarfjarðarsýslu, dags. 1. júlí 1980 segir, að samkvæmt afsals- og veðmálabókum Mýra- og Borgarfjarðarsýslu vottist eftirfarandi:

„1. Að eignin verslunar- og verkstæðishús í Reykholti, Reykholtisdalshr., Borgarfjarðarsýslu er þinglesin eign Steingríms Þórissonar.

2. Að á eigninni hvíla eftirtaldar þinglesnar veðskuldir:

- Með 1. veðrétti kr. 250.000 til Verslunarbanka Íslands samkvæmt veðskuldabréfi dagsettu 22/2 1972.
- Með 1. veðrétti kr. 250.000 til Verslunarbanka Íslands samkvæmt veðskuldabréfi dagsettu 22/2 1972.
- Með 2. veðrétti kr. 80.000 til Útvegsbankans samkvæmt veðskuldabréfi dagsettu 10/6 1963.
- Með 3. veðrétti kr. 1.500.000 til Verslunarbankans samkvæmt veðskuldabréfi dagsettu 10/1 1978.
- Með 4. veðrétti kr. 516.380. Fjárnámssgerð samkvæmt veðskuldabréfi dagsettu 1/6 1979.
- Með 5. veðrétti kr. 241.200. Fjárnámssgerð samkvæmt veðskuldabréfi dagsettu 25/6 1979.
- Með 6. veðrétti kr. 6.618.358. Lögtaksgerð samkvæmt veðskuldabréfi dagsettu 26/6 1979.
- Með 7. veðrétti kr. 2.610.000. Fjárnámssgerð samkvæmt veðskuldabréfi dagsettu 22/8 1979.
- Með 8. veðrétti kr. 700.000. Fjárnámssgerð samkvæmt veðskuldabréfi dagsettu 16/1 1980.
- Með 9. veðrétti kr. 1.890.392. Lögtaksgerð samkvæmt veðskuldabréfi dagsettu 16/1 1980.
- Með 10. veðrétti kr. 1.300.000. Fjárnámssgerð samkvæmt veðskuldabréfi dagsettu 18/6 1980.“

Niðurstöður:

Svo sem nú hefur verið rakið fékk ákærði Edvard Lövdal í hendur hinn 21. desember 1979 frá Steingrími Þórisssyni 39 víxla, samtals að fjárhæð kr. 18.450.000. Fyrir 32 þessara víxla, samtals að fjárhæð kr. 16.000.000, áttu að koma vörur sem endurgjald en peningar fyrir hina 7 samtals kr 2.450.00 að sögn Steingríms.

Hinn 10. janúar 1980 var gert samkomulag milli ákærða og Steingríms. Segir þar að Steingrímur hafi keypt af ákærða 3000 pör af skóm af mismunandi gerðum, leikföng, skartgrip og fl. fyrir samtals kr. 16.000.000 og greitt með víxlum sem hver sé að fjárhæð kr. 500.000, samþykktir af Sölu-skálanum í Reykholti og útgefnir af Steingrími. Í niðurlagi samkomulagsins segir á þessa leið: „Samþykkir þessum viðskiptum. Kvittun f. sömu upphæð að víxlum er Steingrímur er með á E. Lövdahl er hér með uppgærd.“

Steingrímur Þórisson hefur haldið því fram að hann hafi ekkert endurgjald fengið frá ákærða vegna framangreindra víxla en ákærði notað þá í viðskiptum svo sem að framan er lýst. Hafi Steingrímur síðan verið krafinn um greiðslu víxlanna.

Ákærði hefur haldið því fram að hann hafi látið Steingrím hafa vörur

fyrir víxlana að fjárhæð kr. 18.450.000 og hafi hann verið búinn að efna allar skuldbindingar við Steingrím til að mega ráðstafa þeim.

Samkomulag ákærða og Steingríms Þórissonar frá 10. janúar 1980 vegna víxlanna er það losaralegt og óljóst að það þykir ekki marktækt, enda vantar þar nánari upplýsingar um hvaða vörur Steingrímur á að hafa fengið frá ákærða. Ákærði kveður heldur engin bókhaldsgögn vera til fyrir fyrir-tæki hans Elco, þar sem hann hafi rifið afrit reikninga sem hann hélt eftir í hvert sinn er hann hafði gert upp við Úlfar Nathanelsson. Ákærði heldur því fram að hann hafi haft vörurnar frá Úlfari í umboðssölu, en því hefur Úlfar neitað og sagt að um kaup hafi verið að ræða er gerð voru upp eftirá. Bú ákærða var tekið til gjaldþrotaskipta 28. maí 1979 og hann var því eignalaus að því er liggur fyrir í málinu. Ákærði hefur ekki getað sýnt fram á samkvæmt því sem nú hefur verið rakið að hann hafi látið Steingrím Þórisson hafa nokkrar vörur til endurgjalds fyrir víxlana, enda er ósannað að Steingrímur hafi verið búinn að fallast á að kaupa skófatnað þann sem ákærði sendi til hans. Skófatnaður þessi var gamlar birgðir sem ákærði hafði keypt en ekkert greitt fyrir, og fjárhæð sú sem ákærði telur sig hafa selt Steingrími hann fyrir er fjarstæðukennd.

Þykir sannað samkvæmt því sem nú hefur verið rakið þegar virtur er og reikull framburður ákærða Edvars, að hann hafi blekkst Steingrím Þórisson til að láta sig hafa víxlana með lofordum um endurgjald í vörum og peningum, sem hann efndi ekki.

Ákærði Edvard notaði í viðskiptum víxlana er í 1.—3., 5.—6., 10., 13. og 18. tl. II. kafla A í ákæru greinir til að afla sér verðmæta, en ákærði Sigurður Örn fékk aðra víxla sem í kaflanum eru raktir hjá meðákærða til notkunar í viðskiptum.

Ákærði Edvard kveður meðákærða hafa vitað hvernig hann fékk víxlana hjá Steingrími Þórisssyni og einnig að bú Edvars hafði verið tekið til gjaldþrotaskipta. Ákærði Sigurður Örn hefur neitað þessu. Kveðst hann hafa fengið víxlana í bifreiðaviðskiptum frá meðákærða og talið óhætt að taka þá vegna þess að víxlar, sem hann hafði fengið áður á Steingrím Þórisson, höfðu flestir verið greiddir.

Ákærðu voru á þessum tíma mikið saman. Þeir höfðu nána samvinnu um ýmis viðskipti og áttu viðskipti saman svo sem fram er komið í máli þessu. Gengu víxlar með háum fjárhæðum sem þeir höfðu orðið sér úti um en sem sjaldan voru greiddir, á milli þeirra, að ekki verði séð í öðrum tilgangi en að blekkja með þeim í viðskiptum. Verður að líta svo á, þrátt fyrir framburð Sigurðar Arnar, þegar og er virt önnur háttsemi hans í máli þessu, að sannað sé að honum hafi verið ljóst hvernig meðákærði var að víxlunum kominn, að meðákærði var eignalaus og að Steingrímur Þórisson hafi ekki verið borgunarmaður fyrir víxlunum miðað við fjárhæðir þeirra

og gjalddaga, enda fékk hann engin verðmæti fyrir víxla þá er hann lét af hendi við Edvard Lövdal svo sem áður greinir. Framangreindir víxlar í liðum A og B voru ekki greiddir, en ákærði Sigurður Örn hafði ábezt víxlana er í 1.—3. og 5.—7. tl. greinir.

Telst ákærði Edvard hafa orðið sekur um fjársvik með öflun víxlanna hjá Steingrími og ákærðu hvor um sig með því að hafa notað þá í viðskiptum svo sem að framan er rakið og aflað sér þannig með blekkingum verðmæta fyrir þá.

Hafa ákærðu með framangreindu atferli orðið brotlegir gegn 248. gr. almennra hegningarlaga nr. 19, 1940.

III.

Hinn 22. júní 1980 kom vitnið Steingrímur Þórisson til Rannsóknarlög-reglu ríkisins og kærði Sigurð Örn Ingólfsson fyrir fjársvik við sölu á jarðbor.

Vitnið hefur skýrt svo frá að ákærði hafi í janúar 1980 hringt til sín upp í Reykholt og beðið það um að hitta sig í Reykjavík. Hann nefndi ekki sérstaklega erindið, en sagði að þetta væri vegna viðskipta. Vitnið þekkti ákærða ekki persónulega, en hann hafði keypt nokkuð af vöruvíxlum frá því af Edvard Lövdal. Var hann að innheimta víxlana og var oft mjög liðlegur með framlengingar. Þetta varð til þess að ákærði og vitnið mæltu sér mót á Hótel Sögu.

Fáum dögum eftir þetta hitti vitnið ákærða á Hótel Sögu. Fór ákærði að spyrja það út í víxla sem það hafði látið Edvard Lövdal hafa og fallnir voru í gjalddaga. Spurði hann vitnið hvort það væri ekki í klípu út af víxlunum. Sagði vitnið að svo væri, enda voru þá fallnir á það víxlar, sem Edvard hafði lofað að borga. Í framhaldi af þessu fór ákærði að ræða um það hvernig hægt væri að bjarga þessum víxlum, enda var hann góður vinur Edvars. Á þessum fundi kom ekki nein sérstök uppástunga um það hvernig hægt væri að bjarga málunum, en þeir ætluðu að hugsa málið í nokkra daga.

Nokkrum dögum síðar mæltu ákærði og vitnið sér mót aftur, en vitnið man ekki hvar þeir hittust. Ákærði fór að segja vitninu að hann hefði umráðarétt yfir jarðbor sem mjög gott væri fyrir Borgfirðinga að eignast. Benti hann vitninu sérstaklega á að það gæti útvegað sér fjármuni til að bjarga skuldum þess með því að eignast jarðborinn og selja hann síðan ræktunar- og búnaðarfélagum í Borgarfirði. Sagði ákærði vitninu að það gæti útvegað sér rekstrarfé með því að kaupa jarðborinn þar sem mjög auðvelt yrði fyrir það að selja hann aftur með mikilli útborgun. Gæti vitnið eignast jarðborinn með því að samþykkja víxla fyrir honum. Þeir hittust síðan nokkrum sinnum og ræddu þetta mál nánar. Vitnið skoðaði jarðbor-

inn lauslega einu sinni, en hann var rétt hjá heimili ákærða á Seltjarnarnesi.

Ákærði lagði mjög að vitninu að kaupa jarðborinn og sagði að sambærilegir borar væru ekki til hér á landi. Hann kvað einn af aðalkostum borsins vera þann hve auðvelt væri að flytja hann á milli staða. Sagði hann jarðborinn vera í mjög góðu lagi. Vitnið kveðst ekkert vit hafa haft á slíkum borum og trúað því að þetta væri gott tæki. Lét það ekki sérfræðing skoða borinn. Var ætlun vitnisins að selja borinn Búnaðarfélagi Reykholtsdalshrepps.

Vitnið keypti jarðborinn af ákærða hinn 5. febrúar 1980. Vitnið sá ljósrit af afsali fyrir jarðbornum og kvaðst staðfesta það. Jarðborinn var seldur á kr. 16.800.000. Greiddi vitnið hann með 48 víxlum sem hver var að fjárhæð kr. 350.000. Gjald dagar víxlanna voru 28. hvers mánaðar og féllu fjórir víxlar í gjalddaga í hvert sinn. Átti því greiðslu að vera lokið á einu ári.

Þegar framangreind viðskipti fóru fram sagði ákærði vitninu að þeir skyldu hittast á Shell-planinu í Breiðholti og að það skyldi hafa alla víxlana samþykkt og frágengna með sér. Ákærði sagðist ætla að láta útbúa afsalið og koma með það. Ákærði lofaði að sögn vitnisins, vegna vanþekkingar þess á jarðbornum, að það kæmi fram í afsalinu að hann myndi taka borinn aftur eða selja hann fyrir það ef það gæti ekki sjálft losnað við hann, enda var vitnið ekki búið að fá neina vissu fyrir því að hægt yrði að endurselja jarðborinn.

Þegar ákærði kom með afsalið á Shell-planinu sá vitnið að orðalagið í því var ekki eins og hann hafði lofað, heldur stóð þar að hann myndi verða því innan handar við endursölu á bornum. Vitnið gerði athugasemd við þetta, en ákærði margendurtók að hann myndi standa við loforð sitt. Vitnið féllst þá á þetta, enda var ákærði með vöruvíxla til innheimtu á það. Var ákærði búinn að ýta lítilsháttar á vitnið með greiðslu á þeim og hefði getað gengið að eignum vitnisins. Beitti það sér því ekki sem skyldi. Ákveðið var að borinn yrði geymdur hjá ákærða þangað til vitnið væri búið að fá kaupanda að honum. Það dróst eitthvað að vitnið fyndi menn sem sýndu þessu raunverulegan áhuga og í maí 1980 sendi ákærði borinn til vitnisins og skildi hann eftir á Bíla- og vélaverkstæði Guðmundar Kerúlfs að Litla-Hvammi, rétt hjá heimili þess. Borinn var sendur til vitnisins án þess að það hefði beðið um það. Kveðst það ekki hafa veitt honum nokkurn tíma viðtöku. Borinn var í reiðileysi og hefur engin viðgerð farið fram á honum.

Þegar til kom reyndist borinn ónýtur eða allt að því og viðgerð talin það dýr að ekki mundi borga sig að fara út í hana. Þegar þetta kom í ljós var reynt að fá ákærða til að láta kaupin ganga til baka, en hann vildi ekki á það fallast.

Vitninu var kynnur framburður ákærða sem hér á eftir verður rakinn.

Vitnið kvað framburðinn í mörgum atriðum réttan. Ákærði hefði sagt því verð á nýjum borum eins og vitnið átti að fá og sýnt því myndir af þeim. Taldi vitnið skv. því að um samskonar bor væri að ræða og ákærði var að selja því. Þegar til kom var um allt öðru vísi bor að ræða og hann brotinn. Borinn sem vitnið fékk var lítils eða einskis virði, enda heyrði vitnið að ákærði hefði keypt hann á 400.000—500.000 krónur.

Stuttu eftir að jarðborinn kom upp í Borgarfjörð hringdi Hjörleifur Hallgríms, eigandi Bilasölunnar Ás, Höfðatúni 3, Reykjavík, til vitnisins. Sagði hann vitninu að ákærði hefði keypt bifreið á bifreiðasölunni hjá honum fyrir rúmlega 4.500.000 krónur og greitt hana með víxlum útgefnum af því, sem voru hver að fjárhæð kr. 350.000. Hjörleifur kvaðst vera í vafa með þessa víxla. Vitnið sagði Hjörleifi að víxlarnir væru vegna jarðbors sem það hefði keypt af ákærða Sigurði Erni. Hjörleifur sagði vitninu þá að ákærði hefði svikið það illilega með sölu á bornum. Sagði Hjörleifur að þessi bor væri ónýtur, enda hefði ákærði ætlað að svikja hann inn á mann í bifreiðaviðskiptum á bifreiðasölunni hjá sér. Hjörleifur sagðist hafa látið skoða borinn og komið í veg fyrir viðskiptin þar sem komið hefði í ljós að borinn var ónýtur.

Víxlar þeir, sem Sigurður Örn fékk hjá vitninu, voru flestir án útgáfudagsáritunar en útgefnir og ábektir af því og einnig samþykktir af því í nafni Söluskálans í Reykholti. Vitnið kveðst ekki hafa reynst borgunarmaður fyrir víxlunum, og hafi Sigurði Erni verið það ljóst. Það kveðst aldrei hafa veitt bornum viðtöku. Hann er enn þá uppi í Reykholti í reiðileysi og hefur engin viðgerð farið fram á honum. Ákærði notaði í viðskiptum 34 af þeim víxlum sem honum áskotnaðist við sölu á bornum og fékk Edvard Lövdal einhverja þeirra.

Vitnið sá ljósrit framangreindra víxla í dóminum og staðfesti að um þá sé að ræða.

Vitnið kvað ákærða samkvæmt framansögðu hafa svikið inn á það ónýtan hlut og notað innheimtuvíxla sem þvingun á það. Ákærða hafi verið ljóst þegar hann seldi því borinn að hann var ónýtur. Vitnið kveðst því hafa verið blekktil að kaupa borinn fyrir margfalt verð umfram raunvirði vegna þekkingarleysis þess. Þegar vitnið fór að kanna hvað nýr bor af svipaðri stærð myndi kosta með öllum útbúnaði reyndist það vera 12—14 milljónir króna.

Vitnið telur að lítið af þeim víxlum, sem Sigurður Örn fékk vegna sölu á bornum og setti í umferð, hafi verið greiddir.

Samkvæmt afsali dagsettu 5. febrúar 1980 sem lagt hefur verið fram í málinu seldi ákærði Sigurður Örn Steingrími Þórisssyni borstól af Ingersoll Rand gerð á 3 gúmmihjóllum, en ángerð er ókunn. Í afsali segir, að á borstólnum hvíli engar veðskuldir eða önnur eignabönd. Borstóllinn seljist í

núverandi ástandi sem kaupandi hafi þegar kynnt sér og sætti sig við að öllu leyti. Umsamið kaupverð er sagt að fullu greitt. Lokst segir í afsali að í því tilelli að í ljós komi að borinn henti ekki við þær aðstæður, sem nota á hann við, muni seljandi verða kaupanda innan handar við endursölu á honum.

Vitundarvottar á afsali þessu eru Hólmgeir Björnsson og Gunnar Haralds, starfsmenn Shell í Breiðholti í Reykjavík. Neðst á afsalinu stendur: „Víxlar alls 48 = 16.8 milj.“, en eigi er vitað hver hefur skráð það.

Vitnið Hólmgeir Björnsson, afgreiðslumaður á bensinstöð Shell við Suðurfell, kveður tvo menn einhvern tíma hafa komið inn á bensinstöðina til þess og beðið það um að vera vottur á afsali. Sögu þeir að afsalið væri vegna sölu á borstól. Vitnið sá ekki borstólinn og telur að þeir hafi ekki verið með hann. Vitnið óskaði eftir því að mennirnir sýndu persónuskilríki þar sem það þekkti þá ekki. Það eina sem vitnið gerði var að skrifa nafn þess á afsalið sem vottur.

Vitninu var sýnt framangreint afsal vegna sölnunnar á borstólum. Það kannast við að hafa vottað á það. Þegar mennirnir komu og báðu vitnið um að votta afsalið báru þeir því við að alls staðar væri lokað og kváðust vera í vandræðum.

Vitnið Gunnar Haraldsson, afgreiðslumaður á bensinstöð Shell við Suðurfell, kveðst muna eftir því að einhvern tíma veturinn 1980 komu tveir menn inn á bensinstöðina til þess og báðu það um að votta fyrir sig afsal vegna sölu á borstól. Þeir voru ekki með borstólinn meðferðis. Mennirnir kváðust vera í miklum vandræðum með að fá votta á afsalið, þar sem alls staðar væri búið að loka. Maður, sem vann á bensinstöðinni með vitninu, skrifaði á afsalið sem vottur og ákvað vitnið þá að gera það líka. Mennirnir sýndu þeim nafnskírteini áður en þeir skrifuðu sem vottar á afsalið.

Vitninu var sýnt afsalið, er að framan greinir, vegna sölu borstólsins og kannaðist það við nafnritun sína á því.

Verða nú raktir eftirgreindir víxlar sem ákærði Sigurður Örn fékk hjá Steingrími Þórisssyni við sölu borstólsins og hvernig þeir voru notaðir:

Víxill með	gjald	daga	28.3.	1980	að	fjárhæð	kr.	350.000
—	—	—	28.4.	1980	—	—	—	350.000
—	—	—	28.4	1980	—	—	—	350.000
—	—	—	28.4	1980	—	—	—	350.000
—	—	—	28.4	1980	—	—	—	350.000
—	—	—	28.5	1980	—	—	—	350.000
—	—	—	28.5	1980	—	—	—	350.000
—	—	—	28.6	1980	—	—	—	350.000
—	—	—	28.6	1980	—	—	—	350.000
—	—	—	28.7	1980	—	—	—	350.000

—	—	—	28.7	1980	—	—	—	350.000
—	—	—	28.8	1980	—	—	—	350.000
—	—	—	28.9	1980	—	—	—	350.000
Samtals								kr. 4.550.000

Víxla þessa notaði ákærði Sigurður Örn til þess að greiða kaupverð bifreiðarinnar L-1576 sem hann keypti af Guðjóni Jónssyni.

Víxill með gjalddaga	28.6.	1980	að fjárhæð	kr.	350.000
— — —	28.7.	1980	— — —	350.000	
— — —	28.11.	1980	— — —	350.000	
— — —	28.11.	1980	— — —	350.000	
— — —	28.12.	1980	— — —	350.000	
— — —	28.12.	1980	— — —	350.000	
Samtals					kr. 2.100.000

Framangreinda víxla fékk ákærði Edvard Lövdal hjá Sigurði Erni Ingólfssyni í einhverjum viðskiptum. Ber ákærðu ekki saman um hvaða viðskipti þetta voru og liggur það ekki ljóst fyrir. Edvard notaði síðan þessa víxla í bifreiðaviðskiptum við Svan Kristjánsson, Klébergi 7, Þorlákshöfn.

Víxill með gjalddaga	28.5.	1980	að fjárhæð	kr.	350.000
— — —	28.5.	1980	— — —	350.000	
— — —	28.6.	1980	— — —	350.000	
— — —	28.7.	1980	— — —	350.000	
— — —	28.8.	1980	— — —	350.000	
— — —	28.8.	1980	— — —	350.000	
— — —	28.8.	1980	— — —	350.000	
Samtals					kr. 2.450.000

Víxla þessa fékk Edvard Lövdal hjá Sigurði Erni Ingólfssyni í einhverjum viðskiptum, en ekki liggur ljóst fyrir hver þau voru. Ber ákærðu ekki saman um það. Edvard notaði þessa víxla sem greiðslu þegar hann tók vörur til baka hjá Þórdísi Kristjánsdóttur í versluninni Örinni á Akranesi.

Víxill með gjalddaga	28.9.	1980	að fjárhæð	kr.	350.000
— — —	28.9.	1980	— — —	350.000	
— — —	28.10.	1980	— — —	350.000	
— — —	28.10.	1980	— — —	350.000	

—	—	—	28.10. 1980	—	—	—	350.000
—	—	—	28.10. 1980	—	—	—	350.000
—	—	—	28.11. 1980	—	—	—	350.000
—	—	—	28.11. 1980	—	—	—	350.000

Samtals kr. 2.800.000

Víxla þessa fékk Edvard Lövdal hjá Sigurði Erni Ingólfssyni í einhverjum viðskiptum, en ekki liggur ljóst fyrir hvaða viðskipti það voru. Þer þeim Edvard og Sigurði Erni ekki saman um það. Edvard notaði síðan víxlana sem greiðslu þegar hann tók vörurnar til baka hjá Vigfúsi K. Vigfússyni í versluninni Vík, Ólafsvík.

Við rannsókn máls þessa kom fram að Edvard Lövdal lét þá Guðmund Ársælsson og Jóhann Ósland Jóseppsson hafa 10 víxla að fjárhæð kr. 350.000 hvern til þess að setja þá í umferð fyrir hann. Þeir Guðmundur og Jóhann báðu síðan Jón Ármann Guðmundsson til heimilis að Hraunbraut 5 Kópavogi, um að geyma þessa víxla og hafa þeir ekki komið fram.

Rannsóknarlögreglu tókst ekki að hafa uppi á fjórum víxlum sem eru hver um sig að fjárhæð kr. 350.000 og eru tilkomnir vegna sölunnar á jarðbornum.

Fram hefur komið í málinu að Jóhann Ármann Guðmundsson, Álfheimum við Suðurlandsveg hér í borg, seldi ákærða Sigurði Erni framangreindan borstól samkvæmt afsali, dagsttu 12.1. 1980. Segir í afsalinu að borstóllinn seljist í núverandi ástandi sem kaupandi hafi þegar kynnt sér og sætti sig við að öllu leyti. Kaupverðið er sagt að fullu greitt. Sala þessi fór fram á vegum Bílasölnunar, Höfðatúni 10 og eru vottar á afsali Davíð Ólafsson og Ingi Ólafsson.

Ákærði Sigurður Örn Ingólfsson hefur skýrt frá því, að einhvern tímann fyrir áramótin 1979—1980 eða í byrjun árs 1980 hafi komið til tals við vitnið Steingrím Þórisson, að ákærði ætti jarðbor. Einnig kom fram að á þeim tíma væri verðmæti borsins um 10 milljónir króna eða heldur undir því. Stuttu eftir að þetta kom til tals kom í ljós að vitnið hefði hug á að kaupa borinn, en ákærði kveðst ábyggilega hafa sagt því að hann væri að hugleiða að selja hann, enda keypti hann borinn ekki með það í huga að eiga hann, heldur hefði hann tekið borinn upp í viðskipti. Vitnið sagði ákærða að einhverjir menn uppi í Borgarfirði hefðu hug á að kaupa borinn með vitninu eða jafnvel að kaupa borinn af því. Ákærða skildist á vitninu að það hefði hug á að kaupa borinn. Sagðist vitnið ætla að athuga málið mjög vel, þannig að ákærði var alveg grandalaus.

Nokkrum vikum eftir að þetta kom fyrst til tals vildi vitnið ganga frá kaupunum. Ákærði benti vitninu á að kanna þetta fyrst m.a. hjá Lands-

smiðjunni sem er með sams konar tæki. Ákærða skildist á vitninu að það hefði kynnt sér þetta mjög vel.

Vitnið fór fram á að gengið yrði frá þessum viðskiptum þeirra og hripaði ákærði upp afsal. Ákærða var sýnt ljósrit af afsali því sem vitnið segir að hafi verið gert vegna kaupanna og staðfesti ákærði það. Dagsetninguna á afsalinu 5. febrúar 1980 skrifaði ákærði sjálfur og heldur hann að gengið hafi verið frá þessu þann dag.

Viðskiptin fóru fram í bifreið vitnisins á Shellplaninu í Breiðholti. Ákærði veit ekki hvers vegna þau fóru fram þar, en vitnið stakk upp á því þar sem það var að flýta sér út úr bænum.

Ákærði kveðst ekki hafa lýst ástandi borsins fyrir vitninu, heldur sagði því að kynna sér það sjálft, enda hafði vitnið frjálsan aðgang að bornum.

Ákærði var búinn að eiga borinn í um tvo mánuði. Hann hafði keypt borinn af Jóni Guðmundssyni, Álfabrekku við Suðurlandsbraut. Þetta var í tengslum við önnur viðskipti og því erfitt að segja um verðið. Bifreiðin, sem ákærði lét á móti, var Tornato af árgerð 1975, metin á um kr. 7.000.000. Borinn fór upp í hluta af verðinu, en ákærði lét Jón einnig hafa aðra bifreið með bornum og eitthvað af víxlum. Ákærði man ekki hvað borinn var metinn á. Gæti hann hafa verið metinn á um kr. 3.000.000.

Ákærði kveðst ekki hafa kynnt sér nákvæmlega ástand borsins þegar hann keypti hann, að öðru leyti en því að hann hringdi í mann sem hafði notað borinn og bar hann bornum vel söguna. Ákærði man ekki hvað sá maður heitir, en taldi sig geta grafið það upp.

Borinn var á Smiðjuvegi í Kópavogi þegar ákærði keypti hann, en hann lét flytja borinn að Tjarnarstig 12, Seltjarnarnesi, þar sem ákærði dvaldist. Vitnið sótti ekki borinn og vorið 1980 kom ákærði honum á Vöruflutningamiðstöðina og lét senda hann til vitnisins. Ekkert fylgdi bornum. Loftpressu þarf við borinn en hún fylgdi ekki og bauðst ákærði til að útvega vitninu loftpressu á góðu verði. Sagðist vitnið ætla að kanna það en gerði það ekki. Ákærði ætlaði einnig að útvega vitninu borstengur og krónu sem þarf að vera fyrir hendi til að hægt sé að nota borinn. Þessir hlutir áttu þó ekki að fylgja með og fylgdu ekki þegar ákærði keypti borinn en ákærði ætlaði að reyna að fá þetta hjá loftpressuverktaka. Þetta var allt hægt að fá á mjög hagstæðu verði að sögn ákærða.

Vitnið greiddi jarðborinn með 48 víxlum samtals að fjárhæð kr. 16.800.000. Víxlarnir voru útgefnir og ábektir af vitninu og samþykktir af því í nafni Söluskálans í Reykholti. Ákærði kveðst hafa verið búinn að kynna sér verðmæti jarðbora eins og vitnið keypti og taldi hann að jarðborinn væri þess virði sem vitnið gaf fyrir hann. Sagði ákærði að vitnið hefði getað hagnast á jarðbornum ef vel hefði verið á haldið.

Ákærði kveðst hafa notað í bifreiðaviðskiptum 34 af framangreindum víxlum sem er lýst í ákæru og svo sem þar greinir. Steingrímur fékk 2 af víxlunum aftur. Fékk meðákærði Edvald hluta af víxlunum í bifreiðaviðskiptum við ákærða.

Hugmyndin að verði borsins kr. 16.800.000 þróaðist hjá vitninu og ákærða, en hann sagði vitninu að svona nýr bor myndi kosta um kr. 9.000.000 eða rúmlega það. Ástæðan fyrir því að verðið var haft hærra var sú að vitnið mat víxlana frá því ekki meira en þetta. Ákærði heldur að víxlarnir hafi átt að greiðast allir upp á einu ári með jöfnum mánaðargreiðslum.

Ákærði sagði vitninu að hann skyldi verða honum innan handar með endursölu á bornum. Ákærði kvað framburð vitnisins um að ákærði myndi taka borinn aftur, ef því tækist ekki að selja hann, ekki réttan.

Ákærði kvaðst ekki viðurkenna að hafa framið fjársvik í viðskiptunum við vitnið með sölu á bornum og síðar með notkun víxlanna, svo sem honum er gefið að sök í ákæru.

Við sampröfun vitnisins Steingríms Þórissonar og ákærða Sigurðar Arnar hjá rannsóknarlögreglu skýrði vitnið frá því að þegar kom til tals að kaupa borinn hefði ekki komið annað til greina en nota hann til að bora eftir heitu vatni, enda væri ekki hægt að nota hann til annars í Borgarfirði. Vissi ákærði af því og sagði jafnframt að hægt væri að nota borinn til þess konar borana. Eins sagði ákærði að hægt væri að bora þó nokkuð djúpt þar sem væri góður jarðvegur.

Vitnið kveðst ekki vilja viðurkenna að ákærði hefði sagt að hann byggist við að hægt væri að nota borinn til að bora eftir heitu vatni. Hann hefði fullyrt við sig að það væri hægt. Um þetta leyti var búnaðarþing haldið í Reykjavík og spurði vitnið menn úr Borgarfirði að því hvort þeir teldu að búnaðar- og ræktunarfélögin þar hefðu áhuga á svona bor til að bora eftir heitu vatni. Vitninu var sagt að það væri alls ekki ósennilegt ef um gott verkfæri væri að ræða, enda mikið af heitu vatni í héraðinu. Einhver af fundarmönnum sló því fram hvort ekki væri um að ræða svokallaðan staura- og sprengibor. Vitnið bar það undir ákærða, en hann taldi að það væri fjarstæða og sagði að hægt væri að fá borstangir og fleira sem til þyrfti til að bora eftir heitu vatni.

Ákærði kvað þetta ekki alveg rétt hjá vitninu, sennilega vegna ókunnugleika hans á þessum verkfærum. Hann hefði sagt að borinn hefði verið notaður í vinnu við sprengingar í Breiðholti. Hægt væri að nota borinn til að bora eftir heitu vatni og köldu líka á góðu landi við góðar aðstæður og vitnið ætti að kynna sér þetta.

Vitnið spurði um notagildi þessara bora í Landssmiðjunni, en starfsmenn

þar vissu ekkert um þessa tegund bora. Ákærði hafi ekkert talið því til fyrirstöðu að hægt yrði að nota borinn til að bora eftir vatni á að minnsta kosti 30—50 metra dýpi.

Ákærði kveðst ekki muna eftir því að ákveðin dýpt væri rædd, en sagði vitninu að hægt væri að fá framlengingu á borstengurnar og taldi hann að hægt yrði að bora nokkuð djúpt, en það færi þó eftir jarðvegi.

Ákærði hafði verið með víxla til innheimtu á vitnið á þeim tíma, sem framangreind viðskipti fóru fram, en látið þá ganga upp í önnur viðskipti. Ákærði var að spyrja vitnið um þetta, þar sem þeir sem fengu víxlana hjá honum voru að spyrja hann um þá. Vitnið sagði þetta sjálfsgagt alveg rétt hjá ákærða.

Ákærði las kæru vitnisins. Ákærði kvaðst mótmæla því að hann hefði notað innheimtuvíxla sem þvingun á vitnið. Vitnið hefði alltaf vitað að hann mundi reyna að semja fyrir það. Ákærði tók fram, að víxlar þeir, sem Edvard Lövdal var með á vitnið, væru honum óviðkomandi og hann þekkti ekki það mál.

Vitnið las yfir skýrslu ákærða hjá rannsóknarlögreglu frá 24. júní 1980. Það kvaðst vilja gera athugasemd við það að ákærði hefði sagt að verð á nýjum bor væri um kr. 9.000.000. Hann hefði sagt nýjan bor kosta um 12—14 milljónir króna með venjulegum fylgihlutum. Eins gerði vitnið athugasemd við framburð ákærða um að það hefði ekki metið víxla þess á fullu verði. Þeir hefðu verið metnir sem fullgildir víxlar, enda hefði það staðið í skilum með víxla þess.

Ákærði kvað verðmuninn geta legið í fylgihlutunum eða hann hefði fengið uppgefið gamalt verð. Varðandi víxlana sagði ákærði að alltaf sé greitt hærra verð þegar hlutur er lánaður, víxlar séu aldrei eins og peningar.

Ákærði Edvard hefur skýrt frá því að hann hafi engin afskipti haft af því er meðákærði Sigurður Örn seldi Steigrími Þórisssyni umræddan jarðbor hinn 5. febrúar 1980 og hafi þau viðskipti verið sér með öllu óviðkomandi.

Steingrímur Þórisson ýmist samþykkti eða gaf út 48 víxla samtals að fjárhæð 16.800.000 kr. til kaupa á jarðbornum og fékk ákærði 21 af víxlunum sem hver var að fjárhæð kr. 350.000 hjá meðákærða Sigurði Erni. Víxlar þessir eru tilgreindir í 2.—4. tl. III. kafla ákæru. Ákærði kveðst hafa eignast víxlana í bifreiðaviðskiptum við meðákærða. Hann hafi selt meðákærða bifreiðina um mánaðamótin febrúar-mars 1980 af gerðinni Oldsmobile Tornado. Greiddi meðákærði bifreiðina með framangreindum víxlum auk kr. 1.000.000 með ávísun útgefni af meðákærða á Alþýðubankann. Meðákærði hafði átt bifreiðina um skamman tíma. Ákærði kveður Davíð Ólafsson hafa haft einhverja milligöngu um sölu bifreiðarinnar til meðákærða, en meðákærði seldi ákærða bifreiðina án nokkurs milliliðar og sá um að ganga frá sölunni.

Ákærði kveðst hafa notað 6 af víxlum þessum í viðskiptum við Svan Kristjánsson, Klébergi 7, Þorlákshöfn. Lét ákærði Svan hafa víxlana í staðinn fyrir aðra víxla sem Eva Jónsdóttir sambýliskona hans hafði samþykkt og Svanur átti.

Þá notaði ákærði 7 af víxlunum til endurgreiðslu á vörum, sem hann tók til baka úr versluninni Örinni, Skólabraut 31, Akranesi.

Loks kveðst ákærði hafa notað 8 af víxlunum til endurgreiðslu á vörum, sem hann tók til baka úr versluninni Vík, Ólafsvík.

Ákærði kveðst ekki vita fyrir víst hvort framangreindir víxlar hafi verið greiddir. Að öðru leyti kveðst ákærði engin afskipti hafa haft af víxlunum sem meðákærði fékk fyrir jarðborinn.

Ákærði kveðst neita því að hafa framið fjársvik með notkun framan-greindra víxla er í hans hlut komu, svo sem honum er gefið að sök í ákæru.

Vitnið Davíð Ólafsson, sölumaður á Bílasölunni Höfðatúni 10, er farið af landi brott. Vitnið mætti hjá Rannsóknarlögreglu ríkisins og gaf skýrslu í málinu. Vitnið kvaðst kannast við að hafa haft milligöngu með sölu á umræddum borstól, sem Jón Guðmundsson, Álfabrekku við Suðurlandsbraut, seldi Sigurði Erni Ingólfssyni.

Skömmu eftir áramótin 1979—1980 bað Jón vitnið um að selja fyrir sig tvær Volkswagen bifreiðar og eins borstólinn. Borstólinn mat hann á 2.5 til 3.5 milljónir króna, allt eftir því hvernig greitt yrði. Jón bað vitnið um að spyrja Sigurð Örn Ingólfsson að því hvort hann myndi vilja kaupa borinn þar sem Sigurður Örn hafði unnið með svipuðum verkfærum. Vitnið spurði Sigurð Örn um þetta og ræddu þeir Jón þetta mál. Síðan fóru þeir saman og skoðuðu borinn, en síðan ræddu þeir verðhugmyndir. Sigurður Örn bað um nokkurra daga frest til að hugsa málið. Viðskipti þessi fóru síðan fram þann 12. janúar. Skipti Sigurður Örn á Oldsmobile bifreið sinni og fékk í staðinn borinn og aðra bifreið. Borinn var talinn að verðmæti kr. 2.600.000 eða kr. 2.700.000, og var þá miðað við það að greiddar væru strax kr. 500.000 í peningum og eftirstöðvar á víxlum til 5—6 mánaða.

Vitnið Jón Guðmundsson verktaki, Álfabrekku við Suðurlandsbraut, hefur skýrt frá því, að það hafi keypt borstól af Ingersoll Rand gerð á uppboði hjá fyrirtækinu Verkframa sennilega árið 1979 á kr. 45.000. Vitnið kveðst hafa talið borstólinn margfalt meira virði eða um fimmtíufalt. Vitnið kveður mann að nafni Stefán Þorbergsson hafa boðið sér fyrir borinn fimmtíufalt uppboðsverð, en síðan tífalt eða 500.000. Taldi vitnið það langt undir sannvirði og hafnaði þessu.

Vitnið kveðst hafa unnið með svona tæki og þekkja vel notagildi þess. Borstóllinn er sérhæfður til að bora sprengiholur fyrir fastan jarðveg. Það er ekki hægt að nota hann til borunar í lausan jarðveg. Hinsvegar er hægt

að nota borinn til að bora eftir heitu vatni, en þó eingöngu í klöpp eða fastan jarðveg.

Vitnið kveðst hafa verið tilbúið að ganga að tilboðum í borinn þau ár sem það átti hann, en ekki lagt vinnu í að selja hann. Það hafi komið mörg tilboð en lág og það ekki viljað selja borinn.

Vitnið hafði látið menn vita af því að það ætti borinn og vildi selja hann hugsanlega í bifreiðaviðskiptum. Sagði það m.a. Davíð Ólafssyni hjá Bíla-sölnni Höfðatúni 10 frá þessu og hann kynnti þá ákærða Sigurð Örn Ingólfsson með sölu á bornum í huga.

Vitnið kveðst hafa selt ákærða Sigurði Erni Ingólfssyni borstólinn eða látið hann ganga upp í viðskipti og var matsverð á honum 3.000.000 krónur. Vitnið man ekki um hvers konar viðskipti var að ræða. Var gengið út frá 500.000 króna útborgun en eftirstöðvar kr. 2.500.000 á víxlum. Síðar kom í ljós, að sögn vitnisins, að víxlarnir voru á erfiðan greiðanda sem þó var vitað að myndi greiða.

Vitnið var spurt hvað átt sé við í framburði þess hjá lögreglu um að gengið hafi verið út frá 500.000 kr. útborgun. Vitnið kveðst ekki geta skýrt það nánar þar sem það hafi ekki ráðið orðalagi bókunar hjá rannsóknar-lögreglu. Eftirstöðvar kaupverðs voru greiddar með víxlum að upphæð kr. 2.500.000. Vitnið var nánar spurt um útborgun í bornum. Vitnið kveður sig minna að útborgun í bornum hafi verið kr. 500.000, en það hefði ekki kvittun eða afrit af kvittun fyrir þessu. Það kveðst ekki þora að segja um hver hafi verið skuldari á víxlunum sem það fékk, en víxlarnir fengust greiddir. Vitnið kveðst ekki heldur muna hver hafi borgað víxlana. Þeir hafi ef til vill verið settir í innheimtu.

Vitnið var spurt um hvort ákærða hefði verið kunnugt um það við kaupin hvert notagildi borinn hefði. Það kvað hann hafa vitað að um bor var að ræða sem ekki væri hægt að nota í lausum jarðvegi, enda hafði hann unnið með svipuðu tæki uppi við Sigöldu.

Vitnið kvað borstólinn vera í góðu lagi að því er Stefán Þorbergsson hefði sagt því, en hins vegar gæti hann hafa skemmst eitthvað vegna notkunarleysis. Á þenslutímabilinu 1971 til 1975 var mjög mikil eftirspurn eftir þessum tækjum, en síðan hafa fjölmargir verktakar orðið gjaldþrota vegna verkefnaskorts og því hafi svona tæki selst á lágu verði.

Vitnið Stefán Þorbergsson verktaki, Hólmgarði 19, hefur skýrt frá því, að það hafi boðið í framangreindan borstól á nauðungaruppboði hjá fyrirtækinu Verkframa haustið 1977 að það minnir. Borstólinn var sleginn Jóni Guðmundssyni á rétt innan við 50.000 kr.

Vitninu var kynntur framburður Jóns Guðmundssonar þess efnis að það hefði boðið honum fimmfalt og síðar tífalt verð fyrr borstólinn eftir uppboðið. Vitnið kvað þetta ekki rétt hjá Jóni. Vitnið telur sig hafa boðið

í stólinn 41 eða 42.000 kr. Kveðst það ekki hafa viljað fara hærra þar sem það þekkti til borstólsins og vildi ekki kaupa hann fyrir meira. Vitnið telur að borstóllinn hafi verið í sæmilegu lagi þegar hann var seldur á uppboðinu, en hann var orðinn sennilega um það bil 30 ára gamall og því úreltur. Vitnið kveðst ekkert geta sagt um notagildi borsins til að bora eftir heitu vatni, en telji þó, að það ætti að vera hægt, ef um það væri að ræða, að bora ætti með honum í klöpp og heitt vatn fengist á 10 metra dýpi.

Vitnið staðfesti það sem það segir í skýrslu þess hjá rannsóknarlögreglu að það hefði ekki þegið borinn að gjöf í september 1980 vegna þess að hann hentaði mjög illa við þau verkefni sem því buðust.

Vitnið Hjörleifur Hallgríms verslunarmaður, Barmahlíð 52, framkvæmdastjóri Bílasölunnar Ás, Höfðatúni 2, hefur skýrt frá því að ákærði Sigurður Örn Ingólfsson hafi komið til þess á bílasöluna sennilega í janúar 1980 og viljað kaupa vörubifreið sem vitnið hafði til sölu. Eigandi bifreiðarinnar var Guðmundur Björgúlfsson, Breiðdalsvík, og var verð hennar 11–12 milljónir króna.

Ákærði bað vitnið að kanna hvort Guðmundur Björgúlfsson vildi taka bor sem ákærði átti upp í bifreiðina. Taldi ákærði borinn vera að verðmæti 8.000.000 krónur. Vitnið kveðst hafa látið Guðmund vita um þetta. Hann sagðist vita um borinn og taldi að verðhugmynd ákærða væri fjarri raunveruleikanum. Sagði hann að borinn mundi vera lítills eða einskis virði og viðskipti þessi kæmu ekki til greina.

Verður nú rakin notkun ákærðu á framangreindum víxlum.

1. Með afsali, dagsetu 22. febrúar 1980, seldi Guðjón Jónsson, Hallgeirsey í Austur-Landeyjum, Rangárvallasýslu, ákærða Sigurði Erni bifreiðina L-1576, sem er Land Rover diesel jeppi af árgerð 1974. Kaupverð bifreiðarinnar var kr. 4.550.000 og var greitt með 13 víxlum, sem ákærði hafði fengið frá Steingrími Þórisssyni við sölu á borstólnum. Gjaldldagi á fjórum víxlanna var 28.4. 1980, á tveimur 28.5., á tveimur 28.6., á tveimur 28.7., á einum 28.8., á einum 28.9. 1980 og á einum 28.3. 1981. Í bréfi Landsbanka Íslands dags. 7. ágúst 1980 segir, að víxlarnir hafi verið þar til innheimtu, en hafi verið endurseldir.

Vitnið Guðjón Jónsson vélamaður, Hallgeirsey, Austur-Landeyjum, hefur skýrt frá því að það hafi selt Sigurði Erni Ingólfssyni bifreiðina L-1576 hinn 22. febrúar 1980. Kaupverð var greitt með 13 víxlum sem hver var að fjárhæð kr. 350.000 eða samtals kr. 4.550.000. Víxlarnir voru samþykktir af Steingrími Þórisssyni í nafni Söluskálans í Reykholti og útgefnir af Steingrími. Vitnið kveðst hafa látið víxlana í innheintu. Innheimtuaðgerðir báru engan árangur og var enginn víxlanna greiddur.

Vitnið sá afsal fyrir bifreiðinni og staðfesti það. Vitnið sá og ljósrit víxla sem það fékk við sölu á bifreiðinni og staðfesti að um þá sé að ræða. Vitnið

kveður sölu bifreiðarinnar hafa farið fram á Bílasölunni Ás við Höfðatún. Hjörleifur Hallgríms annaðist sölu á vegum bílasölnnar. Vitnið kveður Sigurð Örn hafa ritað á alla víxlana sem ábekingur nema tvo er sala bifreiðarinnar fór fram. Bæði hann og Sigurður Örn fullyrtu við vitnið að víxlarnir væru öruggir og yrðu áreiðanlega borgaðir.

Ákærði Sigurður Örn hefur viðurkennt fyrir dómi að hafa notað framangreinda víxla í bifreiðaviðskiptum við Guðjón Jónsson svo sem lýst er í ákæru.

2. Vitnið Svanur Kristjánsson verslunarmaður, Klébergi 7, Þorlákshöfn, hefur skýrt frá því að það hafi fyrst átt viðskipti við ákærða Edvard Lövdal þann 17.3. 1979 og hafi samningarnir, sem þeir ákærðu gerðu, staðist í meginatriðum.

Haustið 1979 kom ákærði í verslunina til vitnisins og bauð því vörur til sölu. Voru þetta leikföng með útvarpi í og handluktir. Vitnið tók lítið magn af þessum vörum, en þær seldust illa. Skömmu síðar kom ákærði til vitnisins og var Þórir Halldórsson þá með honum. Þeir voru á Blazer bifreið, og var bifreiðin full af leikfangadóti. Ákærði vildi selja vitninu dót þetta. Vitnið sagðist ekki vilja kaupa það af honum. Það hefði ekkert við það að gera, enda voru þetta sams konar vörur og það fékk hjá ákærða þetta haust óseldar. Ákærði sagði þá að hann væri í miklum vandræðum með geymslupláss heima hjá sér og spurði vitnið hvort það vildi ekki taka þetta dót fyrir sig og geyma það í bílskúrnum hjá því í óákveðinn tíma. Vitnið féllst á að gera þetta fyrir ákærða og vill kenna þar um ýtni hans. Ákærði bað vitnið um að samþykkja tryggingarvíxla fyrir andvirði varanna, og féllst vitnið á að gera það.

Vitnið minnir að það hafi samþykkt tvo víxla, sem ákærði fór með. Telur það að þeir hafi verið samtals að fjárhæð kr 1.200.000, en man það ekki fyrir víst.

Vitnið kveðst telja rétt að það komi fram að ekki var skrifað á víxlana að þeir væru tryggingarvíxlir, en þeir voru með gjalddaga í febrúar og mars 1980. Ákærði lofaði því, þegar vitnið tók við vörunum hjá honum og samþykkti víxlana, að þeir yrðu ekki settir í umferð og sagði að það þyrfti engar áhyggjur að hafa af þeim, enda taldi vitnið að það væri að geyma þessar vörur fyrir ákærða, en ekki að kaupa þær af honum.

Þegar að gjalddögum víxlanna kom fékk vitnið tilkynningu frá Landsbankanum um að víxlarnir væru gjaldfallnir. Vitnið greiddi víxlana ekki á réttum gjalddögum. Voru þeir settir í innheimtu hjá Ævari Guðmundssyni hdl., og endaði með því að vitnið greiddi þá. Vitnið veit ekki fyrir hvern Ævar Guðmundsson hdl. innheimti víxlana, en því skildist að sá maður hefði fengið víxlana í bifreiðaviðskiptum. Vitnið kvaðst itrekað hafa reynt

að ná í ákærða áður en það greiddi víxlana en fékk þau svör að hann væri erlendis eða að hann væri á sjúkrahúsi.

Nokkru eftir að vitnið greiddi víxlana náði það sambandi við ákærða og spurði hann að því hvernig á því stæði að hann hefði látið þá í umferð. Ákærði sagði vitninu að víxlunum hefði verið hleypt í umferð án hans vitundar meðan að hann var fjarverandi, og hefði þetta valdið honum miklum vandræðum. Ákærði tók vörurnar til baka og lét vitnið hafa í staðinn nokkra víxla. Blandaðist þetta inn í önnur viðskipti ákærða og vitnisins.

Þá skýrði vitnið svo frá að áður en ákærði kom með vörurnar til þess hafi hann komist að því að það vildi selja bifreið, Mazda 929, sem það átti. Vitnið var búið að vera með þessa bifreið á bifreiðasölu í Reykjavík án þess að hún seldist og megi vera að ákærði hafi séð hana þar. Ákærði sagðist vilja kaupa bifreiðina af vitninu og sagði því að hann ætlaði að gefa konu sinni hana. Hann sagði jafnframt að bifreiðin, sem kona hans væri á, væri orðin svo léleg að hann yrði að gefa henni aðra bifreið.

Ákærði kom síðan við hjá vitninu ásamt Þóri Halldórssyni og skoðuðu þeir bifreiðina. Ákærði spurði vitnið hvað það vildi fá fyrir bifreiðina. Það sagði honum að það léti hana fyrir kr. 3.700.000 gegn staðgreiðslu. Ákærði gerði vitninu tilboð í bifreiðina að fjárhæð kr. 4.300.000 gegn greiðslu í víxlum. Ákærði sagði vitninu að hann hefði ekki peninga til að greiða bifreiðina fyrr en hann fengi greidda vöruvíxla í febrúar og mars. Gæti hann því ekki greitt hana á annan hátt og voru gjalddagar víxlanna miðaðir við það.

Ákærði var með víxla með sér samþykkt af Evu Jónsdóttur og tók vitnið það svo, að Eva væri kona hans. Þegar ákærði tók víxlana upp heima hjá vitninu var ekkert skrifað á þá annað en nafn samþykkjanda. Ákærði fyllti út fjóra víxla sem voru samþykktir af Evu Jónsdóttur og setti hann upphæðina kr. 1.075.000 á hvern þeirra eða samtals kr. 4.300.000. Ákærði sagði að vitnið væri betur sett með víxla sem væru samþykktir af Evu heldur en víxla sem hann hefði samþykkt vegna þess, að Eva ætti hús-eign í Reykjavík en hann ekki.

Vitnið fór ekki fram á það við ákærða að hann gæfi þessa víxla út. Ákærði og vitnið gengu einnig frá afsali og sölutilkynningu og tók ákærði fram að bifreiðin yrði strax umskráð á nafn Evu. Kvaðst hann ætla að setja bifreiðina í fulla húftryggingu.

Ákærði fullvissaði vitnið um það að víxlarnir yrðu greiddir. Fór vitnið með víxlana í Landsbankann í Þorlákshöfn og óskaði eftir því að bankinn keypti þá af sér. Starfsmenn Landsbankans vildu kanna fyrst hvort víxlarnir væru öruggir, en að lokinni þeirri könnun sögðu þeir vitninu að þeir vildu ekki kaupa þá.

Þegar vitninu varð ljóst að það gæti ekki selt víxlana hafði það samband við ákærða og skýrði honum frá því. Fannst vitninu ákærði verða undrandi. Bauðst hann strax til þess að taka víxlana aftur og láta það hafa aðra í staðinn og féllst vitnið á það. Víxlarnir, sem ákærði lét vitnið hafa í staðinn, voru að sögn ákærða þessir „pottþéttu“ víxlar sem hann hafði fengið upp í jeppabifreiðina sem hann seldi verktökunum og voru þeir samþykktir af Jóhanni Ósland Jóseppssyni og gefnir út af Guðmundi Ársælssyni.

Vitnið kveðst muna eftir því, þegar það kom heim til ákærða að Hörpu götu 12 til þess að skila vörunum og ganga frá málum þeirra, að ákærði sagði því að hann væri búinn að kaupa Síldarverksmiðjuna í Djúpuvík og kvaðst hann ætla að fara að setja á stofn fiskeldi. Vitnið spurði hann ekkert frekar út í þetta vegna þess að því fannst þetta ekki koma við þeirra viðskiptum og ræddu þeir ekkert frekar um þetta.

Þegar fór að styttest í að fyrri víxlarnir, sem ákærði greiddi vitninu bifreiðina með og Eva hafði samþykkt, féllu í gjalddaga, kom ákærði að máli við það og bað það um að skipta við sig á víxlum vegna þess að hann væri að fara til Austur-Asíu og yrði þar af leiðandi erlendis þegar víxlarnir féllu í gjalddaga. Sagðist hann ekki vilja að Eva þyrfti að hafa áhyggjur af víxlunum á meðan hann væri í burtu, þar sem hann hefði gefið henni bifreiðina.

Víxlarnir, sem ákærði lét vitnið hafa, voru með gjalddögum 10.2., 25.2., 10.3. og 25.3. 1980. Þegar ákærði fékk hjá vitninu tvo seinni víxlana sem samþykktir voru af Evu Jónsdóttur, en þeir víxlar voru með gjalddögum þann 10.3. 1980 og 25.3. 1980, hvor að fjárhæð kr. 1.075.000 eða samtals kr. 2.150.000, hafði hann látið vitnið hafa upphaflega tvo eða þrjá víxla sem samþykktir voru af Heildverslun Ágústs Salomonssonar en útgefnir af Ásgerði Kristjánsdóttur. Vitnið man ekki nákvæmlega hver fjárhæð þessara víxla var samtals, en það man eftir því að ákærði greiddi því dráttarvexti fyrir þann tíma sem var á milli gjalddaganna á víxlunum sem samþykktir voru af Evu og gjalddaga þeirra víxla, sem hann lét það hafa og samþykktir voru af Heildverslun Ágústs Salomonssonar og útgefnir af Ásgerði Kristjánsdóttur. Ákærði greiddi vitninu þetta ekki í peningum, heldur hafði það þannig að fjárhæð víxlanna, sem hann lét það hafa, átti að standa fyrir nafnverði víxlanna sem Eva hafði samþykkt og líka fyrir dráttarvöxtunum.

Vitnið fékk fyrsta víxilinn ekki greiddan á gjalddaga og ekki þann næsta heldur, en ákærði hafði samband við það og bað það um að skipta við sig á víxlum. Vitnið féllst á þetta og kom hann austur í Þorlákshöfn til þess með víxlana. Voru þetta fjórir víxlar og minnir vitnið að hver víxill hafi verið að fjárhæð kr. 500.000 eða samtals kr. 2.000.000. Allir víxlarnir

voru samþykktir af Söluskálanum í Reykholti og útgefni af Steingrími Þórissyni. Vitnið lét ákærða hafa tvo af víxlunum, sem samþykktir voru af Evu, í staðinn. Hefur þetta verið þannig, að ekki reyndi á það hvort þeir víxlar fengjust greiddir eða ekki vegna þess, að ákærði kom það snemma til vitnisins til þess að skipta á víxlunum. Vitnið man ekki hvaða gjald dagar voru á víxlunum, en telur að þeir hafi átt að greiðast í febrúar og mars, en þeir voru ekki greiddir á gjalddögum svo að það setti þá í innheimtu hjá Ævari Guðmundssyni hdl.

Þegar tveir seinni víxlarnir á Evu voru að falla í gjalddaga hafði ákærði samband við vitnið. Bað hann það um að hafa samband við bankann og sjá til þess að víxlarnir yrðu ekki afsagðir og gerði vitnið það fyrir hann. Ákærði sagði vitninu að hann mundi greiða báða þessa víxla skömmu síðar og væri það honum í hag, að þeir yrðu ekki afsagðir.

Víxlarnir voru í bankanum í nokkurn tíma og vitnið aðhafðist ekkert, en hafði annað slagið samband við Evu. Sagði hún því að ákærði væri á sjúkrahúsi. Að lokum náði vitnið sambandi við ákærða og sagði honum að það vildi fá víxlana greidda og einnig að það vildi fá endurgreiddan þann kostnað sem það hefði haft af því að geyma fyrir hann vörurnar, þar sem hann hefði selt víxlana sem það setti til tryggingar þegar það tók vörurnar í geymslu. Ákærði sagði vitninu þá að víxlarnir hefðu verið settir í innheimtu án sinnar vitundar á meðan hann var fjarverandi og væri þetta búið að valda sé miklum vandræðum, en hann væri þó að byrja að sjá fram úr þessu. Ákærði sagði einnig að hann hefði ekki fjármuni lausa eins og á staði og ekki geta greitt víxlana sem Eva var samþykkjandi á. Hann kvaðst vilja skipta við vitnið á víxlum og taka til baka víxlana sem Eva var samþykkjandi á og láta það hafa í staðinn víxla sem væru alveg „pottþéttir“. Sagðist ákærði hafa fengið þá fyrir jeppabifreið sem hann hefði selt. Væru samþykkjandi og útgefandi á víxlunum verktakar hér í borginni og hefðu dagsetningar á víxlunum verið miðaðar við greiðslur, sem þeir ættu að fá vegna verks. Einnig kvaðst ákærði vilja láta vitnið hafa víxla á Söluskálann í Reykholti og áttu þeir víxlar ásamt þessum víxlum frá verktökunum að koma sem greiðsla vegna þess tjóns sem vitnið varð fyrir þegar tryggingarvíxlarnir sem það samþykkti voru innheimtir. Ákærði talaði líka um það að dráttarvextir væru innifaldir í þessari upphæð. Þessir víxlar voru samtals að fjárhæð kr. 5.100.000 og átti þetta að vera heildargreiðsla til vitnisins vegna allra viðskipta vitnisins við ákærða. Átti þetta að koma á móti tveimur víxlum samþykktum af Evu Jónsdóttur dags. 10.3. 1980 og 25.3. að fjárhæð samtals 2.150.000. Kostnaði þeim sem vitnið hafði af því að geyma vörurnar fyrir ákærða, en það hefur verið um kr. 1.700.000 og er innheimtukostnaður innifalinn í þeirri upphæð nafnverðs tryggingar-

víxlanna tveggja. Einnig átti þessi fjárhæð að ná yfir dráttarvexti til vitnisins þar sem greiðslufall hafði orðið á þessum víxlum.

Ákærði og vitnið gengu frá þessu heima hjá ákærða. Afhenti vitnið honum vörurnar sem hann hafði sett í geymslu hjá því og þessa tvo víxla sem voru samþykktir af Evu Jónsdóttur, en hann afhenti vitninu eftirtalda víxla sem samþykktir voru af Söluskálanum í Reykholti og útgefnir af Steingrími Þórisssyni.

Víxill dags.	28.7.	1980	að fjárhæð	kr.	350.000
—	—	28.7.	1980	—	350.000
—	—	28.11.	1980	—	350.000
—	—	28.11.	1980	—	350.000
—	—	28.12.	1980	—	350.000
—	—	28.12.	1980	—	<u>350.000</u>
Samtals					kr. 2.100.000

Ákærði sagði vitninu að hann hefði selt Steingrími Þórisssyni loftpressu fyrir þessa fjárhæð og væri þetta greiðslan fyrir hana.

Ákærði lét vitnið hafa fjóra víxla á verktakana og voru þrír þeirra samþykktir af Jóhanni Ó. Jósepssyni og útgefnir af Guðmundi Ársælssyni, en einn samþykktur af Guðmundi Ársælssyni og útgefninn af Jóhanni Ó. Jósepssyni. Þessir víxlar eru sem hér segir:

1. Víxill dags. 28.6. 1980, að fjárhæð 1.000.000 samþykktur af Jóhanni Ó. Jósepssyni, útgefandi Guðmundur Ársælsson.
2. Víxill dags. 28.9. 1980, að fjárhæð 500.000 samþykktur af Jóhanni Ó. Jósepssyni, útgefandi Guðmundur Ársælsson.
3. Víxill dags. 28.9. 1980, að fjárhæð 500.000 samþykktur af Jóhanni Ó. Jósepssyni, útgefandi Guðmundur Ársælsson.
4. Víxill dags. 28.7. 1980, að fjárhæð 500.000 samþykktur af Guðmundi Ársælssyni, útgefandi Jóhann Ó. Jósepsson.

Vitnið telur rétt að það komi fram að þegar það var heima hjá ákærða að ganga frá þessu var þar staddur maður að nafni Sigurður Örn Ingólfsson sem það kannast lítilega við. Sigurður Örn hafði lítil afskipti af þessum viðskiptum, en það sem hann lagði til málanna var ákærða Edvard í hag. Þegar vitnið fór að tala um að það vildi ekki meira af víxlum á Steingrím í Reykholti sagði Sigurður Örn að hann vissi ekki betur en Steingrímur greiddi sína víxla. Lét vitnið þetta gott heita og gekk frá þessu.

Samkvæmt framansögðu kveður vitnið ákærða hafa svikið sig í viðskiptum.

Vitnið hefur skýrt frá því nánar fyrir dómi að það hafi fengið víxla í viðskiptum við ákærða Edvard Lövdal sem sambyliskona ákærða var

samþykkjandi að. Vitnið kveðst hafa skipt á þessum víxlum við ákærða og kveðst hafa fengið í staðinn víxla sem hver var að fjárhæð kr. 350.000 eða samtals kr. 2.100.000. Víxlar þessir voru samþykktir af Steingrími Þórisssyni en greiðandi var Söluskálinn í Reykholti. Vitnið sá ljósrit framangreindra víxla í dóminum og staðfestir, að um þá sé að ræða. Ákærði fullyrti við vitnið að greiðsla víxlanna væri örugg. Vitnið kveðst ekki hafa fengið neinn framangreindra víxla greiddan þrátt fyrir innheimtutilraunir.

Ákærði Edvard var kynntur framangreindur framburður vitnisins Svans Kristjánssonar og kvað hann framburðinn í meginatriðum réttan. Hann kvaðst þó vilja gera athugasemd við það sem kemur fram í framburðinum, þar sem vitnið segir að það hafi tekið vörur í geymslu fyrir ákærða. Þetta sé ekki rétt hjá vitninu, það hafi keypt þessar vörur af honum. Voru víxlarnir, sem hann lét af hendi, ekki tryggingarvíxlar og ekki um það talað að ákærði geymdi þá.

Ákærði lét Úlfar Nathanelsson strax hafa víxlana sem vitnið samþykkti þegar það hafði tekið við vörum hjá ákærða.

Ákærði kannast heldur ekki við að hann hafi sagt vitninu að hann hefði fengið víxlana sem hann lét það hafa fyrir jeppabifreið sem hann seldi, og eins telur hann það rangt hjá því að hann hafi sagt að þeir Guðmundur Ársælsson og Jóhann Ósland Jósepsson, sem voru á víxlunum, væru verk-takar. Ákærði kveðst telja að hann hafi sagt vitninu að annar þeirra manna, sem voru á víxlunum, væri húsasmiður. Þá kannast ákærði ekki við það að hafa sagt vitninu að hann hafi selt Steingrími Þórisssyni loft-pressu og fengið víxlana fyrir.

Þessir víxlar, sem ákærði lét vitnið hafa og Guðmundur Ársælsson og Jóhann Ósland Jósepsson voru á, voru þannig tilkomnir að ákærði skipti við þá Guðmund og Jóhann Ósland á víxlum og fékk víxla hjá þeim sem þeir höfðu samþykkt, en lét þá hafa í staðinn víxla á Steingrím Þórisson. Víxlarnir á Steingrím Þórisson áttu að greiðast á lengri tíma en víxlarnir sem þeir Guðmundur og Jóhann Ósland gáfu út og samþykktu.

Ákærði telur að þetta hafi gerst í kringum mánaðamótin maí-júní 1980. Var ástæðan fyrir því sú að þeir Guðmundur og Jóhann sögðu ákærða að þeir gætu notað þessa víxla í bifreiðaviðskiptum og nefndu í því sambandi Bílasöluna Ás í Höfðatúni.

Víxlarnir, sem ákærði lét þá Guðmund og Jóhann Ósland hafa, voru samtals að fjárhæð kr. 3.150.000 og fékk ákærði víxla hjá þeim sem voru samtals að fjárhæð kr. 3.000.000.

Vitnið Eva Jónsdóttir húsmóðir, Hörpugötu 12, kveður ákærða Edvard hafa farið að tala um það í nóvember 1979 að hann ætlaði að gefa því Mazda bifreið. Hann bað vitnið um að samþykkja fjóra víxla. Sagði ákærði að hann ætlaði að nota víxlana til bifreiðakaupanna. Vitnið spurði ákærða

að því hvers vegna hann samþykkti víxlana ekki sjálfur og sagði hann þá að hann skrifaði aldrei á víxla. Vitnið telur að víxlarnir hafi verið óútfylltir að örðu leyti en með samþykki þess, en þorir ekki að fullyrða um það.

Ákærði keypti framangreinda bifreið af Svani Kristjánssyni í Þorlákshöfn. Vitnið lét skrá bifreiðina á nafn þess, tryggði hana og notaði hana veturinn 1979—1980.

Vitnið sagði ákærða að hann yrði að sjá um að greiða víxlana. Sagðist það ekki vilja að þeir kæmust í vanskil og lofaði ákærði að sjá um það. Vitnið veit ekki um hvernig ákærði greiddi Svani víxlana. Hann kom með víxlana báða til vitnisins og afhenti þá. Vitnið reif síðan víxlana.

Vitnið telur að það hafi verið daginn eftir sem Svanur hringdi til þess og fór að spyrja það hvort það vissi um hvernig maður Steingrímur Þórisson í Reykholti væri. Vitnið sagði að það þekkti Steingrím ekki að neinu öðru en góðu. Vitnið telur að Svanur hafi sagt því í þessu samtali að ákærði hefði látið hann hafa tvo víxla á Steingrím í staðinn fyrir víxlana sem það samþykkti. Vitnið sá ekkert athugavert við það vegna þess að það taldi víst að Steingrímur greiddi víxlana á réttum tíma og eins hafði ákærði tekið að sér að sjá um að greiða Svani bifreiðina.

Vitnið veit ekkert um það hvernig ákærði stóð að því að greiða Svani seinni tvo víxlana sem það hafði samþykkt.

Í apríl eða maí 1980 tók ákærði bifreiðina og fór á henni til Akureyrar ásamt Sigurði Erni Ingólfssyni og einhverjum fleirum. Áður en ákærði lagði af stað bað hann vitnið um að skrifa undir afsal og sölutilkynningu. Kvaðst hann ætla að selja bifreiðina ef hann fengi gott verð fyrir hana og féllst vitnið á þetta. Ákærði seldi bifreiðina í þessari ferð og veit vitnið um að hann fékk einhverja bifreið og tvo víxla fyrir hana, en það veit ekki hvert söluverðið var. Vitnið hefur ekkert fengið af þeim peningum, sem fengust fyrir bifreiðina.

Vitnið Þórir Rafn Halldórsson sölumaður, Engihjalla 3, Kópavogi, kveðst muna eftir því að hafa farið tvær ferðir með ákærða Edvard Lövdal austur í Þorlákshöfn til að hitta Svan Kristjánsson. Í fyrri skiptið fóru þeir ákærði til að þess að selja Svani vörur og var ákærði þá með eitthvert magn af vörum í bifreiðinni. Vitnið man eftir því að Svanur sagði strax og ákærði fór að bjóða honum vörurnar að hann væri með svona vörur til sölu og hefðu þær selst illa. Kvaðst hann ekki vilja meira af vörunum að svo stöddu. Vitnið heyrði að ákærði hélt áfram að nauða í Svani að taka vörurnar af honum. Fannst vintinu eins og Svanur yrði hálf reiður og neitaði hann alveg að kaupa vörurnar. Ákærði sagði þá við Svan að hann gæti geymt þær vörur, sem ekki seldust og sagði Svani jafnframt að hann þyrfti ekki að óttast það að hann þyrfti að bera skaða af því, ef vörurnar seldust ekki. Svanur féllst á að taka vörurnar eftir mikið þras

og tók vitnið það þannig að Svanur væri að taka vörurnar í umboðssölu eða jafnvel geymslu vegna þess að hann hafði lýst því yfir að hann gæti ekki selt vörur þær sem hann væri með frá ákærða. Ákærði og vitnið settu vörurnar inn í bifreiðageymslu heima hjá Svani og kvaðst hann ætla að geyma þær þar.

Ákærði lét Svan samþykkja víxla fyrir vörunum, en vitnið man ekki hver fjárhæð þeirra var. Vitnið veit ekki um það hvað ákærði gerði við víxlana. Vitnið telur að ákærði hafi hreinlega þvingað þessum vörum inn á Svan vegna þess að það kom mjög skýrt fram hjá Svani að hann vildi ekki kaupa vörurnar af ákærða. Vitnið kveðst hafa farið þessa ferð með ákærða sem ökumaður en ekki sölumaður og skipti sér þar af leiðandi ekkert af þessum viðskiptum.

Síðari ferðin, sem vitnið fór með ákærða austur til Þorlákshafnar til Svans, var farin til þess að kaupa bifreið af Svani, en það hafði borið á góma þegar þeir fóru með vörurnar til Svans að hann ætti bifreið sem hann vildi selja.

Ákærði og vitnið óku bifreiðinni til reynslu og ákvað ákærði að gera Svani tilboð í hana. Vitnið man að tilboðið sem ákærði gerði Svani í bifreiðina hljóðaði upp á 4.300.000 krónur og átti kaupverðið að greiðast allt með víxlum. Þessa víxla hafði Eva Jónsdóttir, sambýliskona ákærða, samþykkt og taldi vitnið að Svanur væri vel tryggður með þá vegna þess að Eva á húseign í Reykjavík. Ákærði var með víxlana með sér, en þeir voru óútfylltir að örðu leyti. Skrifaði ákærði á þá fjárhæðina og var hún kr. 1.075.000 á hverjum víxli.

Ákærða Edvard var kynntur framburður Þóris Rafns Halldórssonar. Hann kvaðst vera búinn að skýra satt og rétt frá öllu varðandi þetta mál. Það sé ekki rétt hjá Þóri Rafni að ákærði hafi látið Svan Kristjánsson hafa vörurnar til geymslu og þyrfti Svanur ekki að bera skaða af því, þótt vörurnar seldust ekki. Það kveðst ákærði ekki hafa sagt.

Vitnið Úlfar Nathanelsson, Mávanesi 2, Garðabæ, hefur mætt í máli þessu. Vitninu voru sýnd ljósrit af tveim víxlum. Er annar að fjárhæð kr. 94.800, samþykktur af Svani Kristjánssyni og útgefinn af Halldóri Magnússyni, Álftamýri 14, Reykjavík, með gjalddaga þann 1.2. 1980 og hinn að fjárhæð kr. 534.200, samþykktur af Svani Kristjánssyni og útgefinn af Halldóri Magnússyni með gjalddaga þann 1.2. 1980.

Vitnið kvaðst kannast við það að þessir víxlar hafi verið sín eign. Hafi það fengið þá hjá ákærða Edvard Lövdal. Greiddi hann vitninu vörur sem hann hafði fengið út í viðskiptareikning sinn með víxlunum. Vitnið fékk samtals fjóra víxla hjá ákærða sem voru samþykktir af Svani. Vantar ljósrit af tveimur þeirra. Er annar að fjárhæð kr. 107.800 með gjalddaga 15.1.

1980, en hinn kr. 458.600 með gjalddaga 15.3. 1980. Vitnið kveðst vera búið að fá alla þessa víxla greidda.

Vitnið setti víxlana sjálf í innheimtu og átti þá allan tímann. Það kveðst ekki geta svarað því á hvaða verði ákærði fékk þessar vörur hjá því vegna þess að hann keypti alltaf af því heil vörupartí í einu og það veit ekki úr hvaða partíi þetta var. Vitnið fékk Halldór Magnúson til þess að skrifa á þessa víxla sem útgefandi. Var það persónulegur greiði við vitnið og gerði hann þetta til þess að spara því vinnu. Vitnið greiddi Halldóri ekkert fyrir þetta.

Vitnið Halldór Magnússon húsasmiður, Álftamýri 14, hefur mætt í máli þessu. Vitninu voru sýndir framangreindir víxlar. Vitnið kveðst kannast við að hafa skrifað á víxlana sem útgefandi, en það hefur aldrei verið eigandi þeirra. Vitnið gaf víxlana út fyrir kunningja sinn Úlfar Nathanelsson í greiðaskyni. Vitnið kveðst ekki hafa spurt Úlfar að því hvers vegna hann var að biðja um þetta. Vitnið hefur verið útgefandi á mjög mörgum víxlum fyrir Úlfar, en það hefur alltaf sett það skilyrði að þeir víxlar, sem það hefur gefið út, væru ekki seldir í banka, heldur væru þeir notaði sem innheimtuvíxlar þannig að eigandi víxilsins gæti séð um það að ekki yrði gengið að því.

Vitnið hafði verið úrskurðað gjaldþrota áður en það skrifaði upp á þessa víxla fyrir Úlfar. Var það úrskurðað gjaldþrota í ágúst 1976 að það telur. Úlfar greiddi vitninu ekkert fyrir að skrifa á víxlana.

Eins og áður sagði hefur vitnið skrifað upp á marga víxla fyrir Úlfar og er það visst um að þeir skipta tugum. Vitnið veit ekki í hvaða viðskiptum Úlfar hefur notað víxlana.

3. Vitnið Þórdís Kristjándóttir verslunarstjóri, einn af eigendur verslunarinnar Örvarinnar á Akranesi, hefur skýrt frá því að ákærði Edvard Lövdal hafi komið í verslunina síðari hluta nóvember árið 1979. Hann hafði meðferðis bæði vörur til þess að selja og eins sýnishorn af vörum. Vitnið féllst á að kaupa af ákærða f.h. verslunarinnar nokkuð af vörum, nær eingöngu leikföng. Var þar um að ræða bifreiðar, vagna, símatæki (eftirlíkingar) og sjónvarpstæki. Vitnið man ekki fyrir víst hvaða aðrar vörur það keypti af ákærða, en segir það koma fram á afritum af þeim kvittunum, sem það fékk frá honum. Vitnið lét ákærða hafa víxla, er það keypti vörurnar. Vitnið fékk ekki strax í hendur allar vörurnar sem það keypti og var nokkuð sent síðar. Þá segist vitnið hafa pantað eitthvað af vörum hjá ákærða en þær komu aldrei. Vitnið samþykkti einnig víxla fyrir þeim vörum, en fékk þá aftur hjá Edvard í janúar 1980 er það bað um þá. Voru þetta vörur fyrir um 600 þúsund krónur.

Þegar ákærði bauð vitninu vörurnar til kaups sagðist hann strax í upphafi mundu taka til baka þær vörur sem ekki seldust og vitnið fengi þá til baka

víxlana sem það hefði samþykkt. Keypti vitnið á þessum forsendum svo mikið magn af leikföngum af ákærða sem raun varð á. Vitnið kveðst meira að segja hafa bent ákærða á þetta og hann haft fullan skilning á því. Verðmæti varanna hafi verið reiknað um kr. 2.4 milljónir og komi það nánar fram á reikningunum. Reyndin varð svo sú að vitnið gat aðeins selt 2 bifreiðar og 2 sjónvörp.

Í byrjun febrúar 1980 reyndi vitnið að ná sambandi við ákærða í þeim tilgangi að fá hann til þess að taka aftur það sem óselt var áður en víxlarnir féllu í gjalddaga, eins og um hafði verið samið í upphafi. Reyndi það margsinnis að ná símasambandi við ákærða í byrjun febrúar, en hann var aldrei heima og sagður á sjúkrahúsi. Það var einhver kona sem svaraði í símann sem ákærði hafði gefið upp. Vitnið kveðst þá hafa sagt konunni frá því hvernig komið væri. Konan sagðist ekki vera neitt inni í málum ákærða, en lofaði vitninu ítrekað að koma skilaboðum til hans. Konan fullyrti einnig að ákærði mundi örugglega ganga frá þessum málum um leið og hann losnaði af sjúkrahúsinu.

Nú gerðist það að vitnið var kafið um greiðslu á víxlum þeim sem það hafði samþykkt vegna varanna og ákærði hafði lofað að taka til baka ef þær seldust ekki og setja þá ekki í umferð fyrr en útséð væri hvernig salan gengi.

Víxlarnir lentu í innheimtu hjá lögmönnum vegna þess að vitnið lenti í vandræðum með að greiða þá þar sem það átti alls ekki von á að þurfa að gera það þar sem varan seldist ekki.

Vitnið kveðst í yfirheyrslu 1.7. 1980 vera búíð að greiða nær alla víxlana upp. Það eigi aðeins eftir að greiða hluta af einum. Þetta hafi verið 6 víklar. Voru 3 þeirra í innheimtu hjá Ævari Guðmundssyni hdl., og sagði hann vitninu að eigendur þeirra hefðu fengið þá í sambandi við bifreiðaviðskipti. Einn víxillinn var hjá manni að nafni Vilhelm Sverrisson, Tryggvagötu 5, Reykjavík, sem ekur bifreið á sendibilastöð. Annar víxillinn var hjá manni að nafni Jón Guðmundsson, en frekari deili veit vitnið ekki á þeim manni, og þriðji víxillinn, sem ekki var hjá lögfræðingi, var hjá fyrirtækinu Sveinn Egilsson hf. og var það sá sem vitnið hafði enn ekki greitt að fullu.

Þegar ákærði kom með vörurnar til vitnisins upp á Akranes var í för með honum maður sem vitnið minnir að heiti Þórir. Segist vitnið þess fullvisst að maður þessi hafi heyrt hvað fór á milli vitnisins og ákærða er þau sömdu um, að víxlarnir færu ekki í umferð, heldur fengi vitnið þá aftur í hendur ef vörurnar seldust ekki.

Þegar vitnið náði loks sambandi við ákærða í mars 1980 sagði hann því að víxlarnir frá því hefðu farið í umferð án vilja eða vitundar hans. Lofaði hann að kippa þessu öllu í lag. Ekki virtist ákærði gera neitt í þá átt. Talaði

vitnið margsinnis við hann í síma og alltaf lofaði hann að gera eitthvað, m.a. að greiða víxlana sjálfur, en aðhafðist ekkert.

Þegar ákærði kom í apríl þetta ár upp á Akranes til að sækja vörurnar ítrekaði hann það er hann hafði sagt um víxlana. Sagði hann að víxlarnir hefðu horfið úr skrifborðsskúffu hjá sér meðan hann var fjarverandi, að vitnið minnir á sjúkrahúsi. Með ákærða voru þrír menn og hét einn þeirra Óskar Hansen. Vitnið telur að Óskar hafi heyrt hvað því og ákærða fór á milli og jafnvel einhverjir fleiri af meðreiðarsveinum ákærða.

Ákærði tók til baka allar vörurnar sem voru óseldar. Í staðinn lét ákærði vitnið hafa 7 víxla, hvern að fjárhæð kr. 350 þúsund, og voru þeir á Sölu-skálann í Reykholti, pr.pr. Steingrímur Þórisson. Þá lofaði ákærði að taka að sér að greiða víxilinn sem var í eigu Vilhelms Sverrissonar, en sá víxill var í Sparisjóði Reykjavíkur og nágrennis. Ekki stóð ákærði við það og varð vitnið að greiða þann víxil sem aðra. Ákærði hafði ætlað að greiða víxil þennan vegna þess mikla kostnaðar sem kominn var á víxlana og vitnið hafði þurft að greiða.

Ákærði Edvard kveðst hafa verið í söluferðalagi á Akranesi í nóvember árið 1979. Þar seldi hann vörur í verslunina Örina, en forsvarsmaður þeirrar verslunar heitir Þórdís. Vörurnar voru að verðmæti um kr. 2.4 milljónir og samþykkti Þórdís, að ákærða minnir, (6) 7 víxla fyrir þeirri fjárhæð með mismunandi gjalddögum. Ákærði sagði það rétt vera að hann hefði lofaði Þórdísi að hún mætti skila aftur því af vörunum, sem ekki seldist, gegn því að fá af víxlunum til baka. Þetta var þó háð því skilyrði að Þórdís hefði samband við ákærða áður en víxlarnir féllu í gjalddaga. Þórdís hafði samband við hann þegar einn eða tveir víxlanna voru gjaldfallnir en verið geti að hún hafi reynt fyrr að ná sambandi við hann en ekki tekist, þar sem hann sat í fangelsi frá 15. janúar til 29. febrúar 1980.

Strax eftir að ákærði gerði viðskiptin við Þórdísi, lét hann Úlfar Nathanelsson hafa víxlana sem Þórdís samþykkti. Hann kveðst hafa gert þetta með því skilyrði að Þórdís gæti skilað vörunum til baka og fengið víxlana og Úlfar hefði samþykkt það.

Þegar tveir víxlanna voru komnir í innheimtu segist ákærði hafa talað við Úlfar og beðið hann að hætta innheimtu á víxlunum en Úlfar talið það ekki vera hægt þar sem hann hefði víxlana ekki lengur. Því reyndist ekki mögulegt fyrir ákærða að láta Þórdísi fá víxlana áftur. Ákærði kveður það hafa verið ákveðið frá upphafi að Úlfar fengi víxlana strax og ákærði hefði fengið þá hjá Þórdísi.

Það varð úr að ákærði fór upp á Akranes við fjórða mann til að sækja vörur þær sem Þórdís hafði keypt af honum. Með ákærða í förinni voru þeir Sigurður Örn Ingólfsson, Ástmar sonur hans og Óskar Gunnar

Hansen. Ákærði kveðst ekki muna hvort hann kynnti Óskar Gunnar fyrir Þórdísi sem nýjan eiganda að fyrirtækinu Elco.

Þar sem ákærði gat ekki látið Þórdísi hafa víxla aftur kveðst hann í staðinn hafa látið hana hafa 7 víxla á Steingrím Þórisson í Reykholti, hvern að fjárhæð kr. 350 þúsund. Víxla þessa segist hann hafa fengið frá Sigurði Erni Ingólfssyni. Það gerðist með þeim hætti að meðan ákærði sat í fangelsi keypti Sigurður Örn fyrir hann bifreið. Sigurður Örn greiddi bifreiðina með víxlum frá ákærða á Steingrím. Þeir víxlar voru hver að fjárhæð kr. 500 þúsund. Þegar ákærði losnaði úr fangelsinu leist honum ekki á bifreiðina svo að hún komst aldrei í reynd í hans eigu. Sigurður Örn lét ákærða þá hafa 350 þúsund króna víxlana og fékk hina víxlana í staðinn. Enginn skriflegur samningur var gerður um kaup eða sölu bifreiðarinnar. Sigurður Örn sagði ákærða að hann hefði selt Steingrími jarðbor og fengið víxlana í þeim viðskiptum.

Ákærði Edvard kveðst ekki kannast við það er Þórdís segir að hann hafi sagt tvívegis að víxlarnir hefðu horfið úr skrifborðsskúffu heima hjá honum og verið komið í umferð án hans vitundar. Hann hefði ekki sagt þetta við Þórdísi. Hann hafi látið Úlfar Nathanelsson hafa víxlana.

Ákærði kveðst hafa heyrt að víxlarnir hafi verið notaði í bifreiðaviðskiptum. Hann kveðst ekki vita hverjir stóðu að þeim. Eins og í fyrri framburði ákærða greinir hafði hann samið um það við Þórdísi að hún mætti skila aftur þeim vörum sem ekki seldust og ætlaði hann þá að láta hana hafa til baka víxlana sem hún samþykkti. Ákærði kveðst hafa verið búinn að tala um það við Úlfar í byjun maí að hann gæti fengið þessa víxla aftur ef þetta kæmi upp á. Hann gerði ráð fyrir að þetta gæti gerst þar sem þetta hafði áður komið fyrir, þegar hann gerði viðskipti við Þórdísi.

Þegar ákærði lét Þórdísi hafa víxlana frá Steingrími Þórisssyni kveðst hann ekki hafa vitað annað en þeir væru „góðir“, en hins vegar vissi hann að greiðslufall hafi orðið á víxlum sem Steingrímur var samþykkjandi og útgefandi á, en ákærði taldi Steingrím vera borgunarmann fyrir þessum víxlum sem hann lét Þórdísi hafa.

Vitnið Þórir Rafn Halldórsson kveðst hafa farið með Edvard Lövdal í umrædda söluféð upp á Akranes þegar hann seldi Þórdísi Kristjánsdóttur í versluninni Örinni leikföng.

Vitnið var bifreiðastjóri hjá Edvard í ferðinni og skipti sér ekki af því hvernig hann stóð að sölunni á vörunum.

Vitnið var ekki viðstatt allan tímann þegar þau Þórdís og Edvard voru að ræða viðskiptin, en það heyrði að Þórdís var að tala um það við Edvard að þetta væri mjög mikið magn af vörum sem hún væri að kaupa af honum. Edvard sagði þá við hana að hún þyrfti ekki að hafa áhyggjur

af því, hann mundi taka vörurnar af henni aftur ef þær seldust ekki. Kvaðst hann ætla að sjá um það að hún þyrfti ekki að bera neinn skaða af því. Vitnið telur að það hafi verið vegna þessara ummæla Edvars að Þórdís keypti allt þetta magn af vörum af honum og samþykkti fyrir því vixla sem hún lét Edvard hafa.

Vitnið vissi um það að sumt af vörunum, sem Þórdís pantaði hjá Edvard og greiddi honum með vixlum, kom ekki og fór vitnið að fyrirmælum Edvars með vixla í janúar 1980 upp á Akranes og lét Þórdísi hafa þá. Vitnið man ekki hver fjárhæð þessara vixla var samtals. Vitnið var ekki með Edvard þegar hann kom þessum vixlum af sér. Kveðst það ekki vita meira um viðskipti þeirra Edvars og Þórdísar.

Ákærði Sigurður Örn Ingólfsson hefur skýrt frá því, að hann hafi einhvern tímann vorið 1980 farið með Edvard Lövdal upp á Akranes. Var Edvard að taka til baka vörur úr versluninni Örinni á Akranesi. Auk þeirra voru í þessu ferðalagi Ástmar sonur ákærða og Óskar Gunnar Hansen. Edvard hafði boðið ákærða í ferðalagið þar sem hann taldi, að hann hefði gaman af að fara með. Ákærði bauð síðan Ástmari syni sínum að koma líka. Um erindi Óskars Gunnars Hansen í þessari ferð veit ákærði ekki þar sem Edvard ræddi ekki um það við hann.

Edvard tók einhverjar vörur til baka og lét a.m.k. að einhverju leyti vixla fyrir þeim. Ákærði fylgdist ekki sérstaklega með þessu og kveðst eiga erfitt með að lýsa, hvernig þessi viðskipti fóru fram. Ákærði kveður sig minna, að eitthvað hafi komið til tals að Edvard væri að kynna Óskar Hansen sem eiganda að fyrirtækinu Elco, en hann man ekki hver aðdragandinn að því var. Hann veit ekki hvort það var gert í blekkingarskyni, enda voru þessi viðskipti honum óviðkomandi.

Ákærði kveðst ekki hafa heyrt Edvard tala um það við verslunareigandann að einhverjir vixlar hefðu horfið úr skrifborðsskúffu hjá honum.

Vitnið Óskar Gunnar Hansen hefur skýrt frá því að vorið 1980 hafi þeir Sigurður Örn Ingólfsson og Edvard Lövdal ætlað að ráða það í vinnu við laxeldi við nýtt fyrirtæki þeirra Kamb hf. í Djúpuvík.

Edvard bað vitnið um að koma með þeim Sigurði Erni upp á Akranes til að sækja þangað vörur sem hann ætlaði að taka til baka úr versluninni Örinni.

Þegar þeir komu í verslunina kynnti Edvard vitnið sem nýja eigandann að fyrirtækinu Elco sem hann rak, en eigi veit vitnið hver tilgangur hans var með því. Vitnið komst að því síðar að ákærði hafði verið að blekkja eiganda verslunarinnar til að taka vixla á Steingrím Þórisson. Vitnið heldur, að ákærði hafi fengið það með sér í þessa ferð til að vekja traust verslunareigandans til að geta komið vixlunum inn á hann, en ákærði hafði borið því við þegar hann fékk vitnið með í ferðina að það væri til að hjálpa

þeim að bera vörurnar. Vitninu virðist eftir á að það hafi verið fyrirsláttur, enda beið vitnið tjón af þessum víxlum á Steingrím Þórisson nokkru eftir þetta, en það hafði fengið víxla á hann í bifreiðaviðskiptum við Sigurð Örn Ingólfsson og þeir hafi ekki verið greiddir.

Vitnið Úlfar Nathanelsson hefur skýrt frá því, að það hafi fengið víxla hjá Edvard Lövdal á verslunina Örina. Ekki man vitnið hvenær það var en segir að það muni hafa verið mjög fljótlega eftir að Edvard hafði átt viðskipti við verslunina. Ekki man vitnið hve marga víxla það fékk eða fjárhæðir þeirra, en telur líklegt að þeir hafi verið 3—5. Vitnið getur heldur ekki í fljótu bragði gert sér grein fyrir hvað Edvard var að greiða vitninu með víxlunum. Vitnið kveðst hafa sett flesta þessa víxla í innheimtu hjá Ævari Guðmundssyni hdl., en einn eða tvo hafi það látið Jón Ármann Guðmundsson hafa. Vitnið telur sig hafa lánað Jóni víxlana og hann síðar greitt með öðrum víxlum eða reiðufé. Vitnið er ekki visst um hvort þetta voru einn eða fleiri víxlar.

Edvard segir í skýrslu sinni hjá rannsóknarlögreglu 11. júlí 1980, þar sem hann gerir grein fyrir viðskiptum sínum við verslunina Örina, að hann hafi látið vitnið hafa víxla þá sem út úr þeim viðskiptum komu en með þeim fyrirvara að hægt væri að skila versluninni þeim aftur ef vara sú er Edvard lét versluninni í té seldist ekki.

Vitnið segist alls ekki kannast við þetta. Þá kannast vitnið alls ekki við að það hafi með nokkrum hætti verið fyrirfram ákveðið að það fengi þá víxla sem út úr viðskiptunum við Örina kæmu strax og þau viðskipti hefðu farið fram, enda hefði vitnið ekki haft neina hugmynd um að Edvard ætlaði að gera viðskipti við Örina, hvað þá hvað kæmi út úr þeim. Ekki kannast vitnið heldur við að Edvard hafi nokkru sinni farið fram á við það að það hætti innheimtuaðgerðum gagnvart versluninni Örinni.

Vitnið Vilhelm Sverrisson bifreiðarstjóri, Langholtsvegi 41, kveðst hafa fengið einn víxil samþykktan af Þórdísi Kristjánsdóttur í bifreiðaviðskiptum. Hefði orðið greiðslufall á þessum víxli, en Þórdís síðan greitt hann upp. Vitnið kveðst telja að það hafi fengið þennan víxil hjá Sigurði Erni Ingólfssyni og víxillinn verið hluti af greiðslu fyrir Chevrolet Vega bifreið sem það hafði selt Sigurði Erni.

Fyrir liggur í málinu reikningur frá heildversluninni Elco, dags. 20.11. 1979, yfir vörur til heildverslunarinnar Örvarinnar, Akranesi, samtals að fjárhæð kr. 2.430.000. Á reikninginn er skráð yfirlýsing um að viðskipti þau, sem á honum greinir, hafi gengið til baka 17.4. 1980. Yfirlýsing þessi er undirrituð af Þórdísi og E. Lövdal að því er virðist.

Hinn 19. mars 1981 ritaði Stefán Sigurðsson héraðsdómslögmaður, Akranesi, ríkissaksóknara svohljóðandi bréf:

„Í framhaldi af bréfi mínu til Rannsóknarlögreglu ríkisins dags. 2. júlí 1980,

í sambandi við meint fjársvikamál Edvards Lövdals, Hörpugötu 12, Reykjavík, og samkv. ósk yðar, sendi ég yður meðfylgjandi 7 víxla innheimtunúmer 099029—099035, hvern að upph. kr. 350.000 eða samtals gkr. 2.450.000.

Víxlar þessir eru útgefnir af Steingrími Þórisssyni, Reykholti 18/4 1980, samþykktir af honum v/Söluskálans Reykholti, til greiðslu í Landsbanka Íslands, Akranesi, tveir pr. 28/5 '80, einn 28/6 '80, einn 28/7 '80 og þrír 28/8 '80, en víxla þessa fékk umbj. m. Örin h.f., Akranesi frá nefndum Edvard Lövdal, í stað víxla, samþ. af umbj. m., sem E. Lövdal hafði lofað að skila umbj. m., en sett þá í umferð á sviksamlegan hátt. Visast að öðru til rannsóknar málsins um viðskipti umbj. m. við E. Lövdal.

Að fengnum dómum á hendur Steingrími Þórisssyni hefi ég tvívegis gert fjárnám hjá honum til tryggingar hið fyrra 12/8 '80, og var þá bent á biffr. M-1740, en út úr sölu hennar fékk umbj.m. kr. 250.000 hinn 15/9 '80. Síðara fjárnámið fór fram 3/11 '80, og kvaðst gerðarþoli þá ekkert hafa að benda á til fjárnáms, og var það því árangurslaust.

Ég sendi yður hjál. ljósrit af endurritum fjárnámsgerðanna.

Þá sendi ég yður víxil þann, sem E. Lövdal lofaði Þórdísi Kristjánsdóttur v/Örin h.f. pr. 1. mars '80, að upph. kr. 405.000, og vísa til fyrrgreinds bréfs míns og rannsóknar málsins varðandi hann.

Kröfur mínar v/umbj. m. eru þær, að E. Lövdal verði dæmdur til að greiða umbj. m. samkv. fógetagerðinni og síðast greindan víxil að upph. kr. 405.000 með hæstu lögl. dráttarvöxtum frá 1/3 '80 til greiðsludags. — Þá er sú krafa gerð, að svo fremi að Steingrímur Þórisson, fái sér dæmdar greiðslur frá E. Lövdal, þá gangi þær til að greiða fjárnámsskuldina, enda fái umbj. minn ekki greiðslur frá E. Lövdal á annan hátt.

Kostnaður v/fjárnámsins 3/11 '80 nam gkr. 124.400, sem sundurliðast þannig: Greitt fógeta skv. reikningi kr. 26.400, v/móts míns kr. 16.000, biffr.kostn. frá Akranesi til Borgarness og til baka kr. 15.000, dagpeningar kr. 67.000, samt. kr. 124.400, sem gerð er krafa til að E. Lövdal og/eða Steingrímur Þórisson greiði eins og áður greinir.

Fylgiskjöl:

Ljósrit 8 víxla og

“ 2ja fjárnámsgerða.“

Krafa á hendur Steingrími Þórisssyni vegna víxla þeirra, er í bréfi Stefáns Sigurðssonar hdl. greinir, hefur verið dæmd í héraði. Frumrit víxlanna fylgja ekki kröfu lögmannsins á hendur Edvard Lövdal og henni því vísað frá sakadómi.

4. Vitnið Vigfús Kristinn Vigfússon, eigandi verslunarinnar Vík í Ólafsvík, hefur skýrt frá því að Edvard Lövdal hafi komið til þess að það telur í ágúst eða september árið 1979. Var hann að bjóða einhverjar vörur sem vitnið hafði engan áhuga á. Edvard sagði vitninu að hann myndi verða

með mjög góðar vörur til sölu skömmu fyrir jólin og bauðst til að koma og sýna því þær.

Síðari hluta nóvember kom Edvard til vitnisins og bauð því vörur til kaups. Hann sýndi því leikföng (bíla, síma o.fl.) sem voru með innbyggðum útvörpum. Eins sýndi hann vitninu margar gerðir af skartgripum. Voru þetta nælur, hringar, armbönd o.fl. Vitnið kveðst hafa ætlað að taka örfá leikföng af hverri gerð og eitthvað smávegis af skartgripunum, en Edvard taldi því trú um að þessar vörur myndu renna út fyrir jólin og varð það úr að vitnið tók við 24 leikföngum af hverri gerð og töluverðu magni af skartgripum. Heildarverðið á leikföngunum til vitnisins var um 1.2 milljónir og verðið á skartgripunum samtals um það bil sama fjárhæð.

Edvard fullyrti við vitnið að ef þessar vörur seldust ekki mundi hann taka þær til baka. Sagðist hann um leið mundu skila aftur víxlum þeim sem vitnið samþykkti fyrir vörunum. Var það að sögn vitnisins algjör forsenda þess, að það tók á annað borð svo mikið af vörunum af ákærða.

Vitnið kveðst hafa samþykkt víxla að fjárhæð kr. 2.100.000 til greiðslu á framangreindum varningi og hafi Edvard fengið þá alla.

Þegar leið að jólum sá vitnið fram á að vörurnar mundu ekki seljast fyrir jólin og raunin varð sú að ekki seldist neitt af þeim. Reyndi vitnið því strax fyrir jól að ná símasambandi við Edvard. Í síma þann, sem Edvard hafði gefið upp, svaraði einhver kona sem sagði hann vera erlendis. Loks tókst vitninu að ná símasambandi við Edvard rétt fyrir jólin, en ekkert kom út úr því samtali. Edvard sagðist myndi standa við samkomulagið varðandi vörurnar og víxlana, en reyndi að telja vitninu trú um að því myndi takast að selja vörurnar. Vitnið vildi aftur á móti að Edvard tæki aftur vörurnar og skilaði víxlunum þá þegar. Jafnframt benti vitnið honum á það að ekkert heyrðist í útvarpstækjunum sem voru í leikföngunum. Edvard sagði að það hlyti að vera einhver misskilningur. Þegar Edvard var að sýna vitninu þessi leikföng í upphafi sýndi hann því bil með útvarpstæki og heyrðist í því eitthvert urg. Edvard gaf þá skýringu að þetta væri ekkert að marka því að hann notaði þetta tæki til að sýna og vegna þess hve mikið væri búið að meðhöndla það, væri það orðið eitthvað bilað. Tækin í hinum leikföngunum væru í fullkomnu lagi og tók vitnið það trúanlegt.

Strax eftir áramótin hélt vitnið áfram að reyna að ná sambandi við Edvard og tókst það loks, að það telur seint í janúar árið 1980. Var það áður en nokkur víxlanna var gjaldfallinn. Edvard tók þá svo til orða að hann myndi bjarga þessu og skildi vitnið það svo að hann ætlaði að skila víxlunum og taka aftur vöruna. Næst gerðist það að vitnið fékk tilkynningu um gjaldfallinn víxil, einn af þeim, sem það hafði látið Edvard hafa. Þá hafði það samband við Edvard og hótaði honum lögsókn ef hann tæki ekki vörurnar til baka og skilaði víxlunum. Vitnið fékk sömu svör og áður, þessu

yrði bjargað. Edvard bar við veikindum og dauðsfalli föður síns. Hefði hann ekki getað sinnt þessu eins og hefði þurft af þeim sökum.

Vitnið sendi nú allan varninginn til Reykjavíkur og stílaði á Edvard sem viðtakanda. Varningurinn var sendur með vöruflutningabifreið sem hefur afgreiðslu á Vöruflutningamiðstöðinni í Reykjavík. Ekki mun Edvard hafa vitjað varningsins því að vitnið fékk hann sendan til baka. Enn náði vitnið sambandi við Edvard og féllst hann á að taka vörurnar til baka og bjarga málunum eins og hann orðaði það. Vitnið sendi vörurnar aftur með vöruflutningabifreið en fór nú einnig sjálft til Reykjavíkur. Vitnið tók vörurnar á Vöruflutningamiðstöðinni og fór með þær heim til Edwards að Hörpugötu 12. Þar var Edvard fyrir og tók við þeim og þarna var einnig einhver kona. Í staðinn fyrir vörurnar fékk vitnið 8 víxla samþykkt af Söluskálanum Reykholti, Steingrímur Þórisson (sic), og útgefna af Steingrími Þórisyni. Hver víxill var að fjárhæð kr. 350 þúsund og var samanlögð fjárhæð þeirra því kr. 2.800.000 eða heldur hærri en samanlögð fjárhæð þeirra víxla sem vitnið hafði látið Edvard hafa. Gerði Edvard þetta af því að vitnið hafði haft töluverðan kostnað af þessum viðskiptum. Vitnið kannaðist við Steingrím síðan það var drengur og vissi ekki annað en hann væri áreiðanlegur. Auk þess taldi það skárri kost að taka þessa víxla en að sitja uppi með óseljanlegar vörur. Þegar vitnið tók við víxlunum taldi það að þeir væru með gjalddaga hver í sínum mánuði, en komst svo að því er heim kom að tveir voru með gjalddaga sama dag. Reyndar eru 4 víxlanna með sama gjalddaga. Gjalddagar víxlanna eru sem hér segir: Tveir 28.9., fjórir 28.10. 1980 og tveir 28.11. 1980.

Ákærði fullyrti við vitnið, að víxlarnir væru pottþéttir, eins og hann orðaði það. Vitnið kannaði ekki greiðslugetu Steingríms, áður en það tók við víxlunum, en trúði því er ákærði sagði. Vitnið hefur ekkert fengið greitt af víxlunum og lögfræðingar, er það leitaði til sögðu því, að þýðingarlaust væri að reyna innheimtu þeirra.

Ákærði Edvard Lövdal hefur skýrt frá því, að hann hafi í nóvember 1979 selt nokkuð af vörum í verslunina Vík í Ólafsvík. Voru það leikföng og skartgripir, en ákærði man ekki fyrir víst um hve mikil verðmæti var að ræða, en telur að kaupmaðurinn hafi greitt 2-3 milljónir króna fyrir vörurnar. Kaupmaðurinn fór þess á leit við ákærða að fá að skila vörunum aftur og fá aðrar í staðinn ef þær seldust ekki. Ákærði kveðst hafa tekið vel í þetta en ekki gefið neitt loforð um það.

Það næsta sem gerðist var að kaupmaðurinn hafði samband við ákærða, að ákærði telur í mars mánuði 1980, og vildi þá fá skipt á vörunum og öðrum þar sem hann taldi sig ekki geta selt þær. Ákærði telur þó að kaupmaðurinn hafi verið búinn að selja af vörunum. Ákærði hafi engar vörur til þess að skipta við kaupmanninn á og óskaði kaupmaðurinn þá

eftir því að ákærði tæki vörurnar aftur. Ákærði kveðst hafa sagt að hann skyldi athuga það. Kaupmaðurinn kom til Reykjavíkur í apríl-mánuði og var þá með vörurnar meðferðis. Kom hann með þær heim til ákærða. Ákærði vissi að von var á kaupmanninum með vörurnar og hafði rætt það við meðákærða Sigurð Örn Ingólfsson. Meðákærði var því staddur heima hjá ákærða er kaupmaðurinn kom, en ákærði og meðákærði höfðu þá komið sér saman um að meðákærði keypti vörur þessar sem kaupmaðurinn hafði ekki getað selt. Þeir meðákærði og kaupmaðurinn gerðu svo þessi viðskipti sín á milli og segist ákærði hafa fylgst með viðskiptum þeirra. Þeir gerðu það samkomulag að meðákærði tók við vörunum, en lét kaupmanninn í staðinn hafa nokkra víxla frá Steingrími Þórisssyni í Reykholti. Samanlögð fjárhæð þeirra var eitthvað hærri en það sem kaupmaðurinn hafði greitt ákærða fyrir vörurnar og kom það til af því að kaupmaðurinn hafði þurft að greiða einhvern kostnað. Auk þess kveðst ákærði hafa afhent kaupmanninum víxil eða víxla fyrir vörunum sem kaupmaðurinn átti að fá frá ákærða en hafði ekki fengið. Þann víxil eða víxla kveðst ákærði hafa geymt heima hjá sér og ekki látið í umferð. Að vísu hafi þeir verið búnir að fara til Úlfars Nathanelssonar, en ákærði fékk þá þaðan aftur án þess að tilraun væri gerð til þess að innheimta þá.

Ákærða var bent á að Vigfús Kristinn Vigfússon, kaupmaður í Ólafsvík, segi að samkomulag hafi verið um það að ef vörurnar seldust ekki mundi ákærði taka þær aftur og skila Vigfúsi víxlunum. Ákærði sagði að slíkt hefði aldrei verið umtalað, heldur aðeins það að ef vörurnar seldust ekki þá mundi ákærði athuga með að skipta á þeim og öðrum vörum.

Vigfús Kristinn segir að hann hafi náð sambandi við ákærða fyrir jólin 1979 og beðið ákærða að taka aftur vörurnar. Ákærði kveðst ekki minnst þess að svo hafi verið, það hafi ekki verið fyrr en í mars 1980 sem Vigfús Kristinn hafði samband við hann.

Hvað varðar útvarpstækin í leikföngunum sagði ákærði að hann hefði reynt að ná á þau samtölum milli báta á miðbylgju en ekki tekist. Ákærði kveðst hafa sagt að hægt væri að hlusta á samtöl báta í þessum tækjum og á útvarpsstöðvar erlendis við góð hlustunarskilyrði, t.d. á kvöldin. Ekki segist ákærði þó vita hvort slíkt sé mögulegt í Ólafsvík, en telja að svo sé þar sem það sé hægt í Reykjavík. Ekki man ákærði hve marga víxla Vigfús samþykkti fyrir vörunum en segir víxlana hafa farið beint til Úlfars Nathanelssonar.

Svo sem áður greinir skýrði ákærði Edvard frá því fyrir dómi að Steingrímur Þórisson hefði ýmist samþykkt eða gefið út 48 víxla, samtals að fjárhæð 16.800.000 kr., til kaupa á jarðbornum svo sem í ákæru greinir og hafi 21 af víxlunum lent hjá ákærða. Víxlar þessir eru tilgreindir í III. kafla ákæru. Ákærði kveðst hafa eignast víxlana í bifreiðaviðskiptum við

meðákærða Sigurð Örn. Ákærði kveðst engin afskipti hafa haft að öðru leyti af víxlunum sem meðákærði fékk fyrir jarðborinn. Ákærði notaði framangreinda víxla í viðskiptum svo sem lýst er í 2. til 4. tl. III. kafla ákæru.

Ákærða Sigurði Erni var kynntur framburður meðákærða Edvars er að framan greinir.

Ákærði Sigurður Örn kvaðst hafa verið staddur heima hjá Edvard Lövdal vorið 1980 þegar Vigfús Kristinn Vigfússon kom þangað með umræddar vörur. Edvard var að taka einhverjar vörur til baka frá Vigfúsi Kristni og lét hann hafa einhverja víxla fyrir vörurnar. Reiknar ákærði með að hann hafi heyrt þá tala um að þetta væru víxlar á Steingrím Þórisson, en hann var ekki sérstaklega að fylgjast með þessum viðskiptum þeirra, enda voru þetta viðskipti sem voru honum óviðkomandi.

Ákærði kveðst neita harðlega framburði Edvars um að hann hafi átt þessi viðskipti við Vigfús Kristin. Það var Edvard sjálfur sem stóð í þessum viðskiptum. Eins neitar ákærði því að greitt hafi verið með víxlum frá honum. Þetta voru víxlar sem Edvard var með, en það megi vel vera að hann hafi einhvern tímann átt þessa víxla og notað þá í viðskiptum og þeir síðan endað hjá Edvard. Hins vegar átti hann engan þátt í þessum viðskiptum, heldur var bara þarna staddur fyrir tilviljun.

Svo sem áður greinir kvaðst ákærði hafa notað í viðskiptum 34 af víxlunum frá Steingrími Þórisssyni sem hann fékk við sölu borsins og er nánar lýst í ákæru. Steingrímur fékk 2 af víxlunum aftur. Ákærði notaði víxlana í bifreiðaviðskiptum svo sem lýst er í ákæru. Fékk meðákærði Edvard hluta þeirra í slíkum viðskiptum við ákærða.

Vitnið Herdís Hervinsdóttir kveðst annast afgreiðslustörf í versluninni Vík í Ólafsvík.

Vitnið segist hafa heyrt Edvard Lövdal segja við eiginmann þess, Vigfús Kristin Vigfússon, er Edvard kom með vörur í verslunina Vík, að það minnir í nóvember 1979, að hann myndi taka til baka vörur sem ekki seldust af þeim vörum sem Vigfús Kristinn fékk frá Edvard. Ekki heyrði vitnið þá Vigfús Kristin og Edvard ræða neitt um víxla og ekki annað en þetta um viðskiptin.

Varningur sá, sem Vigfús Kristinn tók við hjá Edvard, var nokkurs konar leikföng og skartgripir. Leikföngin voru eftirlíkingar af fleiri en einni bifreiðategund, gömlum sínum, drottningarvagni o.fl. Í þessum leikföngum voru útvarpstæki sem auðvitað átti að heyrast í. Ekki var rafhlaða í neinu þeirra og ekki hafði Edvard rafhlöðu meðferðis. Vitnið lét kaupa rafhlöðu og setja í eitt leikfanganna að Edvard viðstöddum, en ekkert heyrðist í því. Edvard fullyrti að þetta væru aðeins einhver mistök, tækin væru í fullkomnu lagi og það heyrðist í þeim um allt land. Þessum leik-

föngum fylgdu leiðarvísar á ensku sem vitnið segir að hvorugt þeirra Vigfúsar Kristins hafi skilið. Síðar fékk vitnið þessa leiðarvísar þýdda á íslensku og kom þá í ljós að ekki heyrðist í tækjunum nema innan ákveðinnar fjarlægðar frá næstu útvarpsstöð. Það þýddi að vonlaust var að nokkuð gæti heyrst í tækjunum í Ólafsvík eða þar í grennd.

Auk leikfanganna tók Vigfús töluvert af skartgripum af Edvard. Vitnið segir að ekta perla hafi átt að vera í hluta af skartgripunum að sögn Edwards, en í ljós hafi komið að þessar perlur voru alls ekki ekta því það kom dæld í þær ef bitið var í þær í stað þess að brotna.

Vitnið kveðst vilja taka fram að það hafi ekki reynt að lesa leiðarvísar með leikföngunum þegar Edvard var að afhenda þau í versluninni. Vitnið og maður þess hafi alfarið treyst því sem Edvard sagði.

Vitnið Þórir Rafn Halldórsson kveðst hafa verið með Edvardi Lövdal þegar hann fór umrædda söluferð vestur á Snæfellsnes.

Varðandi sölu Edwards Lövdal á vörum í versluninni Vík, Ólafsvík skýrði vitnið frá því að þeir Edvard og Vigfús Kristinn eigandi verslunarinnar hafi vírst vera vel kunnugir og fylgdist það ákaflega lítið með viðskiptum þeirra og lítið geta um þau borið. Það eina sem vitnið geti sagt sé að þegar Edvard var að kveðja hafi hann sagt við Vigfús Kristin að hafa engar áhyggjur, þar sem þær vörur sem ekki seldust skyldi hann taka til baka.

Vitnið Úlfar Nathanelsson segist hafa fengið víxla hjá Edvard á verslunina Vík, að það minnir snemma árs 1980. Ekki man vitnið fyrir víst fjárhæðir eða fjölda víxlanna, en það setti þá alla í innheimtu í Útvegsbankanum á Seltjarnarnesi. Ekki voru þeir greiddir þangað. Fékk Ævar Guðmundsson hdl, víxlana til innheimtu og telur vitnið, að þeir séu að mestu greiddir nú. Vitnið kveðst ekki geta gert grein fyrir hvað Edvard hafi verið að greiða því með víxlunum.

Í skýrslu, sem rannsóknarlögreglan tók af Edvard Lövdal þann 11. júlí 1980 varðandi viðskipti hans við verslunina Vík, sagði Edvard að hann hefði látið vitnið hafa einn eða fleiri víxla sem hann hefði svo aftur fengið hjá vitninu. Vitnið kannast ekki við, að Edvard hafi látið það hafa neina víxla það ár á verslunina Vík sem hann hafi fengið aftur. Hitt sé annað að árið 1979 hafi Edvard látið það hafa að það minnir 2 víxla hvorn að fjárhæð kr. 125 þúsund á verslunina Vík, en tekið þá aftur hjá því. Ekki man vitnið fyrir víst hvenær þetta var.

Niðurstöður.

Svo sem nú hefur verið rakið fékk ákærði Sigurður Örn Steingrím Þórisson til að kaupa af sér hinn 5. febrúar 1980 umræddan jarðbor fyrir kr. 16.800.000 og var greiðslan innt af hendi með 48 víxlum sem hver var að fjárhæð kr. 350.000. Víxlar þessir voru útgefnir og ábektir af Steingrími og samþykktir af honum í nafni Söluskálans Reykholti til greiðslu á gjald-

dögum 28. hvers mánaðar mánuðina apríl 1980 til mars 1981, fjórir á hverjum gjalddaga.

Steingrímur Þórisson hefur haldið því fram að ákærði hafi blekkst sig til að kaupa borinn fyrir margfalt verð umfram raunvirði með röngum upplýsingum um verðgildi hans og notagildi. Ákærði hafi sagt að borinn væri í mjög góðu lagi, en Steingrímur kveðst ekkert vit hafa haft á slíkum tækjum. Það hafi hins vegar komið í ljós að borinn var orðinn ónýtur eða allt að því og viðgerð það dýr að ekki mundi borga sig að fara út í hana. Borinn hafi því verið lítills eða einskis virði. Steingrímur kveðst hafa heyrt að ákærði hafi keypt borinn á 400.000 til 500.000 krónur.

Ákærði Sigurður Örn hefur neitað þessu. Kveðst hann hafa verið búinn að kynna sér verðmæti slíkra jarðbora og talið að jarðborinn væri þess virði sem Steingrímur gaf fyrir hann. Hefði Steingrímur getað hagnýtt borinn ef vel hefði verið á haldið. Ákærði kveðst sjálfur ekki hafa kynnt sér nákvæmlega ástand borsins, en maður sem hafði notað hann hafi borið honum góða sögu. Ákærði kveðst ekki hafa lýst ástandi borsins fyrir Steingrími og hvatt hann til að kynna sér ástand borsins.

Að sögn Jóns Guðmundssonar var jarðborinn sleginn honum á nauðungaruppboði sennilega árið 1979 á kr. 45.000.

Vitnið Stefán Þorbergsson verktaki telur, að þetta hafi verið haustið 1977 og telur sig hafa boðið í borinn 41.000 til 42.000 krónur. Kveðst það hafa þekkt til borsins og ekki viljað kaupa hann fyrir meira.

Jón Guðmundsson seldi ákærða Sigurði Erni jarðborinn hinn 12. janúar 1980. Ákærði kveður borinn hafa verið keyptan í tengslum við önnur viðskipti og því sé erfitt að segja til um verðið. Bifreið sem ákærði lét á móti, Tornato bifreið af árgerð 1975, hafi verið metin á um 7.000.000 krónur. Borinn gekk upp í hluta af verðinu, en ákærði lét Jón einnig hafa aðra bifreið með bornum og eitthvað af víxlum. Borinn gæti hafa verið metinn á 3.000.000 krónur í viðskiptum þessum. Jón kveður matsverð á bornum hafa verið kr. 3.000.000 í viðskiptum þeirra Sigurðar Arnars.

Umræddur bor, sem var í ólagi, var orðinn um 30 ára gamall að því er talið er. Verður að telja að ákærða hafi mátt vera þetta ljóst og að borinn væri lítills virði. Verð það, sem hann var seldur á, kr. 16.800.000, var langt umfram sannvirði og í reynd fjarstæðukennt.

Samkvæmt framansögðu þykir sannað að ákærði Sigurður Örn hafi beitt blekkingum við sölu borsins bæði um ástand hans, notagildi og verðgildi og aflað sér þannig víxlanna frá Steingrími Þórisssyni með sviksamlegum hætti.

Af framangreindum víxlum voru 34 notaðir í viðskiptum svo sem hér á eftir greinir.

Ákærði Sigurður Örn notaði 13 víxlanna, samtals að fjárhæð kr. 4.550.000, til bifreiðakaupa af Guðjóni Jónssyni. Guðjón kveður ákærða hafa ritað á alla víxlana sem ábekingur, nema 2, er salan fór fram. Hann kveður innheimtuaðgerðir engan árangur hafa borið og enginn víxlanna verið greiddur.

Af framangreindum víxlum höfðu 21 hjá ákærða Edvard Lövdal í bifreiðaviðskiptum og öðrum skiptum að sögn ákærðu.

Notaði Edvard 6 af víxlunum, samtals að fjárhæð 2.100.000 krónur, til greiðslu víxla samþykkttra af Evu Jónsdóttur, sambýliskonu ákærða. Vixla þessa átti Svanur Kristjánsson og hafði fengið í bifreiðaviðskiptum við ákærða.

Sjö af víxlunum, samtals að fjárhæð kr. 2.450.000, notaði Edvard til að endurgreiða vörur sem hann tók til baka úr versluninni Örinni, Akranesi.

Loks notaði Edvard 8 af víxlunum, að fjárhæð samtals kr. 2.800.000, til að endurgreiða vörur sem hann tók til baka úr versluninni Vík, Ólafsvík.

Svanur Kristjánsson kveður engan víxla þeirra, sem hann fékk frá ákærða Edvard, hafa verið greiddan þrátt fyrir innheimtutilraunir.

Í bréfi Stefáns Sigurðssonar hdl., Akranesi, segir svo sem að framan greinir að hann hafi að fengnum dómi gert tvívegis fjárnám hjá Steingrími Þórisssyni vegna víxlanna sem verslunin Örin var eigandi að. Út úr fyrra fjárnáminu kveður Stefán umbjóðanda sinn hafa fengið kr. 250.000, en síðara fjárnámið verið árangurslaust.

Vigfús Kristinn Vigfússon, eigandi verslunarinnar Vík í Ólafsvík, kveðst ekkert hafa fengið greitt af framangreindum víxlum.

Af framburði Edvards Lövdal þykir mega ráða, að honum hafi verið ljóst hvernig meðákærði var kominn að víxlunum. Ákærðu voru á þessum tíma mikið saman og höfðu nána samvinnu um ýmis viðskipti svo sem fram er komið í máli þessu. Gengu á milli þeirra víxlar með háum fjárhæðum sem þeir höfðu orðið sér úti um og sjaldnast voru greiddir, að ekki verður séð í öðrum tilgangi en að blekkja með því í viðskiptum. Verður að telja, þrátt fyrir framburð Edvards Lövdals, þegar og er virt önnur háttsemi hans í máli þessu, að sannað sé að hann hafi vitað hvernig meðákærði var kominn að víxlum þeim sem hann fékk og að báðum ákærðu hafi verið ljóst þegar þeir notuðu víxlana að Steingrímur Þórisson var ekki borgunarmaður fyrir víxlunum enda voru verðmæti þau er hann fékk lítils virði svo sem áður greinir.

Telst ákærði Sigurður Örn hafa orðið sekur um fjársvik með öflun víxlanna hjá Steingrími og ákærðu hvor um sig með því að hafa notað þá í viðskiptum til að afla sér verðmæta, ákærði Sigurður Örn víxlana í 1. tl. og ákærði Edvard víxlana í 2.-4. tl., svo sem að framan er rakið.

Hafa ákærðu með framangreindu atferli orðið brotlegir gegn 248. gr. almennra hegningarlaga nr. 19, 1940.

IV.

Hinn 7. maí 1980 kærði Jón Sveinsson héraðsdómslögmaður, Akranesi f.h. Hauks Ármannssonar, Stillholti 14, þar í bæ, Edvard Lövdal fyrir meint brot á 248. gr. almennra hegningarlaga nr. 19, 1940.

Í kærinni segir að þann 25.4 1980 hafi umbjóðandi lögmansins selt Edvard Lövdal bifreið af gerðinni Toyota Cressida station, árgerð 1978. Umsamið kaupverð var kr. 5.900.000 og var greitt með þremur víxlum. Var einn að upphæð kr. 1.500.000 með gjalddaga 5.5. 1980, annar kr. 2.200.000 með gjalddaga 15.6. 1980 og sá þriðji kr. 2.200.000 með gjalddaga 15.7. 1980. Víxlarnir voru allir samþykktir pr. pr. Kambur hf., Óskar G. Hansen p.o. box 5524 Rvk., útgefnir af kaupanda bifreiðarinnar Edvard Lövdal, Kríuhólum 2, Reykjavík, og framseldir af sama og ábektir af Erni Ingólfssyni. Fyrsti víxillinn, sem gjaldféll 5.5. 1980, var afsagður sökum greiðslufalls 7. s.m.

Við athugun og samkvæmt upplýsingum hlutafélagaskrár og firmaskrár Reykjavíkur er hlutafélagið Kambur nafnnr. 5440-7378 ekki til í hlutafélagaskrá. Hjá Hagstofu Íslands er Kambur hf. auðkennt „Fasteignir — Árnesh“ án frekari skýringar, auk þess sem nafnið Hilmar H., Garðalandi 13, er við það tengt. Þá kom einnig í ljós við athugun hjá borgarfégetanum í Reykjavík að Edvard Lövdal sé undir gjaldprotaskiptum hjá embættinu vegna vanskilaskulda. Einnig kom fram, að p.o. box 5524 Rvk., heimilisfang Kambs hf., er skráð hjá pósthöfnunni í Reykjavík á nafn Edvards Lövdal. Loks liggur fyrir að Örn Ingólfsson (Sigurður Örn Ingólfsson) er búsettur að Mosfelli, Grímsneshreppi, en hann er að sögn lögmansins honum kunnur vegna vanskilaskulda einkum víxla.

Lögmaðurinn kveðst með tilliti til ofangreinds hafa lagt fram beiðni umbjóðanda síns hjá lögreglunni á Akranesi, sama dag og bréfið er dagsett, um að bifreiðin yrði tafarlaust tekin úr vörslu ofangreindra aðila.

Hafðist upp á bifreiðinni í Reykjavík og var hún þá tekin í vörslu lögreglunnar.

Samkvæmt afsali, dags. 25.4. 1980, hefur Haukur Ármannsson selt Edvard Lövdal bifreiðina E-93 sem er Toyota Cressida station af árgerð 1978. Kaupverð bifreiðarinnar var kr. 5.900.000 og sagt að fullu greitt með víxlum. Veðbókarvottorð lá ekki frammi við söluna, en seljandi ábyrgist að engar veðskuldir eða önnur eignabönd hvíli á bifreiðinni. Vitundarvottar eru Ástmar Arnarson og Sigrún Sigurðardóttir.

Vitnið Haukur Ármannsson, Stillholti 14, Akranesi, hefur skýrt frá því að ákærði Edvard Lövdal hafi komið að máli við sig hinn 25. apríl 1980

á Akranesi og viljað kaupa af því bifreið þess E-93. Vitnið var tregt til en lét þó tilleiðast og seldi Edvard bifreiðina sama dag. Með Edvard var Sigurður Örn Ingólfsson og var hann sagður atvinnurekandi. Væri hann á leið til Akureyrar til að sinna verkefni sem hann hefði með höndum. Bifreiðin var seld fyrir kr. 5.900.000, sbr. afsal undirritað af vitninu. Edvard greiddi bifreiðina með þrem víxlum. Var einn að fjárhæð kr. 1.500.000 en hinir að fjárhæð kr. 2.200.000 hvor. Kambur hf. var samþykkjandi víxlanna og hafði Óskar G. Hansson áritað þá f.h. fyrirtækisins. Áritun hans var fyrir á víxlunum, en auk þess áritaði Edvard þá sem útgefandi og Sigurður Örn sem ábekingur um leið og sala bifreiðarinnar fór fram. Edvard fullvissaði vitnið um, að víxlarnir væru öruggir og yrðu borgaðir á gjalddögum.

Um það bil tveim til þrem dögum síðar frétti vitnið, að Edvard hefði verið að reyna að selja bifreiðina á Akureyri og fór að gruna að ekki væri allt með felldu þar sem Edvard hafði sagt því að þetta væri einmitt bifreið sem hann hefði verið að leita að og ætlaði að eiga.

Næst hafði maður á Selfossi samband við vitnið og sagði því að honum hefði verið boðin bifreið vitnisins til kaups. Hefði Sigurður Örn Ingólfsson, er bauð bifreiðina, viljað selja hana fyrir kr. 4.000.000 gegn staðgreiðslu. Maðurinn vissi að ekkert hafði verið borgað út í bifreiðinni er vitnið seldi hana og fannst þetta grunsamlegt. Vitnið hafði þá samband við rannsóknarlögregluna og skýrði frá málsatvikum. Rannsóknarlögreglan kyrrsetti bifreiðina og var kaupunum síðan rift með samþykki Edvars Lövdal. Fékk vitnið bifreiðina til þaka og skilaði víxlunum.

Vitnið kveðst ekki hafa vitað að bú ákærða Edvars hafði verið tekið til gjaldþrotaskipta.

Vitnið Óskar Gunnar Hansen hefur skýrt frá því, að einhvern tíma fyrri hluta árs 1980 hafi ákærði Sigurður Örn Ingólfsson boðið því vinnu við fyrirtæki hans Kamb hf. sem hafði verið stofnað um Síldarverksmiðjuna í Djúpuvík. Átti vitnið að vinna þar við laxeldi. Vitnið hafði áður unnið við laxeldi og ætlaði Sigurður Örn að nýta þekkingu þess og lofaði því góðum launum. Ákærði kynnti vitnið síðan fyrir ákærða Edvard Lövdal, en þeir sögðust báðir vera eigendur fyrirtækisins.

Í apríl eða maí 1980 fór vitnið með ákærðu áleiðis til Akureyrar vegna einhverra viðskipta fyrirtækisins. Um það bil viku áður en farið var í ferðina hafði vitnið útbúið að beiðni ákærðu víxla, samtals að fjárhæð kr. 186.000.000, á eyðublöð sem ákærðu létu það hafa. Báðu þeir vitnið um að vélrita á víxlana upphæðir þeirra. Sögðu þeir vitninu að það gæti fengið ritvél lánaða hjá Bílasölunni Höfðatúni 10. Vitnið talaði við Davíð Ólafsson sem vann á bílasölunni og lánaði hann því ritvél.

Vitnið setti einungis fjárhæðir á víxlana, en þær voru frá 50.000 kr. og

upp í 2.200.000 kr. Ákærði Sigurður Örn tók víxlana í sínar hendur og sagði Edvard í því sambandi að best væri að gjaldkerinn geymdi víxlana og átti þá við Sigurð Örn.

Í framangreindri ferð til Akureyrar var komið við á Akranesi. Fengu ákærðu vitnið til þess að samþykkja nokkra af víxlunum og settu jafnframt við nafn vitnisins stimpillinn „pr. pr. Kambur hf.“. Sögðu ákærðu vitninu að það ætti að vera prókúruhafi fyrirtækisins og þetta ætti að vera „startfé“. Kváðu þeir vitnið ekkert þurfa að óttast þótt það skrifaði á víxlana, þeir yrðu örugglega borgaðir. Þyrfti vitnið aldrei að verða fyrir neinum skakkaföllum af þessu þar sem einungis væri unnt að ganga að fyrirtækinu en ekki vitninu. Vitnið er ekki visst um hver heildarupphæðin var á víxlum þeim sem það samþykkti f. h. Kambs hf.

Vitnið var viðstatt er ákærðu keyptu Toyota Cressida bifreiðina af Hauki Ármanssyni á Akranesi. Vitnið man ekki verðið á bifreiðinni, en hún var að öllu leyti greidd með víxlum, sem það hafði samþykkt f.h. Kambs h/f.

Vitnið samþykkti víxla nákvæmlega fyrir þeirri fjárhæð sem notaðir voru til að kaupa bifreiðina af Hauki og ef til vill meira.

Til viðbótar samþykkti það víxla á Akureyri án þess að stimpillinn Kambur hf. væri settur á þá. Vitnið kveðst ekkert geta fullyrt um upphæðina alls, en um tugi milljóna króna var að ræða. Vixla þessa átti að nota til að kaupa bifreiðar en selja þær síðan aftur og fá greitt í reiðufé sem renna átti til fyrirtækisins. Fyrirtækið átti síðan að greiða víxlana er það væri komið í gang. Sagði Edvard Lövdal að gott væri að hafa þessa víxla ef ákærðu gerðu góð viðskipti og lofaði að stimpillinn yrði settur á þá, ef til notkunar á þeim kæmi. Vitnið veit ekkert hvað varð um víxla þessa, enda lauk þar samskiptum ákærðu og vitnisins. Ákærðu lofuðu vitninu síðar að víxlarnir yrðu eyðilagðir.

EKKI varð úr bifreiðakaupum ákærðu á Akureyri. Ákærðu sögðust ætla að skila bifreiðinni sem keypt var á Akranesi. Vitnið kveður sér hafa verið hætt að lítast á blikuna og viljað draga sig út úr samskiptunum við ákærðu.

Vitnið sá víxla þá sem notaðir voru til bifreiðakaupa af Hauki Ármannssyni, samtals að fjárhæð kr. 5.900.000, og staðfesti nafnritun sína á þeim.

Vitnið Ástmar Örn Arnarson húsasmiður, Grenilundi 12, Garðabæ, sonur ákærða Sigurðar Arnar, hefur skýrt frá því að faðir þess hafi boðið því í umrædda ferð norður á land sem það fór ásamt honum, Edvard Lövdal og Óskari Gunnari Hansen, en vitnið var á þessum tíma frá vinnu vegna viðbeinsbrots. Vitnið vissi ekki alveg hvert erindið var, en það gat verið viðskiptalegs eðlis.

Þeir komu til Akraness seinni hluta dags og gistu þar nóttina eftir. Edvard þekkti eitthvað mann sem rak Shell bensínstöðina á Akranesi og keypti af honum Toyota Cressida bifreið. Edvard greiddi bifreiðina með

víxlum á Kamb hf., en þeir Edvard og Sigurður Örn faðir vitnisins áttu þetta fyrirtæki saman. Vitnið heldur að Óskar Gunnar Hansen hafi skrifað upp á víxlana sem samþykkjandi, Edvard sem útgefandi og faðir þess sem ábekingur. Man vitnið eftir að Edvard bað föður þess um að ábekja víxlana.

Vitnið veit ekki hvort Óskar Gunnar skrifaði upp á fleiri víxla en þá sem notaðir voru til þessara bifreiðakaupa. Vitnið minnir að Toyota bifreiðin hafi verið greidd með víxlum, samtals að upphæð kr. 6.000.000, eða a.m.k. mjög nærri því.

Síðan var farið til Akureyrar og þar seldi Edvard Mazda bifreið sem þeir höfðu komið á frá Reykjavík og Eva Jónsdóttir sambýliskona hans átti. Edvard tók aðra Mazda bifreið upp í og fékk eitthvað borgað á milli. Síðari Mazda bifreiðina seldi hann aftur og tók Toyota bifreið upp í og fékk enn borgað á milli. Edvard reyndi að kaupa fleiri bifreiðar á Akureyri, en ekki varð úr frekari viðskiptum.

Ákærði Sigurður Örn Ingólfsson hefur skýrt frá því, að ákærðu hafi verið staddir á Akranesi 25. apríl 1980 á ferð norður í land er Haukur Ármannsson seldi Edvard bifreiðina E-93. Ákærði kveður þá Edvard og Hauk hafa verið kunningja og átt viðskipti saman. Ákærði þekkti hins vegar Hauk ekki. Edvard greiddi fyrir bifreiðina með 3 víxlum samtals að fjárhæð kr. 5.900.000. Edvard var útgefandi á víxlunum, en þeir voru ábektir af báðum ákærðu. Samþykkjandi víxlanna var Óskar Gunnar Hansen f.h. hlutafélagsins Kambs, en það fyrirtæki hafði ákærði keypt nokkru áður.

Ákærði kveðst hafa talið allt með felldu með víxlana og öruggt, að þeir yrðu greiddir á gjalddaga. Hafði Edvard og lagt áherslu á þetta við ákærða. Fyrsti víxillinn var þó ekki greiddur þegar að gjalddaga kom vegna þess að hann fannst ekki þar sem hann var skakkt vistaður og féllst Edvard á að rifta kaupunum.

Ákærði neitar að hafa framið fjársvik við kaupin á bifreiðinni E-93 svo sem honum er gefið að sök í ákæru.

Ákærða var kynntur framangreindur framburður Óskars Gunnars Hansen varðandi Kamb hf.

Ákærði kvaðst alls ekki lita svo á að Óskar Gunnar hafi verið ráðinn til vinnu hjá honum við Kamb hf. Það var verið að ræða um hvað hægt væri að gera við Síldarverksmiðjuna á Djúpuvík og kom Edvard Lövdal með þá hugmynd að hafa þar laxeldi. Ákærði kveðst ekkert vit hafa haft á þessu og ekki vita hvort hægt var að vera þar með fiskeldi. Hins vegar megi segja að Edvard hafi verið að byggja loftkastala, en ákærði var opin fyrir öllu jákvæðu, þ.e. ef hægt væri að hagnýta þessa aðstöðu. Rætt var um það að tilvalið væri að hafa Óskar Gunnar Hansen með ef komið yrði

þarna á fiskeldi þar sem hann hefði eitthvað komið nærri laxeldi. Edvard hafði þó orðið er þeir voru að ræða um þetta. Hugmyndin var sú að þeir Edvard ættu báðir Kamb hf. þótt ákærði hefði keypt félagið. Edvard átti að ganga inn í kaupin ef hugmyndir hans stæðust um fiskeldi á staðnum.

Það varð úr, er þeir ákærðu og Óskar Gunnar voru að ræða víxlana, að Óskar Gunnar skyldi vélrita fjárhæðir á víxla samtals að upphæð 186 milljónir króna. Hins vegar þorir ákærði ekki að fara með hve mikið hann vélritaði af víxlum. Þeir Edvard báðu Óskar Gunnar um þetta og var haft í huga að gott væri að hafa víxlana til taks ef þetta yrði stórfyrirtæki hjá þeim. Hugmyndin var komin frá Edvard, en ákærða fannst þetta vera áframhald af loftköstulum Edvards. Það geti alveg komið heim og saman að ákærði sjálfur hafi verið með þessa víxla einhvern tíma. Ákærði kveðst ekkert geta sagt um upphæðina, en sér finnst ákaflega ólíklegt að um 186 milljónir króna hafi verið að ræða.

Varðandi bókhaldsmanninn sem Óskar Gunnar nefnir í framburði sínum, þá sé um að ræða kunningja hans Geir Egilsson, Hveragerði. Það var hugsað þannig að Geir mundi sjá um færslu bókhalds ef fyrirtækið kæmist á laggirnar. Geir kom einhvern tíma á rabbfund með þeim og var málið skýrt fyrir honum og féllst hann á að þeir mættu leita til hans með bókhaldið ef af þessu yrði.

Varðandi framburð Óskars Gunnars, að hann hafi verið gerður að prókúruhafa fyrir Kamb hf. og hafi samþykkt víxla fyrir hönd félagsins samtals að upphæð um kr. 40 milljónir á Akranesi, sagðist ákærði vera sammála því að það hefði komið til tals að Óskar Gunnar tæki þátt í félaginu ef til kæmi, m.a. sem prókúruhafi. Þetta hafi allt verið laust í reipunum. Ákærði kannast við að Óskar Gunnar hafi skrifað upp á eitthvað af víxlum fyrir hönd Kambs hf. á Akranesi, en hann geti ekki fullyrt um upphæðina. Það átti þó ekki að nota þá víxla fyrr en að Kambur hf. hefði komið á fót laxeldisstöð.

Ákærði var spurður hvers vegna Óskar Gunnar Hansen hefði verið að skrifa upp á þessa víxla í þessu ferðalagi þeirra norður ef ekki átti að nota þá strax. Hann kveðst ekkert vita um það. Þetta hafi allt verið í lausu lofti. Sumir víxlarnir voru notaðir til kaupa á bifreiðinni E-93, samtals kr. 5.9 milljónir. Minnir ákærða að Edvard hafi verið útgefandi á víxlum sem Óskar Gunnar samþykkti f.h. Kambs hf. Víxlarnir voru þrír, einn kr. 1.500.000 og tveir kr. 2.200.000. Ákærði var ábekingur á þeim. Raunar var það Edvard sem keypti bifreiðina, en það var greiði við hann að láta hann hafa víxlana og átti hann að greiða þá.

Ákærði kvað sér ókunnugt um það að átt hefði að nota umrædda víxla til bifreiðakaupa en síðan að selja bifreiðarnar fyrir reiðufé og fá þannig byrjunarfjármagn fyrir Kamb hf.

Ákærði kvaðst ekki muna eftir að hann og Edvard hafi látið Óskar Gunnar samþykkja víxla samtals að fjárhæð kr. 20 milljónir eða meira á Akureyri og að hann hafi látið þau orð falla að betra væri að hafa þessa víxla ef þeir gerðu góð viðskipti. Hann muni ekki til þess að Óskar Gunnar hafi skrifað upp á víxla á Akureyri en þó geti það verið.

Ákærði kvað alla víxlana, sem Óskar Gunnar skrifaði upp á, hafa verið eyðilagð, nema víxlana sem notaðir voru til kaupa á bifreiðinni E-93. Honum fannst þetta alveg út í hött að vera að láta Óskar Gunnar skrifa upp á víxlana, en Edvard hafi átt hugmyndina að þessu. Ekkert fór í umferð af víxlunum, nema víxlarnir vegna bifreiðarinnar E-93.

Ekki var búið að skipa í stjórn Kambs hf. Þetta var allt á umræðugrundvelli að sögn ákærða.

Ákærði Edvard Lövdal hefur skýrt frá því að Sigurður Örn Ingólfsson hafi verið farinn að athuga um kaup á Kambi hf. þegar hann fór að hafa afskipti af málinu. Hafi þeir Sigurður Örn og Haraldur Guðjónsson, einn af eigendum Kambs hf., verið búnir að koma sér saman um verðið á húsum félagsins, en ekki vélunum. Þegar ákærði heyrði verðið á húsunum sem hann minnir að hafi verið kr. 800.000 féllst hann á kaupin með Sigurði Erni. Sigurður Örn lagði út fyrir kaupverðinu og greiddi ákærði honum síðar sinn hluta eða helminginn.

Síðar var farið að tala um vélarnar í síldarverksmiðjunni. Keyptu þeir Sigurður Örn þær líka og samþykkti Sigurður Örn tryggingarvixil að upphæð kr. 400.000 vegna kaupanna. Undanskilið var þurrkari og pressa. Þeir Sigurður Örn ætluðu síðan að borga tryggingarvixilinn saman. Vixillinn var án gjalddaga, en átti að greiðast haustið 1980.

Tilgangurinn með þessum kaupum var ekki ákveðinn í upphafi, en það réð úrslitum hvað þetta fekkst á góðu verði. Síðan kom til tals hjá þeim Sigurði Erni að nota þetta í brask með því að útbúa víxla á vegum hlutafélagsins. Sigurður Örn kom síðan með Óskar Gunnar Hansen. Óskar Gunnar átti að vera prókúruhafi fyrir félagið og áttu ákærði og Sigurður Örn báðir hugmyndina að því.

Óskar Gunnar Hansen fór síðan að vélrita víxla fyrir þá Sigurð Örn. Vélritaði Óskar Gunnar upphæðir á víxla sennilega að fjárhæð nærri tvö hundruð milljónir. Átti Óskar Gunnar að vélrita ákveðnar upphæðir á víxlana og var þá haft í huga, að þeir yrðu gjaldgengir í bifreiðakaupum og almennum viðskiptum. Edvard kvað þó ekki hafa legið þarna að baki nein svik af þeirra hálfu, heldur hafi þetta aðeins verið hugsað sem fjármagnsmyndun til að mynda veltu og hafi allir víxlar sem færu í umferð átt að greiðast.

Síðan hafi Óskar Gunnar samþykkt víxla, en Edvard kveðst ekki geta fullyrt um upphæðir þeirra. Framburður Óskars Gunnars að um kr.

60.000.000 hafi verið að ræða gæti staðist. Af þeim víxlum fóru 3 að fjárhæð kr. 5.900.000 til bifreiðakaupa eins og að framan greinir, en ekki fleiri. Hins vegar fékk Sigurður Örn víxlana og kveðst ákærði ekki vita hvað hann gerði við þá. Veit hann ekki til þess að Sigurður Örn hafi látið neitt af þeim í umferð.

Á Akureyri buðu ákærðu víxla í bifreiðaviðskiptum, en hættu við þau, þar sem þeir sáu að Óskar Gunnar var ekki beint heppilegur í þetta. Hann var að sögn ákærða óreglusamur og líka í meira lagi kjöftugur. Ekki var búið að tilkynna Óskar Gunnar sem prókúruhafa.

Ákærði kveðst mótmæla kærinni frá Jóni Sveinssyni f.h. Hauks Ármannssonar. Ekki sé um að ræða fjársvik af hans hálfu að neinu leyti. Það hafi aldrei annað verið ætlunin en að greiða þessa víxla. Ástæðan fyrir því að fyrsti víxillinn með gjalddaga 5. maí var afsagður var sú að hann var vistaður í Búnaðarbanka Íslands, aðalbanka, en var til innheimtu í Landsbanka Íslands, aðalbanka. Ákærði kveðst því ekki hafa getað greitt víxilinn þar sem hann fannst ekki við eftirgrennslan lögfræðings hans, Arnar Clausen hrl. Ákærði fékk ekki tilkynningu fyrr en 9. maí að hún kom í pósthólf hans nr. 5524. Hún var ekki komin að morgni þessa dags. Örn Clausen var með peningana til greiðslu á víxlinum. Var hann búinn að reyna að ná sambandi við Hauk Ármannsson til að fá upplýst, hvar víxillinn væri, en það hafði ekki tekist og Haukur ekki haft samband við hann, þrátt fyrir skilaboð.

Ákærði kvað það ósannindi, sem fram kemur í kærinni, að Kambur hf. sé ekki til í hlutafélagaskrá og greinilegt að viðkomandi hafi ekki kynnt sér málið til hlítar. Kambur hf. hafi verið skráður frá því árið 1972 og eignir félagsins margfalt það sem um ræðir í kærinni. Ákærði kvaðst hafa fallist á riftun bifreiðakaupanna gegn því að hann fengi til baka víxla þá sem hann greiddi bifreiðina með.

Ákærði kveðst hafa gert ýmislegt fyrir bifreiðina og lagt í töluverðan kostnað, enda hafi hún verið í mikilli óhriðu þegar hann tók við henni. Áskilji hann sér rétt til skaðabóta vegna þess sem hann lagði út vegna bifreiðarinnar og vegna rangrar vistunar á víxlinum og afsagnar hans.

Að endingu kvaðst ákæri vilja benda kærendum á, hvað það geti þýtt að víxill er ekki á greiðslustað á gjalddaga.

Ákærða Edvard var kynnt skýrsla sú sem Óskar Gunnar Hansen gaf hjá Rannsóknarlögreglu ríkisins 29. júlí 1980 og varðar m.a. Kamb hf. Ákærði kvað það rétt að Sigurður Örn Ingólfsson hafi ætlað að ráða Óskar Gunnar í einhverja vinnu við sildarverksmiðjuna í Djúpúvík. Ákærði var ekki orðinn eigandi að félaginu en hafði verið boðið það og var að aðstoða Sigurd Örn við þetta.

Varðandi þessa víxla, sem Óskar Gunnar segist hafa vélritað á fyrir þá

Sigurð Örn Ingólfsson samtals að fjárhæð kr. 186 milljónir, þá skýrir ákærði frá því að hann hafi átt bunka af víxlum sem hann lét Sigurð Örn hafa. Þeir Óskar Gunnar og Sigurður Örn voru mikið að ræða þetta saman í sambandi við síldarverksmiðjuna. Óskar Gunnar fór með þessi víxleyðublöð með sér að heiman frá ákærða, en þar hafði ákærði látið Sigurð Örn hafa þau. Ekki veit ákærði hvað Óskar Gunnar hefur átt að vélrita upphæðir á marga víxla eða um hve háar fjárhæðir var að ræða. Spyrja verði Sigurð Örn um það hvað hafi átt að gera við þessa víxla.

Ákærði kannast ekki við að hafa sagt við Óskar Gunnar að best væri að láta gjaldkerann geyma víxlana og átt þar við Sigurð Örn.

Tilgangurinn með ferðinni norður hafi verið að kaupa eina eða tvær bifreiðar og eins hafi þetta verið skemmtiferð.

Ákærði fékk víxlana 3 að fjárhæð kr. 5.900.000 frá Sigurði Erni til að greiða bifreiðina í sambandi við uppgjör milli þeirra og var hluti af fjárhæðinni lán.

Sigurður Örn var með Óskar Gunnar á sínum snærum í vinnu eða ákærði vissi ekki betur og var það ástæðan fyrir því, að Óskar Gunnar samþykkti víxlana. Ákærði heyrði Óskar Gunnar nefndan í sambandi við prókúru fyrir Kamb hf. og var verið að þvæla um þetta fram og aftur.

Ákærði kannast ekki við að Óskar Gunnar hafi skrifað upp á víxla á Akureyri, enda sá ákærði hann varla þar. Neitaði ákærði þeim framburði Óskars Gunnars að þeir Sigurður Örn hafi verið að biðja hann um að skrifa upp á víxla. Honum hafi ekki komið það til hugar að láta Óskar Gunnar skrifa upp á víxla.

Ákærði heldur að ljóst hafi verið, þegar víxlarnir voru útbúnir vegna kaupa bifreiðarinnar E-93, að Kambur hf. gæti greitt þá á gjalddaga ef unað var við þann rekstur, sem Sigurður Örn ætlaði að hafa í síldarverksmiðjunni í Djúpuvík. Ætlaði hann m.a. að hafa þar laxeldi, en ákærði var ekki mikið inni í því.

Ákærða var kynnt skýrsla sú sem Sigurður Örn gaf hjá rannsóknarlög-reglunni um þennan þátt málsins og gerði hann þær athugasemdir við hana að hann hefði ekki átt hugmyndina að laxeldi í Síldarverksmiðjunni í Djúpuvík, enda hafi hann ekkert vit á svoleiðis hlutum. Minnir ákærða að hugmyndin að þessu hafi verið komin áður. Ákærði kveðst ekki hafa verið dómbær á það hvort hægt hafi verið að vera með laxeldi þarna. Hins vegar leist honum vel á þetta sem leikmanni.

Í þinghaldi 1. ágúst 1980 kvaðst ákærði ekki kannast við það er Óskar Gunnar Hansen hefur borið að Óskar Gunnar hefði samþykkt víxla f.h. Kambs hf. að fjárhæð rúmlega 60 milljónir króna og afhent þá ákærða og Sigurði Erni.

Ákærði kveðst hafa haft ástæðu til að ætla að Óskar Gunnar hefði

prókúruumboð fyrir fyrirtækið vegna þess að Sigurður Örn ætlaði að setja hann í starfið.

Ákærði sagði ekki Hauki Ármannssyni frá því að hann væri gjaldþrota er hann keypti bifreiðina.

Síðar fyrir dómi skýrði ákærði frá því að ákærðu hefðu verið aðaleigendur Kambs hf. en Óskar Gunnar Hansen prókúruhafi og ritað samþykki á víxlana, þegar bifreiðin R-93 var keypt. Ákærði taldi að eignir hlutafélagsins Kambs hefðu nægt til greiðslu víxlanna. Kvaðst hann mótmæla því er í ákæru greinir, að enginn víxilskuldaranna hefði getað efnt greiðsluskyldur sínar. Ákærði samþykkti riftun kaupanna 9. maí 1980, enda sagði hann að bifreiðin hefði ekki verið í umsömdu ástandi.

Ákærði vildi að það kæmi fram að Haukur Ármannsson hefði rekið fyrirtækið Skaganesti á Akranesi og ákærði átt við hann viðskipti 2 ár á undan. Haukur bauð ákærða bifreiðina fala að fyrra bragði.

Vitnið Haraldur Guðjónsson, Svansbúð í Kaldraneshreppi í Strandasýslu, kveðst hafa keypt öll mannvirki, vélar og lagera Sildarverksmiðjunnar á Djúpuvík á opinberu uppboði árið 1970 eða 1971 fyrir 210.000 krónur auk sölukostnaðar. Vitnið seldi nokkru síðar bryggjur og lagerhús og árið 1973 seldi það Kambi hf. verksmiðjuhúsin fyrir kr. 30.000.

Vitnið kveður aðdragandann að því að það annaðist sölu á Kambi hf. til Sigurðar Arnar Ingólfssonar hafa verið þann, að Hilmar sonur þess, sem var stjórnarformaður félagsins, hafi hringt til þess árið 1980 og beðið það um að ganga frá sölunni þar sem hann væri upptekinn. Féllst vitnið á þetta. Sigurður Örn hafði áður haft samband við Hilmar og falast eftir því að fá félagið keypt.

Eignir félagsins voru eingöngu verksmiðjuhús Sildarverksmiðjunnar á Djúpuvík. Kveðst vitnið álíta að þær hafi verið lítils eða einskis virði og vildu eigendur losna við þær. Vitnið og Hilmar sonur þess voru búnir að tala saman um að það væri nokkuð sama á hvað eignirnar seldust. Það sem vakti fyrir þeim var að losna við kvöðina á eignunum og þurfa ekki að hafa áhyggjur af þeim meir. Gaf Hilmar vitninu alveg frjálsar hendur með verðlagningu.

Áður en salan fór fram kallaði vitnið inn öll hlutabréfin sem voru sex að tölu hvert að fjárhæð kr. 5.000. Vitnið hafði síðan samband við Sigurð Örn og sagði honum að það væri tilbúið að ganga frá sölunni og hefði umboð til þess.

Sigurður Örn kom síðan til vitnisins og var maður með honum sem vitnið komst síðar að að var Edvard Lövdal. Ræddu þeir um söluna á verksmiðjunni og hvað hún ætti að kosta. Telur vitnið, að það hafi átt uppástunguna að verðinu sem var kr. 400.000. Var um það samið að Sigurður Örn mætti greiða andvirðið með tryggingarvísli sem félli í gjalddaga seinni part næsta

sumars. Það kom til greina í samningum vitnisins og Sigurðar Arnar að hann mætti gefa út annan víxil ef hann hefði ekki peninga þegar kæmi að gjalddaga. Edvard var áheyrandi að þessum viðræðum, en lagði ekkert til málanna og vissi vitnið ekki til þess að hann væri neitt við þetta riðinn.

Nokkrum dögum seinna eða þann 25.3. 1980 komu Sigurður Örn og Edvard heim til vitnisins og var þá formlega gengið frá þessu. Lagði Edvard ekkert til málanna frekar en áður. Vitnið gaf ekki út afsal en afhenti Sigurði Erni öll hlutabréfin í Kambi hf. og einnig fékk hann veðbókavottorð. Sigurður Örn afhenti vitninu sem greiðslu tryggingarvíxil að fjárhæð kr. 400.000. Víxill þessi hafði ekki verið greiddur er vitnið var yfirheyrð í dómi 24. nóvember 1982 og hafði enginn reki verið gerður að því að innheimta hann.

Vitnið átti sjálft allar þær vélar sem voru í húsakynnum Síldarverksmiðjunnar á Djúpuvík og var Sigurði Erni kunnugt um það. Þegar Sigurður Örn var búinn að fá hlutabréfin í Kambi hf. afhent óskaði hann eftir því við vitnið að það seldi honum vélarnar. Vitnið taldi vélarnar ónýtar og sennilega lítils virði og skýrði Sigurði Erni frá því. Það sagði honum þó að ein vélín væri ónotuð, en hún væri um 40 ára gömul og hefði staðið óhreyfð allan tímann og síðustu árin í hálfopnu húsnæði. Einnig benti vitnið Sigurði Erni á það að erfitt væri að flytja vélarnar burtu og það myndi ekki borga sig að reyna að selja þær í brotajárn. Sigurður Örn vildi samt sem áður kaupa vélarnar og varð það að samkomulagi á milli hans og vitnisins að hann fengi þær fyrir kr. 300.000. Vitnið gaf Sigurði Erni afsal fyrir vélunum. Voru þetta allar vélarnar í verksmiðjunni, nema þurrkari og pressa með tilheyrandi. Það kom ekki fram, þegar vitnið var að selja Sigurði Erni hlutabréfin og vélarnar, til hvers hann ætlaði að nota þau.

Hinn 19.5. 1980 komu þeir Edvard og Sigurður Örn til vitnisins að Svansbúð og gistu þar. Þeir voru á leiðinni til Djúpuvíkur til þess að líta á eignirnar, en þeir höfðu ekki skoðað þær fyrr.

Hinn 8.6. 1980 komu þeir Edvard og Sigurður Örn aftur er þeir voru á leiðinni til Djúpuvíkur. Var þá með þeim maður á vörubifreið. Hann var þó ekki á þeirra vegum eftir því sem vitnið best veit, en var í einhverju samfloti með þeim. Vitnið fór með þeim til Djúpuvíkur og heyrði þá Edvard og Sigurð Örn vera að tala um það við heimamenn að þeir ætluðu að setja upp fiskirækt í verksmiðjuhúsinu og tönkunum. Voru þeir að tala um eitthvert amerískt fyrirtæki sem þátttakanda í þessu fiskiræktaræfin-týri.

Vitnið kveður félagið engan stimpil hafa átt og hljóti stimpill með nafni þess að hafa verið búinn til eftir að Sigurður Örn var orðinn eigandi þess.

Vitnið Hilmar Haraldsson framkvæmdastjóri, Hæðabyggð 25, Garðabæ,

kveður Harald Guðjónsson föður sinn, hafa keypt Sildarverksmiðjuna í Djúpuvík á nauðungaruppboði árið 1969 eða 1970, en verksmiðjan hafði þá ekki verið starfrækt frá því árið 1950. Allar vélar, sem voru í verksmiðjunni, voru frá því fyrir stríð. Síðan stofnuðu vitnið og bræður þess og mágur félagið Kamb hf. til að reka þessar fasteignir, en þær voru taldar lítils eða einskis virði. Vitnið var stjórnarformaður félagsins meðan þeir áttu það. Allar vélar sem þeir töldu verðmæti í seldu þeir eða gáfu. Meðal annars gáfu þeir Vélskólanum minnstu ljósavélina og veittu þeir skólanum leyfi til að taka alla hluti, sem talið var að hann gæti haft not af. Var þetta árið 1971 að vitnið minnir.

Í febrúar 1980 að vitnið telur keypti Sigurður Örn Ingólfsson hlutafélagið og þær vélar sem eftir voru að undanskildum þurrkara og sildarpressu. Þær vélar sem fylgdu í kaupunum voru fjórar mjög stórar ljósavélar, hver örugglega yfir 10 tonn. Þessar vélar eru mjög lítils virði, þar sem þær eru um 40 ára gamlar, úreltar og búnar að standa ónotaðar í um 30 ár. Taldi vitnið ekki hafa svarað kostnaði að nota þær þar sem þær voru þetta gamlar og mjög kostnaðarsamt að flytja þær úr stað.

Faðir vitnisins sá um sölu á þessu til Sigurðar Arnar. Sagðist Sigurður Örn hafa í hyggju að koma upp laxeldi og nota þrær og tanka á staðnum í því skyni. Ákærði greiddi fyrir verksmiðjuna og vélarnar samtals kr. 400.000 með tryggingarvixli sem var með gjalddaga í ágúst sama ár að vitnið minnir. Vitnið veit ekki til að vixill þessi hafi nokkurn tímann verið greiddur. Vitnið heldur örugglega, að Sigurður Örn hafi falast eftir kaupunum enda stóð ekki til að selja eignirnar. Vitnið kveður eignirnar hafa verið seldar þar sem þær voru einungis kvöð á eigendum, og skipti verðið því ekki máli. Kaupin hafa ekki gengið til baka.

Vitninu var sýndur stimpill Kambs hf. á víxlum, sem liggja fyrir í málinu. Vitnið kveður fyrirtækið aldrei hafa átt neinn stimpil og hafi því stimpill ekki fylgt með í sölunni til Sigurðar Arnar Ingólfssonar.

Í vottorði Sýslumanns Strandasýslu til rannsóknarlögreglu, dags. 18. júlí 1980, segir á þessa leið um Kamb hf.

„Hér með vottast að samkvæmt hlutafélagaskrá Strandasýslu er félagið Kambur hf. skrásett 12/4 1972, samþykktir dags. 9/3 1972. Atvinna: Kaup og rekstur fasteigna og annar skyldur atvinnurekstur, svo og lánastarfsemi.

Stofnendur: Hilmar Haraldsson, Goðalandi 13, Reykjavík, Guðjón Haraldsson, Markholti 14, Mosfellssveit, Sigurður Sigurðsson, Markholti 3, Mosfellssveit, Garðar Haraldsson, Lágafelli, Örn Steingrímsson, Lágafelli, Jón Haraldsson, Lágafelli.

Stjórn: Hilmar Haraldsson, formaður, Guðjón Haraldsson, meðstjórnandi, Sigurður Sigurðsson, meðstjórnandi.

Framkvæmdastjóri: Hilmar Haraldsson.

Heimili og varnarþing: Árneshreppur, Strandasýslu.

Firmað rita tveir stjórnendur.“

Í veðbókarvottorði, dags. sama dag og að framan greinir, segir að engar veðskuldir eða önnur eignabönd hvíli á eigninni.

Niðurstöður:

Svo sem nú hefur verið rakið fóru ákærðu í ferð norður í land vorið 1980 ásamt Óskari Gunnari Hansen og Ástmari Arnarsyni. Að því er fram hefur komið var ferðalag þetta farið í viðskiptatilgangi. Höfðu ákærðu af því tilefni látið útbúa mikið magn af víxlum, svo sem áður er rakið, sem Óskar Gunnar Hansen áritaði sem prókúruhafi hlutafélagsins Kambs, en hlutabréf fyrirtækis þessa hafði ákærði Sigurður Örn keypt nokkru áður gegn víxli að fjárhæð kr. 400.000, sem aldrei var greiddur. Höfðu ákærðu í tilefni af kaupunum látið útbúa stimpil með nafni fyrirtækisins og stimpluðu með honum á víxlana við nafn samþykkjanda, en Óskar Gunnar ritaði samþykki á þá f.h. Kambs hf. Eignir framangreinds hlutafélags voru hús Sildarverksmiðjunnar á Djúpuvík, sem voru illa farnar að því er séð verður og lítils virði að sögn seljenda, sbr. og verð það, er Sigurður Örn keypti þau fyrir.

Þegar ákærðu og framangreindir menn voru staddir hinn 25. apríl á Akranesi á ferðalaginu keypti ákærði Edvard bifreiðina E-93 af Hauki Ármannssyni. Greiddi hann fyrir bifreiðina kr. 5.900.000 með 3 víxlum, er Óskar Gunnar Hansen hafði verið látinn samþykkja f.h. Kambs hf. Gjald dagar víxlanna voru 5. maí, 15. júní og 15. júlí sama ár. Sigurður Örn kveður víxla þessa hafa verið látna af hendi við Edvard í greiðaskyni. Útgefandi á víxlunum var Edvard Lövdal, en ábekingur Sigurður Örn Ingólfsson. Eins og áður greinir hafði bú Edwards Lövdals verið tekið til gjaldþrotaskipta og eignir Sigurðar Arnar eitthvert lausafé. Skömmu eftir kaupin reyndi Sigurður Örn að sögn Hauks Ármannssonar að selja bifreiðina manni á Selfossi fyrir 4.000.000 krónur gegn staðgreiðslu. Maðurinn lét Hauk vita af þessu. Kærði Haukur málið og var kaupunum rift að afstaðinni yfirheyrslu hjá rannsóknarlögreglu hinn 9. maí s.á. Var þá fyrsti víxillinn, sem Haukur fékk frá ákærðu, fallinn í gjalddaga og hafði verið afsagður.

Ákærði Edvard kveðst aldrei hafa ætlað annað en greiða víxlana. Ástæðan fyrir því, að fyrsti víxillinn var afsagður, var sú að hann var vistaður í Búnaðarbanka Íslands, aðalbanka, en hann var til innheimtu í Landsbankanum. Hafi ákærði ekki getað greitt víxillinn þar sem hann fannst ekki við eftirgrennslan lögfræðings hans Arnar Clausen hrl., en tilkynning um víxillinn ekki verið komin í póstbox ákærða að morgni 9. maí.

Ákærði Sigurður Örn kveðst hafa talið allt með felldu með víxlana sem

notaðir voru til að kaupa bifreiðina E-93, og öruggt að þeir yrðu greiddir á gjalddaga. Hefði meðákærði og lagt áherslu á þetta við sig.

Samkvæmt framansögðu telur dómurinn sannað að ákærðu hafi staðið saman að viðskiptum með bifreiðina E-93. Hafi þeim verið ljóst, eða mátt vera það, að hvorki Kambur hf. né þeir sjálfir mundu geta efnt greiðsluskyldur sínar samkvæmt víxlunum ef miðað er við eignir félagsins og efnaðag þeirra sjálfra, enda var kaupnum rift. Þegar litið er til annarrar háttsemi ákærðu í máli þessu þykir sannað að þeir hafi gerst sekir um fjársvik með framangreindu atferli og með því orðið brotlegir gegn 248. gr. almennra hegningarlaga nr. 19, 1940.

Haukur Ármannsson hefur gert skaðabótakröfu á hendur Edvard Lövdal, vegna tjóns þess er hann telur sig hafa orðið fyrir af völdum ákærða í apríl og maí 1980.

Sundurliðast krafan þannig:

1. Daggjald fyrir afnot af bifreiðinni E-93 í 12 daga, 10.800 pr. dag	kr. 129.600
2. Kílómetragjald fyrir 1200 km kr. 108 pr. km	“ 129.600
3. Innheimtukostnaður og afsögn víxils í banka	“ 12.350
4. Símakostnaður og annað óhagræði	“ 25.000
5. Ferða- og dagpeningar lögmanns til Rvk.	“ 60.000
6. Greiðsla til lögmanns	“ 61.655
Samtals	kr. 418.205

Ákærði hefur alfarið mótmælt kröfunni.

Krafa þessi þykir vanreifðuð og eigi nægum gögnum studd. Ber því að vísa henni frá sakadómi.

V. og VIII.

Við rannsókn á kæru Steingríms Þórissonar, dags. 21. nóvember 1980 á hendur Edvard Lövdal fyrir ætluð fjársvik, var kannaður ferill leikfanga, þ.e. bíla, drottningarvagna, sjónvarpa og síma, allt með innbyggðum útvarpstækjum, sem kæra Steingríms beindist m.a. að. Rakti rannsóknar-lögreglan feril varnings þessa til afgreiðslu Eimskipafélags Íslands á Ísafirði þar sem hann var geymdur, skráður á nafn Ágústs Salómonssonar, Hrannargötu 2 þar í bænum.

Svo sem í framburði Þóris Rafns Halldórssonar greinir flutti hann ásamt Einari bróður sínum vörur til geymslu hjá Huldu Lövdal að Digranesvegi 108, Kópavogi. Kvað Þórir Rafn hafa verið um að ræða vörur sem Steingrímur Þórisson átti að fá.

Hulda Lövdal hefur skýrt frá því að Edvard Lövdal sonur hennar og

Sigurður Örn Ingólfsson hafi sótt þessar vörur og kannaði rannsóknarlögreglan, hvort hugsanlegt væri að þær hefðu verið seldar öðrum.

Við eftirgrennsan kom í ljós að þann 12.5. 1980 fór vörusending til Ísafjarðar með skipi Eimskipafélags Íslands og voru sendendur þeir Edvard og Sigurður Örn, Hörpugötu 12, Reykjavík. Var um að ræða 42 colly af vörum 150 kg að þyngd. Móttakandi var Ágúst Salómonsson, Hrannargötu 2, Ísafirði.

Við skýrslutöku þann 5.7. 1980 af Ágústi Sigurði Salómonssyni hjá rannsóknarlögreglu komu fram grunsemdir um að hann hefði verið fenginn með sviksamlegum hætti til að samþykkja víxla upp á töluverðar fjárhæðir vegna kaupa á framangreindum leikföngum.

Í október 1979 hafði Bjargey hf., sem Úlfar Nathanelsson rak, flutt til landsins 2520 leikföng með innbyggðum útvarpstækjum og var um að ræða bíla, drottningarvagna, sjónvörp og síma. Edvard Lövdal annaðist dreifingu á þessum leikföngum í verslanir víðsvegar um land. Leikföngin reyndust ill-seljanleg að sögn kaupmanna er þau fengu, svo sem áður greinir, og óskuðu sumir þeirra eftir því við Edvard, að hann tæki þau til baka. Einnig kærðu nokkrir þeirra Edvard fyrir ætluð fjársvik vegna viðskipta. Leikföng þau, sem seld voru Ágústi Sigurði Salómonssyni, höfðu m.a. verið tekin til baka úr verslununum (sic) Örinni, Akranesi, Skálanum, Þorlákshöfn, Vík, Ólafsvík og leikfangaversluninni á Hlemmtorgi. Voru eigendum verslananna endurgreidd þau með víxlum á Steingrím Þórisson, Reykholti. Þá Edvard og Sigurð Örn greinir á um hvor þeirra hafi verið eigandi leikfanganna sem seld voru Ágúst Sigurði og hafa vísað hvor á annan í því sambandi.

Í skýrslu rannsóknarlögreglu segir, að laugardaginn 5. júlí 1980 hafi lögreglumennirnir Friðrik Hermannsson og Guðmundur Guðmundsson á Ísafirði farið skv. beiðni rannsóknarlögreglu í vörugeymslu Eimskipafélagsins á Ísafirði og talið vörur þær sem þeir Edvard og Sigurður Örn höfðu sent Ágústi Sigurði Salómonssyni. Var um eftirfarandi vörur að ræða:

„Leikfanga sjónvörp	171 stk.
“ bílar Lincon	192 stk.
“ bílar Rolls	192 stk.
“ drottningarvagnar	187 stk.
“ bílabrautir	29 stk.
“ símar	158 stk.
Skóklossar	13 pör
Stígvel	5 pör.“

Samkvæmt tollskjölum um innflutning þessa varnings til landsins, að

undanskildum klossunum og stígvélunum, er heildsöluverðmæti hans 4.000.000 krónur án heildsöluálagningar. Úlfar Nathanelsson, innflytjandi vörunnar, telur heildsöluálagninguna hafa verið um 25% þannig að frá honum hafi verðið verið um 5.000.000 krónur.

Í kaupsamningi, dags. 10. maí 1980, handrituðum á víxileyðublað, sem Ágúst Sigurður Salómonsson afhenti rannsóknarlögreglu hinn 5. júlí sama ár, segir að Ágúst Sigurður hafi framangreindan dag keypt af Sigurði Erni Ingólfssyni blönduð leikföng fyrir 7.500.000 krónur. Leikföngin eru sögð greidd með 10 víxlum, sem hver er að fjárhæð 750.000 krónur. Leikföngin eiga að sendast í gámi með Ríkisskip til Ísafjarðar. Sigurður Örn Ingólfsson undirritar samninginn sem seljandi, en Ágúst Sigurður f.h. Heildverslunar Ágúst Salómonssonar sem kaupandi. Kaupsamningurinn er handritaður aftan á víxileyðublað og segir í skýrslu rannsóknarlögreglu að Edvard Lövdal hafi útbúið hann. Af hálfu ákærða Sigurðar Arnar hefur verið lögð fram yfirlýsing frá Ágústi Sigurði Salómonssyni dags. 10.5. 1978, sem er að mestu samhljóða framangreindum kaupsamningi. Í yfirlýsingu þessari segir þó að Heildverslun Ágúst Salómonssonar hafi framangreindan dag keypt leikföng af ákærða en fjárhæðin er sú sama.

Vitnið Ágúst Sigurður hefur ekki kannast við að hafa undirritað umrædda yfirlýsingu. Undirskriftin sé þó sín, en á því kunni það enga skýringu. Vitnið kveðst ekki hafa þekkt ákærða 10.5. 1978. Vitnið kannast heldur ekki við að hafa undirritað yfirlýsinguna (kaupsamninginn) 10.5. 1980, en þó sé undirskriftin sín.

Sama dag og að framan greinir eða 5. júlí 1980 afhenti Ágúst Sigurður Salómonsson rannsóknarlögreglunni annað afsal (kaupsamning) sem er ódagsett. Segir þar, að Ágúst Sigurður selji hér með og afsali Jóhanni Ó. Jósefssyni, Hraunbæ 80 og Guðmundi Ársælssyni, Mosgerði 19, vörur (leikföng) fyrir 7.500.000 krónur. Upphaflega hefur staðið í afsalinu fjárhæðin 23.650.000, en yfir hana hefur verið strikað og framangreind fjárhæð sett í staðinn. Var þetta gert að beiðni Petrínu Georgsdóttur, móður Ágúst Sigurðar, að því er fram hefur komið. Svo sem á eftir verður rakið voru Ásgerði Kristjánsdóttur, unnustu Ágúst Sigurðar, sýndir víxlar samtals að fjárhæð kr. 23.650.000 á flugvellinum á Ísafirði, sem síðan voru rifnir. Ágúst Sigurður hafði samþykkt víxla þessa vegna framangreindra viðskipta en Ásgerður gefið þá út. Ásgerður Kristjánsdóttir undirritar framangreint plagg um söluna til Jóhanns Ó. Jósefssonar og Guðmundar Ársælssonar sem seljandi, en því fylgdi umboð í símskeyti dags. 13. júní s.á. til hennar frá Ágústi Sigurði um að hún hefði fulla heimild til að ganga frá öllum viðskiptum fyrir hans hönd. Jón Ármann Guðmundsson afhenti rannsóknarlögreglunni umboðið 18. júlí, en hann hafði tekið það til geymslu fyrir þá Jóhann Ósland Jósefsson og Guðmund Ársælsson.

Fyrir liggja í málinu 5 víxlar, hver að fjárhæð kr. 750.000, sem Ágúst Sigurður Salómonsson hefur samþykkt en Ásgerður Kristjánsdóttir gefið út. Verður nú gerð nánari grein fyrir víxlum þessum.

1. Víxill útgefinn á Selfossi 1. júlí 1980 með gjalddaga 25. sama mánaðar. Við nafn samþykkjanda er stimpillinn „pr.pr. Heildverslun Ágústs Salómonssonar.“ Víxill þessi var til innheimtu í Búnaðarbanka Íslands fyrir Jón Ármann Guðmundsson, Hraunbraut 5, Kópavogi. Svo sem á eftir verður rakið notaði ákærði Sigurður Örn víxilinn, er hann keypti bifreiðina R-55199 af Jóni Ármanni hinn 18.5. 1980.

2. Víxill útgefinn 13. júní 1980 í Reykjavík með gjalddaga 25. ágúst sama ár. Við nafn samþykkjanda er stimpillinn „pr.pr. Heildverslun Ágústs Salómonssonar.“ Víxill þessi var til innheimtu í Landsbanka Íslands fyrir Kristínu Evu Sigurðardóttur, Tunguvegi 44, Reykjavík. Um notkun víxilsins er það komið fram að Sigurður Örn notaði hann er hann keypti bifreiðina R-63962 11.5. 1980 af Davíð Ólafssyni. Davíð lét síðan Óskar Gunnar Hansen hafa víxilinn sem lán, en Óskar Gunnar notaði víxilinn í bifreiðaviðskiptum við Kristínu Evu.

3. Víxill, ódagsettur, en með gjalddaga 25. ágúst 1980. Við nafn samþykkjanda er stimpillinn „pr.pr. Heildverslun Ágústs Salómonssonar.“ og með öðrum stimpli við nafn greiðanda „Heildverslun Ágústs Salómonssonar, Hrannarstíg 2, Ísafirði.“ Víxill þennan afhenti Jón Ármann Guðmundsson rannsóknarlögreglunni, en hann var eigandi víxilsins. Svo sem á eftir verður rakið notaði ákærði Sigurður Örn víxilinn er hann keypti bifreiðina R-55199 af Jóni Ármanni hinn 18.5. 1980.

4. Víxill, ódagsettur, en með gjalddaga 25. september 1980. Við nafn samþykkjanda er stimpillinn „pr.pr. Heildverslun Ágústs Salómonssonar“ og með öðrum stimpli við nafn greiðanda „Heildverslun Ágústs Salómonssonar, Hrannarstíg 2, Ísafirði.“ Eigandi víxilsins var Eypór Eðvarðsson, Digranesvegi 38, Kópavogi, og lét hann rannsóknarlögreglu ljósrit hans í té 21. 7. 1980. Víxilinn notuðu ákærðu sameiginlega til greiðslu á hluta kaupverðs af pylsuskúr, sem þeir keyptu af Eypóri 2. júní 1980 svo sem á eftir verður rakið.

5. Víxill, ódagsettur, en með gjalddaga 25. nóvember 1980. Við nafn samþykkjanda er stimpillinn „pr.pr. Heildverslun Ágústs Salómonssonar“ og með öðrum stimpli við nafn greiðanda „Heildverslun Ágústs Salómonssonar, Hrannarstíg 2, Ísafirði.“ Víxill þessi var til innheimtu í Landsbanka Íslands fyrir Kristínu Evu Sigurðardóttur, Tunguvegi 44, Reykjavík. Um notkun víxilsins er það komið fram að Sigurður Örn notaði hann er hann keypti bifreiðina R-53962 11.5. 1980 af Davíð Ólafssyni. Davíð lét síðan Óskar Gunnar Hansen hafa víxilinn sem lán, en Óskar Gunnar notaði víxilinn í bifreiðaviðskiptum við Kristínu Evu.

Samtals eru þessir víxlar að fjárhæð kr. 3.750.000.

Um notkun á víxlum að fjárhæð kr. 23.650.000 sem Ágúst Sigurður hafði samþykkt en Ásgerður kona hans gefið út og rifnir voru á flugvellinum er þetta komið fram svo sem á eftir verður nánar rakið:

1. Sigurður Örn notaði 5 víxla auk víxils þess er í 3. lið greinir til kaupa á bifreiðinni R-55199 af Jóni Ármanni Guðmundssyni hinn 18. maí 1980. Jón Ármann keypti síðan Chevrolet Caprice bifreiðina R-63962 af Jóhanni Ósland Jósefssyni 3. júní 1980 og notaði framangreinda víxla í þeim viðskiptum. Bifreið þessa seldi hann Sigurði Erni Ingólfssyni nokkru síðar að hann minnir fyrir 7.000.000 krónur og greiddi Sigurður Örn kaupverðið með víxlum á Jóhann Ósland og Guðmund Ársælsson.

2. Hinn 28. maí 1980 seldi ákærði Sigurður Örn Jóhanni Ósland bifreiðina R-63962 svo sem í VI. kafla í ákæru greinir. Var kaupverðið 7.500.000 krónur. Ákærðu fengu þá Jóhann Ósland og Guðmund Ársæls-son síðan í tengslum við kaupin til að gefa út og samþykkja víxla að fjárhæð 7.000.000 krónur umfram kaupverð bifreiðarinnar og létu þá fá í staðinn víxla sömu fjárhæðar, samþykkt af Ágústi Sigurði Salómonssyni og útgefna af Ásgerði Kristjánsdóttur. Eins og á eftir verður rakið höfðu ákærðu stimplað á víxlana með framangreindum hætti „Heildverslun Ágústs Salómonssonar.“

3. Ákærði Edvard hafði í fórum sínum víxla, samtals að fjárhæð 12.150.000 krónur, sem Ágúst Sigurður Salómonsson hafði samþykkt, en Ásgerður Kristjánsdóttir gefið út, en ákærðu síðan sett á stimpilinn „Heildverslun Ágústs Salómonssonar.“ Hinn 14. júní 1980, daginn sem þeir Jóhann Óslands Jósefsson og Guðmundur Ársælsson fóru til Ísafjarðar, lét hann þá hafa víxla þessa í skiptum fyrir víxla sömu fjárhæðar samþykkt og útgefna af þeim Jóhanni Ósland og Guðmundi, sbr. VIII. lið ákæru. Fyrir liggur í málinu að Edvard Lövdal hafði notað 3 af víxlum þessum samtals að fjárhæð kr. 2.250.000 í víxlaskiptum við Svan Kristjánsson, Klébergi 7, Þorlákshöfn, en tekið þá til baka í skiptum fyrir aðra víxla.

Vitnið Ágúst Sigurður Salómonsson sjómaður, Hrannargötu 2, Ísafirði, hefur skýrt frá því að það hafi í maí 1980 búið að Grettisgötu 83 hér í borg ásamt Ásgerði Kristjánsdóttur unnustu sinni og tengdamóður.

Vitnið var á bát frá Grindavík. Þegar það kom af sjónum hinn 9. maí eftir viku útivist sagði unnusta þess því að einhverjir menn hefðu verið að reyna að ná í það. Sagði hún að þeir hefðu gefið upp nöfnin Benedikt Kristjánsson og Örn Ingólfsson. Um kvöldið og nóttina kveðst vitnið hafa verið við drykkju og ekki farið að sofa fyrr en undir morgun, en það hefur verið frekar veikt fyrir áfengi. Þegar það vaknaði var það enn undir áfengisáhrifum. Um hádegisbilið þann 10. maí drakk það eina léttvíns-

flösku. Skömmu eftir hádegið hringdi Sigurður Örn Ingólfsson til þess og vildi endilega fá að hitta það til að ræða við það um eitthvert umboð. Sigurður Örn skýrði þetta þó ekki nánar. Stuttu síðar kom hann að sækja vitnið og þá var maður með honum sem kynnti sig sem Benedikt Kristjáns-son. Síðan var ekið heim til þessa Benedikts að Hörpugötu 12 hér í borg. Sýndi hann vitninu sýnishorn af leikföngum, sem voru aðallega bílamódel, sjónvörp, drottningavagnar o.fl. með innbyggðum útvarpstækjum. Mennirnir báðu vitnið um að taka smávegis af vörum með til Ísafjarðar, en þeir virtust hafa kynnt sér að það var að fara þangað sama dag. Vitnið sagðist ekki geta staðið í þessu þar sem það væri að fara á sjóinn og hefði ekki tök á því að selja vörurnar. Þeir sögðu að vitnið gæti tekið þetta í fríum og aflað sér með því aukatekna. Þeir nauðuðu í vitninu að taka sölustarfið að sér. Sögðu þeir, að vitnið gæti grætt um 20 milljónir króna, ef það gæti selt allar vörurnar. Þeir sögðu að verðmæti varanna væri rúmlega 25.000.000 króna. Vitnið mætti ráða því á hvaða verði það seldi þær. Vitnið gæti bara gefið út víxla fyrir þeim og myndu þeir aldrei fara í umferð, heldur fengi það þá senda aftur um leið og vörurnar seldust. Sögðu þeir, að vitnið gæti einnig sent þeim vörurnar aftur hvenær sem væri og fengið víxlana til baka. Þeir töluðu báðir fyrir þessu, en maður sá sem kallaði sig Benedikt virtist þó hafa meira með þetta að gera þótt fram kæmi að Sigurður Örn hefði flutt vörurnar til landsins frá Kína.

Mennirnir lögðu mjög hart að vitninu að ganga að þessu, enda gæti það hvenær sem væri hætt við þetta og fengið víxlana svo sem áður greinir. Gagn því loforði gekkst vitnið inn á þetta. Mennirnir voru með víxileyðublöð sem vitnið skrifaði undir sem samþykkjandi. Víxlarnir voru samtals að fjárhæð rúmar 25.000.000 krónur. Vitnið er ekki alveg visst hve þeir voru mikið yfir þessa fjárhæð, en það hefur verið nokkur hundruð þúsund krónur. Þó var fjárhæðin ekki yfir kr. 26.000.000 að sögn vitnisins. Upphæðir víxlanna voru breytilegar frá kr. 700.000 upp í kr. 1.175.000 og upphæðir þar á milli. Gjald dagar voru settir á víxlana og áttu fjórir víxlar að falla annan hvern mánuð. Mennirnir lofuðu því að víxlarnir færu aldrei í banka eða innheimtu, enda kom skýrt fram, að vitnið myndi ekki geta greitt þá fyrr en vörurnar seldust. Þeir báðu vitnið síðan um að fá unnustu þess Ásgerði Kristjánsdóttur til að skrifa upp á víxlana sem útgefandi. Mennirnir virtust vita mikið um vitnið þótt það hefði aldrei séð þá áður eða vissi deili á þeim. Sigurður Örn fór síðan með vitninu heim til Ásgerðar. Kom hún út í bifreið til þeirra og skrifaði undir víxlana sem útgefandi. Hún neitaði þó í fyrstu, en lét til leiðast þegar skýrt hafði verið fyrir henni að þetta bæri bara trygging. Ekki var skrifað tryggingarvixill á víxlana og kveður vitnið það hafa verið af kunnáttuleysi hjá því að fara ekki fram á það. Þegar verið var að ganga frá þessu að Hörpugötu 12 bentu mennirnir

vitninu á að það gæti keypt sér heilðsöluleyfi, en ekki var þetta rætt frekar.

Þegar vitnið var búíð að skrifa á víxlana skrifaði Benedikt sérstakt samkomulag aftan á víxileyðublað þar sem fram kemur, að vitnið kaupi leikföng af Erni Ingólfssyni fyrir kr. 7.500.000. Þeir sögðu að betra væri fyrir vitnið að upphæðin væri sögð þetta lægri, en tóku skýrt fram að verðmætið væri rúmlega kr. 25.000.000 eins og upphæð víxlanna var samantlagt. Maður sá er nefndist Benedikt skrifaði samkomulagið í tvíriti og fékk vitninu annað en Sigurði Erni Ingólfssyni hitt. Vitnið tók ekki eftir því áður en það skrifaði undir samkomulagið að á því stóð keypti, enda las það samkomulagið ekki vel, og ekki heldur að á því stóð „f.h. Heildverslunar Ágústs Salómonssonar.“ Kveðst vitnið ekki hafa verið með sjálfu sér sökum þess, að það var það mikið undir áfengisáhrifum.

Vitnið og Ásgerður fóru síðan með flugvél til Ísafjarðar þann 11. maí. Þegar þau komu þangað fóru þau að lesa yfir samkomulagið og sáu að eitthvað var bogið við það. Vitnið fór strax á sjóinn, en Ásgerður reyndi að ná í framangreinda menn og náði sambandi við Sigurð Örn þann 13. maí. Sagði hann henni að þetta væri orðið of seint þar sem vörurnar væru farnar. Þau hringdu í mennina dag eftir dag til að fá þetta dregið til baka. Lofuðu þeir því en stóðu ekki við neitt. Þau voru þá ákveðin að snúa sér með þetta til lögreglunnar og sagði Ásgerður manningum, er kallaði sig Benedikt það. Hann hótaði vitninu þá í staðinn að kæra það fyrir lögreglunni í sambandi við sölu þess á harðfiski fyrir mörgum árum sem þó var ekki neitt sakamál, en fiskurinn hafði reynst skemmdur. Furðaði vitnið sig á hvað maðurinn virtist vita mikið um hagi þess.

Tveim dögum eftir síðasta samtali Ásgerðar við Benedikt komu þrír menn með einkaflugvél til Ísafjarðar með flestalla víxlana, en vitnið var þá til sjós. Þeir rifu víxlana fyrir framan Ásgerði unnustu þess. Það kom í ljós, að þeir komu einungis með víxla að fjárhæð kr. 23.650.000, þannig að einhverjum víxlanna hefur verið haldið eftir. Vitnið þorir þó ekki að segja nákvæmlega um hve marga víxla vantaði eða hve fjárhæðin var mikil alls þar sem það man ekki hvað mikið víxlarnir voru yfir 25.000.000 króna. Vitnið frétti síðar að þessi maður, sem kallaði sig Benedikt, hétu Edvard Lövdal en hefði sagt rangt til nafns.

Vitnið kveðst ekki kannast við að stimpill hafi verið notaður á víxla þá sem það afhenti til tryggingar umræddum vörum. Hins vegar sagði Ásgerður því síðar eða eftir að víxlarnir höfðu verið rifnir í hennar viðurvist, að þeir hefðu verið með stimpli, sem á stóð „Heildverslun Ágústs Salómonssonar.“ Þennan stimpil kveðst vitnið ekki kannast við og hafi hann verið búinn til og notaður án vitneskju þess og heimildar frá því. Hljóti mennirnir að hafa látið búa til stimpilinn og notað hann til að gera víxlana seljanlegri.

Vitninu voru í síðari yfirheyrslu sýndir 5 víxlar hver að upphæð kr. 750.000 sem fram hafa komið í málinu. Vitnið kvaðst kannast við nafnritun sína sem samþykkjandi á þessum víxlum.

Vitninu var bent á að samanlögð upphæð þeirra víxla, sem rifnir voru á flugvellingum á Ísafirði, hafi verið að því er fram hefur komið 23.650.000 krónur. Þeir víxlar, sem nú séu í umferð, séu samtals að upphæð kr. 5.750.000 og því virðist það hafa skrifað upp á fleiri víxla en það hefur skýrt frá eða samtals að upphæð kr. 27.400.000.

Vitnið kveðst ekki hafa talið þá víxla, sem það skrifaði upp á, en þeir Edvard og Sigurður Örn hafi gert það í viðurvist þess. Taldi vitnið þá vera rúmlega að fjárhæð kr. 25.000.000, en það höfðu þeir reiknað út að væri verðmæti vörunnar. Þeir hafa því að sögn vitnisins blekkst það til að skrifa upp á fleiri víxla en um hafði verið talað.

Vitninu var kynntur framburður Sigurðar Arnar Ingólfssonar um að það hefði verið góður sölumaður og hann því talið, að því tækist að selja leikföngin. Vitnið kvað það rétt að það hefði verið við sölumennsku. Hafði það verið sölumaður fyrir smjörliki og harðfisk í Breiðdalsvík einn vetur 1977-1978 og verið umboðsmaður fyrir þær vörur á Austfjörðum. Hins vegar var svo lítið upp úr því að hafa að það hætti því. Aðra sölumennsku kveðst vitnið ekki hafa stundað. Þegar verið var að ganga frá viðskiptunum vegna leikfanganna á Hörpugötu sagði vitnið þeim Edvardi og Sigurði Erni frá þessu.

Vitnið kvað það ekki rétt, sem fram kemur í framburði Sigurðar Arnar Ingólfssonar, að talað hafi verið um að kaupa þessi leikföng, það hafi aldrei verið rætt um kaup á þeim heldur einungis umboðssölu.

Vitnið neitaði því alfarið að umræddir stimplar hefðu verið keyptir í samráði við það. Það vissi ekkert um stimpilinn á víxlunum fyrr en Ásgerður sagði því frá því eftir að víxlarnir voru rifnir. Sé þetta rétt hjá ákærðu hefðu þeir átt að senda því stimplana. Ákærðu hafi því gert þetta án samþykkis þess eða vitneskju.

Vitninu var kynntur framburður Edvards Lövdal í málinu sem á eftir verður rakinn og það beðið um að tjá sig um það sem þar kemur fram.

Vitnið kvað framburðinn ósannindi frá upphafi til enda. Þeir Edvard og Sigurður Örn hafi báðir verið í þessum viðskiptum en Edvard hafi vírst heldur meira haft með þetta að gera. Verðið á vörunum komu þeir sér saman um. Vitnið kveðst ekkert hafa þekkt Edvard Lövdal og telur sig aldrei hafa séð hann fyrr en þessi viðskipti áttu sér stað. Vitnið kvað rétt að það komi fram að þegar Edvard var að ræða um vörunar ræddi hann ávallt um það eins og þeir ættu þær báðir hann og Sigurður Örn. Edvard reiknaði út verðið á vörunum, en þeir komu sér síðan saman um heildarupphæðina.

Þeir Edvard og Sigurður Örn sögðu vitninu að það þyrfti ekki að skrifa á víxlana sem greiðandi þar sem skrifstofustúlka þeirra myndi sjá um að vélrita það inn á víxlana. Þegar vitnið kom að Hörpugötu 12 var búið að vélrita upphæðirnar á víxlana. Var þá ekki farið að ræða viðskiptin við það.

Varðandi framburð þeirra Edwards og Sigurðar Arnar um að vitnið hafi ekki verið ölvað er þessi viðskipti fóru fram, þá kvað vitnið það ekki rétt. Það hefði verið mikið ölvað nóttina áður og lítið sofið, en hins vegar veit það ekki hvort þeir hafi tekið eftir því, annað en að þeir hafi örugglega fundið af því vinykt.

Í dómsyrfirheyrslu 14. desember 1983 var vitnið sérstaklega spurt um stimpil þann sem um ræðir í málinu. Sagði vitnið að því hefði verið alls-endis ókunnugt um gerð hans og notkun og hvorugt hefði verið gert með þess heimild. Kveðst það ekkert hafa vitað um hann fyrr en Ásgerður, eiginkona þess, hafi greint því frá því síðar að víxlarnir, sem rifnir voru á flugvellinum, hafi verið með stimpli þar sem stóð Heildverslun Ágústs Salómonssonar.

Vitnið Ásgerður Kristjánsdóttir húsmóðir, Hrannargötu 2, Ísafirði, kveðst hafa dvalist síðari hluta aprilmáandar og í byrjun maí 1980 hjá móður sinni að Grettisgötu 83 hér í borg, en unnusti þess Ágúst Sigurður Salómonsson var til sjós í Grindavík. Á þessu tímabili hringdu tveir menn all-oft að Grettisgötu 83 og voru að spyrja um Ágúst Sigurð. Annar kynnti sig sem Örn Ingólfsson en hinn Benedikt Kristjánsson. Vitnið vissi ekki um nein tengsl á milli manna þessara.

Hinn 10.maí kom ákærði Sigurður Örn Ingólfsson og sótti Ágúst Sigurð til að ræða eitthvað við hann, en vitnið vissi þó ekki hvað það var. Þetta var um eftirmiðdaginn milli kl. 16:00 og 17:00. Tveim tímum síðar kom Ágúst Sigurður aftur og bað vitnið um að skrifa upp á víxla, sem útgefandi. Hann sagði, að þessir víxlar ættu að vera til tryggingar vöru, sem hann ætlaði að selja í umboðssölu. Vitnið vildi ekki í fyrstu gangast inn á þetta, en Ágúst Sigurður skýrði fyrir því, að það væri hægt að láta þessi viðskipti ganga til baka, hvenær sem væri. Sagði hann, að hann væri að taka vörurnar í umboðssölu og þyrfti að láta það skrifa upp á víxlana sem tryggingu. Vitnið gekkst þá inn á þetta. Það fór síðan með Ágústi Sigurði út og inn í jeppabifreið með X-númeri, en þar var maður sem sagðist heita Örn Ingólfsson og hafa verið að hringja í Ágúst Sigurð. Þarna í bifreiðinni skrifaði vitnið upp á víxlana, en þeir voru að upphæð rúmlega 25.000.000 krónur og gætu hafa verið rúmlega 30 að tölu eða um það bil. Vitnið ræddi ekkert við Sigurð Örn en skrifaði einungis upp á víxlana.

Daginn eftir þetta fóru þau Ágúst Sigurður til Ísafjarðar. Þegar þangað

kom fóru þau að ræða þessi mál og lesa yfir plagg, sem Ágúst Sigurður hafði verið látinn undirskrifa.

Ágúst Sigurður fór strax á sjóinn, en vitnið ætlaði að sjá um að hafa samband við Sigurð Örn og mann þann sem kallaði sig Benedikt til að fá þetta dregið til baka.

Vitnið náði sambandi við Sigurð Örn þann 13. maí og sagði honum að Ágúst ætlaði að hætta við þessi viðskipti eins og þeir hefðu verið búnir að lofa honum að hann gæti gert hvenær sem væri. Sigurður Örn bar því þá við að það væri of seint þar sem gámur með vörunum hefði verið sendur til Ísafjarðar þá um morguninn. Vitnið sagði þá Sigurði Erni að hægt væri að senda gáminn til baka og fá víxlana og bað Sigurður Örn það þá um að snerta ekki gáminn þar sem hann gæti fengið annan kaupanda að þessu á Ísafirði. Hann vildi ekkert meira ræða við vitnið um þetta.

Næsta dag hringdi vitnið aftur til að ítreka að þetta gengi til baka. Vitnið náði þá sambandi við manninn sem kallaði sig Benedikt og spurði hann að því, hvort þetta stæðist ekki allt hjá þeim að þeir létu viðskiptin ganga til baka og sendu þeim víxlana og játaði hann því.

Nokkrum dögum eftir þetta náði Ágúst Sigurður símasambandi við Sigurð Örn. Lofaði hann að koma með víxlana eftir nokkra daga en stóð ekki við það. Vitnið reyndi næstum á hverjum degi eftir þetta að fá víxlana hjá mönunum, en þeir gáfu aldrei nema marklaus loford. Man vitnið að um hálfum mánuði eftir þetta náði það símasambandi við mann þann sem kallaðist Benedikt og sagðist hann þá vera búinn að fá tvo kaupendur að vörunum. Sagði hann að þeir hétu Óskar Hansen og Davíð Ólafsson.

Kvöld eitt hringdi Davíð Ólafsson til vitnisins og fór að spyrja það um vöurnar. Sagðist hann hafa áhuga á að kaupa þær. Davíð sagðist þekkja Sigurð Örn vel, en vitnið man ekki hvað hann sagði varðandi Benedikt. Davíð sagðist ætla að hringja til vitnisins daginn eftir en gerði það ekki. Vitnið gat síðan grafið upp að Davíð vann á Bílasöllum Höfðatúni 10 og hringdi í hann þangað. Hann varð þá hinn verstí við og spurði hvar vitnið hefði fengið þetta símanúmer. Sagði Davíð að hann hefði svo mikið að gera að hann gæti ekki rætt þetta.

Vitnið náði síðan sambandi við Benedikt og sagði honum að það mundi fara með þetta mál til rannsóknarlögreglunnar. Hann varð mjög reiður og sagðist vita um fjársvik Ágústs Sigurðar unnusta þess sem hann myndi kæra til lögreglunnar á móti. Sagði hann að það væri best fyrir alla að þetta kæmist ekki til rannsóknarlögreglunnar. Sagði hann eitthvað á þá leið að þau skyldu bara ræða þetta eins og menn. Hann myndi fúslega vilja taka vöurnar til baka og skila víxlunum, en fyrst yrði hann að finna aðra kaupendur til að það væri hægt.

Nokkrum dögum eftir þetta hringdi Benedikt til vitnisins og virtist því hann vera drukinn. Spurði hann vitnið að því hvort það væri búið að fara með mál þetta til rannsóknarlögreglunnar. Svaraði vitnið því til að það væri ekki enn búið að því. Benedikt röflaði eitthvað, en síðan kom Sigurður Örn í símann og sagði að Davíð myndi koma daginn eftir með víxlana og tvo menn sem ætluðu að kaupa vörurnar. Þegar vitnið var að tala við Benedikt spurði það hann um fjárhæð víxlanna og sagði hann hana vera kr. 23.600.000. Sagði vitnið honum þá að það vantaði upp á víxlana, en Benedikt sagði að það hefði verið bill í pakkanum líka (svo) sem greiddur hefði verið með mismuninum. Vitnið skildi þá að Benedikt var að tala um bifreið sem Ágúst Sigurður hafði keypt á E'-asölunni Höfðatúni 10 í Reykjavík um ári áður og er máli þessu óviðkomandi. Davíð Ólafsson var staddur þarna og fékk vitnið að ræða við hann. Spurði hann um hvað væri verið að blanda þessari bifreið í þetta mál.

Daginn eftir þetta, eða laugardaginn 14. maí, kom Davíð Ólafsson ásamt tveim öðrum mönnum með einkaflugvél til Ísafjarðar. Mennirnir, sem með honum voru, sögðust vera að kaupa vörurnar. Þeir skoðuðu þær þó aldrei og tóku meira að segja fram að gámurinn gæti þess vegna verið tómur. Þeir vildu þó ekki ganga úr skugga um það, enda vildu þeir láta ganga frá þessu á flugvellinum. Komu þeir með fullbúið afsal sem þeir báðu vitnið um að undirskrifa. Davíð sagði að Sigurður Örn og Benedikt hefðu sent sig til að ganga frá þessu fyrir þá. Væri um vinargreiða að ræða og eins væri hann að leiðbeina þessum tveim ungu mönnum sem væru að kaupa þetta. Davíð sýndi vitninu víxlana sem voru að fjárhæð 23.600.000 krónur en reif þá síðan fyrir framan það og tók sneplana með sér. Vitnið sá að stimpill hafði verið notaður á víxlana og stóð stimplað á þá „Heildverslun Ágústs Salómonssonar, Hrannarstíg 2, Ísafirði.“ Heimilisfang þeirra Ágústs Sigurðar er Hrannargata 2, þannig að það var ekki rétt í stimplinum. Þessi stimpill kom vitninu vægast sagt á óvart og spurði það Davíð hverju þetta sætti. Hann sagðist ekkert vita um það. Annar kaupandinn varð mjög reiður þegar vitnið hafði orð á þessu, en vitnið veit ekki hvað hann heitir. Petrína Georgsdóttir móðir Ágústs og Ásgeir Salómonsson bróðir hans voru viðstödd og geta líka borið um þetta.

Á afsalinu stóð að verðið væri kr. 23.600.000 en Petrína lét Davíð breyta því í kr. 7.500.000 eins og stóð í því samkomulagi sem Ágúst Sigurður hafði undirritað. Féllst Davíð á þetta. Petrína sagði Davíð að þau mundu láta lögfræðing þeirra skoða þetta plagg. Hann sagði þá að þeir hefðu harðasta lögfræðinginn sem fyrir væri að finna á landinu.

Vitnið kveðst alveg öruggt um að upphæð þeirra víxla, sem rifnir voru var kr. 23.650.000. Þau Ágúst Sigurður hafi því skrifað upp á fleiri víxla en talið var, en það hefði ekki lagt saman upphæðirnar.

Vitnið kveður það rétt hjá Edvard Lövdal að það hafi haft samband við hann í síma í nokkur skipti og hann sagt að hann hefði ekkert með þessi viðskipti að gera, en hann sleppi hins vegar ýmsu sem fram kom í samtölum þeirra.

Vitnið kveðst strax hafa haft samband bæði við Edvard, sem þá kallaði sig Benedikt, og eins Sigurð Örn til að fá þessi viðskipti dregin til baka. Edvard sagði vitninu ávallt að biða rólegt þar sem þetta væri allt að ganga. Þegar vitnið var orðið óþolinmótt og hótaði að fara með þetta mál til lögreglunnar sagðist hann ekkert hafa með þessi viðskipti að gera og vísaði á Sigurð Örn. Hann bannaði vitninu m.a. eftir þessa hótun þess að hringja í sig.

Vitninu voru sýndir víxlar þeir sem fram hafa komið í málinu, þ.e. fimm víxlar hver að upphæð kr. 750.000, og kannaðist það við nafnritun sína á þeim sem útgefandi.

Vitnið kveður Ágúst Sigurð hafa verið búinn að vera við áfengisdrykkju í tvo daga áður en framangreind viðskipti fóru fram. Hann var á fyllirri alla nóttina áður og fór að sofa undir morgun og svaf aðeins í nokkra tíma. Hann hefur því alls ekki verið með sjálfum sér þegar þetta gerðist. Ástæðan fyrir því að vitnið skrifaði upp á víxlana var sú að það trúði því að víxlarnir færu ekki í umferð fyrr en jafnóðum og seldist af vörunum.

Þegar vitnið mætti í dómi 4. janúar sl. var það spurt sérstaklega um stimpla þá sem notaðir höfðu verið á umrædda víxla. Kvaðst vitnið ekkert hafa um þá vitað fyrr en það sá víxlana á flugvellingum á Ísafirði og því síður hafa látið útbúa þá eða veitt heimild til þess að það væri gert.

Vitnið Petrína Georgsdóttir húsmóðir, Hrannargötu 2, Ísafirði, hefur skýrt frá því að í byrjun maí 1980 hafi maður sem kynnti sig Örn Ingólfsson hringt til þess og spurt það um Ágúst Sigurð son þess. Vitnið kveðst hafa upplýst hann um að Ágúst Sigurður byggji í Reykjavík og gefið honum upp símanúmer hans. Vitnið taldi sig vera að tala við skipstjóra bátsins sem Ágúst Sigurður hafði verið á.

Nokkrum dögum seinna, eftir að þau Ágúst Sigurður og Ásgerður komu vestur á Ísafjörð, kom Ágúst Sigurður að máli við vitnið varðandi lögfræðingsaðstoð vegna þessara viðskipta sinna, en vitnið kveðst ekkert hafa getað ráðlagt honum í því efni. Síðan ræddu þau Ágúst Sigurður og Ásgerður þetta við vitnið af og til á milli þess sem þau hringdu suður í mann sem kallaðist Benedikt og Örn Ingólfsson. Sögðust þau vera hætt við allt saman og óskuðu eftir víxlunum til baka. Þeim hafði stöðugt verið lofað þessu, en ekki var staðið við það. Að lokum hafi Ásgerður hótad því að kæra mennina til rannsóknarlögreglunnar ef þau fengju ekki víxlana.

Fljótlega eftir það hafi þeir hringt og boðað Ásgerði á fund með sér á flugvellingum á Ísafirði ákveðinn dag og á ákveðnum tíma. Ásgerður hafi

beðið sig um að koma með sér á fundinn og fóru þangað auk þeirra eiginmaður vitnisins, Salómon Sigurðsson og Ásgeir sonur þess.

Á flugvellinum voru þrír menn, Davíð Ólafsson og tveir aðrir. Þau fengu að vera í auðu herbergi í flugstöðvarbyggingunni og ræddu þar við mennina, en flugmaðurinn var ekki viðstaddur.

Davíð Ólafsson var fyrir mönnunum og var hann með víxlana. Þegar þau sáu víxlana tóku þau eftir að stimplað hafði verið á þá „Heildverslun Ágústs Salómonssonar, Hrannarstíg 2“. Eins voru tveir menn búnir að ábekja víxlana og sögðust menn þeir sem voru með Davíð hafa gert það. Vitnið vildi fá víxlana, en einn mannanna neitaði að verða við því þar sem þeir væru ábekingar á þeim. Davíð sagði að þau fengju ekki víxlana í hendur fyrr en þau tvö, vitnið og Ásgeir Sigurður sonur þess, hefðu skrifað undir eitthvert skjal sem vitnið telur hafa verið þess efnis að þau seldu mönnunum tveimur þær vörur sem í gámnum voru og komnar voru á Ísafjörð á nafni Ágústs Salómonssonar. Þetta kveður vitnið þau Ásgeir hafa gert. Mennirnir leyfðu þeim að telja víxlana, en rifu þá síðan í smátt og tóku sneplana með sér að því er vitnið telur, a.m.k. fengu þau þá ekki.

Ásgerður spurði mennina hvernig stæði á þessum stimplum á víxlunum, en þeir sögðu að hún hlyti að vita það. Sagði hún að hún hefði skrifað á víxlana á eftir Ágústi Sigurði og hefði þá ekki neitt verið stimplað á þá. Þeir sögðust ekkert vita um þetta.

Vitnið Ásgeir Salómonsson, Hrannargötu 2, Ísafirði, kveðst hafa farið með Ásgerði Kristjánsdóttur og foreldrum sínum sumarið 1980 út á flugvöll á Ísafirði til að sækja víxla sem Ásgerður og Ágúst Sigurður bróðir þess höfðu skrifað upp á.

Á flugvellinum voru þrír menn sem vitnið ekki þekkti. Þeir höfðu komið með einkaflugvél og hittu þau þá í flugstöðvarbyggingunni. Einn þeirra virtist hafa sig mest í frammi, en hinir tveir virtust vera kaupendur vörunnar. Þau fengu að skoða víxlana og tóku þá eftir því, að búið var að stimpla á þá „Heildsala Ágústs Salómonssonar, Hrannarstíg 2, Ísafirði“. Einn mannanna setti það skilyrði fyrir því að þau fengju víxlana í hendur eða þeir yrðu eyðilagðir að Petrína móðir þess og að vitnið minnir það sjálft skrifuðu undir eitthvert plagg sem mennirnir voru með. Hvers efnis þetta plagg var kveðst vitnið ekki muna, en segir þau hafa talið sér það óhætt. Vitnið kveðst ekki muna hvort einungis móðir þess eða það sjálft auk hennar skrifaði undir plaggið, en að því loknu voru víxlarnir rifnir. Báru mennirnir því við að kaupendurnir væru búnir að skrifa á víxlana sem ábekingar og vildu því ekki afhenda þá.

Vitnið Bjarni Garðarsson, verkstjóri hjá vöruafgreiðslu Eimskips á Ísafirði, kvað umrædda sendingu hafa komið til Ísafjarðar þann 12.5. 1980 með Urriðafossi. Sendendur á fylgiskjöllum voru sagðir Edvard og Örn,

en heimilisfang var ekki á þeim skjölum, sem vitnið hefur fengið. Móttakandi vörunnar var sagður Ágúst Salómonsson, Hrannargötu 2, Ísafirði. Um viku eftir að vörusendingin kom hitti vitnið Ágúst Sigurð Salómonsson og sagði honum frá sendingunni. Hann sagði sendinguna ekki vera á sínum vegum, en sagði að maður myndi koma til Ísafjarðar sem tæki sendinguna.

Engir hafa komið að skoða vörunar í sendingunni en nokkrum sinnum hefur verið hringt út af þeim. Voru það menn sem sögðust vera búnir að kaupa vörunar og vildu láta endursenda þær.

Vitnið Jóhann Ósland Jósefsson hefur skýrt frá því að viðskipti þess við ákærðu Edvard Lövdal og Sigurð Örn Ingólfsson hafi hafist á því að það keypti ásamt Guðmundi Ársælssyni Chevrolet Caprice bifreið af Sigurði Erni hinn 28. maí 1980. Salan fór fram á bílasölnunni Höfðatúni 10 og hafði Davíð Ólafsson bílasali milligöngu um sölu. Vitnið kveðst hafa þekkt Sigurð Örn en ekki Edvard. Bifreiðin var seld á 7.500.000 krónur og greiddu vitnið og Guðmundur hana að öllu leyti með víxlum. Var Guðmundur samþykkjandi á víxlunum, en vitnið útgefandi. Ákærðu voru báðir viðstaddir er salan fór fram. Sigurður Örn skrifaði undir afsal og sölutilkynningu, enda var hann skráður fyrir bifreiðinni. Við kaupin var það áskilið að vitnið og Guðmundur létu ákærðu auk þess hafa víxla að fjárhæð kr. 7.000.000 sem þeir höfðu samþykkt og gefið út, en fengu í staðinn víxla sömu fjárhæðar á Heildverslun Ágústs Salómonssonar á Ísafirði. Sagði Davíð þeim að ákærðu hefðu selt Ágúst vörur og fengið töluvert magn af víxlum frá honum. Vildu þeir skipta á víxlum þessum til að vera ekki með of mikið af víxlum á sama aðilann. Davíð sagði þeim og að víxlarnir frá Ágústi væru alveg öruggir, enda væru hann og faðir hans húseigendur og rækju viðskipti.

Vitnið skýrði frá því í samprófun við Sigurð Örn Ingólfsson að Edvard Lövdal hefði átt hugmyndina að þessum víxlaskiptum og það hefði verið hann sem skipti við þá. Veitti vitnið viðtöku víxlunum frá Edvard. Þeir Guðmundur Ársælsson höfðu enga eign á bak við sig og sagði Edvard, að þessir víxlar á Ágúst Sigurð Salómonsson væru sterkari víxlar en víxlar þeirra Guðmundar þar sem íbúð og vörupartí stæði á bak við þá. Tók vitnið þetta svo að Edvard væri að gera þeim greiða þannig að þeir væru miklu betur settir með víxlana á Ágúst Salómonsson. Vitnið sagði Davíð Ólafssyni bifreiðasala frá því að víxlarnir á Ágúst Sigurð væru ekki í lagi. Davíð ætlaði að tala um þetta við Edvard og heldur vitnið að hann hafi gert það.

Vitnið kvað alla sem hafi verið í bílabraski, þ.á m. Sigurð Örn, hafa vitað að það hafi verið í kröggum peningalega og eins að Guðmundur Ársælsson var í peningavandræðum. Foreldrar Guðmundar höfðu greitt víxla fyrir hann sem voru gjaldfallnir, en hann hafði ekki getað greitt. Þeir

Edvard og Sigurður Örn áttu báðir að vita um þessi fjárhagsvandræði þeirra Guðmundar, enda var mikið rætt um það á Bílasölunni, Höfðatúni 10, Reykjavík bæði í gríni og alvöru, en Sigurður Örn var mikið á bílasölunni eins og vitnið.

Víxlarnir, sem vitnið og Guðmundur létu ákærðu hafa, voru því samtals að fjárhæð kr. 14.500.000. Á víxlana frá Ágústi Sigurði Salómonssyni hafði verið stimplað með sitt hvorum stimpli við nafn samþykkjanda og greiðanda. Stóð í stimplunum heildverslun, og sögðu ákærðu að Ágúst Sigurður ræki heildsölu á Ísafirði og hefði keypt vörur af þeim til að dreifa.

Vitnið kveður þá Guðmund í reynd hafa verið alveg eignalaus eða svo til svo sem áður greinir og ekki færa um að greiða víxlana sem þeir létu af hendi miðað við gjalddaga þeirra. Þegar vitnið fór að kanna málið reyndust víxlarnir á Ágúst lítills virði.

Vitnið staðfesti afsal fyrir Chevrolet Caprice bifreiðinni R-63962 frá Sigurði Erni Ingólfssyni til þess, dags. 28.5. 1980. Vitnið sagði þó að kaupverð bifreiðarinnar hefði verið kr. 7.500.000 en ekki 4.0 kr. (svo) sem á afsalinu greinir. Vitnið sá og ljósrit af víxlum vegna kaupa á bifreiðinni.

Vitnið kveðst hafa selt Jóni Ármanni Guðmundssyni bifreiðina R-63962 með afsali dags. 5.6. 1980. Hafði Jón Ármann komið til þess og sagst vilja kaupa bifreiðina og lét vitnið tilleiðast að selja hana. Jón Ármann greiddi bifreiðina að mestu með víxlum sem samþykktir voru af Heildverslun Ágústs Salómonssonar, Ísafirði, en auk þess með peningum kr. 600.000 og víxlum á aðra menn. Bifreiðin var seld Jóni Ármanni á sama verði og vitnið og Guðmundur höfðu keypt hana, enda þótt fjárhæðin kr. 4000 þús. standi í afsali. Vitnið staðfesti afsalið til Jóns Ármanns með framangreindri athugasemd.

Vitnið og Guðmundur keyptu síðan bifreið á bifreiðasölu hér í borginni og notuðu víxlana frá Ágústi Sigurði Salómonssyni til greiðslu á henni. Daginn eftir hafði sölumaður á bifreiðasölunni samband við vitnið og sagði að eitthvað væri athugavert við víxlana frá Ágústi. Kom í ljós að ekki bar saman á víxlunum skrifuðu heimilisfangi Ágústs og því heimilisfangi sem stóð á stimplunum. Stóð gata á öðrum en stígur á hinum. Varð að samkomulagi að vitnið tæki víxlana til baka og léti í staðinn víxla sem það og Guðmundur voru samþykkjandi og útgefandi á.

Vitnið og Guðmundur voru nú með í höndunum víxla samtals að fjárhæð kr. 11.000.000 á Ágúst Sigurð Salómonsson eða heildverslun hans. Höfðu þeir tal af ákærðu og fóru að kvarta við þá yfir víxlum þessum. Fóru ákærðu þá að segja þeim að þeir mundu geta fengið keypta vörusendingu til Ágústs, sem ákærðu hefðu nýverið sent honum til Ísafjarðar. Sögðu ákærðu, að í sendingunni væru leikföng og útvörp að verðmæti 24.000.000 kr., sem væru vel seljanleg og hagnast mætti á. Væri betra að fá þetta

en sitja uppi með víxlana. Áður en ákærðu báru fram þessa hugmynd hafði vitnið sagt að það myndi fara með víxlana á Ágúst til Rannsóknarlögreglu ríkisins.

Hefur vitnið nánar skýrt svo frá þessu að að Djúpuvíkurviðskiptum loknum hafi Edvard hringt í tiltekinn mann og skýrt honum frá því að viðskiptin við vitnið og Guðmund væru um garð gengin. Kveður það þá Guðmund hafa hlustað á er Edvard talaði í símann.

Eftir þetta hafi ákærðu farið á brott en beðið vitnið og Guðmund um að koma eftir eina klukkustund. Þegar þeir komu aftur hafi ákærðu boðið þeim að kaupa vörubirgðir sem voru á Ísafirði að verðmæti um 25.000.000 kr. Áður hafði Davíð Ólafssyni bílasala verið boðið að kaupa þessar vörur til þess að kaupin gengju til baka en hann ekki viljað það. Komu ákærðu með þá hugmynd að vitnið og Guðmundur létu líta út sem þeir væru kaupendur að vörusendingunni af Ágústi Sigurði Salómnssyni og myndu skila honum þeim víxlum, sem hann hafði greitt sendinguna með. Sögðu ákærðu að það væri miklu betra fyrir vitnið og Guðmund að vera með verðmætar vörur heldur en ónýta víxla. Sögðu þeir að verðmæti vörusendingarinnar væri yfir kr. 25.000.000 og gætu vitnið og Guðmundur fengið þá upphæð með því að selja vörurnar aftur. Þá myndu þeir fá góða víxla til stutts tíma sem þeir gætu fengið greidda í peningum. Ákærðu tóku fram að þeir Guðmundur væru að gera „voða góðan díl“ með þessum viðskiptum.

Vitnið kveður þá Guðmund hafa látið tilleiðast að kaupa vörusendinguna af Ágústi. Fóru þeir af því tilefni í einkaflugvél til Ísafjarðar hinn 14. júní 1980, og var Davíð Ólafsson með í ferðinni til að aðstoða þá. Davíð hafði haft samband við Ásgerði Kristjánsdóttur, unnustu Ágústs Salómonssonar, símleiðis og náð samkomulagi við hana um kaup vitnisins og Guðmundar á vörusendingunni. Vitnið kveður þá Guðmund hafa haft víxlana á Ágúst Sigurð Salómonsson að fjárhæð kr. 11.000.000 með til Ísafjarðar. Auk þess höfðu þeir fengið víxla frá Edvard Lövdal á Ágúst Sigurð að fjárhæð kr. 12.150.000, sem þeir gáfu kvittun fyrir og Sigurður Örn veitti viðtöku. Í staðinn létu þeir Edvard fá víxla sem þeir höfðu samþykkt og gefið út, en um fjárhæðina man vitnið ekki. Þá lét Davíð Ólafsson vitnið og Guðmund hafa víxil á Ágúst Sigurð Salómonsson á leiðinni til Ísafjarðar. Vitnið kveðst ekkert vita um hver átti þennan víxil eða hvert var tilefnið. Vitnið heldur að þeir Guðmundur hafi ritað á víxil sem þeir létu Davíð hafa í staðinn. Vitnið kveðst ekki vita um fjárhæð víxils þessa, en hann hljóti að hafa verið að fjárhæð kr. 500.000 því að víxlarnir á Ágúst Sigurð Salómonsson, sem þeir voru með er til Ísafjarðar kom, hafi verið samtals að fjárhæð kr. 23.560.000. Vitnið sá kvittunina sem það og Guðmundur gáfu 14. júní 1980 um móttöku á víxlum á Ágúst Sigurð Salómonsson frá Edvard Lövdal og kvaðst staðfesta hana.

Þegar til Ísafjarðar kom hittu vitnið, Guðmundur og Davíð, Ásgerði Kristjánsdóttur og fleira fólk sem var með henni. Varð að samkomulagi að vitnið og Guðmundur keyptu vörusendinguna af Ágústi. Þeir báðu um að fá að sjá vörusendinguna, en á það vildu Ásgerður og fólkíð ekki fallast og báru því við að þau hefðu ekki lykla að vörugeymslunni, þar sem sendingin væri. Davíð Ólafsson hafði haft með afsal (skjal nr. 4, bls. 2 í gögnum rannsóknarlögreglu). Samkvæmt afsalinu kaupa vitnið og Guðmundur umrædda vörusendingu af Ágústi Sigurði Salómonssyni. Davíð hafði sett í afsalið, að leikföngin í sendingunni væru seld fyrir kr. 23.650.000, en þegar til kom vildi Ásgerður og fólkíð ekki hafa þessa tölu í afsalinu. Var strikað yfir hana og sett í staðinn kr. 7.500.000 sem söluverð. Ásgerður undirritaði afsalið f.h. Ágústs Salómonssonar samkvæmt umboði í símskeyti. Áður en undirritunin fór fram höfðu vitnið og Guðmundur ritað á víxlana sem ábekingar. Vitnið og Guðmundur rituðu og nöfn sín á afsalið.

Vitnið kveðst ekki hafa séð umræddan varning eða sýnishorn af honum áður en kaupin fóru fram. Þá kveðst það ekki hafa náð að leysa til sín vörurnar þar sem flutningsgjald fyrir þær var ógreitt, auk þess sem Edvard var settur í gæsluvarðhald um svipað leyti. Einnig hafi Davíð Ólafsson skýrt sér frá því að e.t.v. væri einhver enn annar aðili eigandi varningsins.

Þar sem vitnið og Guðmundur höfðu ábekt víxlana settu þeir það sem skilyrði að þeir yrðu rifnir í auglýsingu Ágústs Sigurðar, enda vildu þeir ekki að víxlarnir færu í umferð með nöfnum þeirra á. Það var fallist á það en þau voru ekkert ánægð með það þar sem greinilegt var, að þau ætluðu í mál út af þessu. Vitnið og Guðmundur voru ákveðnir í því að tryggja það að þessir víxlar færu ekki frekar í umferð með nöfnum þeirra á.

Vitnið kveðst hafa spurt Ásgerði að því hvers vegna víxlarnir væru með stimpli sem á væri annað heimilisfang en það sem skrifað hafði verið á þá. Vildi vitnið fá það á hreint hvort einhver svik væru í sambandi við þetta. Hún sagði að hún kannaðist ekkert við þessa stimpla og hefði hvorki hún né Ágúst Sigurður gert þetta, heldur hefði það verið gert síðar. Hún kvartaði líka yfir því, að þetta væru ekki allir víxlarnir, en vitnið sagði henni þá að það hefði ekki fleiri víxla.

Í samprófun við Edvard Lövdal kvað vitnið það rétt að þeir Edvard og Sigurður Örn hefðu ekki selt þeim Guðmundi vörurnar, en báðir töluðu þeir um að vitnið og Guðmundur gengju inn í þessi viðskipti. Edvard lagði mjög mikið kapp á að þeir Guðmundur færu vestur til Ísafjarðar til að ganga frá þessu og frestaði m.a. einhverri laxveiði þar til þeir voru farnir vestur. Vitnið og Guðmundur hafa aldrei fengið umræddar vörur, enda komst rannsóknarlögreglan í málið og kyrrsetti þær.

Vitnið sagðist vera með einn víxil á Ágúst Salómonsson að fjárhæð kr.

750.000. Víxil þennan fékk vitnið hjá Jóni Ármanni Guðmundssyni við uppgjör á viðskiptum, en Jón Ármann hafði fengið víxilinn í viðskiptum hjá öðrum hvorum ákærða.

Vitninu var kynntur framburður Edvars Lövdal og eins sýnd kvittun aftan á víxileyðublaði þar sem fram kemur að þeir Guðmundur Ársælsson hafi veitt viðtöku víxlum samþykktum af Ágústi Salómonssyni og útgefnum af Ásgerði Kristjánsdóttur að upphæð kr. 12.150.000.

Vitnið kveðst kannast við að hafa skrifað undir þetta plagg. Bað Edvard Lövdal þá Guðmund um það og sagði að þetta plagg væri aðeins próforma. Þeir Guðmundur skrifuðu upp á víxla samsvarandi þeim víxlum sem þeir fengu hjá Edvard og Sigurði Erni á Ágúst Salómonsson og eru upp á sömu heildarfjárhæð og kvittunin hljóðar á. Vitnið heldur að kvittunin hafi verið gerð fyrst, en síðan hafi þeir útfyllt víxlana. Tók Sigurður Örn við þeim, en vitnið man ekki hvort Edvard var viðstaddur.

Þá sá vitnið ljósrit af eftirtöldum víxlum sem Jón Ármann Guðmundsson fékk í bifreiðaviðskiptum við Sigurð Örn Ingólfsson: Sex víxla að fjárhæð kr. 500.000 og fjóra víxla að fjárhæð kr. 1.000.000.

Vitnið kvað víxla þessa vera að því er það best gæti séð úr viðskiptunum þegar þeir Guðmundur Ársælsson keyptu Chevrolet Caprice bifreiðina, en þó aðeins möguleiki að þeir séu vegna kaupa þeirra Guðmundar á vörusendingunni af Ágústi Salómonssyni.

Vitnið sá ljósrit af fjórum víxlum, hverjum að upphæð kr. 500.000, sem Eypór Eðvarðsson fékk vegna sölu á pylsubar.

Vitnið kvað þessa víxla vera annaðhvort af þeim víxlum sem þeir Guðmundur Ársælsson gáfu út og samþykktu vegna vörukaupanna af Ágústi Sigurði Salómonssyni eða þá af þeim víxlum sem þeir létu Edvard Lövdal hafa í skiptum fyrir víxla á Ágúst Sigurð Salómonsson. Vitnið kannast ekki við það, er Eypór Eðvarðsson segir, að hann hafi látið það hafa einn víxil á þá Guðmund Ársælsson.

Þá sá vitnið ljósrit af eftirfarandi víxlum sem Svanur Kristjánsson fékk hjá Edvard Lövdal: Tveir víxlar hvor að fjárhæð kr. 500.000 og tveir víxlar hvor að fjárhæð kr. 1.000.000.

Vitnið kvaðst halda örugglega að þarna sé um að ræða víxla sem Edvard Lövdal fékk hjá þeim Guðmundi Ársælssyni í skiptum fyrir víxla á Ágúst Sigurð Salómonsson.

Vitninu var kynntur framburður Edvars Lövdal þar sem fram kemur að Edvard segist hafa fengið þessa víxla í skiptum hjá vitninu og Guðmundi Ársælssyni fyrir víxla á Steingrím Þórisson.

Vitnið kvað það ekki rétt hjá Edvard að hann hafi fengið þessa víxla í skiptum fyrir víxla á Steingrím Þórisson. Hann hafi fengið þá í skiptum á víxlum á Ágúst Salómonsson. Hins vegar sé það rétt að hann hafi látið

þá Guðmund hafa níu víxla að fjárhæð kr. 350.000 á Steingrím Þórisson. Edvard bað vitnið um að koma þessum víxlum í umferð og ætlaði hann að greiða því kr. 200.000 í þóknun fyrir það. Vitnið tók við þessum víxlum til að ekki yrði þras, en þeir vissu báðir að þetta voru víxlar sem ekki yrðu greiddir. Edvard hafði sjálfur reynt að koma þessum víxlum út en það ekki tekist. Hann hafði m.a. reynt að nota þá í viðskiptum við vitnið, en það vildi ekki taka við þeim, enda voru þá komnar margar milljónir króna í víxlum á Steingrím Þórisson í vanskil.

Vitnið reyndi aldrei að koma í umferð þessum víxlum á Steingrím Þórisson og ætlaði að skila þeim aftur til Edwards, en hann lenti í gæsluvarðhaldi um það bil viku eftir þetta. Vitnið bað Jón Ármann Guðmundsson um að geyma víxlana og kvað þá hafa verið í fórum hans.

Vitnið kveður Edvard Lövdal hafa sagt þeim Guðmundi varðandi víxlana sem Svanur Kristjánsson fékk hjá Edvard að hann hefði platað þessa víxla inn á Svan og ætlaði hann að plata hann enn meir. Hann hefði ætlað að fara þannig að því að greiða fyrsta víxilinn sem var með gjalddaga 1. júlí og þá myndi Svanur fá traust á víxlunum. Þá ætlaði Edvard að koma fleiri víxlum á þá Guðmund inn á Svan Kristjánsson, en Edvard var með mikið af víxlum á þá Guðmund eins og áður hefur komið fram. Edvard nefndi ekki í hvernig viðskiptum hann ætlaði að plata Svan aftur.

Vitnið Guðmundur Ágúst Ársælsson húsasmiður, til heimilis að Suðurhólum 22, Reykjavík, hefur skýrt frá því að viðskipti þess við ákærðu í máli þessu hafi hafist á því að vitnið og Jóhann Ósland Jósefsson keyptu Chevrolet Caprice bifreið af ákærða Sigurði Erni Ingólfssyni hinn 28.maí 1980. Bifreiðin var seld á kr. 7.500.000. Við kaup bifreiðarinnar var það áskilið að þeir létu ákærðu fá víxla að fjárhæð kr. 7.000.000, sem þeir höfðu samþykkt og gefið út, en fengju í staðinn víxla sömu fjárhæðar á Heildverslun Ágúst Salómonssonar, Ísafirði. Sögðu ákærðu, að þetta væri sterkir víxlar og gott að nota þá í bifreiðaviðskiptum. Tóku þeir fram sérstaklega, að um heildsölufyrirtæki væri að ræða svo sem víxlarnir bæru með sér. Víxlarnir, sem vitnið og Jóhann Ósland létu ákærðu fá, voru því samtals kr. 14.500.000. Vitnið og Jóhann Ósland voru eignalausir og ekki borgunarmenn fyrir víxlunum svo sem reyndin varð. Var ákærðu um það kunnugt. Þá kom og í ljós að víxlarnir á Heildverslun Ágúst Salómonssonar voru einskis virði, enda voru þeir falsaðir að sögn vitnisins.

Vitnið kveður þá Jóhann Ósland hafa selt bifreiðina R-63962 Jóni Ármanni Guðmundssyni, Nóatúni 24, með afsali dagsettu 3. júní 1980. Kaupverð bifreiðarinnar er skráð í afsalinu 4.000 þús., en var í reyndinni 7.500.000 kr. Jón Ármann greiddi bifreiðina að mestu með víxlum sem flestir voru á Heildverslun Ágúst Salómonssonar, en auk þess með kr. 600.000 í peningum.

Vitnið kveður þá Jóhann Ósland hafa keypt bifreið á bílasölu hér í borginni í framhaldi af þessu og notað vixlana frá Heildverslun Ágústs Salómonssonar til greiðslu á henni. Sölumaður á bílasölnunni hafði samband við þá daginn eftir. Sagði hann, að Heildverslun Ágústs Salómonssonar væri ekki til. Varð að samkomulagi að vitnið og Jóhann Ósland tóku vixlana til baka, en létu í staðinn vixla frá þeim sjálfum.

Vitnið kveður þá Jóhann Ósland hafa verið með í höndunum vixla samtals að fjárhæð kr. 11.000.000 á Heildverslun Ágústs Salómonssonar að þessum viðskiptum loknum. Vitnið kveðst hafa reynt að koma vixlunum út í öðrum bifreiðaviðskiptum, en bílasalinn hafi sagt því að vixlarnir frá Heildverslun Ágústs Salómonssonar væru einskis virði og að þetta væri lögreglumál.

Vitnið og Jóhann Ósland fóru nú til ákærðu og kvörtuðu við þá út af þessu. Ákærðu sögðust geta bjargað þessu. Fóru ákærðu að segja vitninu og Jóhanni Ósland frá því að þeir gætu fengið hjá þeim fleiri vixla á Heildverslun Ágústs Salómonssonar. Gætu þeir notað vixlana til að kaupa vörusendingu af Ágústi sem ákærðu hefðu nýverið sent honum til Ísafjarðar. Sögðu ákærðu að í sendingunni væru leikföng, útvörp og fleira, sem væru vel seljanleg og hagnast mætti á þessu. Töldu ákærðu að verðmæti sendingarinnar væri kr. 24.000.000. Vitnið kveður ákærðu hafa bent þeim Jóhanni Ósland á, að betra væri fyrir þá að fá vörusendinguna en að sitja uppi með vixlana sem ef til vill væru einskis virði.

Vitnið tók fram í þessu sambandi að það hefði sagt Jóhanni Ósland frá því er bílasalinn sagði að vixlar frá Heildverslun Ágústs Salómonssonar, ættu að sæta lögreglurannsókn. Muni Jóhann Ósland í framhaldi af því hafa rætt við ákærðu, en vitnið var ekki viðstatt, er það gerðist.

Vitnið kveður þá Jóhann Ósland hafa látið tilleiðast að kaupa vörusendinguna af Ágústi Sigurði Salómonssyni. Hafði Davíð Ólafsson milligöngu um þetta. Fór Davíð með vitninu og Jóhanni Ósland til Ísafjarðar 14. júní 1980 til að ganga frá kaupunum á vörusendingunni. Hafði Davíð haft samband símleiðis við Ásgerði Kristjánsdóttur, unnustu Ágústs og náð samkomulagi við hana um kaup vitnisins og Jóhanns Óslands á vörusendingunni. Eins og áður greinir áttu vitnið og Jóhann Ósland vixla að fjárhæð kr. 11.000.000. Auk þess fengu þeir vixla að fjárhæð kr. 12.150.000 frá Edvard Lövdal á Heildverslun Ágústs Salómonssonar, sbr. kvittunina frá 14. júní 1980, sem vitnið staðfesti. Í staðinn fyrir vixlana létu vitnið og Jóhann Ósland Edvard hafa vixla sem þeir höfðu samþykkt og gefið út, en fjárhæðina man vitnið ekki fyrir víst.

Vitnið kveðst mótmæla þeim framburði Edvars Lövdal að þeir Jóhann Ósland Jósefsson hafi ekki skrifað upp á vixla vegna þeirra vixla sem þeir Edvard og Sigurður Örn létu þá hafa á Ágúst Sigurð Salómonsson vegna

vörukaupanna. Þeir Jóhann hafi útfyllt víxla á móti víxlunum á Ágúst Sigurð Salómonsson, og hafi því verið búnir að láta þá Edvard og Sigurð Örn hafa víxla á móti víxlunum sem kvittun þessi hljóðar á.

Vitnið kveðst ekki sérstaklega muna eftir víxli á Heildverslun Ágústs Salómonssonar sem Davíð var með á leiðinni til Ísafjarðar. Vitnið man þó eftir einhverjum viðskiptum við Davíð í flugvélinni á leiðinni til Ísafjarðar og geti það vel verið rétt að Davíð hafi látið þá hafa einn víxil á Heildverslun Ágústs Salómonssonar, en þeir hafi látið hann fá víxil á þá sjálfa í staðinn. Um fjárhæðina man vitnið ekki en vitnið staðhæfði, að það og Jóhann Ósland hefðu verið með víxla að fjárhæð kr. 23.650.000 á Heildverslun Ágústs, er til Ísafjarðar kom.

Vitnið kveður þá hafa hitt Ásgerði Kristjánsdóttur og fleira fólk á flugvellinum á Ísafirði. Ásgerður var með umboð til að ganga frá sölu á vörusendingunni. Vitnið og Jóhann Ósland báðu um að fá að sjá vörurnar áður en kaupin færu fram, en það var ekki hægt. Þrátt fyrir þetta ákváðu vitnið og Jóhann Ósland að kaupa vörusendinguna til þess að leysa málið. Davíð Ólafsson hafði útbúið afsal fyrir vörusendingunni (skjal nr. 4, bls. 2) og hafði það meðferðis til Ísafjarðar. Samkvæmt afsalinu kaupa vitnið og Jóhann Ósland umrædda vörusendingu af Heildverslun Ágústs Salómonssonar fyrir kr. 7.500.000. Davíð Ólafsson hafði sett í afsalið að leikföng væru seld fyrir kr. 23.650.000, en þegar til kom vildu Ásgerður og fólkíð sem með henni var ekki hafa þessa upphæð í afsalinu. Var strikað yfir hana og fjárhæðin kr. 7.500.000 sett í staðinn. Sagði Ásgerður að þetta þyrfti að vera til að sýna tap á viðskiptunum. Ásgerður undirritaði síðan afsalið fyrir hönd Ágústs Salómonssonar samkvæmt umboði svo og vitnið og Jóhann Ósland.

Vitnið og Jóhann Ósland höfðu skrifað nöfn sín á víxlana á Heildverslun Ágústs Salómonssonar á leiðinni til Ísafjarðar að ráði Davíðs Ólafssonar. Sagði Davíð þeim að þeir skyldu hafa þennan hátt á, þar sem þeir gætu þá krafist þess að víxlarnir væru rifnir þegar kaupin á vörusendingunni hefðu farið fram. Þeir fóru fram á þetta þegar þeir höfðu undirritað afsalið. Varð Ásgerður við því og reif alla víxlana og henti þeim í rusla-körfu á flugvellinum. Fór enginn þeirra því í umferð.

Vitnið kveður Ásgerði og fólk það er með henni var ekki hafa kannast við stimpilinn Heildverslun Ágústs Salómonssonar á víxlunum. Voru þau lengi að velta því fyrir sér hvernig á stimplinum stæði. Eins voru þau í vafa um að skrift Ágústs væri á öllum víxlunum og að eitthvað væri bogið við víxlana eins og þeir væru ekki allir.

Vitnið og Jóhann Ósland fengu aldrei umræddar vörur, enda komst rannsóknarlögreglan í málið og kyrrsetti þær.

Vitninu voru sýnd ljósrit af eftirtöldum víxlum sem Jón Ármann

Guðmundsson fékk í bifreiðaviðskiptum við Sigurð Örn: Sex víxlar að fjárhæð kr. 500.000 hver og fjórir víxlar hver að fjárhæð kr. 1.000.000.

Vitnið kvaðst telja að þetta séu þeir víxlar, sem þeir Jóhann Ósland skrifuðu upp á vegna kaupa á Chevrolet Caprice bifreiðinni af Sigurði Erni Ingólfssyni. Tvo víxla hvorn að fjárhæð kr. 500.000 og tvo víxla hvorn að fjárhæð kr. 1.000.000 kvað vitnið vera tengda vörusendingunni. Ákærðu hafi fengið þessa víxla hjá þeim Jóhanni Ósland.

Vitninu var kynntur framburður Edvards Lövdal þar sem fram kemur að Edvard segist hafa fengið þessa víxla í skiptum fyrir víxla á Steingrím Þórisson.

Vitnið kvað þessa víxla á Steingrím Þórisson vera tilkomna á allt annan hátt og ekki verið um nein víxlaskipti að ræða. Edvard Lövdal lét því Jóhann Ósland hafa 10 víxla hvern að fjárhæð kr. 350.000 á Steingrím eða samtals að fjárhæð kr. 3.500.000 eftir því sem það best man. Þó sé hugsanlegt að þessir víxlar hafi ekki verið nema 9 talsins. Edvard bað Jóhann Ósland um að koma víxlunum í umferð fyrir sig í bifreiðaviðskiptum. Jóhann Ósland átti að kaupa bifreið fyrir Edvard og nota víxlana sem greiðslu. Ekki var rætt um nein ákveðin kaup, heldur mátti Jóhann kaupa hvaða bifreið sem væri, bara að koma víxlunum út. Ætlaði Edvard að borga Jóhanni kr. 200.000 ef hann gæti komið víxlunum í umferð.

Þeir Jóhann Ósland reyndu aldrei að koma þessum víxlum í umferð, enda vissu þeir að þeir myndu ekki verða greiddir. Vitnið hafði nokkru áður en þetta var fengið víxil í bifreiðaviðskiptum á Steingrím Þórisson og sá víxill var ekki greiddur, þannig að það hefði aldrei farið að taka slíka víxla í skiptum fyrir víxla á þá Jóhann Ósland eins og Edvard segir. Edvard lenti í gæsluvarðhaldinu skömmu eftir þetta. Jóhann Ósland lét síðan Jón Ármann Guðmundsson hafa þessa víxla á Steingrím Þórisson og bað hann um að geyma þá fyrir sig þar sem þeir Jóhann voru að fara erlendis.

Vitninu voru kynntar skýrslur ákærðu í málinu. Kvað það athugasemdir þær sem ákærðu gera við skýrslur þeirra Jóhanns Óslands ekki standast.

Vitnið Davíð Ólafsson hefur verið erlendis og ekki náðst fyrir dóm.

Vitnið hefur skýrt frá því hjá rannsóknarlögreglu að það fyrsta sem það heyrði um víxla Ágústs Salómonssonar hafi verið það að Sigurður Örn Ingólfsson hringdi til þess einhverju sinni á framangreindum tíma milli kl. 18-20. Bað hann vitnið um að fletta því upp hvort Ágúst Sigurður Salómonsson eða unnusta hans væru með víxildóma á sér. Sigurður Örn hafði oft haft samband við vitnið og beðið það um slíkar upplýsingar, en í þetta sinn lá honum mikið á að fá að vita þetta strax. Vitnið reyndi að kanna þetta eins og hægt var og beið Sigurður Örn í símanum á meðan. Ef vitnið man rétt voru þrír dómar á Ágúst Sigurð en um litlar upphæðir að ræða.

Það næsta sem gerðist var að Sigurður Örn kom á bifreiðasöluna til

vitnisins um tveim dögum eftir þetta og var Edvard Lövdal með honum. Hann sagðist vera með nokkra víxla á Ágúst Salómonsson og spurði vitnið hvort einhverjar bifreiðar væru á sölunni hjá því sem hann gæti keypt fyrir þá. Þá stóð þannig á að Jón Ármann Guðmundsson, sem mikið hefur átt viðskipti á bifreiðasölu hjá vitninu, var staddur þarna og keypti Sigurður Örn bifreið af honum fyrir víxla á Ágúst Sigurð Salómonsson að fjárhæð 4.500.000 krónur.

Um hálfum mánuði til þrem vikum síðar komu þeir Jóhann Ósland Jóseppson og Guðmundur Ársælsson, sem vitnið kannaðist við, á bifreiðasöluna til þess og voru með töluvert magn af víxlum á Ágúst Salómonsson. Vitnið sá þó ekki víxlana. Vitnið spurði þá hvað þeir væru með mikla upphæð í þessum víxlum þar sem fram hafði komið hjá Sigurði Erni að hann hefði verið með kr. 7.500.000 af slíkum víxlum og væri þegar búinn að nota af þeim kr. 4.500.000 í viðskiptunum við Jón Ármann. Vitnið sagði þeim Jóhanni og Guðmundi að þeir gætu ekki verið með meira en mismuninn á þessu eða kr. 3.000.000, en þeir sögðu, að upphæðin væri töluvert hærri.

Vitnið hafði séð að á þá víxla, sem Sigurður Örn var með, hafði verið stimplað Heildverslun Ágústs Salómonssonar, a.m.k. á all-flesta, en það var þó skrifað á einhverja. Fletti vitnið upp á símanúmeri Ágústs eftir heimilisfanginu sem stóð á víxlunum og reyndi að ná í hann. Vitninu var sagt að Ágúst væri ekki við og ekki hægt að ná í hann í síma. Vitnið spurði konu þá sem svaraði í símann hvort einhver heildsala væri rekin þarna og kom það henni greinilega á óvart. Sagðist hún búa þarna ásamt mannum sínum, sem væri skipstjóri, og þar væri engin heildsala. Vitnið taldi að þessi kona væri móðir Ágústs. Í ljósi þess sem fram hafði komið kallaði vitnið þá Jóhann og Guðmund til sín að það heldur daginn eftir. Áður en þetta var hafði vitnið fengið upplýsingar um það að Ágúst Salómonsson gæti að öllum líkindum ekki greitt þessa víxla þar sem hann hefði átt í verulegum fjárhagserfiðleikum. Vitnið sagði þeim Jóhanni og Guðmundi þetta og ráðlagði þeim að reyna að fá viðskiptin sem þeir höfðu fengið víxlana úr dregin til baka. Þeir voru búnir að setja eitthvað í umferð af víxlunum og ráðlagði vitnið þeim að hafa upp á þeim, þar sem mjög slæmt myndi verða fyrir þá ef víxlarnir færu í umferð. Vitninu skildist á þeim að þeir hefðu fengið víxlana hjá Sigurði Erni Ingólfssyni og Edvard Lövdal vegna einhverra vélaviðskipta. Sögðust þeir Jóhann og Guðmundur hafa selt þeim einhver tæki.

Þennan sama dag að vitnið telur hringdi Edvard Lövdal til þess og spurði það hvort það hefði áhuga á því að kaupa vörubirgðir sem væru leikföng og fleira. Vitnið spurði hvaða verð ætti að vera á vörunum og var svarið að um gott verð yrði að ræða. Einnig talaði Sigurður Örn við vitnið um

þetta. Vitnið sagðist vilja kanna hvers konar varningur þetta væri og komu þeir báðir með sýnishorn til þess. Vitninu leist ekkert á varninginn, enda voru útvarpstækin sem voru í leikföngunum þannig að þau höfðu ákaflega lítið notagildi þar sem ekki var hægt að ná íslenska útvarpinu á þau. Vitnið fór þá að kanna verðgildi varningsins og að mati þess var margt af honum óseljanlegt og verðmætið miðað við heildsöluverð var langt undir því verði sem Ágúst Salómonsson hafði greitt fyrir hann. Vitnið sagði Sigurði Erni og Edvard að þessar vörur væru illseljanlegar og það vildi ekki kaupa þær. Edvard sagði vitninu að það myndi fá alla víxlana á Ágúst Salómonsson sem því var sagt að væru að fjárhæð yfir 20.000.000 krónur ef það keypti vörurnar. Aldrei var þetta nákvæmt frekar en magnið af vörunum, sem þeir sögðu vera 13-15 hundruð stykki. Vörurnar gæti vitnið fengið keyptar á heildsöluverði, sem ekki var þó nefnt hvert væri. Átti vitnið að geta hagnast verulega á þessu með því að selja vörurnar aftur. Vitnið sagði þeim Sigurði Erni og Edvard að það væri búið að kanna þetta hjá unnustu Ágústs og að hún talaði alltaf um riftun en ekki að þau vildu selja vörurnar. Eins sagði vitnið þeim að vörurnar væru lélegar og þeir gætu ekki einu sinnu sagt til um magnið. Vitnið sagðist því ekki hafa áhuga á þessum viðskiptum.

Mjög fljótlega eftir þetta, e.t.v. tveim dögum síðar, komu þeir Jóhann og Guðmundur til vitnisins. Sögðust þeir vera komnir með í hendurnar alla víxlana á Ágúst Salómonsson og ætluðu að kaupa vörurnar. Þeir sögðu vitninu að þeir hefðu látið Sigurð Örn og Edvard hafa einhverja víxla, en um væri að ræða mjög litla upphæð. Sögðust þeir hafa náð mjög hagstæðum samningum við Sigurð Örn og Edvard. Það var ákveðið, að þeir Jóhann og Guðmundur færu vestur til Ísafjarðar og afhentu Ágústi eða unnustu hans víxlana, þ.e. keyptu vörusendinguna fyrir þá, þannig að ekki þyrfti að fara fram riftun. Jóhann og Guðmundur sögðust hafa náð öllum þeim víxlum til baka, sem farið hefðu í umferð, m.a. þeim víxlum, sem Jón Ármann hafði fengið úr viðskiptum sínum við Sigurð Örn. Bæði Sigurður Örn og Edvard höfðu samband við vitnið og báðu það um að fara með Jóhanni og Guðmundi til Ísafjarðar til að ganga frá þessum viðskiptum með þeim. Vitnið tók illa í það, þar sem það sá ekki neinn tilgang í því.

Vitnið féllst þó á þetta að lokum og kom tvennt til. Annað var það að kunningi þess, Óskar Gunnar Hansen, hafði skrifað upp á einn af víxlum þessum fyrir Sigurð Örn og það vildi síður að víxillinn færi í umferð og einnig að Jóhann er hálfgerður kunningi þess og það vissi að hann var ekki fær um að ganga frá slíkum viðskiptum. Þeir ætluðu fyrst með áætlunarflugvél, en komust ekki með henni og tóku einkaflugvél á leigu. Eftir að þetta var ákveðið hafði vitnið símasamband við unnustu Ágústs og tilkynnti

komu þeirra. Það vitnið hana um að hitta þá á flugvellingum, þar sem þeir hefðu takmarkaðan tíma. Hún samþykkti það og var á flugvellingum ásamt fleira fólki þegar þeir komu vestur. Vitnið kynnti fyrir fólkinu afsal sem það hafði útbúið fyrir Jóhann og Guðmund. Petrína Georgsdóttir, móðir Ágústs, hafði orð fyrir fólkinu og höfðu þeir eingöngu samskipti við hana. Petrína sagði að raunar væri Ágúst og unnusta hans ekki að selja þessar vörur heldur að skila þeim. Vitnið sagði henni að það væri að ganga frá þessum viðskiptum fyrir kunningja þess sem þarna væru með því, en ekki væri um að ræða riftun fyrir einhverja menn. Hún féllst þá á þetta. Þegar hún fór að skoða víxlana sem þeir Jóhann og Guðmundur voru með taldi hún, að upphæð þeirra ætti að vera hærri en kr. 23.650.000. Hún hélt að víxlarnir ættu að vera um kr. 25.000.000. Vitnið benti henni á að því væri ekki kunnugt um það og ennfremur að verið væri að ganga frá viðskiptum og það sem þeir væru með af víxlum væri greiðslan.

Vitnið kveður það algjörlega öruggt að þeir víxlir sem rifnir voru hafi verið að upphæð samtals kr. 23.650.000. Það tvi-eða þrítaldi víxlana auk þess sem það útbjó skrá yfir þá eftir upphæðum þeirra. Eins taldi Ásgerður Kristjánsdóttir þessa víxla margsinnis og fékk ætíð út þessa upphæð.

Petrína Georgsdóttir fór fram á, að upphæðinni yrði breytt í afsalinu þar sem Ágúst hefði fengið kvittun upp á kr. 7.500.000 og vildi hún að sú upphæð yrði sett í afsalið.

Það kom fram, að Ásgerður unnusta Ágústs kannaðist ekki við stimpilinn á víxlunum, þ.e. Heildverslun Ágústs Salómonssonar. Sagði hún að stimpill þessi hefði ekki verið á þeim þegar hún skrifaði upp á þá. Vitnið kveðst ekki hafa haft minnstu hugmynd um það og sagt þeim það.

Þeir Jóhann Ósland og Guðmundur höfðu ábekt meiri hluta víxlanna í flugvélinni á leiðinni til Ísafjarðar. Þeir höfðu og ábekt eitthvað af víxlunum áður. Sagði vitnið þeim að þeir skyldu ábekja alla víxlana, þannig að þá væri hægt að fara fram á að þeir yrðu rifnir. Fyrir þessu voru tvær ástæður. Önnur var sú að þeir höfðu ábekt eitthvað af víxlunum og hin að vitnið vissi að einhverjir víxlir frá Ágústi Salómonssyni voru í umferð, þannig að því fannst heppilegasta lausnin að þeir yrðu rifnir.

Edvard Lövdal hafði nefnt við vitnið, áður en þeir fóru vestur til Ísafjarðar, að heppilegt væri að víxlarnir yrðu rifnir. Nefndi hann það sem ástæðu að þá yrði málið úr sögunni. Hann setti það þó ekki fram sem skilyrði, heldur sagði það vera æskilegt.

Það var ekki fyrr en komið var til Ísafjarðar sem talað var um að víxlarnir hefðu verið stimplaðir án vitundar Ágústs Salómonssonar.

Vitninu var kynntur framburður Jóhanns Ósland Jósefssonar þar sem hann skýrir frá því að það hafi látið hann og Guðmund Ársælsson hafa

tvo víxla á Ágúst Salómonsson, hvorn að upphæð kr. 750.000, og að þeir hefðu skrifað upp á víxla á móti.

Vitnið kannast við að hafa látið þá Jóhann og Guðmund hafa einn víxil á Ágúst Salómonsson, en sá víxill var að upphæð kr. 750.000. Þeir Jóhann og Guðmundur skrifuðu víxla á móti þessum eina, þannig að vitnið fékk hjá þeim tvo víxla þar sem Jóhann var útgefandi og Guðmundur samþykkjandi. Upphæðir víxlanna voru kr. 350.000 og kr. 400.000. Þetta fór fram í flugvélinni á leiðinni vestur til Ísafjarðar. Þennan eina víxil á Ágúst Salómonsson hafði vitnið fengið hjá Sigurði Erni Ingólfssyni. Upphaflega hafði Sigurður Örn látið vitnið hafa fjóra 750.000 króna víxla á Ágúst Salómonsson, tvo af þeim í viðskiptum vegna kaupa hans á Chevrolet Caprice bifreiðinni af því, eins og það hefur áður skýrt frá, og tvo að auki sem hann vildi láta vitnið einnig hafa upp í Caprice viðskiptin, en það vildi ekki taka þá víxla sem greiðslu. Sigurður Örn bað vitnið þá um að geyma þessa tvo víxla ef það gæti notað þá. Annan víxilinn lét það Sigurður Örn hafa aftur, en hinn fengu þeir Jóhann og Guðmundur í skiptum fyrir víxla á vitnið eins og áður greinir. Vitnið hefur síðan verið með víxlana á Jóhann og Guðmund. Sigurður Örn átti að fá þá, en af því hefði ekki orðið. Vitnið veit ekki um þennan eina víxil á Ágúst Salómonsson, sem á vantar.

Vitnið Jón Ármann Guðmundsson nemandi, Hraunbraut 5, Kópavogi, hefur skýrt frá því, að það hafi hinn 18. maí 1980 selt Sigurði Erni Ingólfssyni bifreiðina R-55199 sem er Pontiac af árgerð 1973. Söluverðið var kr. 4.500.000 og greiddi Sigurður Örn það allt með 6 víxlum, samþykktum af Heildverslun Ágústs Salómonssonar, Ísafirði. Útgefandi á víxlunum var einhver kona. Davíð Ólafsson bílasali annaðist framangreinda sölu. Vitnið kveðst hafa spurt Davíð um víxlana og taldi hann greiðandann öruggan. Vitnið kannaði ekki nánar um víxlana og ræddi ekki við samþykkjanda. Vitnið sá ljósrit víxlanna er það mætti í dómi og sagði að um þá væri að ræða.

Vitnið setti eitthvað af víxlunum til innheimtu í banka, en innheimta bar ekki árangur og hafa víxlarnir ekki verið greiddir.

Vitnið kveðst hafa notað suma af framangreindum víxlum til kaupa á bifreiðinni R-63962 af Jóhanni Ósland Jósepsyni og telur að um meginhluta víxlanna hafi verið að ræða. Vitnið telur að það hafi afhent Jóhanni Ósland víxlana, en hann hafði ekki gengið eftir að fá þá.

Vitnið kom á skrifstofu Rannsóknarlögreglu ríkisins 18.7. 1980 og afhenti afsal þar sem fram kemur að Sigurður Örn og Edvard Lövdal selja Jóhanni Ó. Jósepsyni og Guðmundi Ársælssyni vélar úr sildarverksmiðjunni í Djúpuvík þann 13.6. 1980. Einnig afhenti vitnið símskeyti dags. 13.6. 1980, þar sem Ágúst Salómonsson gefur Ásgerði Kristjánsdóttur heimild til að ganga frá öllum viðskiptum fyrir hans hönd.

Jón Ármann sagði þá Jóhann Ósland og Guðmund Ágúst hafa beðið sig að geyma þetta fyrir sig þegar hann hitti þá í Danmörku stuttu áður.

Vitnið Eyþór Eðvarðsson, Digranesvegi 38, Kópavogi, kveðst hafa selt Sigurði Erni Ingólfssyni pylsubar 2. júní 1980 á kr. 5.250.000 að það heldur. Vitnið hafði keypt pylsubarinn af Davíð Ólafssyni og Inga Oddssyni sama ár og átt hann í nokkra mánuði áður en salan til Sigurðar Arnar fór fram. Vitnið fékk pylsubarinn greiddan frá Sigurði Erni að mestu leyti með víxlum á Jóhann Ósland Jósepsson og Guðmund Ársælsson og voru þeir ýmist samþykkjendur eða útgefendur á víxlunum. Einn víxillinn var á Heildverslun Ágústs Salómonssonar, Ísafirði, að upphæð kr. 750.000. Vitnið kveðst aldrei hafa notað víxil þennan og vera með hann enn í fórum sínum.

Vitnið Svanur Kristjánsson verslunarmaður, Þorlákshöfn, kveðst hafa selt Edvard Lövdal bifreiðina X-602. Skrifaði Edvard undir sölutilkynninguna f.h. Evu Jónsdóttur og tók vitnið það svo að hún væri sambýliskona hans. Edvard greiddi vitninu andvirði bifreiðarinnar með fjórum víxlum sem Eva hafði samþykkt og var hver að fjárhæð kr. 1.075.000. Víxlar þessir voru með gjalddögum 10.2., 25.2., 10.3. og 25.3. 1980.

Skömmu áður en víxlarnir féllu í gjalddaga hafði Edvard samband við vitnið og bað það um að láta ekki afsegja þá þótt þeir yrðu ekki greiddir á gjalddaga og féllst vitnið á það.

Eftir að víxlarnir féllu í gjalddaga hafði vitnið samband við Edvard og sagði honum að hann yrði að fara að greiða þá. Hann kvaðst ekki geta greitt þá með peningum, en bauð vitninu að láta það hafa aðra víxla í staðinn og bauðst einnig til þess að greiða því dráttarvexti þann tíma sem liði milli gjalddaga á víxlunum.

Víxlarnir sem Edvard lét vitnið hafa voru samþykktir af Heildverslun Ágústs Salómonssonar og útgefnir af Ásgerði Kristjánsdóttur. Vitnið man ekki hvort þeir voru tveir eða þrír og ekki heldur hver fjárhæð þeirra var samtals, en hún var yfir kr. 2.000.000, enda voru víxlarnir sem Eva hafði samþykkt samtals að fjárhæð kr. 2.150.000 og það hafði verið samið um það milli þeirra Edvards að bæta dráttarvöxtum við. Edvard afhenti síðan vitninu víxlana og fékk víxlana sem Eva hafði samþykkt í staðinn.

Þegar vitnið spurði Edvard að því hvers konar heildsölufyrirtæki þetta væri sagði hann því að þetta væri dreifingaraðili á Ísafirði fyrir ýmsar innlendar verksmiðjur, þar á meðal annaðist fyrirtækið dreifingu á smjörlíki. Vitnið tók því við þessum víxlum hjá Edvard í góðri trú og taldi þá eins góða og þá víxla sem hann hafði upphaflega látið það hafa og samþykktir voru af Evu Jónsdóttur.

Vitnið fór með víxlana í Landsbankann í Þorlákshöfn og spurðist fyrir um hvort bankinn vildi kaupa þá af því. Bankinn vildi ekki kaupa víxlana.

Vitnið hafði þá samband við Edvard og sagði honum frá því að það gæti ekki selt víxlana í bankanum og bauðst hann þá strax til þess að skipta aftur við það á víxlum og fór vitnið skömmu síðar að hitta hann. Edvard tók við víxlunum frá Heildverslun Ágúst Salómonssonar og lét vitnið hafa í staðinn víxla, sem hann sagði að væru alveg „pottþéttir“ og voru þeir útgefnir og samþykktir af Jóhanni Ósland Jósepssyni og Guðmundi Ársælsyni.

Vitnið Óskar Gunnar Hansen sjómaður, Höfðavegi 19, Vestmannaeyjum, kveðst hafa starfað á Bílasölunni Höfðatúni 10 í maí 1980. Um miðjan mánuðinn kom Sigurður Örn Ingólfsson með víxil samþykktan af Ágústi Salómonssyni og bað vitnið að skrifa upp á hann. Edvard Lövdal var með Sigurði Erni umrætt sinn. Vitnið man að kvenmannsnafn var á víxlinum sem útgefandi. Sigurður Örn bað vitnið um að ábekja víxilinn, en upphæð hans man vitnið ekki. Sigurður Örn sagðist þurfa að nota víxilinn til greiðslu á einhverju og því þurfa að fá ábeking á hann. Vitnið var mjög tregt til að skrifa upp á víxilinn fyrir Sigurð Örn, en hann lagði fast að því að gera það. Lét vitnið undan og skrifaði upp á víxilinn. Sigurður Örn hafði sagt vitninu áður að Ágúst Salómonsson væri með stórfyrirtæki á Ísafirði og öruggur greiðandi og væri engin áhætta fyrir það að skrifa upp á víxilinn. Vitnið kveðst hafa séð að stimplað var á víxilinn Heildverslun Ágúst Salómonssonar og minnir að það hafi verið á tveim stöðum á honum. Heldur vitnið örugglega, að við nafn greiðanda hafi verið stimplað með nokkuð stórum stimpli, en við samþykkjanda með litlum stimpli. Vitnið kveðst ekki þora að fara með það hvort Ágúst Salómonsson hafi bæði verið búinn að skrifa nafn sitt við samþykkjandi og greiðandi. Sigurður Örn nefndi ekki hvernig hann ætlaði að ráðstafa víxlinum, en það var til greiðslu einhverrar skuldar eftir því sem hann sagði.

Að kvöldi dags þess, sem vitnið skrifaði upp á víxilinn fyrir Sigurð Örn, sagði það Davíð Ólafssyni, vinnuveitanda þess, frá því. Davíð spurði vitnið þá að því hvaða víxill þetta hefði verið og sagði það honum það. Davíð sagði vitninu þá að hann teldi að Ágúst Salómonsson væri með einhverja víxlasúpu og ráðlagði hann því vitninu að vera ekki að skrifa upp á víxla fyrir Sigurð Örn og Edvard.

Um hálfum mánuði eftir þetta frétti vitnið að Davíð Ólafsson hefði farið til Ísafjarðar út af víxlunum á Ágúst Salómonsson með Jóhanni Jósepssyni og Guðmundi Ársælssyni.

Í byrjun júní 1980 kveðst vitnið hafa keypt Pontiac Boniwille bifreið af konu sem heitir Kristín og býr í Æsufelli 6.

Davíð Ólafsson lánaði vitninu þrjá víxla til bráðabirgða til að greiða hluta kaupverðsins. Vitnið man ekki fjárhæð víxlanna, en Ágúst Salómonsson var samþykkjandi á tveimur og Jóhann Ósland Jósepsson á einum.

Þegar mál þetta kom til sögunnar kom Kristín á bifreiðasöluna til Davíðs og ræddi við hann. Davíð sagði vitninu síðar, að hann myndi sjá um greiðslu víxlanna, en vitnið veit ekki nánar um það. Vitnið hefur aldrei verið krafði um greiðslu á víxlunum.

Vitnið Ástmar Örn Arnarson kveður föður sinn, ákærða Sigurð Örn Ingólfsson, hafa um mitt ár 1979 selt Edvard Lövdal Dodge Jeppa af árgerð 1975. Edvard greiddi bifreiðina með víxlum sem ekki fengust allir greiddir og voru þar á meðal víxlar á Ágúst Sigurð Salómonsson sem voru gjaldfallnir en ógreiddir. Þegar Ágúst Sigurður keypti leikföngin fékk faðir vitnisins víxla úr þeim viðskiptum í stað gömlu gjaldföllu víxlanna frá Edvard. Vitnið heldur, að faðir sinn hafi verið einhvers konar milligöngumaður með þessi vörukaup þar sem þetta fólk hafði áður átt viðskipti við Edvard og því mátti ekki koma fram að Edvard stæði á bak við þetta. Hins vegar var það alveg á hreinu að það var Edvard sem stóð að þessari sölu á vörusendingunni, enda var faðir vitnisins peningalaus um þetta leyti og gat því ekki hafa verið búinn að kaupa að sögn vitnisins þetta vörudrasl. Faðir vitnisins átti einungis að vera sagður seljandinn á pappírnum til að viðskiptin gætu gengið.

Vitnið Elvar Bæringsson, eigandi Borgarbilasölnunnar hér í borg, til heimilis að Hjallabraut 6, Hafnarfirði, hefur skýrt frá því að piltur utan af landi hafi komið á bifreiðasöluna til þess sumarið 1980 með víxla á Ágúst Sigurð Salómonsson og viljað kaupa bifreið fyrir þá. Vitnið kveðst hafa vitað hver Ágúst Sigurður var, þar sem það er frá Ísafirði og taldi hann ekki vera borgunarmann fyrir víxlunum. Það hringdi því vestur til Ísafjarðar og fékk þær upplýsingar á sýsluskrifstofunni að samþykkjandi víxlanna Heildverslun Ágústs Salómonssonar væri ekki til. Á sýsluskrifstofunni var vitninu bent á, að best væri að snúa sér með þetta mál til rannsóknarlögreglunnar og benti það piltinum á það. Vitnið heldur að pilturinn hafi verið með víxla að upphæð samtals kr. 7.500.000 á Ágúst Salómonsson.

Einum til tveim dögum áður en pilturinn kom hafði komið stúlka á bifreiðasöluna sem var með víxla á Heildverslun Ágústs Salómonssonar og heldur vitnið að annar hafi verið að upphæð kr. 1.500.000 en hinn að upphæð kr. 700.000. Eins var stúlkan með víxla á Jóhann Ósland Jóseps-son. Heldur vitnið að hún hafi verið með víxla alls að fjárhæð um kr. 3.000.000 á þessa tvo aðila. Stúlkan sagðist hafa fengið þessa víxla úr bifreiðaviðskiptum eftir smáauglýsingu, en vitnið veit ekki frá hverjum. Það varð ekkert úr þessum viðskiptum stúlkunnar á bifreiðasölnunni hjá vitninu, enda benti það henni á að hún skyldi reyna að láta þau viðskipti sem hún hefði fengið víxlana úr, ganga til baka þar sem þetta væru ekki öruggir víxlar.

Vitnið Aðalheiður Maack, eigandi Stimplagerðarinnar Hverfisgötu 50,

hefur skýrt frá því að búnir hafi verið til hjá fyrirtæki þess tveir stimplar fyrir Heildverslun Ágústs Salómonssonar. Annar stimpillinn er venjulegur fyrirtækjastimpill, en hinn er svokallaður prókúrustimpill sem er minni. Vitnið sá hjá rannsóknarlögreglunni ljósrit af víxli með báðum þessum stimplum. Vitnið kveðst ekki hafa verið við þegar stimplarnir voru pantaðir, en stúlka sem vann hjá því tók við pöntuninni. Hún sagði vitninu frá því strax morguninn eftir þetta, að tveir menn hefðu lagt inn þessa pöntun.

Nokkrum dögum síðar komu tveir menn til að sækja stimplana og var vitnið þá viðstatt. Mennirnir höfðu komið einu sinni áður, en þá voru stimplarnir ekki tilbúnir. Í þetta síðara skipti biðu þeir meðan verið var að ljúka við að búa stimplana til. Vitnið tók það þannig að menn þessir væru kaupsýslumenn frá Ísafirði og væru m.a. að skemmta sér hér í borginni. Reyndu þeir mjög mikið að fá stúlkuna, sem hafði tekið niður pöntunina á stimplunum, til að koma með þeim að skemmta sér og kom fram hjá þeim, að þeir hefðu hótélherbergi. Af tali þeirra réð vitnið, að þeir væru að láta búa til stimplana fyrir eigin heildsölu.

Vitnið Stefanía Sófusdóttir, Túngötu 18 hér í borg, vann í Stimplagerðinni að Hverfisgötu 50. Vitnið kveður tvo menn hafa komið þangað, sennilega í maí eða byrjun júní 1980, og pantað tvo stimpla fyrir Heildverslun Ágústs Salómonssonar á Ísafirði.

Vitnið tók ekki á móti þessari pöntun og veit þar af leiðandi ekki hvað þeir sögðu þegar þeir voru að panta stimplana. Þegar það hitti menn þessa í Stimplagerðinni voru þeir að koma til þess að athuga hvort stimplarnir væru ekki tilbúnir. Mennirnir kynntu sig ekki og sögðu ekki hvaðan þeir væru, en þeir voru á leigubifreið sem beið eftir þeim á meðan þeir voru inni í Stimplagerðinni.

Ingveldur Rósinkrans sá um að afgreiða mennina í Stimplagerðinni. Vitnið kveðst hafa heyrt mennina vera að spyrja um stimpla á Heildverslun Ágústs Salómonssonar á Ísafirði. Ástæðan fyrir því að vitnið man eftir þessu er sú að því fannst mennirnir vera framhleyptir. Þeir óðu um allt og voru að tala við þær og voru mjög hressir að sögn vitnisins. Sá þeirra sem sá um að panta stimplana og hafði sig að öllu leyti meira í frammi var með áberandi ör á annarri kinninni. Vitnið heyrði mennina ekki segja að þeir væru frá Ísafirði.

Vitnið hefur staðfest að það hafi að lokinni skýrslutöku verið látið skoða myndir úr myndasafni rannsóknarlögreglu af afbrotamönnum, ef vera mætti, að það þekkti á myndunum þá menn, sem komu í Stimplagerðina að Hverfisgötu 50 og pöntuðu stimplana fyrir Heildverslun Ágústs Salómonssonar. Vitnið benti á mynd af Edvard Lövdal og sagði, að hún væri af öðrum manna þeirra, sem kom í Stimplagerðina til þess að sækja

stimplana, sem voru búnir til fyrir Heildverslun Ágústs Salómonssonar á Ísafirði og hefði hann haft sig meira í frammí.

Ákærði Edvard Lövdal hefur skýrt frá því, að hann hafi átt alls um 929 leikföng, sem höfðu bæði verið tekin til baka úr verslunum og voru af óseldum vörubirgðum. Þessar vörur voru bæði geymdar á Hörpugötu 12 hér í borg og að Digranesvegi 108 í Kópavogi.

Vörurnar að Digranesvegi 108 voru úr Leikfangaversluninni Hlemmi og verslun Laufeyjar Patreksfirði samtals 240 stk., en vörurnar sem geymdar voru á Hörpugötu 12 voru úr versluninni Örinni, Akranesi, versluninni Vík, Ólafsvík, Skálanum, Þorlákshöfn (Svanur Kristjánsson) og Ásakaffi, Grundarfirði.

Ákærði kveðst ekki hafa getað fundið út hvernig ákærvaldið hafi getað komist að því að vörurnar hafi verið kr. 4.000.000 að innflutningsverðmæti. Kveðst ákærði ekki geta á það fallist og telur að vörurnar hafi verið meira virði.

Hinn 10. maí 1980 keypti Ágúst Sigurður Salómonsson, Ísafirði, vörurnar og stóðu ákærðu saman að söluinni. Átti ákærði meiri hlutann af vörunum, en Sigurður Örn hluta af þeim. Tildrög þessa voru þau að Sigurður Örn var að reyna að hafa upp á Ásgerði Kristjánsdóttur til að innheimta hjá henni víxla. Hafði hann upp á Ásgerði þar sem hún bjó við Grettisgötu. Ákærði kveðst hafa haft orð á því að maður hennar Ágúst Sigurður Salómonsson hefði staðið í verslunarmennsku og stakk upp á því við Sigurð Örn hvort þeir ættu ekki að selja Ágústi Sigurði þessar vörur. Sigurður Örn náði sambandi við Ágúst Sigurð þar sem hann bjó við Grettisgötu og fóru þeir síðan heim til ákærða að Hörpugötu 12 þar sem málin voru rædd og gengið frá viðskiptunum. Þar varð að samkomulagi milli ákærðu að Sigurður Örn væri sagður seljandi varanna.

Ágúst Sigurður greiddi vörurnar með víxlum er voru samtals að fjárhæð kr. 27.400.000. Ákærði tók þó fram að þegar kaupin voru gerð hafi verið talað um 25.000.000, en við lögreglurannsókn hafi verið farið að tala um 27.400.000. Sigurður Örn hafði milligöngu um að koma á kaupunum. Ákærði kannast við að hafa sagt við Ágúst Sigurð í síma, að hann hét Benedikt Kristjánsson og var það gert vegna þess að ákærði vildi ekki láta Ágúst Sigurð vita að hann stæði að viðskiptunum.

Víxlar þeir, sem ákærði fékk frá Ágústi Sigurði fyrir vörurnar, áttu að greiðast upp á einu ári og voru vextir innifaldir í fjárhæðum þeirra. Í hlut Sigurðar Arnar komu 10 af víxlunum, samtals að fjárhæð kr. 7.500.000. Fékk meðákærði víxla þessa þar sem hann átti hluta af vörunum og eins fyrir milligöngu um kaupin.

Ákærði kveður ákærðu hafa látið útbúa stimpla með nafni Heildverslunar Ágústs Salómonssonar og stimplað með þeim á víxlana svo sem í

ákæru greinir. Einnig voru 3 víxlar áritaðir með nafni heildverslunarinnar. Gerðu ákærðu þetta skv. beiðni og með fullu umboði Ágústs Sigurðar Salómonssonar.

Ákærði kveðst ekki geta sagt um hvernig Sigurður Örn hagnýtti sér víxlana er í 1., 2. og 4. tl. þessa kafla í ákæru greinir.

Einn víxil að fjárhæð kr. 750.000 kveðst ákærði hafa notað til kaupa á pylsubarnum af Eyþóri Eðvarðssyni fyrir milligöngu Davíðs Ólafssonar. Ákærði greiddi kaupverð pylsuvagnsins með þessum 750.000 króna víxli og með víxlum á Jóhann Ósland og Guðmund Ársælsson að fjárhæð kr. 4.000.000, sem hann hafði fengið úr víxlaskiptunum við þá. Þær þrjár milljónir sem eftir eru af víxlunum lét hann Svan Kristjánsson, Þorlákshöfn hafa.

Ákærði kveður rétt frá greint um víxlana í 3. tl. Víxlana í 5. tl. fengu Jóhann Ósland og Guðmundur Ársælsson hjá ákærða gegn sérstakri kvittun er þeir fóru vestur á Ísafjörð til að kaupa vörurnar af Ágústi Sigurði Salómonssyni. Er ekki rétt sem í ákæru greinir, að ákærði hafi skipt á víxlum við þá Jóhann Ósland og Guðmund.

Ákærði kveður meðákærða Sigurð Örn Ingólfsson hafa sent vörurnar til Ísafjarðar með skipi Eimskipafélags Íslands sumarið 1980. Sendendur eru skráðir ákærði sjálfur og Sigurður Örn Ingólfsson, Hörpugötu 12, Reykjavík. Að sögn ákærða var um að ræða leikföng, upphaflega frá Úlfari Nathanelssyni. Vörurnar höfðu verið teknar aftur frá versluninni Örinni, Akranesi, versluninni Vík, Ólafsvík, Skálanum, Þorlákshöfn og Leikfangaversluninni Hlemmtorgi svo sem áður greinir. Það sem tekið var til baka frá Leikfangaversluninni og Örinni seldi ákærði Sigurði Erni, en hinar vörurnar leysti Sigurður Örn út hjá verslununum fyrir víxla frá Steingrími Þórisyni. Ástæðan fyrir því að Sigurður Örn var að leysa þessar vörur út og fá þær til baka var sú að verslunareigendurnir vildu losna við þær og ákærði hafði ekki bolmagn til að taka þær. Höfðu verslunareigendurnir rætt við ákærða um að losna við vörurnar.

Ákærði kveður Sigurð Örn hafa vitað að hann átti þessar vörur. Spurði Sigurður Örn ákærða hvort hann vildi selja þær og einnig hvað hann vildi fá fyrir vörurnar og sagði ákærði honum það. Eitthvað var prúttað, en síðan komust þeir að samkomulagi um kr. 3.000.000 fyrir vörurnar og greiddi Sigurður Örn ákærða það í reiðufé. Sigurður Örn ætlaði að nota vörurnar í viðskiptum til að hagnast á þeim að ákærði telur. Sigurður Örn tók þó ekki vörurnar strax, en nokkrum dögum síðar seldi hann þær Ágústi Sigurði Salómonssyni.

Ákærði kveður Sigurð Örn hafa séð alfarið um viðskiptin við Ágúst Sigurð bæði varðandi verð og annað, en ákærði var þó viðstaddur þegar þeir gengu frá þessu heima hjá ákærða. Ástæðan fyrir því var sú að sögn

Sigurðar Arnar, að hann hafði ekki húsnæði. Ákærði þekkti ekki Ágúst Sigurð, en kannaðist við hann í sjón. Ákærði hafði átt viðskipti við Ágúst Sigurð rúmu ári áður, en þá rak hann og unnusta hans Söluturninn Suðurgötu 71, Hafnarfirði. Þá hafði ákærði fengið innistæðulausan tékka frá Ágústi Sigurði í viðskiptum sem unnusta hans samþykkti víxla fyrir.

Sigurður Örn sýndi Ágústi Sigurði sýnishorn heima hjá ákærða og reiknaði Sigurður Örn út verð varanna sem kom til tals að Ágúst Sigurður ætlaði að taka. Ákærði kveðst hafa verið á hlaupum þarna og ekki fylgst mikið með þessu. Skildist honum að þetta væru kaup Ágústs Sigurðar á vörum en ekki umboðssala. Ákærði kveðst ekki þora að fara með hvaða verð hafi verið á vörum en þetta voru einhverjar voða tölur að sögn ákærða. Ágúst Sigurður samþykkti víxla fyrir vörum en þeir Sigurður Örn virtust vera búnir að semja um þetta áður en þeir komu til ákærða. Komu þeir með víxilblöðin til ákærða vélrituð og útfyllt að öðru leyti en því að eftir var að undirskrifa þau.

Ákærði útfyllti kvittun fyrir þessu að beiðni Sigurðar Arnar meðan þeir voru að ganga frá víxlunum.

Ákærða var sýnd kvittun dags. 10.5 1980 og varðar þessi viðskipti Ágústs Sigurðar og Sigurðar Arnar. Þetta er kvittunin sem hann útbjó að beiðni þeirra og fyrirlagi.

Verð varanna á þessari kvittun er sagt kr. 7.500.000 og sögðu þeir Sigurður Örn og Ágúst Sigurður að það ætti að hafa þetta svona. Ákærði heldur að verðið hafi verið eitthvað hærra og gæti verið eitthvað annað inni í því dæmi að sögn ákærða, a.m.k. ræddu þeir þetta eitthvað vitt og breitt. Síðan fóru þeir Ágúst Sigurður og Sigurður Örn og hafði ákærði ekki nein afskipti af þessu.

Þetta gerðist á laugardegi og mánudaginn á eftir hjálpaði ákærði Sigurði Erni við að koma vörum á bifreið sem flutti þær á vöruafgreiðslu Eimskips.

Samkomulag það sem ákærði og Sigurður Örn gerðu um sölu ákærða á vörum var munnlegt.

Ákærði gat ekki merkt að Ágúst Sigurður væri ölvaður og tók fram að hann hefði séð Ágúst Sigurð ölvaðan áður. Ákærði kvað það rétt að hann hefði farið með Sigurði Erni að sækja Ágúst Sigurð á Grettisgötu þennan laugardag. Það kom skýrt fram að sögn ákærða að Ágúst Sigurður var að kaupa vörurnar en hann tók fram að hann hefði verið með umboð fyrir sölu á harðfiski og smjörlíki og sagðist hann hafa öll tilskilin leyfi til að selja vörur. Ætlaði hann að hafa þetta sem aðalstarf.

Ákærða var bent á að hann hefði sent sams konar vörur til Neista á Ísafirði haustið 1979 og verið talið að um óseljanlega vöru væri að ræða og farið fram á riftun á þeim viðskiptum. Ákærði kvað Sigurð Örn hafa

gefið Ágústi Sigurði greiðslufrest á þessu, en þetta átti að dreifast á rúmt ár. Hann telur að þessar vörur hafi verið seljanlegar.

Ákærði veit ekki hvort víxlunum hafi öllum verið skilað aftur. Sigurður Örn bauð honum eitthvað af þeim upp í viðskipti þeirra á milli. Var hann með eitthvað af víxlunum um tíma en lét Sigurð Örn hafa þá aftur. Ákærði hefur ekki komið neinum af víxlunum í umferð og hefur aldrei heyrt á það minnst að þeir ættu að fara í umferð.

Ákærði kvaðst mótmæla því að hann hefði reiknað út verðið á vörunum. Það hefði Sigurður Örn gert. Vel megi vera að upphæðin sé rétt með farin hjá Ágústi Sigurði. Ákærði kannast ekki við að hafa beðið Ágúst Sigurð um að fá unnustu sína til að skrifa undir víxlana, þetta hafi verið mál Sigurðar Arnar og Ágústs Sigurðar en ekki ákærða.

Sigurður Örn greiddi kostnað við gerð stimplanna, en ákærði var með honum þegar hann pantaði þá og sótti. Ákærði veit ekki hvar stimplarnir eru niðurkomnir. Þeir voru heima hjá honum, en hann telur að Sigurður Örn hafi tekið þá til að senda Ágústi Sigurði.

Ákærða var sýnt ljósrit af víxli að fjárhæð kr. 750.000, samþykktum af Ágústi Salómonssyni og útgefnum af Ásgerði Kristjánsdóttur með gjald-daga 15. júlí 1980, en Jón Ármann Guðmundsson var með þennan víxil til innheimtu í Búnaðarbanka Íslands, aðalbanka.

Ákærði kannaðist við að hafa skrifað við nafn greiðanda á víxlinn „Heildversl. Ágústs Salómonssonar Hrannargötu 2, Ísafirði“. Kvaðst hann hafa skrifað þetta á nokkra víxla, en síðan hafi Ágúst Sigurður viljað fá stimpla svo sem áður greinir og hætti hann þá að skrifa þetta á víxlana, en þeir létu búa til stimpla. Ágúst Sigurður átti síðan að fá stimplana. Ágúst Sigurður bað um þetta og var það af greiðasemi við hann. Ákærða var bent á að Ágúst Sigurður kannist ekkert við þetta og neiti því jafnframt að hafa fengið þessa stimpla.

Ásgerður, unnusta Ágústs Sigurðar, hafði samband við ákærða í síma í nokkur skipti eftir þetta og var að tala um að það þyrfti að taka vörurnar aftur. Ákærði sagði henni að hann hefði ekkert með þessi viðskipti að gera og vísaði henni á Sigurð Örn.

Ákærði kveður það rétt að hann hafi bannað Ásgerði að hringja heim til sín, en bent henni á að snúa sér til Davíðs Ólafssonar sem myndi hafa milligöngu um þetta. Það sé rétt að hún hafi verið að tala um að kæra þetta til lögreglunnar.

Ákærði afhenti við rannsókn málsins víxilsvuntu, en á bakhlið hennar er skrifað samkomulag sem hann gerði við þá Jóhann Ósland Jóseppson og Guðmund Ársælsson um að þeir veiti viðtöku víxlum að upphæð kr. 12.150.000 á Ágúst Salómonsson, Hrannargötu 2, Ísafirði, til endursölu.

Andvirði vixlanna eða þeim sjálfum skal skila eigi síðar en 20.6. 1980 samkvæmt samkomulaginu.

Ákærði benti á að þeir Jóhann Ósland og Guðmundur hefðu kvittað fyrir móttöku á vixlum á Ágúst Salómonsson skv. samkomulaginu, en þeir hafa borið að þeir hafi látið þá Sigurð Örn Ingólfsson hafa vixla á móti. Þetta samkomulag sýni að þá vixla hafi þeir ekki enn fengið.

Ákærði kveðst muna eftir því að Sigurður Örn Ingólfsson seldi Jóhanni Ósland Jósepssyni bifreiðina R-63962 hinn 28. maí 1980 og að andvirðið var greitt með vixlum. Ákærði kveðst ekki hafa vitað fyrir en viðskipti þessi voru um garð gengin og ekki hafa haft afskipti af þeim. Hann hafi engan þátt átt í vixlaútgáfu þeirra Jóhanns Ósland og Guðmundar er kaup þessi voru gerð. Hann kveðst þó hafa vitað um, að þeir samþykktu og gáfu út vixla að fjárhæð kr. 7.000.000 og að skipt var á þeim vixlum og vixlunum frá Ágústi Sigurði Salómonssyni. Ákærði kveðst ekki geta sagt um hvernig meðákærði Sigurður Örn hagnýtti sér vixla þá sem komu í hans hlut.

Í samprófun við Jóhann Ósland skýrði Edvard Lövdal frá því, að Sigurður Örn hefði selt Chevrolet Caprice bifreiðina eins og hann hafi skýrt frá áður. Ákærði hafi ekki skipt á vixlunum að fjárhæð kr. 7.000.000 á Ágúst Salómonsson við þá Jóhann og Guðmund, heldur hafi þetta verið viðskipti sem Sigurður Örn gerði. Hann neitaði því að hafa staðið að þessum vixlaskiptum. Hann þekkti þá Jóhann Ósland og Guðmund ekkert og vissi ekkert um fjármál þeirra.

Í yfirheyrslu 3. júlí 1980 var ákærða Edvard Lövdal skýrt frá því, að rannsóknarlögreglan hefði aflað sér upplýsinga um, að í maí það ár hefðu verið sendar vörur til Ísafjarðar með Eimskipafélagi Íslands og að sendendur hefðu verið Edvard og Örn, Hörpugötu 12, Rvík.

Ákærði kvað Sigurð Örn Ingólfsson hafa sent þessar vörur. Var um að ræða leikföng frá Úlfari Nathanelssyni. Vörurnar höfðu verið teknar aftur frá versluninni Örinni, Akranesi, versluninni Vík, Ólafsvík, Skálanum Þorlákshöfn og Leikfangaversluninni Hlemmtorgi. Það sem tekið var til baka frá Leikfangaversluninni við Hlemmtorg og versluninni Örinni af vörum þessum seldi ákærði Sigurði Erni Ingólfssyni, en hinar vörurnar leysti Sigurður Örn út hjá verslununum fyrir vixla frá Steingrími Þórisssyni. Ástæðan fyrir því að Sigurður Örn var að leysa vörurnar út var sú að kaupendur vildu losna við þær og ákærði hafði ekki bolmagn til að taka þær. Þeir höfðu rætt við ákærða og sagst vilja losna við vörurnar. Ákærði sagði Sigurði Erni frá því, og vildi hann taka vörurnar. Sigurður Örn greiddi ákærða 3.000.000 krónur fyrir vörurnar í reiðufé.

Ákærða Edvard var kynntur framburður Svans Kristjánssonar um að ákærði hefði látið hann hafa vixla á Heildverslun Ágústs Salómonssonar.

Ákærði hefur kannast við að hafa boðið Svani Kristjánssyni, Þorláks-höfn, víxlana á Ágúst Salómonsson, en hins vegar afhenti hann honum þá ekki. Svanur skrifaði niður hjá sér upplýsingar um víxlana, þ.e. nöfn á þeim og gjalddaga og ælaði að kanna með þá. Vixlar þessir voru úr víxl-unum sem Ágúst Salómonsson lét vegna vörusendingarinnar sem send var til Ísafjarðar. Hafði ákærði fengið víxlana hjá Sigurði Erni og var að reyna að koma þeim út fyrir hann. Sigurður Örn fékk þessa víxla síðan aftur hjá ákærða. Ákærði kveðst halda örugglega, að hann hafi ekki verið búinn að láta Svan hafa þessa víxla á Ágúst Salómonsson, en getur ekki alveg fullyrt um það. Hann sýndi Svani víxlana og bauð honum þá, en hvort hann hafi farið með þá, þorir ákærði ekki alveg að fara með.

Sigurður Örn Ingólfsson hafði spurt ákærða að því hvort ákærði gæti hagnýtt sér þessa víxla og minnir ákærða að ákærði hafi jafnvel gengið eftir því við hann að fá víxlana. Þetta átti að vera sem millifærsla hjá þeim Sigurði Erni, þannig að ef úr þessu hefði orðið, þ.e. að Svanur hefði fengið víxlana, þá fengi Sigurður Örn Ingólfsson aðra víxla hjá ákærða í staðinn.

Ákærði kvað víxla þá sem hann lét Svan hafa og voru á Jóhann Ósland Jóseppson og Guðmund Ársælsson hafa verið í tengslum við víxlaskipti eins og fram komi í skýrslu Svans. Víxla þessa hafði hann fengið hjá Jóhanni Ósland og Guðmundi í skiptum fyrir víxla á Steingrím Þórisson. Þeir Jóhann Ósland og Guðmundur vissu að ákærði átti þessa víxla og vildu fá þá. Þeir töldu sig geta notað víxlana á Steingrím Þórisson í bifreiðavíxlaskiptum á Bílasölunni Ás. Þessi víxlaskipti fóru fram um mánaðamótin maí/júní. Ákærði hafði fengið víxlana á Steingrím hjá Sigurði Erni Ingólfs-syni. Voru þetta 9 350.000 króna víxlar eða samtals kr. 3.150.000. Ákærði fékk víxla á þá Jóhann og Guðmund fyrir kr. 3.000.000, en þeir víxlar voru til styttri tíma heldur en víxlar Steingríms.

Ákærði skýrði frá því nánar fyrir dómi að þeir Jóhann Ósland Jóseppson og Guðmundur Ársælsson hafi keypt hinn 14. júní 1980 af Ágústi Sigurði Salómonssyni, Ísafirði, vörur þær, er ákærðu höfðu selt honum, sbr. V. kafla ákæru. Kaupverðið er talið kr. 23.650.000 í ákæru. Davíð Ólafsson bifreiðasali hafði milligöngu um viðskipti þessi. Neitar ákærði að ákærðu hafi beitt nokkrum fortölum eða blekkingum í því sambandi. Til að greiða fyrir kaupunum lánaði ákærði þeim Jóhanni Ósland og Guðmundi víxla samtals að fjárhæð kr. 12.150.000, sem hann átti frá því þau Ágúst Sigurður og Ásgerður keyptu vörurnar. Neitar ákærði með öllu að hafa skipt á víxlum þessum við þá Jóhann Ósland og Guðmund og látið þá fá í staðinn víxla sem þeir voru samþykkjendur og útgefendur að, svo sem talið er í ákæru. Vísar ákærði í þessu sambandi til kvittunar þeirra Jóhanns og Guðmundar frá 14. júní 1980 fyrir móttöku víxlanna til endursölu.

Ákærði kveðst ekkert geta sagt um víxlana er um getur í 3. tl. VIII. kafla ákæru er eiga að hafa verið rifnir á flugvellinum á Ísafirði, enda hafi hann ekki verið með í ferðinni til Ísafjarðar.

Ákærði kveður Svan Kristjánsson hafa fengið hjá sér víxla að fjárhæð kr. 2.250.000 samþykkt og útgefna af þeim Ágústi Salómonssyni og Ásgerði Kristjánsdóttur, sbr. 5. tl. í þessum kafla ákæru. Til að greiða fyrir því að þeir Jóhann Ósland og Guðmundur gætu keypt vörurnar af Ágústi kveðst ákærði hafa fengið Svan til að afhenda sér víxla þessa og látið hann fá í staðinn víxla samþykkt og útgefna af þeim Jóhanni Ósland og Guðmundi að fjárhæð kr. 3.000.000 og var mismunurinn vextir og dráttarvextir. Víxla þessa höfðu þeir Jóhann Ósland og Guðmundur látið ákærða fá í sambandi við einhver viðskipti. Ákærði lét síðan þá Jóhann og Guðmund fá framangreinda víxla og koma þeir inn í víxla þá, er í 1. tl. þessa kafla greinir, sem voru samtals að fjárhæð kr. 12.150.000.

Ákærði Sigurður Örn Ingólfsson hefur skýrt frá því að Ágúst Sigurður Salómonsson sjómaður, Hrannargötu 2 á Ísafirði, hafi keypt af Edvard Lövdal hinn 10. maí 1980, leikföng þau er í V. kafla ákæru greinir fyrir kr. 27.400.000. Greiðslan var innt af hendi með víxlum með breytilegum fjárhæðum sem Ágúst Sigurður hafði samþykkt, en Ásgerður Kristjánsdóttir unnusta hans hafði gefið út og ábekt. Edvard sagði ákærða að hann hefði gefið 12-14 milljónir fyrir leikföngin sem ákærði kveðst líta frekar á sem gjafavörur. Ákærði kveður ákærðu hafa í samráði við Ágúst Salómonsson látið útbúa stimpla með áletruninni „pr.pr. Heildversl. Ágústs Salómonssonar“ og „pr.pr. Heildversl. Ágústs Salómonssonar, Hrannarstíg 2, Ísafirði“, en Ágúst hafði í huga að stofna heildverslun. Settu ákærðu fyrrgreinda stimpilinn á víxlana með samþykki Ágústs Sigurðar yfir nafnritun samþykkjanda eða árituðu nafn heildverslunarinnar og við nafn greiðanda síðargreinda stimpilinn.

Ákærði kveðst hafa fengið 10 af víxlunum, hvern að fjárhæð kr. 750.000, fyrir að koma á viðskiptunum. Víxlana notuðu ákærðu í viðskiptum svo sem í V. kafla ákæru greinir.

Ákærði kveður viðskiptin við Ágúst Sigurð hafa byrjað þannig að hann hefði fengið nokkra smávíxla hjá Evard Lövdal úr viðskiptum þeirra á milli. Var Ásgerður Kristjánsdóttir, unnusta Ágústs Sigurðar, samþykkjandi víxlanna. Ákærði ætlaði síðan að hafa upp á Ásgerði og hringdi vestur á Ísafjörð þar sem hann fékk uppgefið símanúmer hennar í Reykjavík.

Ákærði skýrði Edvard frá þessu og sagði að Ágúst Sigurður væri góður sölumaður, en Edvard vissi að Ágúst Sigurður hafði einu sinni verið að selja harðfisk. Sagði Edvard að þeir gætu átt viðskipti við Ágúst Sigurð með því að selja honum vörur sem Edvard átti, en það voru leikföng með útvarpstækjum í. Kom Edvard með þá uppástungu, að ákærði hefði milli-

göngu um viðskiptin. Sagði hann að það gæti skemmt fyrir viðskiptunum ef Ásgerður vissi af því að hann stæði á bak við þau. Ákærði hringdi síðan í Ágúst Sigurð laugardagsmorguninn 10. maí 1980. Ákærði spurði Ágúst Sigurð að því hvort hann hefði áhuga á því að kaupa leikföng og gjafavörur og var hann til í að athuga málið. Ákærði sótti Ágúst Sigurð í framhaldi af þessu en hann bjó þá annaðhvort á Njálsgötu eða Grettisgötu í Reykjavík. Minnir ákærða að Edvard hafi komið með honum. Þeir Edvard höfðu hugsað málið þannig að ákærði yrði milligöngumaður. Hann yrði sagður seljandi varanna og fengi þóknun fyrir sem þó var ekki fastákveðin. Þeir fóru síðan með Ágúst Sigurð heim til Edwards að Hörpugötu 12 og sýndu honum sýnishorn af vörunum. Edvard tók fram við Ágúst Sigurð að hluti af vörunum væri geymdur annars staðar. Edvard reiknaði út vörumagn og verð. Miðað var við það verð sem vörurnar voru seldar á út úr búð. Edvard sá algjörlega um verðlagninguna. Ágúst Sigurður var síðan látinn samþykkja víxla fyrir vörunum svo sem áður greinir. Víxlarnir áttu að greiðast upp á einu ári og gjalddagar annan hvern mánuð að sögn ákærða. Það var skilyrði fyrir því, að af þessum viðskiptum gæti orðið að Ásgerður unnusta Ágúst Sigurðar væri útgefandi víxlanna.

Ákærða var kynnt, að Ágúst Sigurður hefði borið við yfirheyrslu hjá rannsóknarlögreglu daginn áður að þarna hefði verið um umboðssölu að ræða en ekki kaup, og eins að hann hefði verið ölvaður er þessi viðskipti fóru fram. Ákærði kvað alveg hafa verið tekið skýrt fram að um kaup væri að ræða en ekki umboðssölu og kannaðist ekki við að Ágúst Sigurður hefði verið ölvaður.

Ákærði kvaðst sennilega hafa heyrt að Edvard sagði ekki rétt til nafns, en hann veit ekki neina sérstaka ástæðu fyrir því. Ákærði man ekki hvaða nafn Edvard notaði.

Ákærði taldi, að þau Ágúst Sigurður og Ásgerður hefðu átt að geta selt vörurnar og greitt víxlana miðað við greiðsluskilmálana.

Ákærða var bent á að Edvard Lövdal hefði haustið 1979 selt sams konar vörur til Ísafjarðar til verslunarinnar Neista og hefðu þær verið taldar óseljanlegar þar sem útvarpstækin virki ekki nema í vissri fjarlægð frá næstu útvarpstöð. Ákærði kveðst ekki hafa haft hugmynd um þetta. Hann hafi aldrei stundað sölumennsku og hafi ekkert vit á vörudreifingu. Þeir Edvard og Ágúst Sigurður hafi rætt það mál sín á milli.

Ákærða var sýnt afsal dags. 10.5. 1980, er varðar þessi viðskipti. Hann kvað upphæðina kr. 7.500.000 hafa verið hafða til að „dekka“ skattinn, en verðmæti vörunnar var talið vera sú upphæð sem Ágúst Sigurður samþykkti víxla fyrir. Edvard skrifaði afsalið en hann og Sigurður Ágúst skrifuðu undir það.

Varðandi áritunina „Heildverslun Ágúst Salómonssonar“ á afsalið

sagði ákærði að hann myndi ekki nákvæmlega hvernig þetta kom til tals eða hvor þeirra átti hugmyndina að þessu. Hann minnir, að það hafi komið fram, að Ágúst hefði rekið heildverslun undir þessu nafni við sölu á harðfiski.

Þegar Ágúst Sigurður hafði skrifað á víxlana og afsalið fóru hann og ákærði þangað sem þeir höfðu sótt Ágúst Sigurð. Ágúst Sigurður fór inn í húsið og talaði við Ásgerði en þau komu síðan út í bifreiðina til ákærða og hún skrifaði á víxlana sem útgefandi.

Ásgerður hringdi til ákærða stuttu eftir þetta og talaði um það að Ágúst Sigurður væri kominn á sjóinn og hefði ekki tök á að selja vörurnar. Spurði hún hvort þetta gæti ekki gengið til baka. Sagðist ákærði kunna betur við það að Ágúst Sigurður ræddi þessi mál sjálfur við hann og gerði hann það stuttu síðar.

Ákærði kveðst hafa spurt Ágúst Sigurð að því hvort hann vildi ekki reyna fyrst að selja vörurnar áður en til riftunar kæmi. Sagði ákærði að hann vildi sjálfur fyrst reyna að selja öðrum vörurnar áður en til þessa kæmi.

Síðan gerðist ekkert í málinu í nokkrar vikur eða þar til ákærði fékk kaupendur að vörunum, þá Jóhann Ósland Jósefsson og Guðmund Ársæls-son. Kveðst ákærði hafa látið þá fá alla víxlana, sem Ágúst Sigurður hafði skrifað upp á vegna viðskiptanna og fóru þeir með þá vestur á Ísafjörð sem greiðslu á vörunum. Gáfu þeir út tryggingavíxla eða viðskiptavíxla og fékk ákærði í sinn hlut kr. 7.500.000 frá þeim. Gerir ákærði ráð fyrir því, að Edvard hafi fengið svipað í sinn hlut.

Ákærði heldur að þeir Edvard hafi notað eitthvað af víxlum Ágúst Sigurðar í bifreiðaviðskiptum, en þó ekki mikið. Hann kveðst ekki geta sagt nákvæmlega um, hve mikið þetta var, en það gæti verið um 1.000.000.

Sala vörusendingarinnar til Jóhanns Ósland og Guðmundar fór fram milli ákærða sjálfs og þeirra.

Þeir ákærði og Edvard létu búa til stimplana, sem notaðir voru á víxlana að beiðni Ágúst Sigurðar. Ákærði kvað það ekki rétt svo sem Ágúst Sigurður heldur fram að stimplarnir hafi verið búnir til án hans vitundar og leyfis. Ágúst Sigurður hafi einmitt sagt að hann gæti notað stimpilinn.

Ákærði man ekki, hvar stimpillinn er niðurkominn. Það stóð til að senda Ágústi Sigurði hann, en hann veit ekki, hvort það var gert. Stimpillinn var búinn til og notaður á víxlana til að spara Ágústi Sigurði að skrifa á alla víxlana sem greiðandi. Þetta var rætt og ákveðið og man ákærði að Edvard spurði hann að því hvort hann ætti stimpil og svaraði Ágúst því neitandi.

Ákærði og Edvard létu búa stimplana til í Stimplagerðinni á Vatnsstíg og greiddi annar hvor þeirra kostnaðinn við gerð þeirra.

Í skýrslu hjá rannsóknarlögreglu 3. júlí 1980 greinir ákærði Sigurður Örn Ingólfsson frá því eftir að honum hafði verið kynnt skýrsla Huldu Lövdal

að þeir Edvard Lövdal hafi komið til hennar að Digranesvegi 108 í Kópavogi, í apríl eða maí 1980 og sótt vörur. Var þarna um að ræða leikföng með útvarpstækjum í. Rétt áður hafði ákærði keypt af Edvard vörubirgðir fyrir kr. 3.000.000. Þar var um þessar vörur að ræða og eins vörur sem Edvard hafði tekið til baka úr verslunum. Ákærði kveðst ekki vita nákvæmlega um vörumagnið, en um töluvert magn var að ræða sem var vel í stóran sendiferðabil. Þegar þeir Edvard gerðu þessi viðskipti var áætlað hvað magnið væri mikið, en talning fór ekki fram. Ákærði lét flytja vörurnar frá Digranesvegi ásamt vörunum sem Edvard hafði tekið til baka úr verslunum á vöruafgreiðslu Eimskips en þaðan voru þær sendar Ágústi Sigurði Salómonssyni til Ísafjarðar. Vitnið kvað Ágúst Sigurð hafa greitt því fyrir vörunar kr. 7.000.000 með víxlum.

Nokkrum dögum eftir að Ágúst Sigurður keypti vörurnar hafði hann sambærilegt við ákærða og bað hann um að setja ekki víxlana í umferð alveg strax sem hann vildi fyrst athuga möguleika á því að losna við vörurnar.

Í lögregluskýrslu, dagsettri 6. júlí 1980, greinir ákærði frá því að eftir að Ágúst Sigurður Salómonsson hafði látið þá Edvard hafa víxlana, hefði Edvard látið ákærða fá af þeim kr. 7.500.000. Var það talið um helmingurinn af hagnaðinum, enda sagði Edvard, að vörunar hefðu staðið sér í verðmæti (svo) um 12-14 milljónir króna.

Ákærði var spurður, hvort það væri tilviljun, að hann hefði fengið í sinn hlut kr. 7.500.000, sem er sama upphæð og er í afsalinu til Ágústs Sigurðar. Hann sagði, að ekki hefði verið búið að ákveða upphæðina sem hann fengi, þegar afsalið var gert.

Þeir ákærði og Edvard töluðu bæðir við Jóhann Ósland og Guðmund vegna kaupa þeirra á vörusendingunni og þegar kaupin fóru fram lét ákærði þá hafa sinn hlut þ.e. kr. 7.500.000 en Edvard afganginn. Ákærði fékk víxla upp á sömu upphæð frá þeim Jóhanni Ósland og Guðmundi og notaði þá í bifreiðaviðskiptum, en man ekki nákvæmlega í hvaða bifreiðaviðskiptum.

Í yfirheyrslu hjá lögreglu 13. júlí 1980 var ákærða sýnt ljósrit af víxli að fjárhæð kr. 750.000 samþykktum af Ágústi Sigurði Salómonssyni og útgefnum af Ásgerði Kristjánsdóttur, með gjalddaga 25. júlí 1980, en Jón Ármann Guðmundsson var með þennan víxil í innheimtu í Búnaðarbanka Íslands, aðalbanka. Ákærði kvaðst halda, að Edvard Lövdal hefði skrifað „Heildverslun Ágústs Salómonssonar Hrannargötu 2, Ísafirði“ á víxilinn sem greiðandi, en hann hafði skrifað þetta á nokkra víxlana, a.m.k. skrifaði ákærði þetta ekki og enginn á hans vegum. Ákærða var bent á, að Ásgerður Kristjánsdóttir beri að hún hefði hringt til hans þann 13. maí 1980 til að fá viðskiptunum rift og honum sýnt ljósrit af afsali dags. 18.5. 1980 þar sem fram kemur að Jón Ármann Guðmundsson selur ákærða

bifreiðina R-55199. Ákærði var spurður hvort hann hefði ekki látið þessa víxla sem hann lét upp í kaupverð bifreiðarinnar í umferð eftir að ljóst var að þau Ásgerður og Ágúst vildu rifta samkomulaginu. Hann kvaðst ábyggilega ekki hafa vitað um riftun á samkomulaginu, þegar hann átti þessi viðskipti við Jón Ármann.

Ákærði kveðst ekki viðurkenna að hafa gerst sekur um fjársvik með framangreindu atferli, svo sem honum er gefið að sök í ákæru, og ekki kannast hann heldur við að hafa framið skjalafals þar sem áritun eða stimplun „Heildverslun Ágústs Salómonssonar“ hafi verið gerð með samþykki Ágústs svo sem áður greinir.

Ákærði kvað Edvard Lövdal hafa annast víxlaskiptin við Jóhann Ósland Jóseppson og Guðmund Ársælsson, sbr. 3. og 5. tl. í þessum kafla ákæru.

Í þinghaldi 4. júlí 1980 skýrði ákærði frá því að Ágúst Sigurður Salómonsson hefði samþykkt víxla upp á rúmlega 20 milljónir til tryggingar vegna vörukaupanna, en varningur þessi hefði verið rúmar 7 milljónir króna að verðmæti. Ekki var skrifað á víxlana að um tryggingarvíxla væri að ræða.

Ákærði kveðst ekki geta gefið aðra skýringu á því að upphæð víxlanna var þetta miklu hærri en andvirði vörunnar en þá, að í því hafi verið fólgið aðhald fyrir Ágúst Sigurð að ganga fljótt og vel frá sínum málum.

Ákærða var kynntur framburður Ágústs Sigurðar Salómonssonar í málinu hjá lögreglu. Hann kvaðst vísa til fyrri skýrslu sinnar.

Þá var ákærða kynntur framburður Edvars Lövdal. Ákærði kvaðst mótmæla því, er Edvard heldur fram að ákærði hafi átt eitthvað af vörunum, sem Ágúst Sigurður átti að fá. Hann kom ekkert nærri þessu að öðru leyti en sem milligöngumaður og fékk í sinn hlut fyrir það kr. 7.500.000.

VIII.

Ákærði Sigurður Örn hefur skýrt frá því í dómi, að þeir Jóhann Ósland Jóseppson og Guðmundur Ársælsson hafi hinn 14. júní 1980 keypt leikföngin, er í V. kafla ákæru greinir, af þeim Ágústi Sigurði Salómonssyni og Ásgerði Kristjánsdóttur á Ísafirði. Var verð leikfanganna kr. 23.650.000. Þeir Jóhann Ósland og Guðmundur greiddu leikföngin með víxlum, sem þeir höfðu gefið út og samþykkt, en þau Ágúst Sigurður og Ásgerður fengu í staðinn víxla þá, sem þau höfðu áður látið af hendi vegna leikfanganna. Ákærði segir, að þetta hafi einhvern veginn verið svona, en nánar um það veit hann ekki, þar sem hann hafði ekki bein afskipti af þessu. Um þátt Edvars Lövdal í þessu veit hann ekki. Hefur ákærði heyrt að víxlarnir frá þeim Ágústi Sigurði og Ásgerði hafi verið eyðilagðir á flugvellinum á Ísafirði.

Ákærði kveður rétt tilgreint í 1. tl. VIII. kafla ákæru um notkun ákærða

á 16 af víxlunum frá þeim Ágústi Sigurði og Ásgerði, samtals að fjárhæð kr. 12.150.000.

Ákærði kveður geta verið að þeir Jóhann Ósland og Guðmundur hafi fengið frá sér 2 víxla frá þeim Ágústi Sigurði og Ásgerði fyrir milligöngu Davíðs Ólafssonar samtals að fjárhæð kr. 1.500.000 og látið sig hafa í staðinn víxla með sömu fjárhæð, er þeir höfðu samþykkt og gefið út.

Ákærði kveðst ekkert geta sagt um það er greinir í 3. tl. VIII. kafla ákæru, en vel geti það verið rétt.

Ákærði kveðst ekki hafa haft afskipti af skiptum meðákærða Edvars á 4 víxlum er í niðurlagi VIII. kafla ákæru greinir, en heyrt talað um þau.

Í sampröfun hjá lögreglu við Jóhann Óslands Jóseppson skýrði ákærði Sigurður Örn frá því að víxlarnir á Agúst Salómonsson, heildverslun, að fjárhæð kr. 7.000.000, sem virtust í tengslum við Caprice bifreiðina, hafi verið frá Edvard Lövdal. Þótt þetta hafi verið samtengt voru það í reynd aðskilin viðskipti. Þegar þeir Jóhann Ósland og Guðmundur voru að ræða viðskiptin vegna Caprice bifreiðarinnar kom Edvard með hugmyndina að þessum víxlaviðskiptum. Ákærði veit ekki ástæðuna fyrir því að Edvard vildi þessi víxlaskipti.

Ákærði kveðst hafa verið meðmæltur því að þeir Jóhann Ósland og Guðmundur keyptu vörurnar af Ágústi Sigurði Salómonssyni. Taldi ákærði þetta vera góðar vörur og leist alls ekki illa á þær. Hann taldi ágætt fyrir þá Jóhann Ósland og Guðmund að fá vörurnar þar sem hann taldi að það gæti verið hagnaður fyrir þá.

Ákærða var bent á að sumar af þeim vörum, sem þarna um ræðir, hafi verið teknar til baka úr verslunum þar sem þær seldust ekki. Var honum jafnframt bent á að honum hefði átt að vera þetta vel kunnugt þar sem hann hefði farið með Edvard Lövdal í slíka leiðangra til að taka vörur til baka.

Ákærði kvað þetta rétt. Þetta var úr staðbundnum verslunum og honum fannst ekkert ósennilegt að þeir Jóhann Ósland og Guðmundur myndu geta selt þetta í hringferð um landið.

Hann kvaðst hafa notað hluta af Djúpuvíkur víxlunum á móti því, sem hann lét í púkkið (svo) af víxlunum á Ágúst Sigurð Salómonsson.

Framangreind vörusending til Ágústs Sigurðar Salómonssonar, er þeir Jóhann Ósland Jóseppson og Guðmundur Ársælsson síðan keyptu, var aldrei leyst út og var endursend til Reykjavíkur 21.1. 1981. Samkvæmt áritun á fylgibréf fyrir sendingunni veitti Edvard Lövdal henni viðtöku hjá Eimskipafélagi Íslands 8.7. 1983.

Niðurstöður:

Svo sem nú hefur verið rakið keypti Ágúst Sigurður Salómonsson skv.

kaupsamningi, dagsettum 10. maí 1980, leikföng af Sigurði Erni Ingólfssyni og átti kaupverðið að greiðast með 10 víxlum sem hver var að fjárhæð kr. 750.000 eða samtals kr. 7.500.000. Vörumagnið er ekki tilgreint, en Ágústi Sigurði voru sýnd sýnishorn áður en viðskipti fóru fram. Ágúst Sigurður samþykkti víxla vegna leikfangakaupanna, samtals að fjárhæð kr. 27.400.000 og ritaði unnusta hans Ásgerður Kristjánsdóttir á þá á eftir sem útgefandi. Vixlarnir voru með breytilegum upphæðum og gjalddögum. Umrædd leikföng höfðu verið í verslunum án þess að seljast og ákærði Edvard tekið þau til baka. Eins og áður er fram komið er innflutningsverðmæti leikfanganna talið hafa verið um kr. 4.000.000. Ákærðu voru báðir viðstaddir er viðskipti þessi fóru fram og stóðu saman að sölnunni samkvæmt framburði Edvards Lövdal sem leyndi nafni sínu og kallaði sig Benedikt Kristjánsson. Kveðst ákærði hafa átt meiri hlutann af vörunum, en Sigurður Örn, sem hafði milligöngu um að koma kaupum á, hluta af þeim. Í hlut Sigurðar Arnar komu 10 víxlar samtals að fjárhæð kr. 7.500.000. Ákærði Sigurður Örn kveðst ekki geta gefið aðra skýringu á því að upphæð víxlanna var þetta hærri en andvirði vörunnar en þá að í því hafi verið fólgið aðhald fyrir Ágúst Sigurð að ganga fljótt og vel frá sínum málum.

Áður en ákærðu notuðu víxlana settu þeir á þá stimpla „pr.pr. Heildverslun Ágústs Salómonssonar.“ Kveðast þeir hafa gert það í samráði við Ágúst Sigurð og haft leyfi hans til þess en hann hefur alfarið neitað því og Ásgerður Kristjánsdóttir kannast ekki við að hann hafi veitt slíkt leyfi. Ágúst Sigurður ber að hann hafi verið ölvaður er umrædd viðskipti fóru fram og töldu hann og Ásgerður að ætlunin væri að Ágúst Sigurður ætti að taka leikföngin í umboðssölu og víxlarnir kæmu ekki til greiðslu fyrr en sala leikfanganna hefði farið fram. Ágúst Sigurður kveður ákærðu hafa sagt að víxlarnir mundu ekki fara í umferð og þau gætu sent þeim vörurnar aftur hvenær sem væri og fengið víxlana til baka.

Samkvæmt framansögðu svo og þegar virt er önnur háttsemi ákærðu í máli þessu þykir sannað að þeir hafi með fortölum og blekkingum fengið Ágúst Sigurð til að afhenda sér framangreinda víxla samtals að fjárhæð kr. 27.400.000. Hafi verðmæti leikfanganna, sem Ágúst Sigurður keypti af ákærðu, verið í engu samræmi við andvirði víxlanna sem hann lét afhendi við ákærðu.

Þá hafa ákærðu samkvæmt framansögðu ekki fært sönnur á, að þeir hafi haft heimild til að stimpla eða rita á víxlana „pr.pr. Heildverslun Ágústs Salómonssonar.“ Ákærðu notuðu sér síðan víxlana í viðskiptum svo sem lýst er í ákæru og að framan hefur verið rakið. Teljast ákærðu með framangreindri háttsemi hafa orðið brotlegir gegn 248. gr. almennra hegningarlaga og 155. gr. sömu laga með notkun hinna fölsuðu víxla er

í 1.-5. tl. kafla þessa greinir og við 1. mgr. 155. gr. sbr. 1. mgr. 22. gr. sömu laga að því er varðar þann ákærða sem ekki framvísaði víxlunum til notkunar.

Ágúst Sigurður Salómonsson sótti aldrei leikfangasendinguna frá ákærðu á afgreiðslu Eimskipafélags Íslands á Ísafirði. Reynt var að fá ákærðu til að láta viðskiptin ganga til baka, en það tókst ekki. Samkvæmt framburði Ásgerðar Kristjánsdóttur var ákærðu í framhaldi af því tilkynnt að atferli þeirra í V. kafla yrði kært til lögreglu. Fengu þá ákærðu þá Jóhann Ósland Jósepsson og Guðmund Ársælsson til að kaupa leikföngin af Ágústi Sigurði Salómonssyni og var Davíð Ólafsson þeim til aðstoðar við kaupin að beiðni ákærðu. Þeir fóru saman til Ísafjarðar 14. júní 1980 og gengu frá kaupunum á leikföngunum af Ágústi Sigurði. Þeir Jóhann Ósland og Guðmundur voru með í förum sínum víxla samtals að fjárhæð kr. 23.650.000. Víxlar þessir voru samþykktir af Heildverslun Ágústs Salómonssonar samkvæmt stimpli á þeim og voru hluti af víxlum þeim sem ákærðu höfðu upphaflega fengið hjá ákærðu gegn því að láta þá fá nýja víxla sem þeir samþykktu og gáfu út eða aflað þeirra í viðskiptum sem lýst er í 1.-3. tl. þessa kafla ákæru. Þeir Jóhann Ósland og Guðmundur skoðuðu ekki vörurnar áður en kaupin fóru fram. Þegar skrifað hafði verið undir samninginn voru víxlarnir rifnir svo sem gert hafði verið ráð fyrir við ákærðu.

Samkvæmt framansögðu telst sannað að ákærðu hafi með fortölum og blekkingum fengið þá Jóhann Ósland og Guðmund til að kaupa umrædda vörusendingu á kr. 23.650.000 af Ágústi Sigurði Salómonssyni, en um verðmæti hennar er fjallað í V. kafla hér að framan. Þeir Jóhann Ósland og Guðmundur notuðu við kaupin víxla er í 1. og 2. tl. greinir, sem þeir fengu frá ákærðu og ákærðu höfðu falsað svo sem rakið hefur verið í V. kafla. Varðar framangreint atferli ákærðu við 248. gr. almennra hegningarlaga og notkun ákærðu á víxlunum í 1. og 2. tl. við 1. mgr. 155. gr. sbr. 1. mgr. 22. gr. sömu laga að því er varðar þann ákærða, sem ekki framvísaði víxlunum til notkunar.

VI.

Samkvæmt afsólum, sem fyrir liggja í málinu, hefur þetta komið fram um sölu á Chevrolet Carpice bifreiðinni R-63962:

Davíð Ólafsson bílasali seldi Sigurði Erni Ingólfssyni bifreiðina hinn 11. maí 1980. Kaupverðs er ekki getið í afsali, en að sögn Davíðs var það tæpar kr. 7.000.000. Var það greitt með víxlum og annarri bifreið. Hluti kaupverðsins kr. 1.500.000 var greiddur með tveimur víxlum, sem hvor var að fjárhæð kr. 750.000 á Ágúst Salómonsson, Hrannargötu 2, Ísafirði.

Hinn 28. maí 1980 seldi Sigurður Örn Jóhanni Ósland Jósepsyni og Guðmundi Ársælssyni bifreiðina. Kaupverðið var kr. 4.0 (svo) samkvæmt

afsali, en að sögn kaupenda var það kr. 7.500.000 og var greitt með víxlum á þá. Jafnframt þessu samþykktu þeir Jóhann Ósland og Guðmundur og gáfu út víxla að upphæð kr. 7.000.000 sem þeir létu Edvard Lövdal hafa og fengu á móti víxla sömu upphæðar á Ágúst Salómonsson, Hrannargötu 2, Ísafirði.

Hinn 3. júní 1980 seldu þeir Jóhann Ósland og Guðmundur Jóni Ármanni Guðmundssyni bifreiðina. Kaupverð var samkvæmt afsali kr. 4.000.000, en var í reynd kr. 3.600.000 og var greitt með víxlum á Ágúst Salómonsson, Hrannargötu 2, Ísafirði, og kr. 600.000 í peningum.

Þann 5. júní 1980 seldi Jón Ármann Guðmundsson Sigurði Erni Ingólfssyni bifreiðina og var kaupverðið kr. 7.000.000 greitt með víxlum á Jóhann Ósland og Guðmund. Er sennilega um sömu víxla að ræða og þeir Jóhann Ósland og Guðmundur létu Sigurð Örn Ingólfsson hafa vegna kaupa á sömu bifreið þann 28.5. 1980.

Vitnið Jóhann Ósland Jósefsson hefur skýrt frá því að viðskipti þess við ákærðu Edvard Lövdal og Sigurð Örn Ingólfsson hafi hafist á því að það ásamt Guðmundi Ársælssyni keypti Chevrolet Caprice bifreiðina R-63962 af Sigurði Erni hinn 28. maí 1980. Salan fór fram á bílasölunni Höfðatúni 10 og hafði Davíð Ólafsson bílasali milligöngu um sölu. Sagði Davíð þeim að ákærðu væru eigendur bifreiðarinnar. Vitnið kveðst hafa þekkt Sigurð Örn en ekki Edvard. Bifreiðin var seld á kr. 7.500.000 og greiddu vitnið og Guðmundur hana að öllu leyti með víxlum. Var Guðmundur samþykkjandi á víxlunum en vitnið útgefandi. Ákærðu voru báðir viðstaddir er salan fór fram. Sigurður Örn skrifaði undir afsal og sölutilkynningu, enda var hann skráður fyrir bifreiðinni. Við kaupin var það áskilið að vitnið og Guðmundur létu ákærðu auk þess hafa víxla að fjárhæð kr. 7.000.000, sem þeir höfðu samþykkt og gefið út en fengju í staðinn víxla sömu fjárhæðar á Heildverslun Ágústs Salómonssonar á Ísafirði. Sagði Davíð þeim, að ákærðu hefðu selt Ágústi vörur og fengið töluvert magn af víxlum frá honum. Vildu þeir skipta á víxlum þessum til að vera ekki með of mikið að víxlum á sama aðilann. Davíð sagði þeim að víxlarnir frá Ágústi væru alveg öruggir, enda væru hann og faðir hans húseigendur og rækju viðskipti. Gætu víxlarnir bjargað fjárhagsvandræðum þeirra ef þeir reyndust vera í lagi og taldi hann að svo væri.

Vitnið og Guðmundur seldu Jóni Ármanni Guðmundssyni framangreinda bifreið og fengu hana m.a. greidda í víxlum á Ágúst Salómonsson. Vitnið man ekki alveg hver fjárhæð víxlanna var. Þeir fengu einnig greitt í peningum kr. 600.000 og tvo víxla á aðra aðila.

Nokkrum dögum síðar buðu vitnið og Guðmundur víxlana á Ágúst Salómonsson í bifreiðaviðskiptum á Borgarbílasölunni. Elvar sölumaður þar sagði þeim að víxlarnir á Ágúst sættu rannsóknarlögreglurannsókn.

Sagði hann, að þetta heildsölufyrirtæki væri ekki til á skrá og mætti þar af leiðandi ekki vera með stimpla. Vitnið spurðist fyrir um þetta hjá Davíð Ólafssyni. Kannaði hann málið hjá einhverjum lögfræðingi. Sagði lögfræðingurinn það vera í lagi þótt notaðir væru stimplar á óskráð fyrirtæki. Vitnið og Guðmundur fóru til Davíðs Ólafssonar með víxlana og óskuðu eftir því að þeir fengju betri víxla þar sem þeim fannst eitthvað athugavert við stimplana á víxlum Ágústs og grunaði að eitthvað væri bogið við víxlana. Það kom líka í ljós að ekki bar saman á víxlunum skráðu heimilisfangi Ágústs og því heimilisfangi, sem stóð á stimplunum. Stóð „gata“ á öðrum, en „stígur“ á hinum. Vitninu var sýnt ljósrit af eftirtöldum 10 víxlum sem Jón Ármann Guðmundsson fékk í bifreiðaviðskiptum við Sigurð Örn Ingólfsson, en sex víxla þessara eru hver að fjárhæð kr. 500.000, en fjórir hver að fjárhæð kr. 1.000.000.

Vitnið kvað víxla þessa að því er það getur best séð vera úr viðskiptunum þegar þeir Guðmundur Ársælsson keyptu Chevrolet Caprice bifreiðina af Jóni Ármanni. Það sé aðeins möguleiki að þessir víxlar séu vegna kaupa þeirra Guðmundar á vörunum af Ágústi Salómonssyni, en það telji þó nær víst að þetta sé vegna Caprice bifreiðarinnar.

Vitninu voru og sýnd ljósrit af fjórum víxlum hverjum að upphæð kr. 500.000, sem Eypór Eðvarðsson fékk vegna sölu á pylsubar. Vitnið kvað víxla þessa vera annaðhvort af þeim víxlum sem þeir Guðmundur Ársælsson gáfu út og samþykktu vegna vörukaupanna af Ágústi Salómonssyni eða þá af þeim víxlum sem þeir létu Edvard Lövdal hafa í skiptum fyrir víxla á Ágúst Salómonsson. Vitnið kannast ekki við þann framburð Eypórs Eðvarðssonar að hann hafi látið vitnið hafa einn víxil á þá Guðmund.

Víxlarnir, sem vitnið og Guðmundur létu ákærðu hafa, voru því samtals að fjárhæð kr. 14.500.000. Samþykktu þeir og gáfu út víxlana á staðnum. Á víxlana frá Ágústi Salómonssyni hafði verið stimplað með sitt hvorum stimpli við nafn samþykkjanda og greiðanda. Stóð í stimplunum „heildverslun“ og sögðu ákærðu, að Ágúst ræki heildsölu á Ísafirði sem hefði keypt vörur af þeim til að dreifa.

Vitnið kveður þá Guðmund í reynd hafa verið alveg eignalaus eða svo til og ekki færa um að greiða víxlana sem þeir létu af hendi miðað við gjalddaga þeirra. Þegar vitnið fór að kanna málið reyndust víxlarnir á Ágúst lítils virði.

Vitnið staðfesti afsal fyrir Chevrolet Caprice bifreiðinni R-63962 frá Sigurði Erni Ingólfssyni til þess, dags. 28.5. 1980. Vitnið sagði þó, að kaupverð bifreiðarinnar hefði verið kr. 7.500.000, en ekki 4.0 kr. (svo), sem á afsalinu greinir. Vitnið sá ljósrit af víxlum sem notaðir voru vegna kaupa á bifreiðinni og staðfesti þá.

Vitnið Guðmundur Ágúst Ársælsson húsasmiður, til heimilis að Suður-

hólum 22, Reykjavík, hefur skýrt frá því, að viðskipti þess við ákærðu í máli þessu hafi hafist á því, að vitnið og Jóhann Ósland Jósepsson keyptu Chevrolet Caprice bifreið af Sigurði Erni Ingólfssyni hinn 28. maí 1980. Davíð Ólafsson bílasali hafði milligöngu um viðskiptin og sá um sölu á bifreiðinni. Bifreiðin var seld á kr. 7.500.000 og greiddu vitnið og Jóhann Ósland hana með víxlum. Var vitnið samþykkjandi á víxlunum en Jóhann Ósland útgefandi. Við kaup bifreiðarinnar var það áskilið að vitnið og Jóhann Ósland létu ákærðu fá víxla að fjárhæð kr. 7.000.000 sem þeir höfðu samþykkt og gefið út en fengju í staðinn víxla sömu fjárhæðar á Heildverslun Ágústs Salómonssonar, Ísafirði. Sögu ákærðu að þetta væru sterkir víxlar og gott að nota þá í bifreiðaviðskiptum. Tóku þeir fram sérstaklega að um heildsölufyrirtæki væri að ræða svo sem víxlarnir bæru með sér. Víxlarnir, sem vitnið og Jóhann Ósland létu ákærðu fá, voru því samtals að fjárhæð kr. 14.500.000. Vitnið kveður þá Jóhann Ósland hafa verið eignalaus og ekki borgunarmenn fyrir víxlunum svo sem reyndin varð. Var ákærðu um það kunnugt. Þá kom og í ljós að víxlarnir á Heildverslun Ágústs Salómonssonar voru einskis virði, enda voru þeir falsaðir að sögn vitnisins.

Vitnið sá afsal fyrir Chevrolet Caprice bifreiðinni R-63962, dagsett 28. maí 1980, og kvaðst staðfesta það. Í afsalinu stendur að kaupverð bifreiðarinnar sé 4.0 kr. (svo) en vitnið kveður hið raunverulega kaupverð hafa verið kr. 7.500.000, svo sem áður greinir. Jóhann Ósland Jósepsson er skráður kaupandi bifreiðarinnar, en vitnið kveðst hafa verið með honum í kaupunum og átt bifreiðina að hálfu á móti honum. Vitnið sá víxla vegna kaupa á bifreiðinni og kvaðst staðfesta þá. Vitnið kveður þá Jóhann Ósland hafa selt bifreiðina R-63962 Jóni Ármanni Guðmundssyni, Nóatúni 24, með afsali dagsettu 3. júní 1980.

Vitnið kveður þá Jóhann Ósland hafa keypt bifreið á bílasölu hér í borginni í framhaldi af þessu og notað víxlana frá Heildverslun Ágústs Salómonssonar til að greiða hana.

Vitnið Davíð Ólafsson, sölumaður á Bílasölunni Höfðatúni 10, hefur skýrt frá því að seinni partinn í maí 1980 hafi þeir Jóhann Ósland Jósepsson og Guðmundur Ársælsson komið á bílasöluna til þess. Bað Jóhann Ósland vitnið um að útvega sér bifreið sem greiða mætti með víxlum.

Vitnið kveðst hafa sagt Jóhanni að þetta gæti reynst erfitt vegna þess að bæði það og aðrir vissu að hann hefði verið í verulegum vanskilum með víxla og fleira.

Vitnið telur að Sigurður Örn Ingólfsson hafi verið staddur á bílasölunni hjá því einhvern tímann, þegar Jóhann Ósland var þar að tala um þetta og hafi heyrt til hans. Sigurður Örn kom svo að máli við vitnið og sagði því, að hann væri tilbúinn að selja Jóhanni Chevrolet bifreið, sem hann

ætti, ef hann fengi mjög gott verð fyrir hana, þótt Ósland greiddi kaupverðið að öllu leyti með víxlum.

Vitnið telur að Sigurði Erni hafi verið fullkunnugt um það hver greiðslugeta Jóhanns Ósland var og man það eftir því, að það tók það fram við Sigurð Örn að víxlarnir, sem Jóhann Ósland gæfi út vegna þessara viðskipta yrðu ekki notaðir á bifreiðasölunni hjá því í öðrum viðskiptum eins og greiðslugetu Jóhanns væri háttað.

Sigurður Örn og Jóhann sömdu um kaup á bifreiðinni. Þegar þeir komu á bifreiðasölu vitnisins til þess að ganga frá þessu var Edvard Lövdal með Sigurði Erni, en Guðmundur Ársælsson með Jóhanni. Vitnið telur, að kaupverð bifreiðarinnar hafi verið kr. 7.500.000 til 8.000.000, en það hafði áður metið hana á kr. 5.500.000. Vitnið gekk frá afsali fyrir bifreiðinni. Þeir Guðmundur Ársælsson og Jóhann Ósland gengu frá víxlunum á skrifstofunni hjá vitninu til greiðslu á kaupverði bifreiðarinnar. Var Guðmundur samþykkjandi á víxlum sem voru samtals að fjárhæð kr. 3.000.000 - 4.000.000 og Jóhann útgefandi á þeim, en Jóhann síðan samþykkjandi á þeim víxlum sem eftir voru, en Guðmundur útgefandi.

Vitnið kveðst hafa fengið tvo víxla hvorn að fjárhæð kr. 750.000 á Ágúst Salómonsson, heildverslun, hjá Sigurði Erni Ingólfssyni sennilega rétt fyrir mánaðamótin maí/júní 1980. Það seldi Sigurði Erni Chevrolet Caprice bifreið og fékk víxlana sem hluta af kaupverði. Vitnið lét Óskar Gunnar Hansen hafa víxlana og var það lán til hans. Vitnið lét Óskar Gunnar einnig hafa víxla á Jóhann Ósland og Guðmund, en það man ekki hvað þeir víxlar voru margir eða upphæðirnar. Vitnið kveðst efa stórlega að það hafi fengið þá víxla hjá Sigurði Erni, enda voru þeir tilkomnir löngu fyrr.

Vitnið Ástmar Örn Arnarson, Grenilundi 12, Garðabæ, sonur ákærða Sigurðar Arnar Ingólfssonar, kveðst hafa keypt bifreiðina R-11431, sem er Chevrolet Camaro af Guðmundi Björnssyni og Ragnheiði Karlsdóttur. Kaupverð bifreiðarinnar var kr. 2.500.000 og greiddi vitnið hana með 5 víxlum hverjum að fjárhæð kr. 500.000. Víxla þessa fékk vitnið hjá föður sínum, að hluta sem greiðslu á skuld og að hluta sem lán. Vitnið heldur að faðir þess hafi fengið víxlana hjá Jóhanni Ósland Jósepssyni og Guðmundi Ársælssyni þegar hann seldi þeim Chevrolet Caprice bifreiðina. Vitnið kveðst ekki hafa ritað nafn sitt sem ábekingur á víxla þá er í skýrslunni greinir og ekki verið krafið um greiðslu þeirra.

Vitnið Kristján Ólafsson húsasmiður, Möðrufelli 9 hér í borg, hefur skýrt frá því að það hafi hinn 5. júní 1980 selt bifreið þess R-60454, Toyota M11 af árgerð 1972 Guðmundi Björnssyni, Hverfisgötu 100 hér í borg. Fékk vitnið kaupverðið greitt með þrem víxlum hverjum að upphæð kr. 500.000 eða samtals kr. 1.500.000. Þessi sala fór fram á Bílasölu Eggerts. Bifreiðin var þar til sölu og hafði komið tilboð í hana.

Guðmundur Björnsson sagði vitninu að þetta væru öruggir vixlar og sagðist hann kannast við menn þá, sem hefðu skrifað upp á þá, þ.e. Jóhann Ósland Jóseppson og Guðmund Ársælsson. Nefndi hann m.a. að Guðmundur væri trésmiður og hefði góð laun.

Fyrsti víxillinn var með gjalddaga 1. ágúst 1980 og varð greiðslufall á honum. Vitnið fór þá að hafa upp á mönnum þessum og náði að kvöldi 10. ágúst sambandi við Guðmund Ársælsson. Vísaði hann vitninu til rannsóknarlögreglunnar.

Kaupandi Toyota bifreiðarinnar, Guðmundur Björnsson, sagðist sjálfur hafa fengið þessa víxla og fleiri á menn þessa í bifreiðaviðskiptum. Vitnið kveðst ekki hafa fengið framangreinda víxla greidda þrátt fyrir innheimtu-tílaunir.

Vitnið Guðmundur Björnsson verkamaður, Hverfisgötu 100 hér í borg, kveðst kannast við að hafa látið Kristján Ólafsson hafa þrjá víxla á Jóhann Ósland Jóseppson og Guðmund Ársælsson. Vitnið kveðst hafa selt Chevrolet Camaro bifreiðina R-11431 fyrir konu sína, og var kaupandi að bifreiðinni Ástmar Arnarson. Greiddi hann kaupverðið kr. 2.500.000 með 5 víxlum hverjum að upphæð kr. 500.000 á Jóhann Ósland Jóseppson og Guðmund Ársælsson. Ástmar sagði vitninu að þessir vixlar væru alveg öruggir. Væri annar manna þessara smiður, en hinn eigandi að pylsubar og báðir öruggir greiðendur. Vitnið notaði þrjá af víxlunum í bifreiðaviðskiptum við Kristján Ólafsson. Hina tvo víxlana kveðst vitnið vera með og séu það og kona þess eigendur þeirra. Vixlarnir hafa ekki fengist greiddir þrátt fyrir innheimtuaðgerðir.

2. Vitnið Eyþór Eðvarðsson, Digranesvegi 38, Kópavogi, kveðst hafa selt Sigurði Erni Ingólfssyni pylsubar 2. júní 1980 á kr. 5.250.000 að það heldur. Vitnið hafði keypt pylsubarinn af Davíð Ólafssyni og Inga Oddssyni sama ár og átt hann í nokkra mánuði, áður en salan til Sigurðar Arnar fór fram. Sigurður Örn greiddi pylsubarinn að mestu leyti með víxlum á Jóhann Ósland Jóseppson og Guðmund Ársælsson og voru þeir ýmist samþykkjendur eða útgefendur á víxlunum. Einn víxillinn var á Heildverslun Ágústs Salómonssonar, Ísafirði, að upphæð kr. 750.000.

Aðdragandinn að sölu á pylsubarnum var sá að sögn vitnisins, að Sigurður Örn frétti af því að vitnið vildi selja hann. Gerði hann vitninu tilboð í pylsubarinn gegn greiðslu þessara víxla. Féllst vitnið á það, og var gengið frá sölunni á Bílasölunni Höfðatúni 10. Vitnið og Sigurður Örn ræddu ekkert sérstaklega um þessa víxla, en það taldi, að um góða víxla væri að ræða.

Vitnið kveðst hafa notað suma víxlana í viðskiptum. Vixil að fjárhæð kr. 500.000 notaði það til kaupa á bifhjólinu P-1318. Þá notaði það vixil að fjárhæð kr. 500.000 til bifreiðakaupa af Bjartmari Vigni Þorgrímssyni

og 2 víxla hvorn að fjárhæð kr. 500.000 í bifreiðaviðskiptum við Heiðveigu Helgadóttur, Breiðvangi, Hafnarfirði, og loks víxil að fjárhæð kr. 500.000 á Jóhann Ósland Jóseppsson og Guðmund Ársælsson vegna kaupa á Pontiac bifreiðinni R-34131, en hina víxlana kveðst það eiga ennþá. Vitnið kveðst hafa leyst til sín víxlana sem Heiðveig Helgadóttir fékk og telur að það hafi látið Jóhann Ósland Jóseppsson og Guðmundur Ársælsson fá þá fyrir brot af andvirði þeirra. Vitnið kveðst ekki vita hvort aðrir víxlar, er í framburði þess greinir, hafi verið greiddir.

Svo sem áður hefur verið rakið kveðst vitnið hafa tapað á viðskiptunum við Sigurð Örn Ingólfsson. Kveðst það líta svo á að viðskipti Sigurðar Arnar hafi verið gerð í sviksamlegum tilgangi til að hafa fé af fólki, enda voru víxlar þeir, sem hann lét í viðskiptum lítils eða einskis virði. Vitnið kveður sér hafa orðið þetta fyrst ljóst eftir að lögreglan fór að hafa afskipti af málinu.

Vitnið lét rannsóknarlögreglunni í té ljósrit af þremur 500.000 kr. víxlum á Jóhann Ósland Jóseppsson og Guðmund Ársælsson og ljósrit af einum víxli að fjárhæð kr. 750.000 samþykktum af Ágústi Salómonssyni.

Vitnið notaði einnig einn víxil á Jóhann Ósland Jóseppsson og Guðmund Ársælsson að fjárhæð kr. 500.000 vegna kaupa á Pontiac bifreiðinni R-34131. Þann víxil hafði það einnig fengið úr viðskiptunum við Sigurð Örn Ingólfsson.

Föstudaginn 19.9. 1980 afhenti Eypór Eðvarðsson Rannsóknarlögreglu ríkisins víxil að upphæð kr. 500.000 samþykktan af Guðmundi Ársælssyni og útgefinn af Jóhanni Ósland Jóseppssyni með gjalddaga 10. nóvember 1980. Sagði vitnið að Edvard Lövdal hefði látið það hafa þennan víxil vegna viðskiptanna með pylsubarinn.

Samkvæmt því hefur ákærði Edvard Lövdal látið í umferð víxla samtals að upphæð kr. 7.500.000 á Guðmund Ársælsson og Jóhann Ósland Jóseppsson.

Vitnið Davíð Ólafsson hefur skýrt frá því varðandi pylsubar þann, sem Eypór Eðvarðsson seldi Sigurði Erni Ingólfssyni eða Edvard Lövdal, að sala þessi hefði farið fram á bifreiðasölunni hjá vitninu.

Vitnið kveður Edvard Lövdal hafa spurt sig um pylsubarinn, en hann hafði heyrt talað um það að Eypór Eðvarðsson vildi selja hann. Spurði vitnið hvað Eypór vildi fá fyrir pylsubarinn og um ýmis atriði í sambandi við hann. Edvard vildi kaupa pylsubarinn og gerði ákveðið tilboð í hann, að vitnið minnir kr. 4.750.000. Vitnið kynnti Eypóri þetta tilboð og gekk hann að því. Hins vegar skrifaði Sigurður Örn upp á afsalið sem kaupandi, en Edvard sagði vitninu að það væri viðskiptaatriði milli hans og Sigurðar Arnar. Edvard kom síðan með víxlana fyrir kaupverðinu til vitnisins og lét það Eypór hafa þá.

Skömmu síðar sagði Edvard vitninu að hann og Jóhann Ósland Jóseps-son væru búnir að bindast fastmælum um að Jóhanni væri heimilt að reka pylsubarinn. Eyþór Eðvarðsson var með lyklna að barnum og sagði Edvard vitninu í umrætt sinn að það mætti afhenda Jóhanni þá. Sigurður Örn kom ekkert nærri þessum viðskiptum annað en hann skrifaði nafn sitt sem kaupandi að pylsubarnum.

3. Vitnið Jón Ármann Guðmundsson nemandi, Hraunbraut 5, Kópavogi, kveðst hinn 3. júní 1980 hafa keypt bifreiðina R-63962 af Jóhanni Ósland Jósepsyni sbr. ljósrit af afsali á dskj. nr. 5. Vitnið kveðst ekki geta sagt til um kaupverðið, en vefengir ekki, að það hafi verið kr. 4.000.000, svo sem í afsali greinir. Svo sem áður greinir notaði vitnið að nokkru víxlana frá Heildverslun Ágústs Salómonssonar til að greiða bifreiðina.

Vitnið kveðst hafa selt Sigurði Erni Ingólfssyni framangreinda bifreið R-63962 hinn 5. júní 1980. Söluverð bifreiðarinnar var kr. 7.000.000 og greiddi Sigurður Örn hana með 10 víxlum. Voru Jóhann Ósland Jóseps-son og Guðmundur Ársælsson samþykkjendur eða útgefendur á víxlunum. Vitnið kveður lítið eða ekkert hafa verið greitt af víxlum þessum og telur sig hafa látið Jóhann Ósland hafa þá aftur án endurgjalds.

Ákærði Sigurður Örn Ingólfsson hefur skýrt frá því, að hann hafi hinn 28. maí 1980 selt þeim Jóhanni Ósland Jósepsyni og Guðmundi Ársælssyni Chevrolet Caprice bifreiðina R-63962. Þeir seldu síðan Jóni Ármanni Guðmundssyni bifreiðina og keypti ákærði hana aftur af honum. Þeir Jóhann Ósland og Guðmundur keyptu bifreiðina á kr. 7.500.000 og var kaupverðið greitt með víxlum sem kaupendur voru ýmist samþykkjendur eða útgefendur á. Auk þess kveður ákærði Edvard Lövdal hafa fengið þá Jóhann Ósland og Guðmund til að skipta við sig á víxlum sem voru að fjárhæð kr. 7.000.000. Ákærði kveðst ekki hafa komið nærri þeim viðskiptum, en víxlar þeir, sem Edvard lét af hendi, voru með stimpli eða áritun Heildverslunar Ágústs Salómonssonar, er um getur í V. kafla. Ákærði kveður þá hafa notað víxlana svo sem í VI. kafla 1.-3. tl. greinir.

Áður en viðskipti þessi áttu sér stað hafði ákærði átt viðskipti við þá Jóhann Ósland og Guðmund og stóðu þeir við skuldbindingar sínar. Kveðst ákærði því ekki hafa haft ástæðu til að ætla annað en þeir væru borgunarmenn fyrir víxlunum.

Ákærða var kynntur framburður Jóns Ármanns Guðmundssonar um að Jón Ármann hafi selt honum Pontiac bifreiðina R-55199 og ákærði greitt kaupverðið kr. 4.500.000 með víxlum á Ágúst Salómonsson, heildverslun. Ákærða var jafnframt sýnt ljósrit af afsali því sem gert var vegna þessara viðskipta, dags. 18.5. 1980. Ákærði kvað sig ráma í þessi viðskipti og kannist hann við nafnritun sína á afsalið. Hann telur að Jón Ármann fari

rétt með um þessi viðskipti og að hann hafi greitt honum kaupverðið kr. 4.500.000 með vixlum á Ágúst Salómonsson, heildverslun. Var þar um að ræða víxla sem hann fékk úr viðskiptunum við Ágúst Sigurð Salómonsson þ.e. leikfangakaupum hans.

Ákærða var og kynntur framburður Jóns Ármanns Guðmundssonar, þar sem fram kemur að Jón Ármann hafi selt honum Chevrolet Caprice bifreiðina R-63962. Kaupverðið hafi verið kr. 7.000.000 í vixlum á þá Jóhann Ósland og Guðmund Ársælsson. Ákærði kvaðst kannast við að hafa átt þessi viðskipti við Jón Ármann og telur að hann fari rétt með varðandi þessi viðskipti og að kaupverðið hafi verið kr. 7.000.000. Ákærði skoðaði ljósrit af vixlum þeim sem Jón Ármann segist hafa fengið kaupverðið greitt með og telur að þetta geti vel staðist. Hann heldur að þarna sé um að ræða víxla sem þeir Jóhann Ósland og Guðmundur Ársælsson létu hann hafa upp í kaupverðið vegna kaupa á þessari sömu bifreið þann 28.5. 1980. Hins vegar man ákærði ekki hvenær hann keypti þessa bifreið aftur. Ákærði kveður ástæðuna fyrir því að hann keypti þessa bifreið aftur og það með sömu vixlunum og hann fékk hjá Jóhanni og Guðmundi fyrir bifreiðina hafa verið þá að um góða bifreið var að ræða og hann sá eftir að hafa selt hana.

Ákærða var kynntur framburður Davíðs Ólafssonar, þar sem fram kemur að Davíð hafi fengið tvo 750.000 kr. víxla á Ágúst Salómonsson, heildverslun, frá ákærða í bifreiðaviðskiptum. Ákærði kvaðst ekki muna sérstaklega eftir þessu, en hann man eftir því að hann keypti Chevrolet Caprice bifreið af Davíð og vefengir ekki að hann hafi greitt hana með vixlunum á Ágúst Salómonsson.

Ákærða var kynntur framburður Ástmars Arnar Arnarsonar, sonar hans, þar sem fram kemur að Ástmar Örn hafi fengið hjá honum víxla samtals að fjárhæð kr. 2.500.000 á Jóhann Ósland Jóseppson og Guðmund Ársælsson.

Ákærði kvað þetta koma alveg heim hjá Ástmari Erni, hvernig viðskipti þeirra fóru fram varðandi þessa víxla þótt hann muni ekki alveg eftir því. Hann vefengi ekki að hann hafi látið Ástmar Örn hafa þessa víxla. Vixlana fékk hann annaðhvort í viðskiptunum með Caprice bifreiðina við þá Jóhann Ósland og Guðmund eða þá vegna kaupa þeirra á vörusendingum.

Ákærða var kynnt að samanlögð upphæð þeirra víxla, sem hann hafi komið í umferð á Ágúst Sigurð Salómonsson, heildverslun, svo og á Jóhann Ósland Jóseppson og Guðmund Ársælsson, sé kr. 17.900.000. Honum var bent á að kaupverð þeirra Jóhanns og Guðmundar á Caprice bifreiðinni sé sagt kr. 7.500.000 og sé mismunur þá kr. 10.400.000. Ákærði hefur áður borið, að hann hafi fengið kr. 7.500.000 í þóknun fyrir að vera milligöngumaður með sölu leikfanganna. Honum var bent á að þá séu víxlar að upp-

hæð kr. 2.900.000 komnir í umferð frá honum sem hann sé ekki búinn að gera grein fyrir.

Ákærði kveðst ekki muna í hverju þetta liggi. Telji hann, að það hljóti að liggja í því, að hann hafi fengið meira en kr. 7.500.000 fyrir Caprice bifreiðina.

Ákærða var kynnt að Davíð Ólafsson segist hafa fengið fjóra víxla hjá honum á Ágúst Salómonsson hvern að upphæð kr. 750.000. Tvo þeirra hafi Davíð fengið vegna kaupa ákærða á Caprice bifreiðinni, en tvo víxla hafi Davíð átt að reyna að nota.

Ákærði kveðst halda að þetta sé rétt hjá Davíð Ólafssyni, en hann muni þetta ekki alveg. Það geti verið alveg rétt að hann hafi fengið einn af þessum víxlum aftur hjá Davíð og hafi hann þá vafalaust látið þá Guðmund og Jóhann hafa þann víxil þegar þeir fóru til Ísafjarðar.

Ákærði Edvard Lövdal kveðst muna eftir því, að Sigurður Örn Ingólfsson seldi Jóhanni Ósland Jósepsyni bifreiðina R-63962 hinn 28. maí 1980 og að andvirðið var greitt með víxlum. Ákærði kveðst ekki hafa vitað fyrr en viðskipti þessi voru um garð gengin og ekki hafa haft afskipti af þeim. Hann hafi engan þátt átt í víxlaútgáfu þeirra Jóhanns Ósland og Guðmundar er kaup þessi voru gerð. Hann kveðst þó hafa vitað um að þeir samþykktu og gáfu út víxla að fjárhæð kr. 7.000.000 og að skipt var á þeim víxlum og víxlunum frá Ágústi Sigurði Salómonssyni er um getur í V. kafla ákæru. Ákærði kveðst ekki geta sagt um hvernig meðákærði Sigurður Örn hagnýtti sér víxla þá, er komu í hans hlut sbr. 1. og 3. tl. þessa kafla.

Ákærði kveður Sigurð Örn hafa keypt pylsuskur af Eypóri Eðvarðssyni og notað 9 af framangreindum víxlum samtals að fjárhæð kr. 4.500.000 til kaupanna. Átti ákærði ekki þátt í kaupum þessum, en hann keypti pylsuskúrinn af Sigurði Erni haustið 1980. Ákærði kveðst hafa talið, að þeir Jóhann Ósland og Guðmundur Ársælsson hafi verið borgunarmenn fyrir þeim víxliskuldbindingum sem þeir tókust á hendur, enda virtust þeir hafa mikið umleikis.

Ákærði kveðst ekki viðurkenna að hafa gerst sekur um fjársvik svo sem honum er gefið að sök í VI. kafla ákæru og ekki kannast hann heldur við að hafa gerst sekur um skjalafals, sbr. það sem áður greinir.

Niðurstöður:

Svo sem nú hefur verið rakið seldi ákærði Sigurður Örn hinn 28. maí 1980 Jóhanni Ósland bifreiðina R-63962 fyrir kr. 7.500.000. Samhliða söluinni gáfu þeir Jóhann Ósland og Guðmundur Ársælsson út og samþykktu víxla samtals að fjárhæð kr. 7.000.000 umfram kaupverð bifreiðarinnar fyrir tilmæli ákærðu og létu í skiptum fyrir víxla sömu fjárhæðar sem

samþykktir voru af Ágústi Salómonssyni og útgefnir og ábektir af Ásgerði Kristjánsdóttur, en þá víxla höfðu ákærðu alla falsað fyrir afhendingu þeirra, svo sem áður er rakið.

Verður að telja sannað samkvæmt því, sem fram er komið í máli þessu, þrátt fyrir framburði ákærðu, þegar og er virt önnur háttsemi þeirra, að þeir hafi staðið saman að framangreindum víxlaviðskiptum og fengið þá Jóhann Ósland og Guðmund með blekkingum til að gefa út og samþykkja víxla, sem voru samtals að fjárhæð kr. 14.500.000 og láta þá af hendi þótt þeim væri eða mætti vera ljóst að hvorugur þeirra væri borgunarmaður fyrir þeim. Ákærðu notuðu víxlana síðan í viðskiptum og öfluðu sér með þeim verðmæta þar á meðal með þeim hætti sem hér greinir.

Ákærði Sigurður Örn lét Ástmar son sinn hafa 5 víxlanna samtals að fjárhæð kr. 2.500.000 til að kaupa bifreiðina R-11431 þann 31. maí 1980 af Guðmundi Björnssyni og Ragnheiði Karlsdóttur.

Ákærðu notuðu sameiginlega 9 víxlanna, samtals að fjárhæð kr. 4.500.000 hinn 2. júní 1980 til greiðslu hluta kaupverðs pylsusúks sem þeir keyptu af Eyþóri Eðvarðssyni.

Loks notaði ákærði Sigurður Örn 10 víxlanna samtals að fjárhæð kr. 7.000.000 til endurkaupa á bifreiðinni R-63962 hinn 5. júní 1980 af Jóni Ármanni Guðmundssyni.

Ekki er fram komið í málinu, að framangreindir víxlar hafi verið greiddir.

Með atferli því, sem í þessum kafla ákæru hefur verið rakið og notkun á víxlunum í 1.-3. t.l. ákæru, þykja ákærðu hafa orðið brotlegir gegn 248. gr. almennra hegningarlaga. Þá hafa þeir með notkun hinna fölsuðu víxla frá Ágústi Sigurði Salómonssyni samtals að fjárhæð kr. 7.000.000 sem þeir skiptu á fyrir aðra víxla sömu fjárhæðar orðið brotlegir gegn 1. mgr. 155. gr. sömu laga.

VII.

Samkvæmt afsali, dags. 13.6. 1980, seldu þeir Edvard Lövdal og Sigurður Örn Ingólfsson Jóhanni Ósland Jósepssyni og Guðmundi Ársælssyni allar vélar sem eftir eru í Síldarverksmiðjunni í Djúpuvík ásamt fylgihlutum að undanskildum þurrkara og pressu en vélar þessar höfðu þeir eignast svo sem lýst er í IV. kafla hér að framan. Umsamið kaupverð er sagt að fullu greitt en ekki er þess getið í afsali hvert það sé eða hvernig það hafi verið greitt. Bæði seljendur og kaupendur hafa undirritað afsalið sem skrifað er aftan á víxileyðublað.

Vitnið Jóhann Ósland Jósepsson hefur skýrt frá því að um það leyti, sem það og Guðmundur Ársælsson voru að ræða um kaup á vörusendunni til Ágústs Sigurðar Salómonssonar, hafi Davíð Ólafsson sagt þeim að

ákærðu vildu selja þeim vélarnar í Síldarverksmiðjunni á Djúpuvík. Davíð tók þó fram að hann vildi ekki koma nálægt þessu.

Af þessu tilefni fóru vitnið og Guðmundur heim til Edvars og ræddu við ákærðu. Sögðu ákærðu þeim að þeir ættu vélar í Síldarverksmiðjunni í Djúpuvík sem þeir vildu selja. Tóku þeir sérstaklega fram að með í kaupunum væru tvær díselrafstöðvar. Ákærðu sögðu að maður að nafni Jón Ingileifsson vildi kaupa vélarnar, en óvild væri milli hans og Sigurðar Arnar og gæti ekki orðið af kaupunum ef Sigurður Örn kæmi nærri þeim. Báðu ákærðu vitnið og Guðmund um að vera milligöngumenn og kaupa vélarnar en síðan mundu þeir geta selt Jóni Ingileifssyni þær. Sögðu ákærðu í því sambandi að kaupin ættu að geta farið fram á þrem til fjórum dögum. Jón mundi vilja kaupa vélarnar á 50 milljónir króna og greiða þær í peningum. Sögðu ákærðu, að viðskipti þessi mundu leysa öll mál þeirra, en ákærðu vissu að þeir voru skuldum vafðir og eignalausir. Þá sögðu ákærðu vitninu og Guðmundi að það og Guðmundur gætu farið úr landi ef einhver vandræði hlytust af viðskiptunum. Sögðu ákærðu að þeir gætu lifað góðu lífi þar sem hagnaður þeirra af viðskiptunum gæti orðið um 100 þúsund dollarar. Ákærðu sögðu þeim vitninu og Guðmundi að maður sem kallaður væri Snæi (Snæbjörn Magnússon) ætti að hafa milligöngu um viðskiptin við Jón Ingileifsson. Ætti hann að fá Jón til að kaupa vélarnar og sagði Edvard að búið væri að múta honum. Ætti Snæbjörn að fá 5% af hagnaðinum við sölu vélanna fyrir viðvik sitt. Væri Snæbjörn ráðgjafi Jóns í viðskiptum og honum til aðstoðar og færi Jón eftir því sem hann segði.

Virtist þetta allt vera skipulagt hjá þeim Edvard og Sigurði Erni og hafi þeir staðið jafnt í þessum viðskiptum og ráðagerðum. Voru allir víxlarnir, sem þeir Guðmundur skrifuðu upp á, tilbúnir áður en þeir höfðu gengist inn á viðskiptin og þeir Edvard og Sigurður Örn með upphæðir víxlanna skrifaðar á miða.

Vitnið ræddi hvorki við Jón né Snæbjörn en Edvard átti algjörlega að hafa milligöngu með það. Ákærðu útbjuggu síðan sögu sem Edvard ætlaði að segja Jóni en hún var þannig að Sigurður Örn hefði svikið sig í viðskiptum og hann vildi ná sér niðri á honum fyrir bragðið. Einnig átti að koma fram í sögunni að vitnið og Guðmundur hefðu platað Sigurð Örn og átti það að yta undir Jón að ganga að kaupunum. Edvard átti síðan að koma sem reiði maðurinn vegna svika Sigurðar Arnar og vera að ná sér niðri á honum með því að hafa milligöngu um þetta.

Af þessu tilefni var útbúið afsal dagsett 13.6. 1980 eða daginn áður en vitnið, Guðmundur og Davíð fóru til Ísafjarðar. Vitnið kveður þá Guðmund hafa greitt ákærðu vélarnar með víxlum samtals að fjárhæð kr. 130 milljónir. Víxlarnir voru með mismunandi upphæðum og áttu að greiðast

upp á einu ári. Var Guðmundur samþykkjandi á víxlunum en vitnið útgefandi. Áætlun lá fyrir um notkun víxlanna. Var vitninu sýnd víxilsvunta með ýmsum tölum, sem um getur í máli þessu. Kannast vitnið við plagg þetta og kveður það vera áætlunina. Ákærðu sögðu að þeir þyrftu aldrei að borga víxlana. Víxlarnir voru aldrei greiddir, að vitnið best veit, en eitt-hvað af þeim fór í umferð í viðskiptum ákærðu. Fjárhæð víxlanna var höfð umfram andvirði vélanna að ákærðu sögðu til að tryggja, að þeir töpuðu ekki á viðskiptunum og allir yrðu ánægðir.

Vitnið kveður þá Guðmund hafa skrifað upp á fleiri víxla en samtals að fjárhæð kr. 130.000.000. Kom í ljós, þegar þeir fóru að leggja upphæðir víxlanna saman, að þeir höfðu skrifað uppá einn víxil of mikið, en sá víxill var upp á rúma eina milljón króna. Í stað þess að rífa víxilinn var þeim seld ein vélín í viðbót. Þeir Sigurður Örn og Edvard sýndu þeim Guðmundi bók eða mynd þar sem þessi vél sást og gengust þeir inn á þetta.

Edvard lenti síðan í gæsluvarðhaldi og varð ekkert úr því að frekar yrði samið við Jón Ingileifsson um kaup á vélunum.

Það kom skýrt fram að sögn vitnisins bæði hjá Sigurði Erni og Edvard að þeir væru báðir eigendur að fyrirtækinu í Djúpuvík, enda undirrituðu þeir báðir afsalið sem vitnið og Guðmundur fengu fyrir vélunum.

Vitnið sá framangreint afsal og kvaðst staðfesta það. Það staðfesti og nafnritun sína sem útgefandi á 61 víxli er fundust hjá ákærða Edvard Lövdal, samtals að fjárhæð kr. 65.650.000, og voru vegna kaupa á vélunum í Sildarverksmiðjunni í Djúpuvík.

Vitnið og Guðmundur fóru til Kaupmannahafnar eftir framangreind viðskipti en komu aftur hingað til lands.

Vitnið kvað þá Edvard og Sigurð Örn hafa stórlega svikið þá Guðmund með lygum og blekkingum. Hefðu þeir verið í miklum vandræðum eftir að hafa látið ákærðu hafa víxla að fjárhæð á annað hundrað milljónir sem þeir gátu aldrei borgað. Þeir hefðu verið stórskuldugir fyrir eins og þeir Edvard og Sigurður Örn hefðu vitað.

Í sampröfun við Edvard Lövdal kvað vitnið hann hafa tekið þátt í þessum viðskiptum til jafns við Sigurð Örn Ingólfsson. Edvard hefði verið með víxlana í tösku sinni og tekið þá upp. Þeir hefðu verið tilbúnir með öllum upphæðum á. Þá var hann með blað þar sem dagsetningar og upphæðir víxlanna voru á. Hann tók og þátt í umræðum um viðskiptin.

Vitnið sá ljósrit af eftirtöldum víxlum sem Helgi Erlendsson fékk í bifreiðaviðskiptum við Sigurð Örn Ingólfsson: Einn víxill að fjárhæð kr. 350.000 með gjalddaga 25.9. 1980, tveir víklar að fjárhæð kr. 500.000 með gjalddaga 25.9. 1980 og einn víxill að fjárhæð kr. 1.050.000 með gjalddaga 25.10. 1980.

Vitnið kvað framangreinda víxla vera vegna Djúpuvíkurviðskiptanna, þ.e. vegna kaupa þeirra Guðmundar Ársælssonar á vélunum.

Vitnið Guðmundur Ágúst Ársælsson hefur skýrt frá því að hinn 13. júní 1980, eða daginn áður en þeir Jóhann Ósland fóru til Ísafjarðar, hafi Davíð Ólafsson sagt þeim að ákærðu Edvard og Sigurður Örn vildu selja vélar sem þeir ættu í Sildarverksmiðjunni í Djúpuvík. Davíð sagðist þó engin afskipti vilja hafa af þessu. Vitnið og Jóhann Ósland fóru sama dag heim til Edvards Lövdal og ræddu mál þetta við ákærðu. Ákærðu sögðust eiga vélar í Sildarverksmiðjunni á Djúpuvík sem þeir ætluðu að selja og fylgdu með í kaupunum tvær díselrafstöðvar. Þeir sögðu að Jón Ingileifsson, Svinavatni í Grímsnesi, vildi kaupa vélarnar, en þeir ættu að hafa milligöngu og myndu fá riflega þóknun fyrir. Töluðu þeir um, að einhver rígur væri á milli Sigurðar Arnar og Jóns og gæti ekki orðið af kaupunum ef Sigurður Örn kæmi nærri þeim. Fóru ákærðu þess á leit að vitnið og Jóhann Ósland keyptu vélarnar en síðan myndi Jón Ingileifsson kaupa þær af þeim eftir nokkra daga. Sögðu þeir að Jón myndi vilja gefa kr. 50.000.000 fyrir vélarnar og greiða í peningum. Kvaðst Edvard ætla að hafa milligöngu með þetta. Ákærðu sögðu þeim að þeir yrðu hins vegar að kaupa vélarnar af þeim á kr. 130.000.000. Þeir mættu greiða með víxlum sem þeir þyrftu aldrei að borga. Gætu þeir farið úr landi til Brasilíu með hagnaðinn áður en kæmi að greiðslu víxlanna til að komast hjá að greiða þá og dvalist þar í nokkur ár. Gætu þeir lifað góðu lífi, þar sem hagnaður þeirra af viðskiptunum gæti orðið 100.000 dollarar. Sigurður Örn bauðst til að útvega þeim gjaldeyri til ferðarinnar. Var þetta allt ákveðið í smáatriðum og lýsti Edvard þessu einkum fyrir þeim. Vitnið kveðst ekki vita hvað þeir Edvard og Sigurður Örn ætluðu að gera við víxlana.

Ákærðu sögðu vitninu og Jóhanni Ósland að einhver maður, sem kalladur er Snæi (Snæbjörn) og væri ráðgjafi Jóns í viðskiptum, mundi hafa milligöngu um kaupin. Átti hann að fá í þóknun 5% af andvirði vélanna. Edvard sagði þeim að þegar þeir kæmu til landsins á ný gætu þeir leitað ráða hjá lögfræðingi hans vegna skuldanna. Áður en samningurinn var gerður um kaupin á vélunum í sildarverksmiðjunni kveður vitnið Edvard hafa hringt og rætt við einhvern mann um þau, en eigi er vitnið öruggt um við hvern hann talaði. Ákærðu sýndu vitninu og Jóhanni Ósland myndir af Sildarverksmiðjunni í Djúpuvík áður en kaupin fóru fram.

Vitnið kveður þá Jóhann Ósland hafa keypt vélarnar fyrir kr. 130.000.000 og voru þær greiddar með víxlum. Var vitnið samþykkjandi á helmingi víxlanna en Jóhann Ósland útgefandi og öfugt á hinum hlutanum. Þá var vitnið útgefandi en Jóhann Ósland samþykkjandi. Vitnið sá afsal fyrir vélunum og kvaðst staðfesta það. Umræddir víxlar voru aldrei greiddir, en eitthvað af þeim fór í umferð í viðskiptum ákærðu. Vitnið

kveður það hafa legið ljóst fyrir þegar þeir Jóhann Ósland létu víxlana af hendi að þeir yrðu aldrei greiddir, enda voru vitnið og Jóhann Ósland algjörlega eignalausir. Hafi ákærðu verið þetta ljóst.

Vitnið sá 61 víxil er fundust hjá Edvard Lövdal samtals að fjárhæð kr. 65.650.000. Kvað það víxla þessa vera vegna vélakaupanna. Vitnið staðfesti nafnritun sína á víxlunum. Vitnið kveðst hafa skrifað gjalddagana á víxlana að fyrirlagi ákærðu.

Vitnið kveður Jón Ármann Guðmundsson hafa sagt þeim Jóhanni Ósland skömmu eftir að framangreind viðskipti voru um garð gengin að Edvard Lövdal hefði verið settur í gæsluvarðhald. Benti hann þeim á að þeir skyldu fara af landi brott. Seldu vitnið og Jóhann Ósland eigur sínar og fóru til Kaupmannahafnar. Voru þeir þar í 12 daga, en voru þá handteknir.

Vitnið sá ljósrit af víxlunum sem Helgi Erlendsson fékk í bifreiðaviðskiptum við Sigurð Örn Ingólfsson er að framan greinir.

Vitnið kvað þetta vera hluta þeirra víxla sem þeir Jóhann Ósland Jóseps-son skrifuðu upp á vegna kaupa á vélunum í Djúpuvík af þeim Edvard og Sigurði Erni.

Vitnið Jón Ingileifsson bóndi, Svínavatni, Grímsnesi, telur að það hafi verið 7. júní 1980 sem það og frændi þess Snæbjörn Magnússon fóru norður á Hólmavík. Ætlaði vitnið að eiga viðskipti við Harald Guðjónsson, Svalsbúð, Kaldbaksvík. Í Djúpuvík hittu þeir Sigurð Örn Ingólfsson sem var nábúi vitnisins og Edvard Lövdal, en vitnið kannaðist einnig við hann. Haraldur Guðjónsson hafði selt þeim Sigurði Erni og Edvard Sildarverk-smiðjuna í Djúpuvík og skoðuðu vitnið og Snæbjörn verksmiðjuna ásamt Harald, Sigurði Erni og Edvard. Ekki kom til umræðu að vitnið keypti úr verksmiðjunni.

Um viku til hálfum mánuði síðar kom Edvard með hjólhýsi sitt austur að Svínavatni og var kona hans með honum. Hjólhýsið hafði hann geymt á Mosfelli.

Edvard fór að segja vitninu frá því að þeir væru búnir að selja verk-smiðjuna í Djúpuvík. Sagði hann að það hefði ábyggilega verið fljótþærni þar sem Alli ríki hefði verið til í að kaupa verksmiðjuna og greiða meira en þeir hefðu fengið í útborgun. Edvard sýndi vitninu bunka af víxlum sem hann sagði vera greiðslu fyrir verksmiðjuna. Vitnið man ekki hvort þetta átti að vera hluti Edwards í þessu eða allt kaupverðið. Edvard sagðist hafa verið í sambandi við Alla ríka sem hefði haft áhuga á að kaupa vél-arnar og hefði hann sennilega greitt í útborgun 20-30 milljónir, en heildar-verð var ekki minnst á. Vitninu voru aldrei boðnar vélarnar til sölu og hafi það aldrei komið til mála að það keypti vélar í Sildarverksmiðjunni í Djúpuvík af þeim Edvard og Sigurði Erni.

Vitnið Snæbjörn Magnússon bifreiðarstjóri, Grensásvegi 56, hefur skýrt frá því að það hafi verið starfsmaður hjá Jóni Ingileifssyni, Svínavatni, Grímsnesi. Í júní 1980 fór vitnið með honum norður í Djúpuvík til að eiga viðskipti við Harald Guðjónsson, Kaldbaksvík. Í þessari ferð skoðaði það gömlu Sildarverksmiðjuna í Djúpuvík. Þeir Sigurður Örn Ingólfsson og Edvard Lövdal höfðu keypt verksmiðjuna og voru staddir þarna. Edvard tók vitnið afsíðis er þeir voru að skoða verksmiðjuna og spurði það hvort þarna væri eitthvað sem Jón gæti notað. Vitnið taldi það vera lítið. Sagði Edvard að þetta gæti verið gott tækifæri fyrir vitnið þar sem hann myndi greiða því 10% af sínum hagnaðarhluta ef það gæti fengið Jón til að kaupa eitthvað. Þetta átti algjörlega að vera þeirra á milli og Jón og Sigurður Örn máttu ekkert um þetta vita. Edvard gerði vitninu grein fyrir því að Jón myndi hafa vitnið með í ráðum um vélakaup, enda hefur það þekkingu á vélum. Edvard nefndi ekki ákveðna upphæð sem hann vildi fá fyrir vélarnar í verksmiðjunni.

Helgina eftir þetta eða stuttu síðar kom Edvard austur að Svínavatni og spurði vitnið að því aftur hvort Jón myndi vilja kaupa eitthvað af vélunum. Vitnið sagði það ekki vera.

Að sögn vitnisins kom það skýrt fram hjá þeim Sigurði Erni og Edvard að þeir væru báðir eigendur að verksmiðjunni í Djúpuvík og vélunum. Vitnið sagði að það hefði komið í ljós er það og Jón Ingileifsson skoðuðu vélarnar í sildarverksmiðjunni að ekkert væri nýtilegt af þeim og hefði það ekki rætt þetta mál frekar við Jón.

Vitnið Eva Jónsdóttir, sambýliskona Edvards Lövdal, kveðst muna eftir Jóhanni Ósland Jósepssyni og Guðmundi Ársælssyni. Þeir hafi dag einn sennilega í júní 1980 verið staddir heima hjá því að Hörpugötu 12, þegar það kom úr vinnunni um kl. 20:00. Þeir voru í stofunni ásamt Edvard og Sigurði Erni Ingólfssyni og var verið að undirskrifa einhver skjöl. Spurði vitnið um hvaða viðskipti væri verið að ræða og sögðu þeir Sigurður Örn og Edvard að þetta væri vegna „Hnappagataverksmiðjunnar“, en vitnið taldi að þeir ættu við verksmiðjuna í Djúpuvík sem þeir áttu eða voru í einhverju samfloti með. Vitnið heldur að það fari alveg rétt með að þeir Jóhann og Guðmundur hafi verið að kaupa vélarnar og annað úr verksmiðjunni af þeim Sigurði Erni og Edvard. Vitnið taldi, að Sigurður Örn og Edvard væru að selja vélarnar í sameiningu, en veit ekki hvað hefur komið í hlut hvors fyrir sig eða hvert söluverðið var. Vitnið man ekki að talað hafi verið um að þeir Jóhann Ósland og Guðmundur myndu fara til útlanda. Hins vegar heyrði það eitthvað talað um Suður-Ameríku, en man ekki í hvaða sambandi. Vitnið heldur að það fari rétt með það að þeir hafi verið eitthvað að ræða um það að þeir sem færu á hausinn færu til Suður-Ameríku.

Þeir Sigurður Örn og Edvard tóku báðir þátt í þessum viðskiptum, en vitnið veit ekki alveg um ganginn á þessu hjá þeim, enda voru þetta ekki viðskipti sem því komu við.

Vitnið kveður þau Edvard hafa farið í skemmtiferð austur í Grímsnes um miðjan Júní 1980 og verið í hjólhýsi sem Edvard á og var á Mosfelli. Edvard var með víxla í skjalatösku sinni og hittu þau Jón Ingileifsson á Svínavatni við vegamótin að bænum Sólheimum sem er næsti bær við Svínavatn. Edvard sagði Jóni að þeir Sigurður Örn væru búnir að selja vélarnar í Sildarverksmiðjunni í Djúpuvík og sýndi honum víxlabunkann sem hann var með í töskunni. Vitnið heldur, að Edvard hafi sagt Jóni að þessir víxlar væru sinn hlutur úr þessari vélasölu. Vitnið man eftir því, að þeir Sigurður Örn og Edvard voru einhvern tímann áður að ræða um mann sem þeir kölluðu Alla ríka og heldur að þeir hafi hitt hann á Hótel Sögu, en það veit ekki af hvaða tilefni það var. Eftir að þeir Edvard og Sigurður Örn keyptu Sildarverksmiðjuna í Djúpuvík kom Edvard með hlutabréf sem voru um tíma hjá þeim.

Rannsóknarlögreglumenn framkvæmdu leit á heimili Edwards Lövdal, Hörpugötu 12, hinn 18. júlí 1980 að víxlum, sem hann sagðist geyma fyrir meðákærða Sigurð Örn. Undir rúmdýnu í hjónarúmi í svefnherberginu var poki, sem í voru samtals 61 víxill, allir útgefnir af Jóhanni Ósland Jósepsyni og samþykktir af Guðmundi Ársælssyni. Víxlar þessir, sem voru allir án útgáfudags, eru sem hér segir:

7	víxlar með	gjaldþaga	25.9.	1980	hver	að	fjárhæð	kr.	350.000
3	—	—	—	25.9	.1980	—	—	—	500.000
4	—	—	—	25.10.1980	—	—	—	—	1.050.000
9	—	—	—	25.10.1980	—	—	—	—	1.500.000
9	—	—	—	25.10.1980	—	—	—	—	2.200.000
6	—	—	—	25.11.1980	—	—	—	—	750.000
8	—	—	—	25.11.1980	—	—	—	—	1.000.000
1	—	—	—	25.11.1980	—	—	—	—	700.000
11	—	—	—	20.12.1980	—	—	—	—	700.000
3	—	—	—	25.1	.1980	—	—	—	1.100.000
Samtals kr.									65.650.000

Við samanburð á tölum þeim, sem voru á miðanum, sem fannst í skjalatösku Edwards Lövdal og víxlum þeim, sem fundust heima hjá honum, varð niðurstaðan þessi:

Miði (skjal 6 í málinu) Edvards Lövdal.

13 víxlar hver að fjárhæð	kr.	350 þúsund	kr.	4.550.000
5 — — — —	—	500 — —	—	2.500.000
23 — — — —	—	700 — —	—	16.100.000
13 — — — —	—	750 — —	—	9.750.000
17 — — — —	—	1000 — —	—	17.000.000
8 — — — —	—	1050 — —	—	8.400.000
17 — — — —	—	1500 — —	—	25.500.000
18 — — — —	—	2200 — —	—	39.600.000
Samt. 114 víxlar	Samtals að fjárhæð	kr.	123.400.000	
11 víxlar dags. 6.1. 1981	Samtals að fjárhæð	kr.	6.600.000	
				kr. 130.000.000

Til samanburðar eru svo sem áður greinir víxlar þeir sem fundust heima hjá Edvard Lövdal.

7 víxlar hver að fjárhæð	kr.	350.000	Samtals	kr.	2.450.000
3 — — — —	—	500.000	—	—	1.500.000
12 — — — —	—	700.000	—	—	8.400.000
6 — — — —	—	750.000	—	—	4.500.000
8 — — — —	—	1000.000	—	—	8.000.000
4 — — — —	—	1050.000	—	—	4.200.000
9 — — — —	—	1500.000	—	—	13.500.000
9 — — — —	—	2200.000	—	—	19.800.000
3 — — — —	—	1100.000	—	—	3.300.000
			Samtals	kr.	65.650.000

Fjárhæðir bæði í tölustöfum og bókstöfum eru vélritaðar á víxlana nema þrjá, en þar eru þær handskrifaðar.

Ákærði Sigurður Örn Ingólfsson hefur skýrt frá því, að þeir Jóhann Ósland Jósefsson og Guðmundur Ársælfsson hafi ætlað að reyna að selja fyrir hann í maí 1980 allar vélar í Sildarverksmiðjunni í Djúpuvík. Kambur h/f var eigandi vélanna, en ákærði hafði keypt fyrirtækið að undanskildum þurrkara og pressu svo sem fram kemur í IV. kafla ákæru og var verðið 500.000 krónur að sögn ákærða. Ákærði kveður vélar þessar vera gamlar og fáir getað notað þær. Þetta eru hins vegar verðmætar vélar og hefðu þeir getað hagnast á þessu. Þetta var hugsað þannig að þeir Jóhann Ósland og Guðmundur keyptu vélarnar af ákærða, en ekki yrði gengið frá kaupum endanlega fyrr en þeir væru búnir að finna kaupendur að þeim. Þeir gáfu

út víxla sem áttu að vera þessu til tryggingar og áttu víxlarnir ekki að fara í umferð fyrr en búið væri að finna kaupendur. Þá átti að ganga frá þessu og reikna út hvernig hagnaður skiptist. Þeir Jóhann Ósland og Guðmundur fengu kvittun fyrir víxlunum og höfðu frjálsar hendur með sölu á vélunum. Ákærði gaf út óformlegt afsal til þeirra Jóhanns Ósland og Guðmundar vegna kaupanna og ritaði Edvard Lövdal auk ákærða á afsalið, en þeir Jóhann Ósland og Guðmundur gáfu út og samþykktu víxla samtals að fjárhæð kr. 130.000.000. Víxlar þessir urðu eftir hjá Edvard Lövdal og var aldrei ætlunin að þeir yrðu notaðir í viðskiptum.

Þeir Jóhann og Guðmundur komu ekki með kaupanda að vélunum og kveðst þá ákærði hafa rifið víxlana sem þeir höfðu látið hann hafa. Gerði ákærði það í bifreið sinni á ESSO planinu við Nesveg. Hann var þá að þvo bifreiðina og fleygði sneplurum af víxlunum í ruslatunnu á planinu. Gerdist þetta hálfum mánuði til þrem vikum áður en mál þetta kom til sögunnar. Um leið fleygði ákærði einnig bréfmiða þeim, sem samkomulag þeirra hafði verið skrifað á.

Ákærði var búinn að ræða lauslega við þá Jóhann Ósland og Guðmund að ekkert myndi verða af þessum viðskiptum. Hafði Jóhann Ósland orðað það við ákærða að fyrra bragði að láta viðskiptin ganga til baka þar sem ekkert gengi með sölnu.

Ákærði kveður Edvard einnig hafa átt að fá hlut af hagnaði ef af þessum viðskiptum hefði orðið. Edvard kom inn í myndina sem aðili að þessu ásamt ákærða, en ekki var ákveðið hvernig hagnaði yrði skipt milli þeirra. Þetta var allt frekar laust í reipunum. Áttu þessir víxlar að ýta á þá Jóhann Ósland og Guðmund að selja vélarnar.

Síðar í yfirheyrslu taldi ákærði sig hafa tekið alla víxlana hjá Edvard og eyðilagt þá að undanskildum þeim 4 víxlum, er í þessum kafla ákæru greinir. Við leit hjá Edvard Lövdal fundust þó í fórum hans að hans tilvísan 61 víxill samtals að fjárhæð kr. 65.650.000.

Ákærði kveðst hafa notað 4 af framangreindum víxlum, samtals að fjárhæð kr. 2.400.000, til kaupa á bifreið af Helga Erlendssyni. Ákærði taldi sér stætt á að nota víxlana þar sem hann átti að fá víxla frá þeim Jóhanni Ósland og Guðmundi vegna viðskiptanna við Ágúst Sigurð Salómonsson. Telur ákærði öruggt að hann hafi minnst á þetta við Jóhann Ósland a.m.k. Eftir að mál þetta kom til sögunnar kveðst ákærði hafa tekið víxlana til baka frá Helga Erlendssyni og bætt honum með öðrum verðmætum.

Ákærði kveðst ekki kannast við það að þeir Jóhann Ósland og Guðmundur hafi átt að selja Jóni Ingileifssyni vélar. Hins vegar veit hann að Jón hefur alltaf haft áhuga á að kaupa vélar. Þeir Jóhann Ósland og Guðmundur áttu kost á því að selja hverjum sem var vélarnar. Ákærði

kveðst ekki kannast við nein „bakráð“ gagnvart Jóni Ingileifssyni. Hann kannast heldur ekki við það að hafa heyrt talað um að þeir Jóhann Ósland og Guðmundur ættu að hverfa af landi brott. Hann neitar að hafa sagt þetta sjálfur.

Ákærða var kynntur framburður Helga Erlendssonar þar sem fram kemur að Helgi hafi selt ákærða Ford Grand XL bifreið og hann greitt kaupverðið kr. 2.400.000 í víxlum á Jóhann Ósland og Guðmund. Ákærða var bent á að talið sé að þarna sé um að ræða víxla vegna kaupa á vélum úr Sildarverksmiðjunni í Djúpuvík.

Ákærði kvaðst telja að Helgi Erlendsson fari alveg rétt með það er hann greinir varðandi þessi viðskipti þeirra og að ákærði hafi greitt honum með þessum víxlum. Þannig var að þegar þeir Jóhann og Guðmundur fengu víxlana á Heildverslun Ágústs Salómonssonar frá ákærða vegna kaupa þeirra á vörusendingunni þá fékk ákærði enga víxla hjá þeim í staðinn. Þar af leiðandi notaði hann þessa víxla í þeirra stað.

Í þinghaldi 18. júlí 1980 kvaðst ákærði hafa fengið í hendur alla víxlana sem þeir Jóhann Ósland og Guðmundur afhentu honum og Edvard Lövdal vegna kaupa á vélum í Sildarverksmiðjunni í Djúpuvík, en eyðilagt þá svo sem áður greinir. Ákærða var í þessu sambandi bent á framburð sem er á annan veg. Ákærði kvaðst ekki óska eftir að breyta framburði sínum um þetta efni. Ákærði kvað ekki hafa verið litið á þessi lögskipti (svo) sem sölu, heldur hafi víxlarnir átt að ganga upp í framtíðarviðskipti. Hann hafi eyðilagt víxlana þegar hann heyrði á Jóhanni Ósland að hann hefði ekki áhuga á frekari viðskiptum í bili.

Ákærða var bent á að í málinu liggi fyrir samningur undirritaður af honum og Edvard Lövdal annars vegar sem seljendum og Jóhanni Ósland og Guðmundi Ársælssyni hins vegar sem kaupendum þar sem hinir fyrrnefndu selja og afsala hinum síðarnefndu tilteknum vélum í Sildarverksmiðjunni í Djúpuvík. Ákærði sagði að samningur þessi hefði ekki átt að hafa annað gildi en það að kaupendum væri heimilt án samþykkis seljenda að ráðstafa vélunum. Edvard Lövdal hefði ekki verið eigandi að vélunum. Hins vegar hafi hann verið aðili að samningi þessum vegna hugsanlegra framtíðarviðskipta.

Ákærði skýrði frá því fyrir dómi 1. ágúst 1980 að Kambur h/f ætti ekki aðrar eignir en þær, sem hann keypti af Haraldi Guðjónssyni. Væri hann einn eigandi fyrirtækisins og hann hefði ekki gefið Óskari Gunnari Hansen prókúruumboð fyrir það, en það hefði staðið til ef um rekstur yrði að ræða.

Ákærði kvað Óskar Gunnar Hansen sér vitanlega ekki hafa verið fenginn til að samþykkja víxla sem prókúruhafi fyrir Kamb h/f fyrir meira en 60 milljónir króna. Óskar Gunnar Hansen hefði samþykkt víxla f.h. félagsins

og taldi hann fjárhæð þeirra vera ríflega andvirði einnar bifreiðar. Það sem umfram var eyðilagði ákærði.

Ákærði var samprófaður við vitnið Jóhann Ósland Jósepsson. Bar sú samprófun ekki árangur og hélt hvor þeirra við framburð sinn.

Við samprófunina kvaðst ákærði ekki kannast við það að þeir Jóhann og Guðmundur hafi átt að hverfa af landi brott til útlanda. Hann kvaðst ekki þora að fullyrða um upphæð víxlanna sem þeir Jóhann Ósland og Guðmundur samþykktu, en honum finnst ólíklegt að það hafi verið þetta mikið. Víxlana átti bara að nota eftir hendinni eftir því sem þeir seldu vélarnar í Sildarverksmiðjunni í Djúpuvík. Ákærði kvað ekki hafa verið litíð á þetta sem venjuleg kaup, heldur hafi þeir verið að leggja þetta inn í væntanleg viðskipti.

Það hafi einungis verið ákveðið að þeir Jóhann Ósland og Guðmundur gætu selt eins og þeir vildu af vélunum úr verksmiðjunni. Síðar yrði gengið frá þessu eftir samkomulagi þegar kaup væru gerð. Erfitt var að áætla á hvaða verði vélarnar gætu selst.

Ákærði telur sig ekki hafa gerst sekan um fjársvik með atferli því sem að framan greinir, svo sem honum er gefið að sök í ákæru.

Ákærði Edvard Lövdal hefur skýrt frá því að ákærðu hafi átt húseignir Sildarverksmiðjunnar í Djúpuvík og hafi Kambur h/f verið skráður fyrir þeim. Ákærðu áttu hins vegar persónulega vélarnar í verksmiðjunni. Ákærði kveður þá Jóhann Ósland Jósepsson og Guðmund Ársælsson hafa haft áhuga á að eignast vélarnar í því skyni að selja þær aftur. Keyptu ákærðu vélarnar að undanskildum þurrkara og pressu hinn 13. júní 1980 og gáfu út afsal sama dag. Þeir Jóhann Ósland og Guðmundur gáfu út og samþykktu víxla samtals að fjárhæð kr. 130.000.000 til greiðslu á vélunum. Ákærði neitar með öllu að ákærðu hafi beitt þá Jóhann Ósland og Guðmund fortölum og blekkingum til að kaupa vélarnar, heldur hafi þeir sóst eftir þeim. Kom Sigurður Örn með Jóhann Ósland og Guðmund til ákærða og virtist þeim liggja mikið á að gera kaupin. Ákærðu skiptu víxlunum jafnt á milli sín. Upphæðin hækkaði nokkuð vegna kaupa þeirra Jóhanns Ósland og Guðmundar á lýsisdælu við verksmiðjuna. Komu því í hlut ákærða víxlar að fjárhæð kr. 65.650.000. Voru víxlarnir í fórum ákærða á heimili hans og afhenti hann þá rannsóknarlögreglunni. Sigurður Örn notaði 4 af þeim víxlum sem komu í hans hlut, sbr. niðurlag þessa kafla í ákæru, en þeir víxlar voru ákærða með öllu óviðkomandi.

Ákærða var kynnt skýrsla Jóns Ingileifssonar. Hann kvað Jón greina rétt frá um ferðalagið til Djúpuvíkur. Jón var að kaupa færiband af Haraldi í ferð þessari. Hins vegar kannast ákærði ekki við það er Jón segir varðandi Alla ríka. Það hafi verið Jón sjálfur sem hafi verið að tala um Alla ríka, en ákærði aldrei sagt að Alli ríki vildi kaupa Sildarverksmiðjuna

í Djúpuvík. Ákærði kveður þá Jón hafa rætt ýmislegt. Jón hafi farið að tala um Alla ríka og vélar, dótari og einhverja fljótfærni, en ákærði vissi ekkert hvað hann var að tala um.

Ákærði kveður það rétt að hann hafi verið með framangreinda víxla með sér í þessari ferð. Ástæðan fyrir því var sú að hann þorði ekki að geyma þá heima hjá sér. Ákærði man ekki eftir að hafa sýnt Jóni Ingileifssyni víxlana og ekki heldur að hafa sagt honum að þetta væri greiðsla vegna Síldarverksmiðjunnar í Djúpuvík en getur ekki alveg fullyrt það.

Ákærða var kynnt skýrsla Snæbjörns Magnússonar. Ákærði kveður það rétt sem Snæbjörn segir varðandi prósentur sem hann hafi átt að fá fyrir að koma á sölu á vélunum í Síldarverksmiðjunni í Djúpuvík. Hann minnir þó að það hafi verið 5% sem Snæbjörn átti að fá en ekki 10%. Ákærði talaði um það við Snæbjörn hvort hann vissi um einhvern, sem vildi kaupa vélarnar í Síldarverksmiðjunni í Djúpuvík en það átti þó ekki að vera á bak við neinn. Hann vissi hins vegar að Jón Ingileifsson myndi ekkert kaupa. Jón var búinn að skoða vélarnar en hafði ekki áhuga á þeim. Ákærði kveður Sigurð Örn hafa eitthvað verið búinn að nefna vélakaup við Jón Ingileifsson, en hann hafi ekki haft áhuga á þeim. Ekki kannast ákærði við að hafa talað um 100.000 dollara. Það sé heldur ekki rétt að hann hafi átt að múta manni. Ákærði kannast ekki við að hafa ráðlagt þeim Jóhanni Ósland og Guðmundi að hverfa af landi brott til útlanda.

Í þinghaldi 18. júlí 1980 kvaðst ákærði Edvard ekki vita hvað hefði verið greitt vegna vélanna í Síldarverksmiðjunni í Djúpuvík. Hann kvaðst geyma víxla fyrir Sigurð Örn Ingólfsson að beiðni Sigurðar Arnar en ekki vita um fjárhæð þeirra.

Ákærða var bent á að í málinu liggi fyrir blað með rithönd hans þar sem sundurliðaðir eru víxlar að fjárhæð 130 milljónir króna. Hann sagði þetta ekki standa í neinu sambandi við framangreind viðskipti og ekki muna hvers vegna hann skrifaði þessar tölur.

Ákærði kvaðst ekki hafa fengið víxla frá þeim Jóhanni Ósland og Guðmundi Ársælssyni og viti ekki til þess að Sigurður Örn hefði heldur fengið neina.

Samprófun milli ákærða Edvars og Jóhanns Ósland bar ekki árangur og hélt hvor þeirra fast við framburð sinn.

Við samprófunina skýrði ákærði frá því að þeir Jóhann Ósland, Guðmundur og Sigurður Örn hefðu komið heim til sín. Þeir voru að ræða saman, en hvað þeim fór á milli áður en þeir komu veit ákærði ekki. Hann sat við borðið hjá þeim og sorteraði víxla sem Sigurður Örn rétti honum. Hann átti ekki þátt í þessum viðskiptum.

Vitnið Helgi Erlendsson skurðgrófumaður, Tjarnarstíg 9, Seltjarnarnesi, hefur skýrt frá því að það hafi í júní 1980 selt Sigurði Erni Ingólfssyni

Ford Grand XL bifreið þess G-11634 af árgerð 1970. Söluverð var kr. 2.400.000 og greiddi Sigurður Örn vitnið þáð með fjórum víxlum. Var Guðmundur Ársælsson samþykkjandi en Jóhann Ósland Jósepsson útgefandi á víxlunum. Víxlar þessir eru: Einn víxill að fjárhæð kr. 350.000 með gjalddaga 25.9. 1980, tveir víxlar hvor að fjárhæð kr. 500.000 með gjalddaga 25.9.1980 og einn víxill að fjárhæð 1.050.000 með gjalddaga 25.10. 1980.

Sigurður Örn nefndi ekki hvernig þessir víxlar hefðu komist í hendur hans, en vitnið taldi að þetta væru tryggir víxlar, m.a. vegna þess að ákærði var góður kunningi þess og fjölskylduvinur. Vitnið notaði tvo víxlanna annan að upphæð kr. 350.000 og hinn að upphæð kr. 500.000 í bifreiðaviðskiptum við Sigurð Georgsson hdl. Vitnið ætlaði að nota fleiri af víxlunum í bifreiðaviðskiptum á Bílasölunni Höfðatúni 10 fljótlega eftir að það fékk þá, en Davíð Ólafsson, sölumaður bifreiðasölnunnar, vildi ekki að vitnið notaði þá í viðskiptum hjá honum. Þá sá vitnið að eitthvað var bogið við víxlana. Hefur það ekki frekar reynt að koma þeim í umferð og eru þeir í vörslu þess.

Vitnið kveðst hafa orðið að leysa til sín víxlana sem Sigurður Georgsson hdl. fékk hjá því. Það kveðst ekki hafa fengið víxlana greidda hjá Sigurði Erni. Sigurður Örn lét vitnið að vísu hafa einhverja vél sem greiðslu á víxlunum, en vitnið taldi ekki svara kostnaði að sækja hana, enda var óljóst hvort hún væri einhvers virði. Sigurður Örn fékk víxlana hjá vitninu rétt áður en hann fór til Kanada haustið 1980.

Vitnið Magnús Gunnar Baldvinsson, starfsmaður Bílapartasölnunnar, Skemmuvegi 20, Kópavogi, hefur skýrt frá því að miðvikudaginn 2. júlí 1980 hafi það rætt við Sigurð Örn Ingólfsson í síma, en hann hafði hringt til vitnisins og viljað kaupa af því sendiferðabifreið. Sigurður Örn vildi borga vitninu bifreiðina með víxlum á Jóhann Ósland Jósepsson og Guðmund Ársælsson. Bifreiðin var metin á um kr. 2.000.000 og sagðist Sigurður Örn skyldi borga vitninu töluvert hærri upphæð gegn þessum víxlum. Jóhann Ósland heyrði þegar vitnið var að tala við Sigurð Örn í símann og ráðlagði hann því að fara ekki út í þessi viðskipti. Gaf vitnið Sigurði Erni afsvor um þetta. Daginn eftir símtalið frétti vitnið að Sigurður Örn hefði lent hjá rannsóknarlögreglunni.

Niðurstöður:

Samkvæmt samningi dags. 13.6. 1980 sem að framan er greint frá seldu ákærðu þeim Jóhanni Ósland Jósepssyni og Guðmundi Ársælssyni allar vélar sem eftir voru í Sildarverksmiðjunni í Djúpuvík að undanskildum þurrkara og pressu. Kaupverðið er sagt að fullu greitt, en samkvæmt því sem fram hefur komið í málinu var það kr. 130.000.000 og var greitt með víxlum sem þeir Jóhann Ósland og Guðmundur Ágúst voru ýmist sam-

þykkjendur eða útgefendur á. Ákærðu skiptu víxlunum á milli sín að því er fram hefur komið í málinu og fundust 61 víxill samtals að fjárhæð kr. 65.650.000 hjá ákærða Edvard. Ákærði Sigurður Örn notaði 4 af víxlunum, sem hann fékk úr viðskiptum þessum samtals að fjárhæð kr. 2.400.000 til að kaupa bifreið af Helga Erlendssyni. Víxlar þessir voru ekki greiddir að öðru leyti en að framan greinir. Hina víxlana kveðst ákærði hafa eyðilagt.

Vélar þær í Sildarverksmiðjunni í Djúpuvík, sem þeir Jóhann Ósland og Guðmundur Ágúst keyptu af ákærðu, virðast hafa verið lítils eða einskis virði og verð það sem þeir Jóhann Ósland og Guðmundur greiddu fyrir þær því fjarstæðukennt. Telja verður að ákærðu hafi verið ljóst eða mátt vera það að þeir Jóhann Ósland og Guðmundur voru eignalausir. Beittu ákærðu þá að þeirra sögn fortölum og blekkingum til að fá þá til að gera viðskiptin.

Verður að líta svo á samkvæmt framansögðu að ákærðu hafi aflað sér víxlanna með sviksamlegum hætti, þrátt fyrir neitun þeirra. Þá var notkun ákærða Sigurðar Arnar á víxlunum í bifreiðaviðskiptum við Helga Erlendsson sviksamleg, enda hlaut honum að vera ljóst að Jóhann Ósland og Guðmundur voru ekki borgunarmenn fyrir þeim.

Með framangreindu atferli hafa ákærðu orðið brotlegir gegn 248. gr. almennra hegningarlaga.

Ákvörðun refsinga:

Refsing ákærða Edvards Lövdal þykir hæfilega ákveðin með hliðsjón af 77. gr. almennra hegningarlaga 12 mánaða fangelsi. Rétt þykir að til frádráttar refsingunni komi gæsluvarðhald ákærða frá 21. júní—15. ágúst 1980.

Refsing ákærða Sigurðar Arnar Ingólfssonar þykir hæfilega ákveðin með hliðsjón af 77. gr. almennra hegningarlaga 12 mánaða fangelsi. Rétt þykir að til frádráttar refsingunni komi gæsluvarðhald ákærða frá 4. júlí—20. ágúst 1980.

Ákærða Edvard ber að dæma til að greiða skipuðum verjanda sínum, Jóni Oddssyni hrl., kr. 60.000 í málsvarnarlaun og ákærða Sigurð Örn til að greiða skipuðum verjanda sínum, Guðmundi Ingva Sigurðssyni, kr. 30.000 í réttargæslubóknun og kr. 60.000 í málsvarnarlaun, en annan sakarkostnað eiga ákærðu að greiða óskipt.

D ó m s o r ð:

Ákærði Edvard Lövdal sæti fangelsi í 12 mánuði. Til frádráttar refsingunni komi gæsluvarðhald ákærða frá 21. júní til 15. ágúst 1980.

Ákærði Sigurður Örn Ingólfsson sæti fangelsi í 12 mánuði. Til frá-

dráttar refsingunni komi gæsluvarðhald ákærða frá 4. júlí—20. ágúst 1980.

Ákærði Edvard greiði skipuðum verjanda sínum, Jóni Oddssyni hrl., kr. 60.000 í málsvarnarlaun og ákærði Sigurður Örn greiði skipuðum verjanda sínum, Guðmundi Ingva Sigurðssyni hrl., kr. 30.000 í réttargæslubókun og kr. 60.000 í málsvarnarlaun, en annan sakarkostnað greiði ákærðu óskipt.

Dóminum ber að fullnægja með aðför að lögum.

Miðvikudaginn 12. febrúar 1986.

Nr. 19/1986. **Ákærvaldið**

gegn

**Jóhanni Þorgeirssyni og
Kaupstofunni**

Kærumál. Hald á skjölum. Ómerking. Heimvísun.

Dómur Hæstaréttar.

Mál þetta dæma hæstaréttardómararnir Sigurgeir Jónsson, Guðmundur Jónsson og Halldór Þorbjörnsson.

Jóhannes Árnason, bæjarfógeti í Ólafsvíkurkaupstað, kvað upp hinn kærða úrskurð.

Varnaraðilar hafa samkvæmt heimild í 1. tölulið 172. gr. laga nr. 74/1974 skotið hinum kærða úrskurði til Hæstaréttar með kæru dagsettri 14. janúar 1986, sem barst Hæstarétti 27. janúar 1986. Þeir krefjast þess, að hinn kærði úrskurður verði úr gildi felldur og sér tildæmdur kærumálskostnaður. Í kærunni, sem rituð er af Hilmarí Ingimundarsyni hæstaréttarlögmanni fyrir hönd kærenda, segir m.a. svo:

„Umb.m. eru eigendur þeirra 7 veðskuldabréfa sem hald var lagt á. Þeir höfðu falið undirrituðum að annast innheimtu veðskuldabréfanna eftir að þau voru komin í vanskil. Skuldabréfin voru send uppboðsrétti Ólafsvíkur hinn 20. desember 1984 og hafa verið þar síðan þar til þau voru af uppboðsréttinum afhent Rannsóknarlög-reglu ríkisins hinn 10. desember sl.